

Leidraad inrichting openbare ruimte

Stadsbeheer gemeente Hoorn

Versie: Februari 2025

Leidraad Inrichting Openbare Ruimte Hoorn

Gemeente Hoorn

Deze LIOR wordt jaarlijks vernieuwd. De oudere versie vervalt op dat moment.

Via uw contactpersoon bij de gemeente Hoorn wordt u geacht te controleren of de openbaar beschikbare versie (als per gegeven link) ook daadwerkelijk de laatste versie is.

Zaaknummer: [1497887](#)

Coördinator LIOR:

Kimberley van Dam

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	4
1.1.	Aanleiding.....	4
1.2.	Doel LIOR.....	4
1.3.	Bevoegdheid vaststellen LIOR	4
1.4.	Actualisatie	4
1.5.	Leeswijzer	4
2.	Eigenaarschap en Juridische status	5
2.1.	Eigenaarschap	5
2.2.	Juridische status	5
2.3.	Planttoetsing	6
3.	Algemeen.....	7
4.	Duurzaamheid.....	8
4.1.	Energietransitie	9
5.	Eisen aan de openbare ruimte	10
5.1.	Voorzieningen hulpdiensten	10
5.2.	Huisafvalinzameling	10
5.3.	Civiele kunstwerken	13
5.4.	Verhardingen.....	22
5.5.	Groen.....	33
5.6.	Waterpartijen.....	38
5.7.	Riolering	39
5.8.	Kabels en Leidingen.....	47
5.9.	Openbare verlichting.....	50
5.10.	Verkeersregelininstallaties	60
5.11.	Bebording en wegmarkering.....	61
5.12.	Straatmeubilair.....	70
5.13.	Spelen.....	72
6.	Procesontwerp, aanleg en overdracht openbare ruimte	77
6.1.	Inleiding.....	77
6.2.	Inrichtingsplan.....	77
6.3.	Besteksfase.....	84
6.4.	Aanbesteding	86
6.5.	Uitvoering.....	86
6.6.	Overdracht aan gemeente Hoorn	68
6.7.	Toets procedure	70
7.	Contractanten	73
	Bijlagen.....	74

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De overheid laat steeds meer activiteiten aan de markt over. Bij nieuwe ontwikkelingen in de gemeente ontwikkelt een initiatiefnemer niet alleen privaat terrein, maar ook vaak de openbare ruimte. Nadat de openbare ruimte gereed is, neemt de gemeente deze over in beheer en eigendom. Daarom is het belangrijk dat de gemeente vooraf kan aangeven welk kwaliteitsniveau zij wenst. Om ook tijdens de contractvorming inzicht te hebben in de wensen van de gemeente ten aanzien van de te ontwikkelen openbare ruimte, kan deze Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) daar een substantiële bijdrage aan leveren.

1.2. Doel LIOR

In de LIOR zijn voor de gemeente de uitgangspunten omschreven voor de inrichting en onderhoud van de openbare ruimte. De LIOR draagt eraan bij dat de openbare ruimte voor de betrokken afdelingen en de initiatiefnemers de gewenste kwaliteit en kwantiteit heeft maar ook dat de inrichting en voorzieningen voor de lange termijn goed beheerbaar (technische en financieel) zijn. Daarnaast is het doel van dit document om de samenwerking te stimuleren tussen de verschillende disciplines zowel intern als extern.

1.3. Bevoegdheid vaststellen LIOR

De bevoegdheid voor het vaststellen van de LIOR is op 10 mei 2016 door het college van B&W gemandateerd aan de Teammanager. Op 20 mei 2016 heeft de teammanager de LIOR vastgesteld namens het College van Burgemeester en Wethouders. Dit proces is bij de gemeente Hoorn geregistreerd in zaaknummer 1278693.

1.4. Actualisatie

De LIOR wordt 1 keer per jaar inhoudelijk geactualiseerd. Deze actualisatie vindt plaats in het 4de kwartaal en wordt in een nieuwe versie van de LIOR verwerkt. Het proces van de actualisatie staat in bijlage XC beschreven. De recentste versie van de LIOR (Leidraad Inrichting Openbare ruimte) is openbaar en toegankelijk en is gepubliceerd op de website van de gemeente Hoorn, www.hoorn.nl.

1.5. Leeswijzer

De Leidraad Inrichting Openbare Ruimte bestaat uit een Inleiding en leeswijzer (Hoofdstuk 1), een gedeelte met eigenaarschap en de juridische status (Hoofdstuk 2), een gedeelte met algemeen (hoofdstuk 3), een gedeelte met duurzaamheid (hoofdstuk 4), een gedeelte met eisen aan de openbare ruimte (hoofdstuk 5), een gedeelte met procesontwerp, aanleg en overdracht openbare ruimte (hoofdstuk 6), een gedeelte met contractanten (hoofdstuk 7) en een gedeelte met technische tekeningen (bijlagen).

2. Eigenaarschap en Juridische status

In dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op het eigenaarschap en de juridische status van de LIOR.

2.1. Eigenaarschap

De eisen, details en andere onderdelen van deze LIOR komen vanuit de beheerders van de gemeente Hoorn. Indien de wens mocht voorkomen om op de inhoud van de LIOR af te wijken dient dit te gebeuren in overeenstemming met de voor het onderwerp relevante beheerder zoals hieronder weergegeven.

In dergelijke gewenste afwijkingen zal de beheerder de impact op de lifecycle bekijken, hoe deze passen in de onderhoudsvisie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het toepassen van andere materialen waarbij dit gevolg kan hebben op de duurzaamheid (eerder of later vervangen) maar ook de vervangbaarheid (bijzondere producten versus standaardproducten).

De verschillende onderdelen in met name Hoofdstuk 5 dienen altijd in samenhang met de gehele LIOR beschouwd te worden.

Beheerder per onderdeel:

Brandweervoorzieningen	Veiligheidsregio NHN	
Huisafvalinzameling	Dhr. R. van der Meer	Beheer, Adviseur Stadsbeheer
Civiele kunstwerken	Dhr. P. Mulder	Beheerder civiele kunstwerken
Verhardingen	Dhr. A. Post	Beheerder verhardingen
Groen	Mv. A. Groot	Beheerder groen
Waterpartijen	Dhr. J. van Kampen	Coördinator riolering en water
Riolering	Dhr. C. van der Zant	Coördinator riolering en water
Kabels en Leidingen	Dhr. J. Stigt	Regisseur Ondergrond
Openbare verlichting	Dhr. E. van Boven	Beheerder/adviseur openbare verlichting
Verkeersregelinstallaties	Dhr. G. Visser	Mobiliteitsdeskundige
Dynamische afsluitingen	Dhr. G. Visser	Mobiliteitsdeskundige
Bebording	Dhr. E. Sterenberg	Mobiliteitsdeskundige
Wegmarkering	Dhr. A. Post	Wegbeheerder
Bewegwijzering	Dhr. B. Boukens	Mobiliteitsdeskundige
Parkeerautomaten/PRIS	Dhr. P. Veenstra	Mobiliteitsdeskundige
Elektrische laadpalen	Dhr. D. van Leeuwen	Mobiliteitsdeskundige
Straatmeubilair	Dhr. B. Sijm	Regisseur openbare ruimte
Spelen	Dhr. B. Sijm	Regisseur openbare Ruimte
Duurzaamheid	Dhr. J. Kluitenberg	Duurzaamheid

2.2. Juridische status

De LIOR is binnen Hoorns beleid vastgesteld als een werkinstructie en is van toepassing op alle organisatieonderdelen van de gemeente Hoorn. De LIOR is echter geen wet, verordening of beleidsregel waar derden dus automatisch rechten aan kunnen ontleen of plichten kunnen worden opgelegd.

De gemeente wil een kwalitatief goede openbare ruimte. Een openbare ruimte waarvan de inrichting en de verschillende functies (verblijven en verplaatsen) mogelijk maakt. Daarnaast wil de gemeente ook een openbare ruimte die goed in stand te houden is. Om dit te waarborgen moeten al in het ontwerp de juiste keuzes gemaakt worden. In de LIOR zijn de basisregels opgenomen waaraan een ontwerp moet voldoen. De LIOR stimuleert de samenwerking tussen de verschillende disciplines wat een positieve invloed heeft op de kwaliteit van de openbare ruimte.

De LIOR dan wel onderdelen daarvan kunnen overigens wel gebruikt worden bij contractering van derden zoals bijvoorbeeld initiatiefnemers, aannemers, projectontwikkelaars en woningcorporaties. Dit dient dan uitdrukkelijk in het desbetreffende contract en de daaraan voorafgaande onderhandelingen opgenomen te worden. Dat is echter maatwerk. Ook kunnen onderdelen van de LIOR onderdeel zijn van een door de gemeente Hoorn aan een derde opgelegde opdracht tot herstel in de voormalige toestand (dwangsom en bestuursdwang met kostenverhaal).

2.3. Plantoetsing

Tijdens een planontwikkeling passeert men verschillende projectfases waarin moet worden getoetst. Deze fases hebben allen hun toetsingsdocumenten. In onderstaand overzicht is globale verwachting van de toetsingsdocumenten per projectfase geschetst. In hoofdstuk 6.7 wordt hier uitgebreider op ingegaan.

Projectfases en toetsingsdocumenten	
Initiatieffase (I)	Abstracte planvorming en structuurschets en anterieure overeenkomst
Definitiefase (D)	Concrete planvorming en schetsontwerp
Ontwerpfase (O)	Schetsontwerp naar Voorlopig Ontwerp tot Definitief Ontwerp; - Alle ontwerpen en bestek compleet met tekeningen + maatvoeringsprincipe; - Onderbouwing van de maatvoering en constructieberekeningen
Vorbereidingsfase (V)	Vergunningsprocedures en concept uitvoeringsplannen
Realisatiefase (R)	Uitvoeringsplannen en veiligheidsplannen
Nazorgfase (N)	Opleverdossier en uitvoering mutatieprotocol BGT/Beheerapplicatie(s) en eventuele tijdelijke beheer-/onderhoudsovereenkomst.

3. Algemeen

Aan de volgende algemene voorwaarden moet worden voldaan:

1. Basiseisen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen.
Zie: <https://www.politiekeurmerk.nl/wp-content/uploads/2019/12/191203-Nieuwbouw-Politiekeurmerk-Veilig-Wonen.pdf>
2. Beleidsen van het Politiekeurmerk Eisen omgeving.
[PKVW Handleiding Veilige Omgeving 2021 - Politiekeurmerk](#)
3. Eisen die gesteld worden door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.
4. Geldende wet- en regelgeving.
5. De in deze LIOR genoemde publicaties (normen, handboeken e.d.) zijn onderhavig aan wijzigingen, de opdrachtnemer dient te allen tijde na te gaan wat de geldende versie is en deze dan ook te gebruiken als was deze voorgeschreven.
6. Zorg dat alle bij bebouwing behorende voorzieningen op eigen terrein worden gerealiseerd.
Zoals onder andere:
 - Tijdelijke opslag van huisvuil
 - Parkeren ten behoeve van bewoners/personeel en/of bezoekers;
 - Onderhoudsstroken ten behoeve van onderhoud (bijvoorbeeld watergangen)
7. Gebruik milieuvriendelijke materialen.
8. Gebruik geen tropisch hardhout zolang hier geen FSC-keurmerk opzit. Indien geen alternatief voorhanden is, moet overleg plaats te vinden met de beheerder(s) van de gemeente Hoorn.
9. Gebruik onderhoudsvriendelijke materialen die kleurecht zijn.
10. Daar waar contractanten of leveranciers staan voorgeschreven mag een alternatief worden aangeboden met minimaal dezelfde kenmerken/eigenschappen/verschijningsvorm, een en ander vooraf ter goedkeuring voorleggen aan de gemeente Hoorn.
11. Afwijken van deze LIOR is alleen mogelijk na goedkeuring van de beheerder(s) van de gemeente Hoorn, deze (gemotiveerde) afwijking wordt vastgelegd in het zaakstelsel.
Levensduur per objecttype volgens onderstaande tabel.

Element	Levensduur in jaren
Wegen	60
Civiele Kunstwerken	50-60-75-100
Heesters	20
Bomen	>50
Openbare Verlichting	30
Riolering	50
Houtconstructies	30
Staalconstructies	75
Speeltoestellen en valondergronden	10-15
Bewegwijzering	18-25-40
Verkeerslichtregelininstallaties	15
Dynamische afsluitingen	12
Parkeerautomaten	15?
Bebording	> 10

Tabel 3-1: Levensduur elementen

4. Duurzaamheid

De duurzaamheidsambities van de gemeente Hoorn zijn in december 2018 door de raad vastgesteld in het Programma Duurzame stad. De gemeente Hoorn heeft zichzelf als doel gesteld om in 2040 een klimaatneutrale stad te zijn. Dat is een stad die bij haar doen en laten geen negatieve invloed meer uitoefent op het klimaat, bij al haar activiteiten.

Het programma duurzame stad bestaat uit drie pijlers:

1. Energietransitie; energieneutraal in 2040 (routekaart energieneutraal Hoorn in 2040 vastgesteld in september 2018)
2. Circulaire economie; Circulaire Stad in 2040 (raadsvoorstel Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie – Ambitie & Focus, vastgesteld in december 2020)
3. Klimaatadaptatie en biodiversiteit (raadsvoorstel Adaptatiestrategie Deltaplan Ruimtelijke Klimaatadaptatie, keuze voor ambitieniveau B, vastgesteld in februari 2021)

Om het doel van 2040 te bereiken is het belangrijk dat de openbare ruimte duurzaam wordt ingericht en beheerd.

Voor deze versie van de LIOR geven we een aantal duurzaamheidsprincipes aan die we aan de ontwerpende partijen willen meegeven om toe te passen.

1	Voorkomen: niet doen wat niet echt hoeft	Overweeg of een inrichtingselement noodzakelijk is.
2	Verleng levensduur	Overweeg of de levensduur van een bestaand object verlengd kan worden.
3	Maak duurzaam gebruik van objecten, materialen en grondstoffen.	Pas materialen toe die na het vervullen van de originele functie op een hoogwaardige wijze hergebruikt kunnen worden.
4	Ontwerp toekomst bestendig	Houd in het ontwerp rekening met te verwachten toekomstige ontwikkelingen.
5	Ontwerp voor optimaal beheer en onderhoud	Ontwerp onderhoudsarm, met onderdelen die eenvoudig te vervangen zijn en ontwerp zo dat te vervangen onderdelen lokaal geproduceerd kunnen worden.
6	Ontwerp voor duurzaam materiaalgebruik	Gebruik materialen die • Herwinbaar zijn en niet de aarde uitputten; • Niet schadelijk zijn voor natuur en levende wezens; • Waarvan de technische en economische levensduur gelijk zijn; • Niet reduceren bij het gebruik in meerdere levenscycli; • Een lage CO2 footprint hebben.
7	Ontwerp voor minimaal verbruik van grondstoffen en energie	Ontwerp sobere en efficiënte constructies, waarbij het materiaalgebruik minimaal is. Streef bijvoorbeeld naar een gesloten grondbalans.

4.1. Energietransitie

Onderdelen		
4.1.1. Algemeen		
VARIANT	OMSCHRIJVING	RUIIMTEBESLAG
1	HT-warmtenet (geothermie)	Geïsoleerde warmteleiding (dubbel), aftakkingen naar de woningen, afleversets in de woning. Geothermiebron (in de wijk Kersenboogerd)
2	MT of HT warmtenet met WKO + collectieve warmtepomp + enige isolatie woningen	Geïsoleerde warmteleiding (dubbel), aftakkingen naar de woningen, afleversets in de woning. Ruimte voor WKO bron ondergronds, bovengrondse afwerking.
3	All electric voorziening met bodemplussen + individuele warmtepomp + goede isolatie woningen	Bodemplussen in de voor- of achtertuin van de woningen. Warmtepomp in de woning.
4	H2-gasnet met individuele ketels.	Kleine aanpassingen gasnet (om deze te isoleren van bestaande gasnet). Opslagsysteem aan de rand van de wijk.

Buisdiameter benodigd per variant

Ad 1)
2 buizen van rond 150 mm en aftakkingen naar de woningen met diameter 80 mm
Afstand tussen de buizen 1 meter en extra lussen naar woningen.

Randvoorwaarden 1 meter van de riolering af en minimaal 300 mm vanaf de kadastrale grens en minimaal 1,5 van de bomen verwijderd

Voldoende afstand van water en gasleiding te leggen. Minimaal 800 mm verwijderd

Ad 2)
2 buizen van rond 150 mm en aftakkingen naar de woningen met diameter 80 mm

Afstand tussen de buizen 1 meter en extra lussen naar woningen.

Randvoorwaarden 1 meter van de riolering af en minimaal 300 mm vanaf de kadastrale grens en minimaal 1,5 van de bomen verwijderd

Ad 3)
Geen leidingen in de weg, elke tuin krijgt zijn eigen bodemlus

Ad 4)
Gasleiding formaat rond 100 mm

5. Eisen aan de openbare ruimte

5.1. Voorzieningen hulpdiensten

Onderdelen

5.1.1. Algemeen

5.1.1. Algemeen

Eisen

1. De openbare ruimte moet voldoen aan eisen van de brandweer. Van toepassing is de meest recente versie "Bluswatervoorziening en hand-out Bereikbaarheid", welke te downloaden is via www.brandweer.nl.
2. Inrichtingsplannen moeten te allen tijde de goedkeuring te hebben van de veiligheidsregio. De veiligheidsregio dient vroegtijdig bij het inrichtingsproces betrokken te worden om zodanig eisen te kunnen stellen welke passen binnen het gemeentelijk beleid.

Betreft veiligheidsregio NHN, Brandweezorg team oost.

5.2. Huisafvalinzameling

Onderdelen

5.2.1. Algemeen

5.2.2. Verzamellocatie containers restafval, groente-, fruit- en tuinafval (GFT) en Plastic, Metaal en Drinkpakken (PMD)

5.2.3. Verzamellocatie glas ondergronds en textiel bovengronds

5.2.4. Verzamelcontainer restafval ondergronds en gft-bovengronds

5.2.1. Algemeen

Eisen

Algemeen

1. Bij bestaande bebouwing is het uitpandig verzamelen van afval op private grond toegestaan
2. Er dient rekening gehouden te worden met het gescheiden inzamelen van restafval, gft oud papier, pmd en glas.
3. Bij hoogbouw (bovenwoningen) dient restafval ondergronds ingezameld te worden.
4. Wordt van voorgaande eis afgeweken in overleg met de beheerder, dan dient er ingezameld te worden met rolcontainers (formaat 240 liter).
5. De inzameling van afval wordt verzorgd door Contractant 1 (zie hoofdstuk 7).
6. Het ontwerp van de locatie met schaalplattegrond, objecten in de directe omgeving, aantal woningen in de directe omgeving en beschrijving van de gebruikte materialen dient ter controle worden voorgelegd aan Contractant 1 (zie hoofdstuk 7).

Toegankelijkheid

1. Verzamelcontainers dienen toegankelijk en bruikbaar te zijn voor kinderen, ouderen en mindervaliden. De inwerpopening dient vanuit een rolstoel bereikbaar te zijn.

Aantallen

1. Houdt bij laagbouw per woning rekening met opstelruimte voor tenminste 3 rolcontainers, 1 voor restafval, 1 voor gft, 1 voor pmd.
2. Houdt bij hoogbouw rekening met de plaatsing van ondergrondse verzamelcontainer(s) van 1000 liter en een bovengrondse gft-container van 240 liter.
3. 1 (ondergrondse- of bovengrondse-) container per 33 huishoudens.

Afstanden

1. Als richtlijn heeft een inzamelvoorziening (ondergrondse- of bovengrondse container) voor restafval (RST), GFT of PMD een loopafstand van maximaal 100 meter.
2. Als richtlijn heeft een inzamelvoorziening voor glas en of textiel een loopafstand van maximaal 300 meter.

Situering

1. De inzamelvoorziening bevindt zich niet voor een inrit, carport of garage.
2. De inzamelvoorziening bevindt zich niet op een laad- en losplaats.
3. De inzamelvoorziening mag een brandgang niet belemmeren.
4. De inzamelvoorziening bevindt zich in een verhard gebied. Als dat niet mogelijk is, moet voorkomen worden dat er "snippergroen" ontstaat.
5. Situeer de verzamellocatie bij voorkeur bij een lichtmast.
6. Bij voorkeur geen inzamellocaties op parkeervakken.
7. De locatie is zodanig gesitueerd dat zo min mogelijk kabels en/of leidingen moeten worden verlegd.
8. De locatie is zodanig gesitueerd dat er zo min mogelijk graafwerkzaamheden nodig zijn in vervuilde grond.
9. De inzamelvoorziening ligt niet aan een drukke doorgaande weg.
10. De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat het inzamelvoertuig daar veilig kan komen en zonder extra verkeersmaatregelen ook veilig kan stoppen en werken.
11. De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat het zicht op verkeersborden, bewegwijzering en verkeerslichten niet wordt belemmerd.
12. Er worden geen locaties aangewezen op hoeken van drukke verkeerskruisingen, dat wil zeggen kruisingen van hoofdnetten auto/OV
13. Er ligt geen vrij liggend fietspad tussen de inzamelvoorziening en het inzamelvoertuig.
14. De inzamelvoorziening bevindt zich niet naast of 20 meter voor een bushalte of naast een busbaan.
15. De afstand tussen een inzamelvoorziening en een speelplaats is minimaal 20 meter.
16. De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat gebruikers die wonen aan een drukke doorgaande weg zo weinig mogelijk hoeven over te steken om hun afval aan te bieden.
17. Bomen worden ontzien bij het aanwijzen van locaties. Er worden in principe geen bomen en of wortels gekapt.
18. De inzamelvoorziening wordt zodanig gesitueerd dat bij de aanleg en bij het legen geen schade ontstaat aan bomen.
19. Bij plaatsing wordt rekening gehouden met voldoende ruimte rondom en boven (bv bomen en of openbare verlichting) de verzamelcontainer ten behoeve van lediging.
20. De verzamellocatie voor rolcontainers dient de loop- en fietsroutes niet te blokkeren.
21. De afstand van de verzamellocatie (van ondergrondse- of bovengrondse containers) tot de gevel van een gebouw is minimaal 2 meter.
22. De verzamellocatie wordt niet direct naast een andere verzamellocatie gesitueerd (tussenruimte minimaal 2 meter).
23. De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat het inzamelvoertuig (bij lediging van de container) geen hinder ondervindt van aanwezige objecten.
24. De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat de container bij lediging niet over geparkeerde auto's of aangrenzende tuinen getild moet worden.
25. De afstand tussen de aanbiedplaats en het inzamelvoertuig is maximaal 3 meter.
26. Verzamellocaties voor glas en textiel bij voorkeur in de directe nabijheid van een supermarkt plaatsen.
27. De aanbiedplaatsen voor het aanbieden van rolcontainers hebben geen stoeprand of ander obstakel tussen aanbiedplaats en inzamelvoertuig.
28. De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat voetgangers en mindervaliden zoveel mogelijk ongehinderd gebruik kunnen maken van looproutes op het trottoir.
29. De inzamelvoorziening is zodanig gesitueerd dat sociale controle op het gebruik van de voorziening mogelijk is.
30. De inzamelvoorzieningen moeten zodanig bereikbaar zijn dat het inzamelvoertuig niet achteruit hoeft te rijden.
31. Er dienen maatregelen te worden genomen zodat parkeren vóór de aanbiedlocatie/verzamelplaats onmogelijk is of er dient een parkeerverbod te worden ingesteld.
32. Houd afstand van fietsroutes in verband met gebroken glas.
33. Plaats containers zodanig dat ze het uitzicht uit woningen en bedrijven niet belemmeren.

34. Situeer de verzamellocaties langs logische loop- of rijroutes, bijvoorbeeld nabij wijkontsluitingswegen of winkelcentra. Geen inzamellocaties op of langs wegen met een snelheidslimiet van 50km/u of hoger.
Maatvoering
1. De maten van de containers zijn op te vragen bij Contractant 1 (zie hoofdstuk 7).
Constructie
1. De verharding van de rijbaan dient berekend te zijn op de druk van het inzamelvoertuig met hydraulische stempels. Zorg ervoor dat de containers goed ingepast worden in het wegprofiel. 2. De containers dienen altijd op een bestraat oppervlak te staan. 3. Zorg voor een bestrating van minimaal 1 meter breed rond de containers. 4. Houd rekening met vervuiling rond de containers. Vermijd moeilijk reinigbare hoeken en objecten nabij de containers. 5. Plaats een lichtmast naast de containerlocatie. 6. Zorg ervoor dat de container het hoogste punt is in de bestrating. Regenwater mag niet in de ondergrondse container vloeien.

5.2.2. Verzamellocatie rolcontainer restafval, GFT/e en PMD

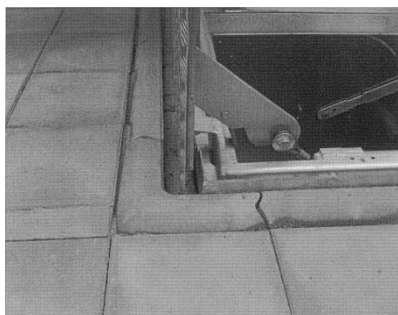
Eisen
1. Maak verzamellocaties voor rolcontainers en geef deze aan met markeringstegels. 2. De locatie moet groot genoeg zijn voor alle rolcontainers van de er op aangewezen woningen. 3. De verzamelvoorziening bevindt zich bij een gebouw met woonfunctie niet bij een deur, of een raam, of een balkon op de eerste verdieping. 4. De verzamellocatie wordt zodanig gesitueerd dat bij de aanleg en bij het legen geen schade ontstaat aan bomen. 5. Containers worden bij voorkeur bij elkaar geplaatst. Richtlijn maximaal 14 rolcontainers op één verzamellocatie.

5.2.3. Verzamellocatie glas en textiel

Eisen
1. Plaats de verzamellocatie zo dicht mogelijk langs de rijbaan in verband met bereikbaarheid met de kraan van het inzamelvoertuig. Vraag hierover advies aan Contractant 1 (zie hoofdstuk 7). 2. Als richtlijn heeft een verzamellocatie voor glas en of textiel een loopafstand van maximaal 300 meter. 3. Zorg ervoor dat er bij de verzamellocatie tijdelijk geparkeerd kan worden door bewoners die glas brengen zonder dat er een verkeersonveilige situatie ontstaat. 4. De verzamellocatie is zodanig gesitueerd dat voetgangers en mindervaliden zoveel mogelijk ongehinderd gebruik kunnen maken van looproutes op het trottoir. 5. De verzamellocatie is toegankelijk voor rolstoelgebruikers. 6. De verzamellocatie is zodanig gesitueerd dat sociale controle op het gebruik van de voorziening mogelijk is. 7. De verzamellocatie moet zodanig bereikbaar zijn dat het inzamelvoertuig niet achteruit hoeft te rijden. 8. Bij aanleg van de verzamellocatie wordt de afwatering zo ingericht dat er geen water in de verzamellocatie kan stromen. Er mogen geen problemen ontstaan op dit gebied bij lediging en gebruik van de verzamellocatie.

5.2.4. Ondergrondse verzamelcontainer restafval en bovengrondse gft-container

Eisen
1. Als richtlijn geldt; één locatie per maximaal 33 woningen.
2. Zorg ervoor dat er bij de containers tijdelijk geparkeerd kan worden door bewoners die restafval of gft brengen zonder dat er een verkeersonveilige situatie ontstaat.
3. Indien de parkeerdruk binnen de 100 meter loopafstand te hoog is (80% of hoger) geen ondergrondse verzamelcontainer op parkeervakken.
4. De verzamellocatie is toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

Figuur 1 Voorbeeld straatwerk scharnierende deksel

Figuur 2 Voorbeeld ondergrondse vuilcontainer

5.3. Civiele kunstwerken

Onderdelen
5.3.1. Levensduur
5.3.2. Basis uitgangspunten voor alle kunstwerken
5.3.3. Fiets- en Voetgangersbruggen
5.3.4. Duikerbruggen
5.3.5. Vaarduikers
5.3.6. Beschoeiingen en taluds
5.3.7. Damwanden en kades
5.3.8. Steigers
5.3.9. Schanskorven

5.3.1. Levensduur

Eisen	
Fiets- en voetgangersbruggen	60 jaar, met onderhoudsvrijeperiode van 20 jaar
Vaste bruggen	75 jaar, met onderhoudsvrijeperiode van 20 jaar
Monumentale kunstwerken	Zo lang mogelijk instandhouden
Kademuren	75 jaar, met onderhoudsvrijeperiode van 20 jaar
Keermuren	75 jaar, met onderhoudsvrijeperiode van 20 jaar
Geluidsschermen	50 jaar, met onderhoudsvrijeperiode van 20 jaar
Steigers	50 jaar, met onderhoudsvrijeperiode van 20 jaar
Tunnels	100 jaar, onderhoudsvrijeperiode van 20 jaar /10 jaar installaties
Duikers	75 jaar, met onderhoudsvrijeperiode van 20 jaar
Beschoeiingen en taludbekleding	50 jaar, met onderhoudsvrijeperiode van 20 jaar
Slijtlagen	10 jaar, met onderhoudsvrijeperiode van 10 jaar

5.3.2. Basis uitgangspunten voor alle kunstwerken

Ontwerpeisen per projectfase (I,D,O,V,R,of N)
Algemeen
1. (I) Ontwerp een systeem dat bestaande infrastructuur met elkaar verbindt.
2. (I) Ontwerp een systeem dat alle hoogteverschillen in het terrein oplost.
3. (I) Ontwerp een systeem dat alle van toepassing zijnde belastingen kan dragen en vervolgens afdraagt naar de ondergrond.
4. (I) Ontwerp met technische levensduur van materialen en constructie conform tabel "Levensduur";
5. (I) Ontwerp met een onderhoudsvrije periode conform tabel "Levensduur";

6. (I) Ontwerp conform geldende wet- en regelgeving (en anticiperend op toekomstige/in-ontwikkeling-zijnde wetgeving)
7. (I) Ontwerp duurzaam geconstrueerd;
8. (I) Ontwerp vandaalbestendig;
9. (I) Ontwerp inspecteerbaar voor alle bouwdelen;
10. (I) Ontwerp op eenvoudige veilige bereikbaarheid van constructieonderdelen t.b.v. inspecties en onderhoud;
11. (I) Ontwerp altijd met toepassing van gangbare genormaliseerde onderdelen;
12. (I) Ontwerp het gehele kunstwerk en de constructieonderdelen met een gecontroleerde afvoer van hemelwater en (dooi)zouten, en het voorkomen van plasvorming.
13. (I) Een definitieve ontwerpkeuze wordt altijd gemaakt op basis van meest gunstige balans in de gewenste beeldkwaliteit en de beheer-/onderhoudsplannen van de alternatieven;
14. (D) Ontwerp vandaalbestendig; zonder losse onderdelen die met eenvoudig handgereedschap wegneembaar zijn.
15. (D) Ontwerp grondstabil; onderspoeling en/of uitzakking van grondlichamen onder of direct naast de constructies komt niet voor.
16. (D) Ontwerp voorzieningen om uitspoeling en/of erosie door hemelwater, op- en rond de constructies, te voorkomen.
17. (D) Ontwerp met de grondhouding dat plaatsen waar vuil zich ophoopt niet zijn toegestaan;
18. (D) Ontwerp noodzakelijke reddingsmiddelen. Vastgesteld gemeentelijk beleid en ARBO-wetgeving zijn hiervoor de criteria;
19. (O) Ontwerp met noodzakelijk aantal dilataties, allen aantoonbaar voldoende sterk en gronddruk dicht;

Ruimtelijk

1. (I) Object dient aantrekkelijk en comfortabel toegankelijk te zijn voor de gebruikers en de omgeving;
2. (I) Object dient als onderdeel van een gehele nieuwbouw omgeving een meerwaarde te bieden in ruimtelijke kwaliteit.
3. (I) Object dient in bestaande omgeving nooit afbreuk te doen aan de ruimtelijke kwaliteit van de betreffende omgeving, maar biedt bij voorkeur een kwalitatief tegenwicht tegen de eventuele veroudering en verarming van de leefomgeving. Met name in de oudere woonwijken en -parkomgevingen is dit effect op de leefbaarheid van waarde.
4. (I) Object dient in bestaande omgeving van het oude stadshart en in de nabijheid van monumenten een gepaste vormgeving, materialisatie en kleurgebruik te bezitten. Betrekken van Stedenbouwkundigen, Monumentencommissie en Welstand is hier altijd noodzakelijk.
5. (I) Object sluit aan op vigerende beeldkwaliteitsplan(nen) en Lokale Voorschriften
6. (I) Object sluit aan op het bestemmingsplan, desnoods na een vooraf overeengekomen bestemmingsplanwijziging.
7. (I) Object is bereikbaar en beheerbaar verkaveld. Grond rondom de constructie wordt niet aan derden uitgegeven; minimale vrije ruimte rondom landhoofd is tenminste 2,5 meter en in eigendom van gemeente Hoorn.
8. (D) Vorm en kleurgebruik conform locatie specifiek beeldkwaliteitsplan of referentieontwerp; info bij beheerder
9. (O) Kleurgebruik basaal uitgangspunt;
 - Leuningen groen RAL XXXX
 - Liggers zwart RAL XXXX.
 - Betonnen landhoofd, kessen en eventuele tussensteunpunten "donker/zwart" RAL XXXX;
 - Locatiespecifiek kan van de basiskleuren worden afgeweken, op initiatief van gemeente.

Beheer

1. (I) Object bediend alle lokale functies als één systeem;
2. (I) Object dient functioneel aantrekkelijk, comfortabel en veilig te zijn voor alle gebruikers;
3. (I) Object is vrij van gezondheidsrisico's voor alle gebruikers en de omgeving;
4. (I) Object wordt duurzaam uitgevoerd met een streven naar de laagste beheer- en onderhoudskosten op termijn (T.C.O. vs People/Planet/Profit)

5. (I) Onderzoeken of de bestaande oeververbinding gehandhaafd dient te blijven of door een goedkoper alternatief, bijvoorbeeld een duiker, gerealiseerd kan worden, met behoud van functionaliteit, ruimtelijke kwaliteit, karakter en effect op leefbaarheid;
6. (I) In primaire watergangen worden geen buisduikers maar doorvaarbare duikers toegepast in verband met beheer vanaf water (HHNK).
7. (I) Alle meerjarige kosten dienen, aan de hand van een te verstrekken beheer- en onderhoudsplan, structureel in de gemeentelijke beheerbegroting te worden verwerkt of anderszins te zijn geborgd. Dit wordt behartigd door het initiërende/ontwikkellende team binnen de gemeentelijke organisatie;
8. (I) I.v.m. de verscheidenheid in projecten wordt door de beheerder en beleidsadviseur, naast dit algemeen programma van eisen, veelal een locatiespecifiek programma van eisen verstrekt t.b.v. de definitiefase. Contact met de beheerder is hiervoor noodzakelijk.
9. (I) Voor alle civiele kunstwerken groepen dient er een uniek kunstwerknummer te worden op-/aangevraagd bij de gemeente Hoorn. Dit unieke nummer wordt vanaf de definitiefase consequent gebruikt in alle correspondentie en alle te ontwikkelen stukken zoals tekeningen, berekeningen, vergunningsaanvragen, etc.
10. (I) Na oplevering geldt een onderhoudstermijn.
11. (D) Onderhoudstermijn is 12 maanden, tenzij expliciet anders gesteld.
12. (D) Object is zodanig ontworpen en gerealiseerd dat alle onderdelen eenvoudig inspecteerbaar zijn en dat vervanging van delen mogelijk is met gangbare methoden en middelen.
13. (D) Ieder onderdeel van het object is, met in acht name van het normaal te verwachten onderhoud, beschikbaar -gedurende de voor het betreffende onderdeel- geldende levensduur.
14. (D) Elementen in een constructie met een kortere levensduur dan de constructie zelf dienen vervangbaar te zijn zonder dat er destructieve handelingen noodzakelijk zijn. Deze onderdelen moeten een levensduur hebben van minimaal 20 jaar.
15. (D) Conserveer delen die na de voltooiing van het kunstwerk moeilijk te bereiken zijn opdat gedurende de levensduur geen onderhoud nodig is.
16. (D) Object is vrij van trillingen welke door de gebruiker en de omgeving als hinderlijk kunnen worden ervaren.
17. (D) Object dient bij gebruik rammelvrij en geluidarm te zijn;
18. (D) Object is aantoonbaar ontworpen om vervuiling door structureel hemelwaterverloop te voorkomen; er mag daarom geen hemelwater over de rand van de zijkant van de brug vloeien. Bij gemetselde keermuren en vleugelwanden e.d. wordt dit principe ook gehanteerd;
19. (D) Object (leuningen) volledig vrijhouden van begroeiing en onkruid, brandnetels o.i.d.
20. (D) Object vrijhouden van bomen en vaste beplanting. Géén bomen in de directe nabijheid van kunstwerken planten, voorkeur minimaal 5 m en voorkeur voor 10 m. Afstand aanhouden. Hiermee wordt vervuiling van het object, boomwortelschade en vroegtijdige kap voorkomen.
21. (D) Zorg dat het onderhoudsmateriaal bij de waterkant kan komen indien de duikers niet doorvaarbaar zijn. Bomen dienen hierom een minimale afstand van 10m1 te hebben.
22. (D) Object voldoet aan Verenigde Naties verdrag Handicap (VN-verdrag) waarmee toegankelijkheid wordt gewaarborgd.
23. (D) Object voldoet aan referentie ontwerp bruggen, indien beschikbaar. Informeer bij beheerder.
24. (O) Object voldoet aan de principes zoals aangegeven op de tekeningen SD-001 t/m SD-010. Deze zijn los beschikbaar op groot formaat.
25. (V) Voorkeur de uitvoering van bruggen in schoolroutes plaats te laten vinden in de schoolvakanties;
26. (N) Overdracht naar beheer vindt plaats nadat het project door de beheerder is geaccepteerd, een goedgekeurde RI&E, de beheerdocumenten zijn verstrekt, mutaties voor BGT en het beheerprogramma zijn aangeleverd en goedgekeurd, en de structurele- en icidentele beheergelden voor het nieuwe object in de meerjaren beheerbegroting zijn opgenomen;
27. (N) Opleverdossier bevat tenminste;
 - Kunstwerknummer en naam
 - Inhoudsopgave
 - As built tekeningen / revisietekeningen (ook in CAD formaat)

- Definitieve constructieberekening met deelberekening (denk aan leuning, ankerstangen, schorten), inclusief uitgangspunten (boven)belasting en geometrie
- Kwaliteitsdocumenten (certificaten/controleformulieren/garantieverklaringen)
- Lijst met kentallen van de brug. De gemeente Hoorn wil weten welke materialen in het kunstwerk toegepast zijn tot op grondstofniveau. Dit om voor de toekomstige generatie vast te leggen welke grondstoffen die in het kunstwerk verwerkt zijn, mogelijk herbruikbaar zijn.
- Beheerplan
- Werkbestek
- Foto's van bouw en oplevering
- Bouwverslagen
- Afwijkingsformulieren
- Alle bestanden dienen in de benaming het bij de gemeente Hoorn aangevraagde kunstwerknummer te bevatten"

Constructief

1. (I) Constructieberekeningen; hoofddraagconstructie en alle overige constructieve onderdelen dienen te zijn berekend op basis van de Eurocode (incl. Nationale Bijlage) en overige vigerende normen en richtlijnen.
2. (I) Zettingen en vervormingen moeten worden beperkt
3. (D) Vervormingen van de grondkeringen dienen te voldoen aan CUR 166.
4. (D) Funderingen van bruggen dienen een maximale zetting van 5 cm in een periode van 30 jaar te hebben.
5. (D) Bij duikers geldt een maximale zetting van 5 cm in een periode van 30 jaar.
6. (D) Wegtracé aansluitende wegen dienen een maximale restzetting van 10 cm in een periode van 30 jaar na oplevering te hebben.
7. (D) In de overgang van een constructie naar aansluitend wegtracé dienen relatieve hoogteverschillen maximaal 5 cm te bedragen, over een afstand van 5 meter uit het kunstwerk in een periode van 30 jaar na oplevering.
8. (D) De lengte van overgangsconstructies moet worden bepaald op basis van een toelaatbare restzetting na 30 jaar.
9. (D) Aansluitende constructieve elementen dienen gedurende hun levensduur geen verschilzetting te vertonen.
10. (D) De toelaatbare horizontale vervorming van definitieve damwanden (in het zicht) dient maximaal 1/100 van de te keren hoogte te zijn.
11. (D) Belastingen dienstvoertuig: gewicht 7,0 ton.
12. (D) Composietbruggen dienen te voldoen aan CUR 96.
13. (D) Leuningwerk dient ten minste te voldoen aan NEN-EN 1991-2 / Bouwbesluit
14. (D) Verticale oeverconstructies zijn grond- en waterkerend uitgevoerd.
15. (D) Bij landhoofden bruggen en kademuuren rekening houden met onder- en achterloopsheid.
16. (D) Er worden stootplaten toegepast om hoogteverschil tussen kunstwerken en aansluitende wegen te voorkomen.
17. (O) De maximaal toelaatbare knik van de stootplaat ten opzichte van de bovenbouw is 1:100.
18. (N) Na half jaar het straatwerk herstraten (zetting) ten behoeve van een goede aansluiting.

Kabels & Leidingen

1. (I) In de kunstwerken worden géén doorvoeren voor kabels en leidingen van derden ontworpen;
2. (I) Kabels en leidingen zodanig aanbrengen dat aan het kunstwerk onderhoud uitgevoerd kan en mag worden en dat het kunstwerk volledig kan worden vervangen, zonder kosten of aansprakelijkheid van de kabel-/leidingbeheerder. Om die reden is het níet toegestaan onder kunstwerken persen of boren aan te brengen. Tevens worden hiermee voorkomen dat commerciële nuts-partijen periodieke ingraven en afsluitingen bij het object veroorzaken gedurende de beheerfase.
3. (D) Kabel en leiding tracés dienen minimaal 10,0 m buiten de projectie van een kunstwerk te liggen;

5.3.3. Fiets- en Voetgangersbruggen

Objectspecifieke ontwerpisen, als aanvulling op basisuitgangspunten

Algemeen

1. (I) Ontwerp met uitgangspunt om géén ondersteuning/tussensteunpunten in de watergangen toe te passen;
2. (D) Ontwerp funderingen, ondersteuning en landhoofden uitgevoerd in beton of andere inert materiaalvorm;
3. (D) Ontwerp landhoofd met geïntegreerde onwrikbare opsluiting van aansluitende verhardingen;
4. (D) Ontwerp landhoofd, bij verwachting van zettingverschillen, met stootplaten over de hele breedte van het kunstwerk;
5. (D) Ontwerp geluidsarme voegovergangen conform daarvoor vastgestelde Nederlandse richtlijnen;
6. (D) Ontwerp met verstelbare opleggingen;
7. (D) Ontwerp met inspecteerbare en vervangbare oplegblokken
8. (D) Ontwerp leuningvorm conform bijgevoegd beslisdiagram Hoorn;
9. (D) Ontwerp anti-sliplagen met een technische levensduur minimaal 10 jaar;
10. (D) Ontwerp noodzakelijke reddingsmiddelen. Vastgesteld gemeentelijk beleid en ARBO-wetgeving zijn hiervoor de criteria;
11. (D) De afvoer van hemelwater dient geen gevaar op te leveren voor de verkeersveiligheid.
12. (D) Plasmvorming op constructies dient te worden voorkomen.
13. (D) Dooizouthoudend water dient niet in aanraking te komen met onderdelen van de onderbouw;
14. (D) Constructiedelen die in aanraking kunnen komen met dooizouten dienen hiertegen beschermd te zijn.
15. (D) Voorkom "ophoping" van zout op de constructie.
16. (O) Ontwerp dilatatie van stalen leuning met kunststof proppen;
17. (O) Ontwerp staalwerk waarin verzinkgaatjes niet waterinlatend zijn gepositioneerd;
18. (O) Ontwerp alle kokervormige delen luchtdicht afgesloten;
19. (N) Vastgestelde objectnaam op of aan het kunstwerk aanbrengen conform leidraad naamgeving gemeente Hoorn;
20. (N) Na oplevering; Een nul-meting en nul-inspectie van het object uitvoeren en verwerken in het beheersysteem van gemeente Hoorn; Na half jaar het straatwerk herstraten (zetting) ten behoeve van een goede aansluiting.

Constructief

1. (I) Belastingen op de brug conform de vigerende (NEN)normen;
2. (I) Rekening houden met een onbedoeld voertuig;
3. (D) Rekening houden met een gestandaardiseerd dienstvoertuig van 70 kN (2 assen van 35 kN);
4. (D) Doorbuigingseis: De doorbuiging is maximaal 1/200 van de overspanning als gevolg van de nuttige last;
5. (D) De brug behoudt na 30 jaar een minimale toeg van 1/100 van de overspanning.

Maatvoering

1. (I) Object heeft maatvoering die is afgestemd op gebruik, aanluitende omgeving en kruisende functies zoals vaar-, strooi- en calamiteitenroutes.
2. (D) Profiel van vrije ruimte voetgangers: breedte minimaal 1,50 meter.
3. (D) Profiel van vrije ruimte fietsers; breedte minimaal 3,00 meter.
4. (D) De vrije doorvaartbreedte is minimaal 2,50 m (maaiboot HHNK);
5. (D) De vrije doorvaarthoogte ter plaatse van doorvaartbreedte is tenminste 1,20 m (maaiboot HHNK). Locatiespecifiek kan de doorvaarthoogte afwijken als onderdeel van een vaarroute, waarbij minimaal 1,50 m wordt gehanteerd. Onze grondhouding streeft echter in alle gevallen altijd naar een zo hoog mogelijke doorvaarthoogte t.b.v. schaatsers, waarbij ook de 1,50m het minimale doel is.
6. (D) Loopvlakken waarlangs valgevaar bestaat (meer dan 1,0 meter hoogteverschil) dienen te zijn voorzien van een hekwerk. Zie actueel bouwbesluit.

7. (D) De leuning eindigt samen met landhoofdconstructie 600 mm 'voorbij' de insteek van het talud (landinwaarts).
8. (D) De breedte van de taludbekleding is gelijk aan breedte landhoofd;
9. (D) De beschoeiing in de teen van het talud is tenminste 2 m breder dan taludbekleding;
10. (D) Bij versmalling van de watergang t.b.v. een kunstwerk dient aan alle zijden van het kunstwerken minimaal 5 m1 beschoeiing aangebracht te worden ter voorkoming van uitspoeling/erosie ;
11. (D) Beschoeiing: kunststof , op waterlijn, bovenzijde op 15 cm boven waterpeil, aanbrengen volgens de voorschriften van de leverancier. Aanbrengen tot minimaal 5 m aan weerszijden van de brug en onder de brug.
12. (D) Indien de helling van het brugdek in lengterichting 1:20 is (nog geschikt voor rolstoelen), mag in dwarsrichting het dek vlak zijn;
13. (D) Verticaal alignement brugdek: brugdek is licht gebogen of vlak, ter keuze opdrachtnemer. (algemene porring 1/100 eindsituatie)
14. (D) Fietspad en voetpad liggen op gelijk niveau.
15. (O) Alignement van aansluitend fiets- en voetpad mag worden aangepast aan alignement van brug.
16. (O) Straatwerk van aansluitend fietspad en voetpad dient vloeiend aangepast te worden aan de breedte van de brug.
17. (O) De brugdekbreedte tussen de schampkanten is gelijk aan de breedte van de aansluitende verharding;

Materiaal

1. (I) Materialisatie moet voldoen aan de eisen voor beheer. (duurzame en onderhoudsarme materialen)
2. (I) Materialisatie voorziet in minimaliseren van schade als gevolg van vandalisme. Ook herstelschade.
3. (I) Het object heeft een ontwerplevensduur 60 jaar of langer. Onderdelen met een levensduur van 40 jaar of langer dienen eenvoudig vervangbaar te zijn. Niet inspecteerbare onderdelen dienen dezelfde levensduur als de brug te hebben;
4. (I) Het object heeft een onderhoudsvrije periode minimaal 20 jaar of langer;
5. (I) Het object heeft (indien toegepast) staalconstructies voorzien van CE-markering;
6. (I) Bij vergelijkbare materiaalkeuze heeft die met de laagste milieubelasting de voorkeur;
7. (D) Ongelamineerd hout wordt niet constructief toegepast; Esthetisch kan hout wél worden toegepast;
8. (D) Landhoofden voorzien van stootplaten over de gehele brugbreedte.
9. (D) Eventuele tussensteunpunten voorzien van een (kunststof) wrijfgording;
10. (D) De beschoeiing onder de nieuwe brug heeft dezelfde levensduur als de brug;
11. (D) Het dek is over de gehele lengte en breedte gesloten.
12. (D) Het dek is te allen tijde voldoende stroef, door toepassing van een anti-sliplaag.
13. (D) De anti-sliplagen toepassen met ontwerplevensduur van 10 jaar of langer. Een garantiebewijs verstrekken inhoudende volledige garantie gedurende 10 jaren met uitzondering van mechanische schade;
14. (D) De kleurcoating toepassen met een ontwerplevensduur van 20 jaar of langer. Een garantiebewijs verstrekken inhoudende een volledige garantie gedurende 10 jaren met uitzondering van mechanische schade;
15. (D) Het gesloten brugdek inclusief de voegovergang is volledig waterdicht. De overgang van de aansluiting van het voegprofiel op het landhoofd is van beton;
16. (O) Rubber voegovergangen; de eigenschappen zijn afgestemd op de specifieke toepassing en belasting per brug.
17. (O) De, aan het landhoofd aansluitende, verharding over minimaal 2 m1 zodanig opsluiten dat deze nimmer naar buiten kan wijken.
18. (O) Leuningen uitvoeren in thermisch verzinkt staal met 2-laags poedercoating of uitvoeren in RVS AISI 316 A4 KL.80;
19. (O) Bevestigingsmiddelen RVS AISI 316 A4 KL.80; inclusief isolatie bij gebruik op thermisch verzinkt staal.
20. (O) Functiescheiding Kleurverschil is tussen voetpad (zandkleur) en fietspad (zwart). Beide kleuren zijn kleurvast en onderhoudsarm.

21. (O) Anti-sliplagen voor brugdekken voor fietsers en voetgangers, epoxyslijtlaag met gecalcineerd bauxiet 1-3 mm kleur antraciet of rood Tilred 1-3 mm (met certificaat van echtheid) als instrooimateriaal;
Afwerkingen 1. (I) Afwerkingen van beton, staal en overige onderdelen voldoen aan gestelde netheid-, kleur- en kwaliteitsvoorwaarden. 2. (D) Stalen onderdelen dienen thermisch verzinkt te zijn. 3. (D) De conservering van stalen onderdelen dient een ontwerp levensduur te hebben van ten minste 20 jaar zonder onderhoud. 4. (D) De conservering voor het aanbrengen van (RAL) kleur dient een levensduur te hebben van minimaal 20 jaar. 5. (D) In het zicht blijvende (beton)oppervlakken dienen vlak en egaal van kleur te zijn. 6. (D) Zichtwerk in-situ beton dient te voldoen aan beoordelingsklasse B1 volgens CUR 100. 7. (D) Zichtwerk prefab beton dient te voldoen aan beoordelingsklasse B2 volgens CUR 100. 8. (D) De kleur van definitief in het zicht blijvende oppervlakken voldoet aan de ENCI grijschaal a (lichtgrijs) bij toepassing van beton. 9. (D) Het object dient voorzien te zijn van transparante kleurloze antigraffiti coating op alle in het zicht komende betonnen, stalen en metselwerk onderdelen. 10. (O) Uitwendige hoeken van betonwerk dienen te zijn voorzien van vellingkanten, afmeting maximaal 10x10 mm. 11. (O) Aanbrengen anti-graffiticoating dampdoorlatend semi-permanentsysteem op de zichtoppervlakken van de kunstwerken. Het systeem en het verwijderen dienen geen chemische middelen te bevatten. Een mat transparant systeem zonder kleurcoating. Verwijdering door middel van Kokend Heetwater Techniek. Horizontale delen voorafgaand aan het aanbrengen van anti-graffiticoating impregneren. Toepassen na overleg met beheerder.

5.3.4. Duikerbruggen

Object specifieke ontwerp eisen, als aanvulling op basisuitgangspunten
Algemeen 1. (I) Een duikerbrug dient altijd doorvaarbaar te zijn 2. (D) Een duikerbrug moet onderheid zijn. 3. (O) Ter plaatse van de beëindiging van het brugdek een expliciete overgang constructie aanbrengen, zoals bijvoorbeeld een stalen rijijzer
Maatvoering 1. (D) Een duikerbrug dient standaard een rechthoekige doorsnede te hebben 2. (D) De vrije doorvaartbreedte is minimaal 2,50 m (zie eisen HHNK maaiboot); 3. (D) De vrije doorvaarthoogte ter plaatse van doorvaartbreedte is tenminste 1,25 m (zie eisen HHNK maaiboot). Locatie specifiek kan de doorvaarthoogte afwijken als onderdeel van een vaarroute, waarbij minimaal 1,50 m wordt gehanteerd. Onze grondhouding streeft echter in alle gevallen altijd naar een zo hoog mogelijke doorvaarthoogte t.b.v. schaatsers, waarbij ook deze 1,50m het doel is. 4. (D) Vaardiepte; duikervloer aansluiten op hoogte van het vaste bodemprofiel van de waterloop. Minimale vaardiepte conform eisen vaarroutes.
Materiaal 1. (I) Duikerbruggen constructief in beton uitvoeren 2. (D) Duikerbruggen kunnen esthetisch worden verfraaid met afwijkende materialen, zoals metselwerk, schanskorven e.a. 3. (O) Betonnen dek onder verharding is voorzien van waterdicht membraam, zoals bijvoorbeeld een SAMI-seal 4. (O) Wanden zijn voorzien van een kunststof wrijfgording, ter bescherming van zowel de vaartuigen als de constructie.

5.3.5. Vaarduikers

Object specifieke ontwerp eisen, als aanvulling op basisuitgangspunten
Algemeen 1. (I) Een vaarduiker dient altijd doorvaarbaar te zijn 2. (D) Beëindiging van de duiker is duidelijk waarneembaar vanaf het water.

3. (D) Beëindiging van de duiker is duidelijk waarneembaar vanaf het (begroeide) maaiveld. 4. (D) Duikerbeëindigingen nabij bovenliggende voet-/fietspaden; hier blijkt vanuit onveiligheidsbeleving meestal toch een geleidende leuning gewenst. (locatie specifiek overleg met beheerder) 5. (V) Verdichting van de voegaansluitingen; duikerelementen worden in het werk aangetrokken. (=stopmoment tijdens uitvoering)
Maatvoering 1. (D) Een vaarduiker in een hoofdvaarroute dient standaard een rechthoekige doorsnede te hebben 2. (D) De vrije doorvaartbreedte is minimaal 2,50 m (zie eisen HHNK maaiboot); 3. (D) De vrije doorvaarthoogte ter plaatse van doorvaartbreedte is tenminste 1,25 m (zie eisen HHNK maaiboot). Locatie specifiek kan de doorvaarthoogte afwijken als onderdeel van een vaarroute, waarbij minimaal 1,50 m wordt gehanteerd. Onze grondhouding streeft echter in alle gevallen altijd naar een zo hoog mogelijke doorvaarthoogte t.b.v. schaatsers, waarbij ook deze 1,50m het doel is.. 4. (D) Vaardiepte; duikervloer aansluiten op hoogte van het vaste bodemprofiel van de waterloop. Minimale vaardiepte conform eisen vaarroutes. 5. (D) Beëindiging van de duiker volgt het verloop van het talud
Materiaal 1. (I) Vaarduikers constructief bij voorkeur in beton uitvoeren 2. (D) Vaarduikers kunnen esthetisch worden verfraaid met afwijkende materialen, zoals metselwerk, schanskorven e.a. 3. (O) Vaarduikers zijn nabij beide openingen voorzien van een hardhouten meerpaal met paalmuts als wachtplaats bij tegemoetkomend vaarverkeer 4. (O) Dek onder verharding is voorzien van waterdicht membraam, zoals bijvoorbeeld een SAMI-seal of een functioneel gelijkwaardige oplossing. 5. (O) Vertikale wanden zijn voorzien van een kunststof wrijfgording, ter bescherming van zowel de vaartuigen als de wanden zelf. 6. (O) Minimaal één wand is voorzien van een faunapassage met eenzelfde levensduur als de duiker.

5.3.6. Beschoeiingen en taluds

Object specifieke ontwerpisen, als aanvulling op basisuitgangspunten
1. Beschoeiing: kunststof, op waterlijn, bovenzijde op 15 cm boven waterpeil, aanbrengen volgens de voorschriften van de leverancier. 2. Bij versmalling van de watergang t.b.v. een kunstwerk dient aan alle zijden van het kunstwerken minimaal 5 m1 beschoeiing aangebracht te worden ter voorkoming van uitspoeling/erosie; 3. Onder de bruggen en bordessen moet op de waterlijn van taluds een beschoeiing worden aangebracht. Aanbrengen tot minimaal 5 m aan weerszijden van de brug en onder de brug. 4. Beschoeiing dient grond dicht aan te sluiten op een kunstwerk. 5. Achter de beschoeiing dient een grond kerend doek aangebracht te worden over de volledige hoogte.

5.3.7. Damwanden en kades

Object specifieke ontwerpisen, als aanvulling op basisuitgangspunten
1. (I) Geen verankering aanbrengen, tenzij hier constructief gezien géén doelmatig/kosteneffectief alternatief voor is. 2. (I) Damwanden in kunststof of composiet uitvoeren, tenzij dit constructief niet mogelijk is. 3. (I) Er zijn drie typen stalen damwanden (kademuren) mogelijk, met globale uitgangspunten: a. Uitvoering geheel in staal met stalen gording en stalen afdekprofiel. Toe te passen op bedrijfsterreinen of plaatsen waar géén omgevingseisen worden gesteld. b. Uitvoering in stalen damwand met afdekbalk van gewapend beton. Toe te passen in bijvoorbeeld woongebieden. Afhankelijk van de kerende hoogte en ontwerpisen kan het bovenwatergedeelte geheel in beton worden uitgevoerd of kan de stalen damwand voor een deel in het zicht boven de waterlijn worden doorgezet.

c. "Plus"-uitvoering: betonnen afdekbalk aan zicht en bovenzijde afgewerkt met schoon metselwerk. Toepassing bijvoorbeeld in aansluiting op historische (lint)bebouwing en historische bruggen en havengebieden. 4. (I) Voor alle damwanden en kades geldt dat ruimtelijke eisen van stedenbouwkundige, erfgoed en/of welstand leidend zijn in definitieve vormgeving. 5. (I) Afhankelijk van de kadehoogte, gebruiksfunctie en de aangrenzende waterdiepte extra veiligheidsvoorzieningen (leuning, grijplijn/-goot, uitklimvoorziening, e.d.) aanbrengen. Dit is locatieafhankelijk. Overleg met beheer is noodzakelijk. 6. (D) Stalen damwand toepassen met een coating over het gedeelte boven waterpeil t/m 1,0 meter onder het te handhaven waterpeil. Ook coating toepassen indien het damwand uit het zicht is, zoals bij het gebruik van een ophangschort. Beschadigingen dienen te worden bijgewerkt met overeenkomend product. De stalen deksloven dienen ook inwendig gecoat te worden. Ook de lasnaden dienen gecoat te worden. Dit i.v.m. roestsporen. 7. (O) Het hijsgat bij stalen damwanden dient geen onderdeel uit te maken van de uiteindelijke constructie. Het deel waar het hijsgat is aangebracht dient zodoende afgebrand te worden. 8. (O) Gordingen zijn dusdanig bevestigd dat vaartuigen bij aanleggen geen schade kunnen oplopen.

5.3.8. Steigers

Object specifieke ontwerpisen, als aanvulling op basisuitgangspunten
1. (I) Steigers in het oude stadshart en havenkwartier vragen locatie specifieke randvoorwaarden in vormgeving en materialisatie. Overleg met beheerder, stedenbouwkundige en erfgoed. 2. (I) Nieuwe recreatie-/vissteigers alleen aan te brengen in overleg met de gemeente Hoorn 3. (I) Materialisatie van onderbouw en dek moeten aansluiten bij levensduur 4. (D) Nieuwe kanosteigers hebben een relatie met een bestaande kanoroute. 5. (O) Het dek van een kanosteiger is niet hoger dan 0,20 m boven het waterpeil. 6. (O) Afhankelijk van de steigerhoogte en de aangrenzende waterdiepte extra veiligheidsvoorzieningen (grijplijn, uitklimvoorziening) aanbrengen. 7. (O) Verdere detaillering in overleg met beheerder

5.3.9. Schanskorven

Object specifieke ontwerpisen, als aanvulling op basisuitgangspunten
Algemeen 1. Schanskorven dienen uitsluitend te worden toegepast met een decoratieve functie. 2. Schanskorven dienen te worden toegepast met korven van hoge staalkwaliteit (ntb) en een staaldikte van tenminste (ntb) mm. 3. Bij schanskorven moet bovenste laag stenen vastgelijmd/gemetseld worden in verband met vandalisme. 4. Ter plaatse van aansluiting schanskorf - talud, moeten voorzieningen worden getroffen ter voorkoming van toetreden van grond in schanskorven. 5. De korf dient met een spiraal te worden vastgezet. 6. Toegepaste ontwerplocatie zorgt ervoor dat aanrijd- of maaischade aan de schanskorf niet mogelijk is.

5.4. Verhardingen

Elementen	
5.4.1 Algemeen	5.4.6 Inritten
5.4.2 Parkeren	5.4.7 Bedrijfsterreinen
5.4.3 Trottoirs voetpaden	5.4.8 Fietspaden
5.4.4 Plateaus	5.4.9 Wegen
5.4.5 Rotondes	5.4.10 Bushaltes

5.4.1. Algemeen

Eisen
Algemeen 1. Hanteer bij de (her)inrichting de wegcategorisering conform Duurzaam Veilig (Stroomweg, gebiedsontsluitingsweg, erftoegangsweg). 2. De definitieve wegcategorisering wordt aangegeven door een mobiliteitsdeskundige van de gemeente Hoorn. 3. Gebruik voor inrichting en maatvoering van wegen (inclusief straten en paden) binnen en buiten de bebouwde kom de ideale maatvoering zoals weergegeven in de vigerende versie van het ASVV en het Handboek Wegontwerp van het CROW, let hierbij op het onderscheid in wegcategorieën (erftoegangswegen, gebiedsontsluitingswegen en stroomwegen). Afwijken is bespreekbaar binnen de marges die het ASVV biedt, in overleg met de mobiliteitsdeskundige. 4. De BRL 2506, de nationale beoordelingsrichtlijn voor het KOMO® productcertificaat en het NL BSB® productcertificaat voor recycling granulaten voor toepassingen in beton, wegenbouw, grondbouw en werken. 5. Er geldt een restzettingseis van 10 cm in 30 jaar. 6. Laat hoofdroutes voor langzaam verkeer zoveel mogelijk langs voorkanten van gevels lopen in verband met sociale controle. 7. De bereikbaarheid van nood- en hulpdiensten en gladheidsbestrijding moet gewaarborgd zijn. Hier moet rekening zijn gehouden met onder andere bochtstralen, fundering en verkeersbelasting op bruggen. 8. Voorkom illegale doorsteekjes bij speciale voorzieningen voor de brandweer om sluipverkeer te voorkomen. 9. Leg bouwwegen zoveel mogelijk op de plaats van de definitieve wegen aan. 10. Verharding dat grenst aan particulier of niet-openbaar gebied dient op de perceelgrens te eindigen én te zijn voorzien van een robuuste kantopsluiting. 11. De afwatering van verharding moet uitgevoerd worden door middel van voorzieningen op gemeentelijk terrein. 12. Gemeentelijke verharding dient minimaal 2 cm verwijderd te zijn van gevels van woningen ter voorkoming van geluidsoverdracht. Een flexibele voegvulling tussen gevel en verharding wordt aanbevolen. 13. De Standaard RAW Bepalingen zijn van toepassing ten behoeve van de kwaliteit van de aanleg. 14. Niet meer verharding realiseren dan het ideaalprofiel. Dit is niet duurzaam en vaak moeilijk onkruidvrij te krijgen. 15. Wanneer er extra verhardingen worden aangebracht in de gemeente, moet dit worden gecompenseerd met extra oppervlaktewater. De watercompensatie moet worden bepaald in overleg met het hoogheemradschap Hollands Noorderkwartier en bedraagt 11 procent. 16. Woon-, winkel- en industriewijken zijn altijd door tenminste twee onafhankelijke wegen voor gemotoriseerd verkeer bereikbaar en die altijd toegankelijk zijn. 17. In verband met de afmetingen van de voertuigen is overal een vrije doorrijbreedte van minimaal 4,5 meter en een vrije doorrijhoogte van minimaal 4,2 meter (eis brandweer). 18. Houdt met het ontwerp rekening met neerslag. Verhardingen mogen niet afwateren op/richting particulier terrein. Ook niet met gebruik van kolken of goten. 19. Verhardingen die vrij afwateren naar bermen, dienen ca. 3 cm boven de naastliggende berm te liggen, gerekend met laagste punt van de verharding. Materialen 1. Alle materialen dienen te zijn voorzien van CE-keurmerk en KOMO-keurmerk.

2. Gebruik kleurechte materialen. 3. Betonmaterialen moeten een technische levensduur hebben van tenminste 30 jaar en kleurbestendig zijn. 4. Uitgangspunt is dat verhardingen worden toegepast die vallen onder Duurzaam (beton, asfalt e.d.) volgens de productbladen van Moederbestek.nl. Voor het toepassen van overige verhardingsmaterialen dient in het ontwerp een voorstel voor type materiaal aangeboden te worden. 5. Voor gebakken klinkers gelden géén circulariteit- of duurzaamheidseisen. 6. Verkeersgeleiders opvullen met onkruidwerende bestrating voorzien van afstandhouders. De onkruidwerende bestrating inwassen met waterdoorlatende voegmortel. 7. Open verharding met sparingen voor grasgroei alleen toepassen voor zeer lage gebruiksintensiteit. Bijvoorbeeld parkeervakken of versteviging van bermen. 8. Paden van halfverhardingen uitsluitend toepassen voor recreatief gebruik 9. Richtlijnen vervangingscyclus reconstructies: Alle wegen hebben een vervangingscyclus van 60 jaar. Cyclus van groot onderhoud is 15 jaar voor alle type wegen. Bij reconstructies wordt er van uitgegaan dat tenminste 50% van de bestratingsmaterialen vervangen moet worden. 10. Voor alle wegen waar 50 km/uur of harder gereden mag worden, dient de fundering constructief op sterkte onderzocht te zijn of te worden, voorafgaand aan herinrichting of reconstructie.
Toegankelijkheid 1. Zorg dat de inrichting van de openbare ruimte is afgestemd op het gebruik door mindervaliden. (CROW-publicatie 233 en 337). 2. Leg als zodanig herkenbare in- en uitritten aan conform CROW-publicatie 344 Richtlijn drempels, plateaus en uitritten. 3. Inritten naar woningen dienen van inritblokken te worden voorzien. Deze inritblokken hebben een werkende diepte (lengte element) van tenminste 60 cm. 4. Zorg dat een oversteekplaats minimale hoogteverschillen heeft ten opzichte van de weg of de goot. 5. Gebruik perronbanden bij invalide opritten. 6. Pas gidslijnen toe volgens de maatvoering van de ASVV bij oversteekplaatsen en voorzieningen voor het openbaar vervoer. 7. Zorg voor looproutes met vlakke materialen en vlakke afwerking.

5.4.2. Parkeren

Eisen
Uitgangspunten 1. Ga uit van de parkeerkerncijfers uit het bestemmingsplan. De gemeentelijke uitwerking hiervan is bij de gemeente op te vragen. De basis is de parkeernormering conform de ASVV 2021. Reken bij het toekennen van het aantal parkeerplaatsen bij bedrijven met bruto vloeroppervlak (bvo's) en gebruik bedrijfsspecifieke kentallen. 2. Bedrijven dragen zorg voor hun parkeerbehoefte op eigen terrein. 3. Maatvoering volgens de aanbevelingen van het ASVV . 4. Maatvoering ten behoeve van infohavens: 26,00 m bij 2,75 m. 5. Stem de principematen af op de tegel- of steenmaten. 6. Langsparkeervakken niet voorzien van markering van de individuele vakken. 7. Zorg voor optimale spreiding van parkeerplaatsen, waarbij de maximale loopafstanden benoemd in de parkeernota worden aangehouden. 8. Maak het parkeervak minimaal 2,50m breed bij haaksparkeren. Bij mindervalide parkeerplaatsen een breedte van 3,50m toepassen. 9. Haakse parkeervakken die grenzen aan openbaar groen of wanden, zijn 2,85 m breed. 10. Mindervalide parkeerplaatsen indien mogelijk naast een trottoir situeren. 11. Maak onderscheid tussen de parkeervakken en overige verharding om te voorkomen dat auto's parkeren op plaatsen die daar niet voor zijn bedoeld. 12. Zorg dat de gebruiker de verschillende verkeersfuncties duidelijk kan onderscheiden, bijvoorbeeld door contrasterende kleuren of patroonverschillen, in verband met juridische aansprakelijkheid. 13. Bij een erftoegangsweg met een rijbaan van 6,00m breed haaksparkeren.

14. Geen langsparkeren aan overzijde rijweg wanneer aan de andere kant haaks geparkeerd is, tenzij haakspaarkeervak 0,50m dieper wordt.
15. Pas geen lichtkleurige verharding toe op plaatsen waar vervuiling door olie kan worden verwacht, zoals opstelplaatsen en parkeerhavens.
16. Voor de inrichting dient de parkeernorm volgens CROW-publicatie 317 te worden aangehouden.

Materialen

1. Zorg dat de gebruiker de verschillende verkeersfuncties duidelijk kan onderscheiden, bijvoorbeeld door kleur of patroonverschillen, in verband met juridische aansprakelijkheid. Het aanbrengen van kleur of patroonverschillen mag er niet toe leiden dat er slecht bereikbare plekken ontstaan voor het onderhoud.
2. Pas geen lichtkleurige verharding toe op plaatsen waar vervuiling door olie kan worden verwacht, zoals opstelplaatsen en parkeerhavens.
3. Gebruik elementenverharding van min. 8 cm dik.
4. Geen stootbanden toepassen.
5. Parkeervakken van haaksparkeren dienen tussen de vakken een visuele scheiding te hebben door middel van contrasterende kleuren. Bijvoorbeeld zwarte bestrating met witte markeringsstenen. De visuele scheiding bestaat uit een onderbroken streep

5.4.3. Trottoirs/ voetpaden

Eisen

Uitgangspunten

1. Bij erftoegangswegen en wegen (50km/h), minimaal 1,65m breed (excl. banden) met een maximum van 2,10m.
2. Afwatering mag niet plaatsvinden naar privéterrein.
3. Bij uitritten, betontegels toepassen waarbij het straatverband 90 graden gedraaid is ten opzichte van het aanliggend straatwerk.
4. Overhoeken dienen niet als trottoir uitgevoerd te worden en kunnen als groen worden uitgevoerd.
5. Betonnen trottoirband 130/150x250mm toepassen tussen trottoir en wegverharding, bestaande uit een elementenverharding. Bredere banden zijn alleen toegestaan in de binnenstad van Hoorn.
6. Op (hoeken van) trottoirs mindervalide-inritten toepassen m.u.v. gelijkvloerse kruisingen zoals plateau's.
7. Mindervalide-inritten dienen minimaal 2,0m breed te zijn.
8. Verhardingsovergangen dienen ter plaatse van mindervalide inritten geen hoogteverschillen te hebben.
9. Mindervalide-inritten dienen te zijn ontworpen met de volgende hellingshoeken:
Hoogteverschil van berekening CROW
0 tot 10 cm = 1 op 10 cm; 10%
0 tot 25 cm = 1 op 12 cm; 8½ %
0 tot 50 cm = 1 op 16 cm; 6 2/3 %
0 tot 100 cm = 1 op 20 cm 5%
100 cm en meer = 1 op 25 cm; 4%
10. Recreatieve wandelpaden hebben een breedte tussen 1,50 en 2,50 m.

Materialen

1. Betontegels 300x300x60 mm toepassen. Kleur grijs.
2. Daar waar lichte voertuigen (auto's) over het trottoir moeten rijden, is het trottoir uitgevoerd in tegels met een dikte van 70 millimeter.
3. Geen tegels toepassen voor situaties waar zwaar verkeer rijdt.
4. Onder een trottoir fundering van zand toepassen met een dikte van minimaal 0,3 m.
5. Gebruik van elementen kleiner dan 300x300 mm (de standaard betontegel) zijn niet toegestaan, met uitzondering van de binnenstad.
6. In de binnenstad trottoirs uitvoeren met gebakken straatbaksteen, dikformaat. Waalformaat alleen toegestaan bij instemming van de gemeente Hoorn.

5.4.4. Recreatieve wandelpaden

Eisen
Uitgangspunten 1. Recreatieve wandelpaden hebben een breedte tussen 1,50 en 2,50 m. 2. De paden hebben een afstand tot nieuwe of bestaande bomen van tenminste 2,5 m. Gemeten tussen stam en zijkant van het pad. 3. De paden funderen met 150 cm menggranulaat. 4. Paden dienen vrij te kunnen afwateren naar naastliggende berm. Dit betekent een hoogteverschil tussen bovenkant verharding en berm van ca. 3 cm. Afwerken van berm met grond tot bovenkant verharding is niet toegestaan. 5. Toepassen van kant opsluiting met metalen profiel.
Materialen 1. Verharding van asfalt, bestaande uit een deklaag en een onderlaag. Totale laagdikte 11 cm. 2. Verharding van Nobrecal, Graustabiel of Gravidór.

5.4.5. Plateau's

Eisen
Uitgangspunten 1. Inrichting verkeersplateau's conform CROW-publicatie 244, oprit drempels volgens CROW-publicatie 172, hoogte van de drempel op plateau 8 cm 2. Het plateau mag de waterafvoer niet belemmeren. 3. De toepassing van plateaus in een uitrijroute voor nood- en hulpdiensten alleen in overleg met en na toetsing door de betreffende nood- en hulpdiensten.
Materialen 1. Bij erftoegangswegen 30 km/u zijn de plateaus uitgevoerd in elementverharding. De plateaus hebben een afwijkende kleur ten opzichte van de aansluitende rijbanen. 2. Bij 50 en 60 km/u wegen zijn de plateaus uitgevoerd in asfaltverharding.

5.4.6. Rotondes

Eisen
Uitgangspunten 1. Technische eisen volgens de normen CROW
Materialen 1. Middengeleiders voorzien van witte betonbanden, RWS band 2. Middeneiland is overrijdbaar. Overrijdbaar gedeelte toepassen met prefab betonbanden 50x50 cm en een minimum lengte van 200 cm (exclusief sluitstuk).

5.4.7. Inritten

Eisen
Uitgangspunten 1. Ontwerpen conform richtlijn 344 van het CROW: Richtlijn drempels, plateaus en uitritten. 2. Inritblokken of inritbanden (verlaagd) toepassen.
Materialen 1. Ter plaatse van inritconstructies ten behoeve van zijwegen en inritten voor zwaar verkeer zijn inritbanden toegepast met een afmeting van 0,75 x 0,5 x 0,2 m. 2. Ter plaatse van inritconstructies voor erfontsluiting (veelal particulier) zijn trottoirbanden of inritbanden toegepast met een afmeting van 0,6 x 0,5 x 0,2 m. 3. Inritten ten behoeve van erfontsluitingen hebben een standaardbreedte van 3 meter. Alleen indien het voor een goede toegankelijkheid noodzakelijk is, dit afhankelijk van de (verkeers)situatie en verkeersklasse, is een maximale breedte van 5 meter toegepast.

4. Ter plaatse van de inrit zijn geen kolken toegepast. Ook geen drempels en Plateau's
5. Ter plaatse van inritten of overrijdbare voetpaden zijn trottoirtegels met een minimale afmeting van 0,3 x 0,3 x 0,08 m toegepast, in elleboog- en/of halfsteensverband, altijd haaks op de richting.
6. Inritten ten behoeve van erfonthuizingen zijn uitgevoerd in betontegels met een afmeting van 0,3 x 0,3 x 0,08 m), betonstraatstenen (keiformaat of dikformaat 0,08) of gebakken klinkers (dikformaat of waalformaat). Steeds in overeenstemming met in de nabijheid gelegen, bestaande inritten.
7. Op alle hoeken van kruispunten zijn de trottoirs toegankelijk voor gehandicapten, kindervagens, wandelaars, fietsers ect. Door middel van een invalide-inritconstructie. Het hoogteverschil tussen de rijbaan, gootegel of gootklinker en het trottoir bedraagt maximaal 10 mm en in het verlaagde gedeelte zijn geen obstakels of kolken geplaatst. De locatie is zodanig gesitueerd dat rolstoelgebruikers het trottoir recht op en af kunnen rijden. De vrije ruimte achter de invalide-inritconstructie is groter dan 1 meter.

5.4.8. Bedrijfsterreinen

Eisen
Uitgangspunten 1. De weg dient een tonrond dakprofiel te hebben met een afschot van 3% waarbij een marge van 1% gehanteerd kan worden 2. Langs de weg dient een gootlaag te zijn aangebracht met een afschot van 0,50% afwaterend van de verharding 3. Bij asfalteringswerkzaamheden waarbij een aanzet gefreesd moet worden, dienen alle aansluitingen met gietbitumen dicht worden gemaakt, dit betreft zowel de aanzetten en de langsnaden 4. Rood asfalt enkel bij plateaus waarbij er geen voorrangregeling van toepassing is. Bij voorrangskruispunten lopen de eventuele fietsstroken in rood asfalt door en is de rijbaan/plateau uitgevoerd in zwarte kleur. Rood asfalt , AC8 surf D1-B, 30mm dik.
Materialen • AC16 surf DL-B, 40mm dik; • AC16 bindt TL-B, 40mm dik; • AC22 base OL-B, 80mm dik; • AC22 base OL-B, 80mm dik.

5.4.9. Fietspaden

Eisen
1. Hanteer een afstand van tenminste 2,0 meter tot grote obstakels zoals bomen en gebouwen. 2. Eenrichtingsfietspaden moeten een breedte hebben van 2,5 meter. Tweerichtingsfietspaden moeten een breedte hebben van 3,50 meter. Voor het doorfietsrouten netwerk gelden hogere normen. De breedte van deze fietspaden zijn 4,00 m. 3. Fietspaden moeten voldoende stroef zijn, zodat de veiligheid voldoende wordt gewaarborgd. 4. Het plaatsen van fysieke obstakels op de rijbaan van fietspaden ter voorkoming van oneigenlijk gebruik is niet toegestaan. 5. Indien palen op fietspaden nodig zijn, dienen palen toegepast te worden die volledig verwijderbaar zijn. Neerklapbare palen zijn niet toegestaan. Type dient afgestemd te worden met de gemeente t.b.v. sleutels. 6. Kunststofapplicaties op asfaltverhardingen ten behoeve van b.v. fietsstroken uitsluitend toepassen met goedkeuring van de opdrachtgever ten aanzien van merk en materiaaleigenschappen. 7. Fietspaden waaronder een kabels en leidingentracé ligt met veel huisaansluitingen, moeten uitgevoerd in een elementenverharding. 8. Fietsstroken langs rijbanen worden aangelegd met rood asfalt. Het asfalt wordt uitgevoerd met een deklaag van SMA-NL 11A 70/100. Asfalt moet rood van kleur zijn (RAL 3001), op basis van blanke bitumen met toevoeging van 3-5% rode pigment. 9 cm dikte. Opsluiting door middel van een 10x20 band.

9. Vrijliggende fietspaden worden aangelegd met asfalt of met beton. Beton dient toegepast te worden indien er binnen 2,0 m van de zijkant van het fietspad bestaande bomen staan of nieuwe bomen ontworpen zijn.
10. De aanlegdikte voor betonverhardingen is 160 mm
11. Fundering van fietspaden is als volgt opgebouwd:
 - Menggranulaat (0/40 mm) 30 cm
 - Zand 5 cm
12. In paragraaf 5.11.8 en bijlage XI staat meer informatie over fietsvoorzieningen

5.4.10. Wegen

Eisen
Uitgangspunten 1. Gebruik de maatvoering voor wegen binnen de bebouwde kom de vigerende versie van ASVV en het Handboek Wegontwerp van het CROW, let hierbij op het onderscheid in wegcategorieën (erftoegangswegen 30km/u, gebiedsontsluitingswegen 30 km/u, 50 km/u en 70km/u en stroomwegen) zoals vastgesteld in de Mobiliteitsvisie. De laatste versie is op te vragen bij de gemeente Hoorn. 2. Bij wegen kantopsluiting toepassen met steunrug van schraal beton en gesteld in de cementspecie op het menggranulaat. 3. Maak geen grondophogingen hoger dan 0,20 m in de uitzichthoeken van kruispunten. 4. In 30-km zone op erftoegangswegen geen rijwegen van asfalt. 5. Paaltjes, plantenbakken e.d. niet gebruiken als snelheidsremmer of afbakening van een 30-km gebied. Wel gebruikmaken van poortconstructie met portalen. 6. Ontwerp drempels conform de CROW-publicatie 344. 7. Varkensruggen/ stootbanden van beton zo veel mogelijk voorkomen. Leg hoogteverschillen aan. Bijvoorbeeld hoogteverschil aanbrengen tegen gevels aan in plaats van varkensruggen. Hoogteverschil aanbrengen door middel van bijvoorbeeld trottoirbanden tegels en opsluitbanden. Liefst tussen bebouwing en parkeervak een stuk verhoging van >50cm i.v.m. aanrijscheiding. Materialen 1. Op erftoegangswegen met bestrating drempels van elementenverharding toepassen en op gebiedsontsluitingswegen en op doorgaande wegen met een max. snelheid van 50 km/u, asfaltdrempels toepassen. 2. Rotondes uitvoeren met prefab rotonde-elementen met bijpassende prefab rammelstroken. 3. Zie tabel 5.1.aangaande de opbouw van de verschillende type asfaltwegen binnen de gemeente Hoorn. Deze tabel is van toepassing bij asfaltwegen. 4. Zie tabel 5.1. aangaande de opbouw van betonnen fietspaden en kwaliteitseisen van het beton. 5. Bij gebruik van elementenverharding is tabel 5.2.van toepassing. 6. Langs bomen en aan te brengen bomen dienen ten alle tijden betonnen fietspaden aangebracht te worden. Zie tabel 5.1. Voor de opbouw en omschrijving met eisen van het betonnen fietspad. 7. Bijlage IX t/m XII met daarin opgenomen standaard detailtekeningen van civieltechnische constructies. Deze standaard principe details zijn van toepassing.

5.4.11. Bushaltes

Eisen
Uitgangspunten 1. Bushaltes moeten voldoen aan CROW-publicatie 233 Handboek halteplaatsen en publicatie 337 Richtlijn toegankelijkheid.

Tabel 5.1: Standaard wegoopbouw per wegtype met asfalt of cementbeton

Datum: december 2020

Wegtype	Benaming Gebruiksfunctie	Voorbeeld binnen gemeente Hoorn	Vereiste opbouw weg bij nieuwe aanleg (asfalmengsels Conform Standaard 2020 RAW Bepalingen van het CROW)
1	Hoofdwegennet Stadsautosnelweg Autoweg	Niet van toepassing	Niet van toepassing
2	Zwaar belaste weg Stadsautosnelweg Provincialeweg	Provincialeweg	35 mm SMA - NL 11B 55 mm AC 16 Bind TL-C 140 mm AC 22 Base OL-C (in 2 lagen van 70 mm aanbrengen) 350 mm hydraulisch menggranulaat 0/45 700 mm zand voor zandbed
3a	Gemiddeld belaste weg Stadsontsluitingsweg Busbaan Waterschapsweg (druk)	Oostergouw Wogmergouw Zwaagmergouw IJssel weg Het Erf Maasweg Dorpsstraat	35 mm SMA - NL 11B 60 mm AC 16 Bind TL-B 80 mm AC 22 Base OL-B 300 mm hydraulisch menggranulaat 0/45 700 mm zand voor zandbed
3a	Gemiddeld belaste weg Industrieweg Industrieterrein	Westfrisia Industrieterrein Hn-80 Industrieterrein	35 mm SMA - NL 11B 60 mm AC 16 Bind TL-B 80 mm AC 22 Base OL-B 300 mm hydraulisch menggranulaat 0/40 700 mm zand voor zandbed
4	Licht belaste weg Buurtontsluitingsweg Parallelweg Landbouwweg	Sluiswachter Lingeweg	35 mm SMA - NL 11B of AC 11 Surf DL-A 50 mm AC 16 Bind TL-A 70 mm AC 22 base OL-A 300 mm hydraulisch menggranulaat 0/45 650 mm zand voor zandbed
5	Weg in woongebied Woonstraat Woonerf Parkeerterrein Wijkstraat	Willem de Zwijgerlaan	30 mm AC 8 Surf DL-A 40 mm AC 11 Bind TL-A 60 mm AC 16 Base OL-A 250 mm menggranulaat 0/31,5 600 mm zand voor zandbed
6	Weg in verblijfsgebied Winkelerf Plein		30 mm AC 8 Surf DL-A 40 mm AC 11 Bind TL-A 80 mm AC 22 Base OL-A 200 mm menggranulaat 0/31,5 600 mm zand voor zandbed
7	Fietspaden (Vrij liggend) fietspad		35 mm AC 11 Surf DL-A 80 mm AC 22 Base OL-A 200 mm menggranulaat 0/31,5 500 mm zand voor zandbed of: Betonnen fietspad. Betonspecie voor grindbeton: Laagdikte 16 cm.

Milieuklasse: XC4, XD3 en XF 4

Consistentie: consistentiegebied 2 (conform NEN 5950). Maximum korrelafmeting: 31,4 mm.

Sterkteklasse C28/35. Cementtype: CEMIII/B42,5 LH HS

(incl. benodigde deuvels, dwarsvoegen, zaagwerk, bekisting, etc.

400 mm zand voor zandbed (onder het beton, als fundering)

Rode asfalt deklagen bij SMA of AC Surf:

Wanneer rood asfalt wordt toegepast ten behoeve van fietsstroken, fietspaden en/ of asfaltplateaus dienen de volgende asfaltmengsels worden toegepast ten behoeve van rood asfalt (in combinatie met de hierboven omschreven verhardingsopbouwen):

SMA:

Deklaag ROOD SMA 35 mm (bij een deklaag van 35 mm deklaag):

SMA-NL 11B. Steenslag Tilrood 0/11. Blanke bindmiddel met 1,5% ijzeroxide. Laagdikte 35 mm

Deklaag ROOD SMA 30 mm (bij een deklaag van 30 mm deklaag):

SMA-NL 8B. Steenslag Tilrood 0/11. Blanke bindmiddel met 1,5% ijzeroxide. Laagdikte 30 mm

AC Surf:

Deklaag ROOD 30 mm (bij een deklaag van 30 mm deklaag):

AC 8 Surf, ROOD, met blanke bitumen + 3% ijzeroxide (Colorfalt -V- Rood 800V60 van Ventrace Chemie BV te Amsterdam of gelijkwaardig).

Mengseleigenschappen: DL-A

Indeling wegtypen met gebruiksfuncties conform CROW-publicatie 147

Tabel 5-2 Standaard wegoopbouw per wegtype met elementenverharding

Datum: december 2020

Wegtype	Wegtype Hoorn Benaming	Verhardingstype	Opbouw weg
1	Hoofdwegennet Stroomwegen A Stroomwegen B	N.v.t. N.v.t.	
2	Zwaar belaste weg Gebieds- ontsluitingsweg A	N.v.t.	
3	Gemiddeld belaste weg Gebieds- ontsluitingsweg B	N.v.t.	
	Busbaan / Industrieweg	Betonstraatstenen	Betonstraatstenen Keiformaat 100 mm dik 60 mm straatzand 300 mm Hydraulisch menggranulaat 600 mm zand voor zandbed
4	Licht belaste weg/Parkeerterrein Erftoegangsweg A (50 km/uur)	Betonstraatstenen	Betonstraatstenen Keiformaat 100 mm dik 60 mm straatzand 250 mm Hydraulisch menggranulaat 600 mm zand voor zandbed
		Gebakken klinkers Kwaliteit: A4 12	Waalformaat, Kei- of Dikformaat, 85 mm dik 60 mm straatzand 250 mm Hydraulisch menggranulaat 600 mm zand voor zandbed
5	Weg in woongebied Erftoegangsweg B (30 km/ uur)	Betonstraatstenen	Betonstraatstenen, dik 80 mm 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
		Tegelverharding (Deense tegel alleen in wijken waar van toepassing)	Betontegel 150x300mm x 70 mm dik 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
		Gebakken klinkers Kwaliteit A4 12	Waalformaat, Kei- of Dikformaat, 85 mm dik 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
	Parkeerterrein of parkeervakken in woongebied	Betonstraatstenen	Betonstraatstenen, dik 80 mm 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat (alleen parkeerterrein) 500 mm zand voor zandbed
		Tegelverharding (Deense tegel alleen in wijken waar van toepassing)	Betontegel 150x300mm x 70 mm dik 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
		Gebakken klinkers	Waalformaat, Kei- of Dikformaat, 85 mm dik

			Kwaliteit A4 12	60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
6	Weg in verblijfsgebied Winkelerf/Plein	Betonstraatstenen		Betonstraatstenen, dik 80 mm 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
			Tegelverharding (Deense tegel alleen in wijken waar van toepassing)	Betontegel 150x300mm x 70 mm dik 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
			Gebakken klinkers Kwaliteit A4 12	Waalformaat, Kei- of Dikformaat, 85 mm dik 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
			Tegelverharding	Betontegel 300x300x80 mm 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
		Voetpaden	Betonstraatstenen	Betonstraatstenen, dik 80 mm 60 mm straatzand 500 mm zand voor zandbed
			Tegelverharding (Deense tegel alleen in wijken waar van toepassing)	Betontegel 150x300mm x 70 mm dik 60 mm straatzand 500 mm zand voor zandbed
			Gebakken klinkers Kwaliteit A4 12	Waalformaat, Kei-of Dikformaat, 85 mm dik 60 mm straatzand 500 mm zand voor zandbed
			Tegelverharding	Betontegel 300x300x80 mm 60 mm straatzand 500 mm zand voor zandbed
	Voetgangersgebied	Betonstraatstenen		Betonstraatstenen, dik 80 mm 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
			Tegelverharding (Deense tegel alleen in wijken waar van toepassing)	Betontegel 150x300mm x 70 mm dik 60 mm straatzand 500 mm zand voor zandbed
			Gebakken klinkers Kwaliteit A4 12	Waalformaat, Kei-of Dikformaat, 85 mm dik 60 mm straatzand 500 mm zand voor zandbed
			Tegelverharding	Betontegel 300x300x80 mm bij inritten Betontegel 300x300x45 mm, daar waar alleen gelopen wordt 60 mm straatzand 500 mm zand voor zandbed

		Centrumgebied	Betonstraatstenen	Betonstraatstenen, dik 80 mm 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
			Tegelverharding (Deense tegel alleen in wijken waar van toepassing)	Betontegel 150x300mm x 70 mm dik 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
			Gebakken klinkers Kwaliteit A4 12	Waalformaat, Kei- of Dikformaat, 85 mm dik 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
			Tegelverharding	Betontegel 300x300x80 mm 60 mm straatzand 500 mm zand voor zandbed
7	Fietspad	Fietspad	Betonstraatstenen	Betonstraatstenen, dik 80 mm 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
			Tegelverharding (Deense tegel alleen in wijken waar van toepassing)	Betontegel 150x300mm x 70 mm dik 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed
			Gebakken klinkers Kwaliteit A4 12	Waalformaat, Kei- of Dikformaat, 85 mm dik 60 mm straatzand 250 mm menggranulaat 500 mm zand voor zandbed

5.5. Groen

Elementen	
5.5.1 Algemeen	5.5.4 Heesters
5.5.2 Bomen	5.5.5 Bosplantsoen
5.5.3 Gras	5.5.6 Ecologisch groen

5.5.1. Algemeen

Eisen
Algemeen 1. Groen wordt pas minimaal een jaar na overdracht aan de gemeente in beheer overgenomen. Het groen dient tot die tijd te voldoen aan beeldkwaliteit A volgens de regels van de CROW-publicatie 380.
Situering 1. Zorg dat groen past binnen de uitgangspunten van de groenstructuur/beleidsplannen (zover geldend) en aansluit op bestaande groenstructuren. 2. Zorg dat groen bereikbaar is voor onderhoudsmaterieel en mechanisch beheer. 3. Zorg dat openbaar groen niet direct aan particulier terrein grenst, maar leg bijvoorbeeld een pad of gemetselde erfafscheiding aan om onrechtmatig gebruik van groen tegen te gaan. 4. Maak de inrichting van groenstroken zo dat doorsteken (de vorming van zogenaamde olifantenpaadjes) wordt voorkomen. 5. Plaats groen zoveel mogelijk in geconcentreerde plekken en voorkom versnipperd groen, zie maatvoering heesters.
Materialen 1. Gebruik in beheerzone extensief inheemse beplantingssoorten. Stem inrichting af op gewenst milieutype (bijvoorbeeld nat of droog). 2. Gebruik sortiment dat aansluit bij lokale omstandigheden (grondsoort, vochthuishouding, lichtsterkte, wind e.d.). Probeer binnen een ontwerp te variëren met soorten om het risico op ziektes en gebreken te beperken en de biodiversiteit te bevorderen. 3. Inventariseer en waardeer bestaande beplanting, handhaaf en bescherm waardevolle beplanting. 4. Bij speelplaatsen geen sterk stekelige soorten toepassen.

5.5.2. Bomen

Eisen
Algemeen 1. Gebruik om de maten van bomen (uitgaande van volgroeide toestand) aan te geven de volgende termen: ➤ Bomen 1e grootte = > 15 m hoog en 10 m breed; ➤ Bomen 2e grootte = 8 t/m 15 m hoog en 7,50 m breed; ➤ Bomen 3e grootte = < 8 m hoog en 5 m breed. 2. Bij ieder bouw- of aanlegplan waarbij bomen betrokken zijn moet een Bomen Effect Analyse worden opgesteld. Het opstellen van een Bomen Effect Analyse moet altijd plaatsvinden in overleg met de beheerder groen. 3. Voor nieuwbouwplannen geldt dat er 1,3 boom per woning moet worden gerealiseerd. Indien dit niet gehaald wordt moet het tekort aan bomen bij voorkeur in de directe omgeving van het plangebied worden gerealiseerd. De gemeente plant deze bomen. Hiervoor wordt door de gemeente een vergoeding in rekening gebracht aan de ontwikkelaar van € 1.250 per boom. 4. Alle te nemen maatregelen moeten voldoen aan de eisen gesteld in het Handboek Bomen van het Norminstituut Bomen.
Situering 1. Voorkom dood hout door een minimale afstand aan te houden tussen bomen aan hoofd- en zijwegen, $\frac{3}{4}$ x de kroondiameter in volgroeide toestand. 2. Plaats bomen minimaal $\frac{1}{2}$ kroondiameter + 1 m (in volgroeide toestand) afstand van verticale objecten.

3. Zorg voor voldoende afstand tussen boom en lichtmast.
4. Plaats nooit een boom binnen een afstand die overeenkomt met een halve kruindiameter van de boom op 30-jarige leeftijd.
5. Plaats bomen van de 3e grootte langs straten en/of fietspaden minimaal op $\frac{1}{2}$ kroondiameter afstand (in volgroeide toestand) van de straatgoot in verband met het voorkomen van snoei bij dit kleine formaat boom.
6. Plaats geen bomen van de 1e grootte tussen parkeerplaatsen.
7. Plaats beschermende voorzieningen bij bomen op parkeerplaatsen. Plaats bomen zodanig dat ze niet kunnen worden beschadigd bij inparkeren.
8. Zorg dat de boom in volgroeide toestand (kroonprojectie) niet boven een (ondergronds) brengparkje uitkomt in verband met het legen van containers, zie maatvoering.
9. Plaats bomen zo dat in volwassen toestand het wortelpakket volledig kan uitgroeien.
10. Zorg dat bewoners zo min mogelijk schaduwoverlast krijgen. Het is acceptabel wanneer bewoners een deel van de dag schaduw in hun huis of tuin hebben, mits de zon ook gedurende een deel van de dag binnenvalt.
11. Houd rekening met verminderde groeiruimte voor wortels van bomen in taluds of vlak boven de waterspiegel.
12. Voorkom coulissewerking van bomen langs hoofdontsluitingswegen (in verband met uitzicht bij uitritten). Voldoe qua uitzichtlengte aan de normen van CROW.
13. Langs een strooiroute geen bomen toepassen die slecht tegen zout kunnen.
14. Zet bomen langs wijkontsluitingswegen in groenstroken met trottoir en kolken, zodat zoutschade voorkomen wordt.
15. Pas geen fruit dragende fruitbomen of luisgevoelige lindes (*Tilia euchlora*, *cordata*, *platyphyllos*) toe boven, naast parkeervakken, straatmeubilair, speelplekken, terrassen of privéterrein.

Maatvoering

1. Stem de boomkransen af op de diktegroei van de bomen.
2. Rond de boom niet de grond ophogen i.v.m. zuurstofhuishouding en belasting van het wortelgestel. En ook niet ontgraven of verlagen.
3. Plantsleuven met bomenzand hebben de voorkeur bij bomen in verharding (wandelgebieden buiten de winkelcentra). Op parkeerplaatsen en wandelgebieden in winkelcentra heeft bomengranulaat de voorkeur om verzakken van de verharding te voorkomen.
4. In het geval dat het gebruik van bomenzand niet tot een duurzaam bomenbestand leidt (in verharding, omdat er te weinig ondergrondse groeiplaats realiseerbaar is, zoals in smalle stroken langs wegen/parkeerplaatsen, langs busbanen, centrumgebieden e.d.) dient naar technische oplossingen te worden gezocht om het aantal m³ ondergrondse groeiruimte volgens de normen uit het handboek bomen te realiseren.
Binnen de gemeente geaccepteerde technieken zijn:
 - bomenbunkers,
 - bomengranulaat
 - geogrid,
 - Lavabrokken
 De technieken zorgen ook voor weinig nazakken van verharding op parkeerplaatsen en wegen.
5. Bij bomen in verharding dient de ondergrondse groeiplaats zo worden ingericht dat er geen bestrating wordt opgedrukt. Pas in ieder geval geen agressief wortelende bomen toe in verharding in verband met het opdrukken van de bestrating.
6. Als de kroonprojectie van een boom over de verharding heen komt, kunnen er wortelwerende schermen van HDPE aangebracht worden aan de rand van de verharding ter voorkoming van boomwortelschade. De wortelwerende schermen moeten worden aangebracht tot ca. 20 cm boven de grondwaterspiegel. De wortelwerende schermen mogen niet worden aangebracht binnen een zone van 2 m rondom de boom van de derde grootte, 3 meter voor een boom van de tweede grootte en 4 meter voor een boom van de eerste grootte.
7. Bomen die in verharding staan kunnen rondom worden voorzien van wortelgeleideschermen. Om de opdruk van bestrating te voorkomen.
8. De wortelgeleideschermen en de verticaal geïnstalleerde weringsystemen moeten 1 tot 2 cm boven het maaiveld worden geplaatst. Dit voorkomt dat wortels over de wand heen groeien.

9. Na aanplant van de bomen mag de indringingsweerstand van de grond niet groter zijn dan 1 mpa/cm². 10. Zorg voor een ondergrondse verbinding indien de boom in verharding staat en nabij 'open' grond aanwezig is. 11. Zorg dat de kroonvrije ruimte (hoogte waarop kroon van de boom van onderaf gezien begint) langs wegen 4,5 m is en de kroonvrije ruimte langs fiets- en voetpaden 2,5 meter, zie handboek Wegontwerp. 12. Minimale ondergrondse groeiruitte voor bomen is 0,5 m³ maal de kroonprojectie in volgroeide toestand, zie ook het handboek Bomen. Dit betekent dat: ➤ 1^e grootte boom: gemiddelde kroondiameter 10 m en kroonprojectie 80m² → 40 m³; ➤ 2^e grootte boom: gemiddelde kroondiameter 7,5 m en kroondiameter 44 m² → 22 m³; ➤ 3^e grootte boom: gemiddelde kroondiameter 5 m kroonprojectie 20 m² → 10 m³. 13. De breedte van een smalle(ondergronds) onbelemmerde groeiplaats voor bomen moet voldoen aan de navolgende breedte maat om in de toekomst voldoende stabiliteit van bomen te verkrijgen, zie ook het handboek Bomen: ➤ Boom 1e grootte (kroondiameter 10 m, kroonprojectie ca. 80 m² ondergrondse groeiplaats van 40 m³ nodig) minimale breedte onbelemmerde groeiplaats → min 3,0 m (bij doorwortelbare diepte 1,25 m), 4,50 m (bij doorwortelbare diepte 0,75); ➤ Boom 2e grootte (kroondiameter 7,5 m, kroonprojectie ca. 44 m², ondergrondse groeiplaats van 22m³ nodig) minimale breedte onbelemmerde groeiplaats → min 2,50 m (bij doorwortelbare diepte van 1,25 m), 3,50 m (bij doorwortelbare diepte van 0,75 m); ➤ Boom 3e grootte (kroondiameter 5 m, kroonprojectie ca. 20 m², ondergrondse groeiplaats van 10 m³ nodig) minimale breedte onbelemmerde groeiplaats → min 1,50 m (bij doorwortelde diepte 1,25 m) en 2,50 m (bij doorwortelbare diepte 0,75 m); ➤ Voor vormbomen/ leibomen (kroonprojectie ca. 20 m², ➤ ondergrondse groeiplaats van 5 m³ nodig) minimale breedte ➤ onbelemmerde groeiplaats → min 1,50 m (bij doorwortelbare diepte1,25m) en 2,00 m (bij doorwortelbare diepte 0,75m). 14. Bomen op een afstand van minimaal 2,50 m uit het kabel- en leidingtracé planten, zonder het gebruik van anti-worteldoek. 15. Bomen op een afstand van minimaal 1,50 m uit het kabel- en leidingtracé planten, met gebruik van anti-worteldoek; het anti-worteldoek dient 0,50 m vanuit de laatste kabel of leiding te worden aangebracht. 16. Minimale maat boom tot (ondergrondse) afvalcontainer moet ½ kroondiameter + 1,00 m in volgroeide toestand uit de buitenkant van de ondergrondse constructie zijn, om de containers zonder schade aan de kroon te kunnen legen.	
Materialen 1. De gemeente stelt het plantmateriaal ter beschikking. 2. Bij nieuw te planten bomen watergeefzakken toepassen. Type: Treegator, leverancier: BTL Bomendienst.	

5.5.3. Gras

Eisen
1. De taludhelling mag niet steiler zijn dan 1:3 indien gras meer dan 2x per jaar gemaaid moet worden. 2. Maak de minimale breedte van een grasstrook 2,00 m vanaf de opsluitband met hoogteverschil zodat de zelfrijdende maaimachine er overheen kan. 3. Maak de breedte van de grasstrook minimaal 1,00 m als de opsluitband geen hoogteverschil heeft. 4. Maak de maat tussen de rand van het gras (bij opstaande rand) en obstakels of tussen de obstakels minimaal 2,00 m in verband met breedte maaimachine. 5. Maak het toegangspad tot gras minimaal 2,00 m breed.

6. Langs gevels dient bij voorkeur geen gazon te worden toegepast, is dit niet anders mogelijk dan dient het gazon te worden afgesloten met een “maaitegel” 15 x 30 cm.

5.5.4. Heesters

Eisen
Maatvoering 1. Een plantvak dient binnen 2-3 jaar gesloten te zijn om onkruidgroei te beperken. De soort en het aantal moeten hierop worden afgestemd. 2. Stem de soort, het aantal heesters en de plantwijze af op de grootte van het plantvak, om te voorkomen dat de beplanting gaat overhangen ('overkookt'). 3. Pas geen massale aanplant van nieuwe cultivars toe. 4. Situeer bij voorkeur geen heesterbeplanting boven een tracé voor kabels en leidingen. 5. Langs de gevels van gebouwen met overstekken geen beplanting of gazon ontwerpen. Gebruik voor een beplanting vak de volgende maten: ➤ Heesters en bodembedekkers: minimaal 3,00 m bij 3,00 m (inclusief banden); ➤ Heesters en bodembedekkers: maximaal 5,00 breed (inclusief banden) indien het vak vanaf 1 zijde machinaal kan worden onderhouden. 6. Gebruik geen lage beplanting (min. 100 cm) op speelplekken voor kinderen ouder dan 6 jaar. Deze houdt geen stand omdat kinderen er doorheen lopen. 7. Op speelplekken voor kinderen tussen 0 en 6 jaar wel lage beplanting toepassen uit oogpunt van sociale veiligheid. 8. Zelfhechtende klimplanten tegen gebouwen niet toepassen i.v.m. schade aan hwa-standleidingen, kozijnen en boeiboorden etc. 9. Gebruik van bamboe wordt niet toegestaan. 10. Ontwerp geen hagen naast/langs hekwerken in verband met het kniponderhoud. 11. Ontwerp geen hagen die hoger dan 1,50 m moeten worden. 12. Houd bij vandalisme in de beplantingskeuze altijd rekening met stevige soorten en grote maten 13. Gebruik geen rozen onder schaduwrijke bomen. 14. Wees behoudend met de toepassing van verschillende soorten bodembedekkers naast elkaar. Qua beheer zijn deze soorten lastig uit elkaar te halen. 15. Gebruik bij de toepassing van klimop als bodembedekker minder snelgroeiende variëteiten. Situering 1. Houd bij uitzichtshoeken rekening met lengtes en hoogtes bij het maken van het beplantingsplan. Materialen 1. Gebruik lage struiken (max. 100 cm) langs fietspaden in verband met sociale veiligheid. 2. Stem het sortiment heesters en bomen op elkaar af. Denk aan de lichtdoorlatendheid van de boomkroon. 3. Plant geen rozen in een oud rozenvak i.v.m. “moeheid” van de oude grond.

5.5.5. Bosplantsoen

Eisen
1. Stem de soort en het aantal heesters en boomvormers af op de grootte van het plantvak zodat in een uitgegroeide situatie een gesloten plantvak ontstaat. 2. Gebruik voor een beplantingsvak de volgende maten: ➤ Bosplantsoen: minimaal 5,00 m bij 5,00 m tot 10,00 m bij 10,00 m bij een maximale hoogte van 4,00 m, minimaal 11,00 m bij 11,00 m voor bosplantsoen met een hoogte boven 10,00 m.

5.5.6. Ecologisch groen

Eisen
Algemeen 1. Hoofddoelstelling bij het natuurvriendelijk inrichten is, het handhaven en of versterken van de natuurlijke variatie in leefgemeenschappen. Situering

Natuurdoeltypen kringloop/natuurlijke processen: 1. Geef de doelsoorten/levensgemeenschappen aan. 2. Maak bij het ontwerpen gebruik van kringlopen en natuurlijke processen. Landschaps-ecologische inpassing: 3. Benoem de onderdelen verblijfsgebied, ecologische verbindingzones en de knelpunten in de ecologische structuur. Ontsnipperende maatregelen: 4. Maak verbindingen met groene structuren, tunnelconstructies en andere aanpassingen. 5. Leg uitstapplaatsen aan voor fauna. Variatie: 6. Benut gradiëntrijke verschillen in vocht, voedselrijkdom, bodemsoort, kalk en expositie, reliëf en gelaagdheid van de vegetatiestructuur. Gradiëntrijke situaties bieden ruimte aan veel verschillende plantsoorten en dieren. 7. Benut de variatie in waterkwaliteit van regen naar grondwater en de zoete en de zoute kwel. 8. Breng een overgangsmilieu tussen water en land tot stand door ruimte te maken voor oevers. 9. Creëer plaatselijke diepte en ondiepte voor vissen. 10. Pas waar mogelijk natuurvriendelijke oevers toe. Oevers met een helling 1:4 of flauwer, met een oeverbeschermende plantengroei zoals riet en biezten kunnen de stabiliteit van de oever zodanig garanderen dat een technische oeverbescherming overbodig is.
Maatvoering 1. Stem de maatvoering van water/natuurlijke oever af op de beoogde natuurdoeltypen en het onderhoudsmaterieel. 2. Zorg dat oevers (in beheer van de gemeente) toegankelijk zijn voor maaimaterieel. 3. Door de beheergradiënt loodrecht op de inrichtingsgradiënt te plaatsen wordt een zo groot mogelijke variatie bereikt. Houd hier in het ontwerp rekening mee. 4. De minimale benodigde oppervlakte voor grasland-ecosysteem is 1,00 ha. 5. De minimale breedtemaat van de bos-mantel-zoom is een boskern met een gesloten boomlaag van 20,00 m. 6. De minimale benodigde oppervlakte van de bos-mantel-zoom is een mantel van 5,00 m à 10,00 m (aan de zuidzijde). Aan de noordzijde is deze smaller. 7. De minimale benodigde oppervlakte van de bos-mantel-zoom is een zoom van enkele meters. 8. De minimale benodigde oppervlakte voor mantel met zoom is een struweel van 10,00 m (op locaties waar maximaal 30,00 m ruimte is voor natuur).

Literatuurlijst

- Groenbeleidsplan gemeente Hoorn, 9 maart 2004
- Bomenbeleidsplan gemeente Hoorn, december 2009
<https://www.yumpu.com/nl/document/view/20051979/ruimte-voor-bomen-bomenbeleidsplan-hoorn-gemeente-hoorn>
- Bomenbeheerplan gemeente Hoorn 2013,
- Beleidsplan kwaliteit gestuurd beheren, Groen en Reiniging gemeente Hoorn, okt 2014
- CROW-publicatie 323 Standaardkwaliteitsniveaus voor onderhoud openbare ruimte
- Groenvisie gemeente Hoorn 3 juni 2019
<https://www.hoorn.nl/groenvisie>
- Handboek bomen, Norminstituut Bomen 2022 of recenter
- Kwaliteitsgestuurd beheren.

5.6. Waterpartijen

Elementen
5.6.1 Waterpartijen

5.6.1. Waterpartijen

Eisen
Algemeen 1. Het stedelijk water in de gemeente wordt onderhouden door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) 2. In de ontwerpfase dient overleg plaats te vinden met het HHNK en met de landschapsarchitect van de gemeente over de watergangen en het beheer en onderhoud. 3. Regel de afwatering van openbaar gebied goed. Afwatering mag nooit naar particulier terrein geschieden. 4. Stel een waterhuishoudingsplan en een waterbeheersplan op. 5. Houd rekening met de afwatering en de drooglegging van terreinen en met de drooglegging van bestaande bebouwing die aan het plangebied grenst, en van terreinen in het plangebied zelf waarvan de bestemming niet wordt gewijzigd. 6. Houd rekening met overwegend (zuid)westenwind. Maak geen slecht te bereiken en moeilijk te onderhouden watergang-uitlopers in noordoostelijke richting, vanwege vuilophoping. 7. Ontwerp het watersysteem zo dat de afwatering voldoende is om kruipruimtes droog te houden. 8. Zorg voor een relatie met de aan te leggen groengebieden. 9. Houd de waterkwaliteit optimaal door natuurlijke processen.
Maatvoering 1. Uitgangspunt slootonderhoud is varend onderhoud. 2. De minimale aaneengesloten lengte waarbij varend onderhoud mogelijk is, is 500 m. Ten behoeve van varend materieel moet rekening gehouden worden met manoeuvreerbaarheid van materieel. Dit betekent een vaar- en manoeuvreerbreedte van tenminste 3,00 m op een diepte van 0,80 m. 3. De vaste bodem van de waterloop dient minimaal 2,00 m breed te zijn en heeft een aanleghoogte van minimaal 1 meter beneden het ter plaatse geldende waterpeil. Uitgaande van een taludhelling van 1:2 is de breedte van de waterloop op de waterlijn 6,0 meter. 4. Vaarduikers moeten een doorvaartbreedte van minimaal 2,50 m hebben, een waterdiepte van 0,90 m en een vrije doorvaarhoogte van 1,10 m. Houd rekening met mogelijke zetting. 5. Op een vrij te bevaren maaiboottracé dient tenminste één maaiboot- te waterlaatplaats en om de ongeveer 200 meter een laad/loslocatie voor uitkomend slootvuil aanwezig te zijn, vrij van obstakels en goed bereikbaar voor een vrachtwagen. 6. De minimale waterdiepte is 1,00 m. Maak waar mogelijk diepere delen van minimaal 1,20 m als overwinteringsplaats voor vissen. Het onder- en bovenwater talud moet minimaal 1:2 zijn. 7. Maak bovenwatertaluds voor machinaal onderhoud minimaal 1:4. 8. Een natuurvriendelijke (ecologische) oever moet een onderwatertalud hebben van minimaal 1:3 en een bovenwatertalud van 1:5. 9. Een natuurvriendelijke plas-/drasberm moet 0,50/0,10 m onder slootpeil worden aangelegd met een minimale breedte van 2,00 m. Het onderwatertalud hierbij is minimaal 1:3. 10. Een duiker in een aan te leggen dam moet minimaal Ø800 mm zijn. Er dient zo veel mogelijk gebruik gemaakt te worden van taludstukken. 11. De vrije doorstroming (ruimte in de duiker boven waterpeil) moet 20% van de diameter met een minimum van 100 mm zijn. Houd rekening met mogelijke zetting. 12. In gebieden waar het niet mogelijk blijkt om de vereiste waterdiepten voor varend onderhoud te handhaven, zijn de voorwaarden voor rijdend onderhoud van toepassing. 13. De waterloopbreedte op de waterlijn bedraagt bij rijdend onderhoud tenminste 3,00 m en ten hoogste 6,00 m. 14. Houd bij rijdend onderhoud langs watergangen van 3,00 tot 4,00 m breedte op de waterlijn aan tenminste één zijde, en langs bredere watergangen aan beide zijden, een onderhoudsstrook aan van tenminste 5,00 m vanaf de insteek van de waterloop.

15. In de onderhoudsstroken mogen geen obstakels (zoals wegmeubilair, verlichtingspalen, verkeersborden, bankjes, prullenbakken etc.) aanwezig zijn die machinaal onderhoud kunnen belemmeren.

5.7. Riolering

Elementen	
5.7.1 Riolering	5.7.7 Gemalen
5.7.2 Drainage	5.7.8 Persleiding
5.7.3 Buizen	5.7.9 Kolken
5.7.4 Putten	5.7.10 Vetafscheider
5.7.5 Taludbak	5.7.11 Revisie - inspectie
5.7.6 Ontvangstput persleiding	

5.7.1. Riolering

Eisen

Algemeen

1. Bij het ontwerpen, realiseren en beheren van de riolering gelden de Nederlandse ontwerprichtlijnen. Zie voor meer informatie de Kennisbank Stedelijk Water van de Stichting Rioned.

2. Hoorn is ondertekenaar van de Intentieovereenkomst Klimaatbestendige Nieuwbouw in de MRA en Noord-Holland (MRA-NH) die is voor Hoorn verder uitgewerkt tot de Handreiking Duurzaamheid Bouwontwikkelingen die van toepassing is voor de gemeente Hoorn. Versie definitief van 2-08-2022.

3. De riolering wordt zodanig aangelegd dat het tenminste 60 jaar kan blijven liggen en functioneren.

4. De nieuwste standaard RAW Bepalingen is van toepassing.

5. Het ontwerp van de riolering moet de schriftelijke instemming hebben van de gemeente Hoorn en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK).

6. Riolering die buitengebruik wordt gesteld moet worden verwijderd. Als verwijderen niet mogelijk of te kostbaar is dan bepaald de gemeente of de riolering volgeschuimd mag worden met schuimbeton.

7. De perceelaansluiting vanaf de erfgrans tot het gemeentelijk stelsel mag alleen door de gemeente Hoorn gemaakt worden.

8. Bij groot onderhoud, zodra de sleuf dieper is dan 2,0 meter moet de rijbaan tijdelijk (minimaal een half jaar) worden dichtgeblokt vanwege restzettingen.

Ontwerp

• Uitgangspunt is een gescheiden stelsel (GS) met een toekomstbestendige en klimaatrobuuste inrichting van de openbare ruimte. DWA naar RWZI

• HWA, vasthouden, als dat niet mogelijk is dan bergen en afvoeren op oppervlaktewater.

• Drainage/infiltratie transportsysteem om grondwaterstand te nivelleren/handhaven.

1. Maak de perceelaansluitingen niet langer dan 15 m.

2. Er geldt een restzettingseis van 10 cm in 30 jaar.

3. Situeer de riolering zo veel mogelijk in de as van de weg.

4. Denk na over voorkeursligging in de weg van DWA, HWA en Drainageriool, vooral het DWA-riool moet gemakkelijk toegankelijk zijn voor beheer en onderhoud.

5. Het bodemverhang is afhankelijk van het type stelsel en de toegepaste diameter:

Type/ Diameter	VGS- dwa*	VGS- rwa**	GS- dwa*	GS- rwa	GM***
250-300	1:500	1:1000	1:500	0 (vlak)	1:500
400	1:750		1:750		1:750
500					1:1000
600					
700	1:1000		1:1000		

800					1:1250
900					
1000					

* verhang eerste strengen: 1:350
** verhang eerste strengen: 1:500
*** verhang eerste strengen: 1:300

- Voorkom sprongen in de maatvoering van de binnen-onderkant-buis (b.o.b.) van een stelsel, voorkom valputten.
- De minimale afstand tussen kruisende hoofd(riool)leidingen is 0,20 m.
- De minimale diameter voor een hoofdleiding is 250 mm.
- Zinkerconstructies in DWA-stelsels zijn niet toegestaan tenzij het niet anders kan als er gekruisd moet worden met een DWA-stelsel. Als dat niet anders kan dan het drainageriool aan één kant met 2 x 45 graden bocht onder het DWA- en HWA-riool aanleggen. Dit mag per drainagestreng maximaal éénmaal. Zie hiervoor bijlage XIII "Detail kruising drainage met overige riolen."
- De dekking op een hoofdrioolleiding bedraagt minimaal 1,10 m.
- De minimale afstand tussen de rioolstelsels in het horizontale vlak is 1,00 m Bij een warmtenet standaard minimaal 2,00 m aanhouden in het horizontale vlak en bij hoge uitzondering over een zo kort mogelijke lengte kan in overleg met de rioolbeheerder een uitzondering worden gemaakt tot minimaal 1,00m op de plekken waar het echt niet anders kan.
- Houdt op een buis bij niet-fabrieksmatig aangebrachte inlaten een minimale onderlinge afstand van tweemaal de buisdiameter met een minimum van 0,50 m.
- De afstand tussen twee putten in een stelsel bedraagt maximaal 80 m.
- Pas bij bedrijfspercelen voor de hemelwateraansluitingen uitleggers Ø160 mm toe op de HWA-putten.
- Houdt bij het bepalen van de putafstand op een bedrijventerrein rekening met de noodzaak dat de uitleggers Ø160 mm voor DWA en voor HWA moeten worden aangebracht op een put.
- Zorg ervoor dat alle inspectie-, bemetings- en bemonsteringsvoorzieningen goed bereikbaar zijn.
- Een slootkruising moet met een dekking van 1,00 m ten opzichte van de slootbodem worden gemaakt. Bij een kleinere dekking moet een beschermingsconstructie aangebracht worden.
- Putnummers worden door de gemeente Hoorn verstrekt en dienen verwerkt te worden in de aan te leveren ontwerptekeningen.

Dimensionering

- Maak een tekening waarop verhard oppervlak staat, waarmee is gerekend. Bereken in overeenstemming met Kennisbank Stedelijk Water en rekening houdend met de MRA-NH en de Handreiking Duurzaamheid en Bouwontwikkeling. Versie Definitief van 2-08-2022. (Ter informatie, medio 2023 verschijnen de KNMI'23-klimaatscenario's, deze vervangen de KNMI'14-klimaatscenario's. We verwachten dat daarmee de rekenmodellen ook gaan veranderen.)
- Reken met een gemiddelde woningbezetting van 3 inwoners.
- De dagelijkse afvalwaterproductie is 120 liter per inwoner per etmaal; de maximale lozing is 12 liter per uur.
- De overstortdrempel moet minimaal 0,20 m boven het vastgestelde waterpeil van het betreffende gebied zijn. Waarbij ook rekening wordt gehouden met de bovengrenswaarde van het waterpeil. Inloop van oppervlaktewater moet worden voorkomen.
- We hanteren de voorkeursvolgorde vasthouden-bergen-afvoeren voor de omgang met hemelwater:
 - Vasthouden: doorlatende goten, groene daken, infiltratie in terreinverlagingen in groen, enz
 - Bergen: overtollig hemelwater bergen we eerst in het stedelijk watersysteem;
 - Afvoeren: pas bij volledige benutting van de berging voeren we het overtollige hemelwater af naar het regionale watersysteem. Als de afvoer naar het regionale watersysteem meer is dan in de huidige situatie, vindt afstemming met het HHNK plaats.
- Het rioolsysteem ontwerpen op een maatgevende bui met een frequentie van voorkomen van eenmaal per 5 jaar (bui 9 uit de kennisbank Riolering), waakhogte minimaal 30 cm.

7. Hevige neerslag (1/100 jaar, klimaat 2050: 70 mm in één uur) zorgt niet voor schade in en aan gebouwen, infrastructuur en voorzieningen. 8. Bij hevige neerslag (1/250 jaar, klimaat 2050: 90 mm in één uur) blijven vitale en kwetsbare infrastructuur en voorzieningen functioneren en bereikbaar en treedt er geen schade op aan bebouwing en voorzieningen. 9. Hemelwater afkomstig van daken waar mogelijk direct lozen in de bodem, anders via een HWA-riool op oppervlaktewater. 10. Afstromend wegwater afkomstig van sterk vervuilde oppervlakken zoals bedrijven- of industrieterreinen met veel op- en overslag, of marktplaatsen en busbanen en transporteren naar de rwzi via vuilwaterstelsel. 11. Lozing van hemelwater op een drukriolering is niet toegestaan omdat het systeem daar niet op berekend wordt. 12. Indien het ontwerp consequenties heeft voor bestaande stelsels moeten compenserende maatregelen meegenomen worden in het ontwerp. De kosten van zowel het uitvoeren van de hiervoor benodigde berekeningen als het realiseren van de compenserende maatregelen zijn voor rekening van de aanleiding gevende ontwikkeling.
Aansluiten op of afkoppelen van riolering 1. Koppel niet aan of af tenzij dit doelmatig is.
Standleiding en uitlegger 1. Standleidingen uitvoeren met een zettingsmof. 2. Uitleggers voor kolk- en huisaansluitingen met 0,70 m dekking onder de kruin van de weg aanleggen. 3. Uitleggers voor drainage kruipruimte op een b.o.b.-hoogte van 1,15 m onder kruin van de weg aanleggen. 4. Gekoppelde aansluitingen op een standpijp uitvoeren met een stroom-T-stuk. Dit is alleen van toepassing op HWA afvoeren.
Perceelaansluiting 1. Elke eengezinswoning krijgt een DWA-aansluiting. Eén perceelaansluiting per opzetter. 2. Bij gestapelde bouw wordt de benedenwoning apart aangesloten. De bovenliggende woningen worden gezamenlijk aangesloten. 3. Het HWA mag per twee geschakelde woningen op eigen terrein gekoppeld worden.
Particulier terrein 1. De perceelaansluiting heeft een diameter van 125 mm en een ontstoppingsstuk op 50 cm uit de erfgrans in de openbare ruimte en bij de woning op particulier terrein op 50 cm uit de gevel. Het ontstoppingsstuk is een T-stuk met schroefdeksel. 2. Vanaf het ontstoppingsstuk moet een PVC-leiding Ø125, stijfheidsklasse SN 8, worden aangelegd naar het openbare stelsel. 3. DWA-leidingen moeten een roodbruine kleur hebben, HWA-leidingen grijs en drainage/infiltratiesysteem groen. 4. UV-systemen (Pluvia) dienen voorzien te zijn van een ontlastput op eigen terrein. 5. De perceelaansluitingen moeten zoveel mogelijk in een rechte lijn vanaf de gevel naar het riool worden aangelegd.

5.7.2. Drainage

Eisen									
Particulier terrein									
1. In de kruipruimten van de bouwblokken moet langs de voor- en achtergevel een drainage worden aangebracht. 2. De drainage wordt buiten de gevel op een drainageput Ø315 mm aangesloten. 3. Vanaf de drainageput (erfgrens) moet een PVC-leiding Ø125, stijfheidsklasse SN 8, kleur groen worden aangelegd naar het openbare stelsel.									
Openbaar gebied									
1. Toon met een berekening aan dat het drainagesysteem kan voldoen aan de eisen voor de ontwatering. 2. De ontwateringsdiepten zijn afhankelijk van de ruimtelijke functie. De minimale ontwateringsdiepte van grondwater is bij de gemiddeld hoogste grondwaterstand als volgt:									
<table><tr><th>functie</th><th>ontwateringseis</th></tr><tr><td>Tuinen en groenvoorzieningen</td><td>Mv-0,5 m</td></tr><tr><td>Woningen, secundaire wegen en woonstraten</td><td>mv-0,7 m</td></tr><tr><td>Hoofdwegen (primaire ontsluitingswegen en toegangswegen)</td><td>mv-1,0 m</td></tr></table>	functie	ontwateringseis	Tuinen en groenvoorzieningen	Mv-0,5 m	Woningen, secundaire wegen en woonstraten	mv-0,7 m	Hoofdwegen (primaire ontsluitingswegen en toegangswegen)	mv-1,0 m	
functie	ontwateringseis								
Tuinen en groenvoorzieningen	Mv-0,5 m								
Woningen, secundaire wegen en woonstraten	mv-0,7 m								
Hoofdwegen (primaire ontsluitingswegen en toegangswegen)	mv-1,0 m								
3. Voor de drainage met een ontwateringsfunctie is de minimale diameter 200 mm en is het systeem voorzien van kunststof inspectieputten minimaal Ø800 mm. 4. De drainagebuis heeft de ringstijfheidsklasse SN8 en is groen gesleufd inclusief mof, met PP700 omhuld. 5. Aansluitingen op de riolering zijn niet toegestaan. 6. De drainage moet kunnen worden gereinigd met hogedrukreinigingsapparatuur. 7. Gebruik een starre drainagebuis. 8. Breng de drainage met de bovenkant buis 10 cm onder slootpeil aan. Voor het slootpeil uitgaan van het streefpeil van het peilgebied. Het streefpeil kan +/-10 cm afwijken.									

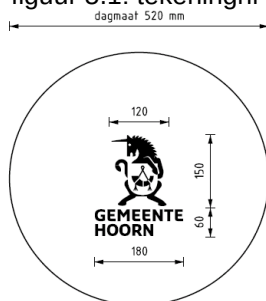
5.7.3. Buizen

Eisen											
1. Het materiaal voor de leidingen is diameterafhankelijk: tot en met Ø630 mm uitvoeren in KOMO gecertificeerd kunststof klasse SN 8. Grotere diameters in KOMO gecertificeerd beton. 2. Voor gemengde stelsels en DWA-riolering in PVC uitgevoerd moet de roodbruine kleur worden toegepast; voor HWA-riolering moet de grijze kleur worden toegepast; Voor infiltratie/drainage moet de kleur groen worden toegepast. 3. Toepassen van zandlaag onder de buizen zodat er geen ongelijkmatige oplegspanningen ontstaan. Dikte van de laag is afhankelijk van de diameter van de buis. De onderstaande laagdiktes kunnen worden aangehouden. Vervolgens met zand rondom de buizen conform de RAW-standaard laagsgewijs verdichten.											
<table><tr><th>Diameter buis</th><th>Dikte zandlaag</th></tr><tr><td>Kleiner dan 300 mm</td><td>0,10m</td></tr><tr><td>300 t/m 500 mm</td><td>0,15m</td></tr><tr><td>600 t/m 900 mm</td><td>0,25m</td></tr><tr><td>Groter dan 900 mm</td><td>0,30 m</td></tr></table>	Diameter buis	Dikte zandlaag	Kleiner dan 300 mm	0,10m	300 t/m 500 mm	0,15m	600 t/m 900 mm	0,25m	Groter dan 900 mm	0,30 m	
Diameter buis	Dikte zandlaag										
Kleiner dan 300 mm	0,10m										
300 t/m 500 mm	0,15m										
600 t/m 900 mm	0,25m										
Groter dan 900 mm	0,30 m										

5.7.4. Putten

Eisen
1. De minimale binnenwerkse maat van een betonput is 0,80x0,80 m. 2. De minimale diameter van een kunststof put is Ø800 mm.

3. Inspectieputten moeten zijn voorzien van een stroomprofiel.
4. Op de inspectieput een betonnen afdekplaat plaatsen.
5. Kunststofput: Kunststofput voorzien van voor gemonteerde telescoop.
6. Betonput: Tussen de betonnen afdekplaat en de putrand dient een stelmogelijkheid van 0,20 m toegepast te worden.
7. Putafdekkingen dienen geschikt te zijn voor zwaar verkeer en hoge verkeersintensiteit met een hoogte van 0,24m. Afhankelijk van de aard van de werkzaamheden kan van de hoogte worden afgeweken in overleg met de directievoerder.
 - fabrikaat Nering Bögel type N3520NB-R
 - fabrikaat TBS type [313-24 VEPRO D400](#)
 - fabrikaat Nering Bögel type N3525NB-R
8. Vierkante putkoppen dienen toegepast te worden bij elementenverharding. Ronde putkoppen bij asfaltverharding.
9. Inspectieputdeksels voorzien van blokjesmotief.
10. Met het gemeentelogo (wapen met woordmerk 'GEMEENTE HOORN') op het putdeksel (zie figuur 5.1: tekeningnr ING-ALG-001).

(figuur 5.1: tekeningnr ING-ALG-001)

WAPEN VAN DE GEMEENTE HOORN OP PUTDEKSEL

11. De gietijzeren rand van de inspectieput moet voorzien zijn van een opschrift dat overeenkomt met het stelsel. Voor vuilwaterstelsel "VW", voor hemelwaterstelsel "RW" en voor drainage- of infiltratie transportstelsel "IW". Incl. pijl met afstroomrichting.
12. Blinde putten zijn niet toegestaan.
13. Rubberring moet zich in de rand van de putkop bevinden (niet in de deksel).

5.7.5. Taludbak

Eisen

1. De uitstroomvoorziening moet gemaakt worden van een betonnen prefab taludbak, afschuining moet gelijk zijn aan het talud, taludbak voorzien van een gegalvaniseerd krooshek. Zie bijlage XIV "betonnen prefab uitstroombak"
2. Taludbak stellen op tenminste 4 houten palen van minimaal Ø120mm met passende lengte voor voldoende draagkracht die onderling met kespun zijn gekoppeld.
3. De uitstroombuis van het RWA-riool moet 50% lucht hebben.
4. Bij ecologische oevers moet naar een alternatief worden gezocht.
5. De taludbak moet bereikbaar zijn voor onderhoud.
6. Voorzie uitlaten van een taludbak met kantelbaarrooster die voorzien is van scharnieren aan de voorzijde (niet bovenop i.v.m. maaien van de walkant).

5.7.6. Ontvangstput persleiding

Eisen

1. Plaats een kunststof ontvangstput met een inwendige doorsnede van minimaal 0,80 m bij de uitmonding van persleidingen als overgang naar een betonriool.
2. De bodem van de kunststof ontvangstput moet tenminste 0,50 m lager zijn dan de vervolgput.
3. De persleiding moet onder in de ontvangstput eindigen.

4. In de put dient de b.o.b. van de buis van het vrijvervalriool tenminste 20 cm boven de binnenbovenkant van de persleiding aan te sluiten.
5. De vrijvervalleiding tussen ontvangstput en vervolgput moet van kunststof zijn.
6. De vrijvervalleiding moet in een rechte lijn liggen en minimaal 5 m lang zijn.
7. De diameter van de vrijvervalleiding moet minimaal 3x de diameter van de persleiding zijn.
8. De vrijvervalleiding moet horizontaal liggen.
9. Kneveldeksel toepassen.
10. Voorkom luchtinsluiting
11. Zie bijlage XV "Ontvangstput persleiding"

5.7.7. Gemalen

Eisen
1. De technische specificaties zijn afhankelijk van de functie van de pompput en dienen in overleg met de toekomstige eigenaar (het HHNK of de gemeente Hoorn) te worden bepaald. (PVE voor gemalen) 2. De pompput moet worden gefundeerd. 3. Het gemaal moet worden voorzien van twee pompen die elkaars reserve zijn. 4. De binnenzijde van een pompput dient beschermd te zijn tegen het agressieve milieu. 5. De pompput moet tegen opdrijving worden beschermd. 6. De laatste streng van het vrijvervalriool voor het gemaal met 20 cm extra afschot aanleggen, ivm mogelijke restzetting 7. Pas pendelstukken toe bij de aansluiting van de riolering op het gemaal om radiale bewegingen als gevolg van grondzetting op te vangen. 8. Voorzie de gemalen van een geautomatiseerd signaleringssysteem dat past binnen de systematiek van de beheerder. 9. Maak bij het gemaal een (half)verharde opstelplaats voor de onderhoudsauto.

5.7.8. Persleiding

Eisen
Materiaal en situering 1. Persleidingen moeten gedimensioneerd worden conform de Deltares Richtlijn. 2. Pas als materiaal voor een persleiding PE 100 toe. 3. PE leidingen onderling verbinden d.m.v. een spiegellas. 4. Pas, bij niet gelaste verbindingen, trekvast koppelingen toe op kritische punten. 5. De minimumsnelheid in de persleidingen is 0,70 m/s en maximaal 2 m/s. 6. De minimale dekking op een persleiding is 1,00 m. 7. Propstuk inbouwen, direct ná het gemaal. Zie detailtekening in bijlage XVI. 8. Zie bijlage XVII Pig punt bij persleiding
Controle persleiding 1. Beproeving van de persleiding moet naast de sleuf plaatsvinden.

5.7.9. Kolken

Eisen
1. Plaats de kolken zo dat snelle en veilige waterafvoer is gewaarborgd. 2. De maximale onderlinge kolkafstand is 15,00 m. 3. Situeer een kolk in elk tangentialpunt om plaspvorming te voorkomen. 4. Plaats kolken op speelplaatsen met een veiligheidssluiting om de veiligheid van spelende kinderen te waarborgen. 5. Plaats geen kolken ter plaatse van inritten. 6. Straatkolken bij terreinafwatering: • Klasse Y • Materiaal: Beton/gietijzer combinatie of Beton/Gietijzer/PP combinatie

	• Met stankscherminbouwgarntuur met manchet voor flexibele aansluiting PVC-buis diam. 125 mm • Bovenmaat: 300–350x450 mm • Hart aansluiting: 350 - 380 mm onder bovenzijde kolk en is parallel aan rijrichting verkeer • Holling rooster: ca. 7 mm • Zandvang: minimaal 20 liter • Verkeersklasse: B-125 kN
7.	Straatkolk in molgoot: • Klasse Y • Materiaal: Beton/gietijzer combinatie of Beton/Gietijzer/PP combinatie • Met stankscherminbouwgarntuur met manchet voor flexibele aansluiting Pvc-buis daim. 125 mm • Bovenmaats: 300x450 mm • Hart aansluiting: 350 - 380 mm onder bovenzijde kolk en is parallel aan rijrichting verkeer • Holling rooster: ca. 30 mm • Zandvang: minimaal 20 liter • Verkeersklasse: B-125 kN
8.	Trottoirkolk in betonband 13/15 cm en 18/20 cm: • Klasse Y • Materiaal: beton/gietijzer combinatie of Beton/Gietijzer/PP combinatie • Met stankscherminbouwgarntuur met manchet voor flexibele aansluiting Pvc-buis daim. 125 mm • Bovenmaat: 300x450 mm bij 13/15 band en 350x450 mm bij 18/20 band • Hart aansluiting: 450 - 480 mm onder bovenzijde kolk en is parallel aan rijrichting verkeer • Zandvang: minimaal 20 liter • Verkeersklasse: B125 kN
9.	Trottoirkolk langs gesloten verharding uitvoeren met een achteraansluiting.
10.	Haakse bochten in de aansluitleiding uitvoeren met 45° hulpstukken.

5.7.10. Vetafscidders van derden

Eisen
Algemeen 1. Vetafscidders dienen altijd in eigen terrein of in pandig geplaatst te worden. 2. In geval van verbouwing of bestaande bouw kan van regel 1 worden afgeweken en bestaat de mogelijkheid om de vetafscheider onder voorwaarden in openbare grond te plaatsen.
Procedure 1. De aanvrager doet een schriftelijke aanvraag voor het plaatsen van een vetafscheider bij de gemeente Hoorn. Hiervoor moet het "aanvraagformulier rioolaansluiting" ingevuld en opgestuurd worden naar de gemeente. Dit formulier is beschikbaar op www.hoorn.nl/rioolaansluiting. 2. De gemeente Hoorn onderzoekt op basis van de aanvraag of plaatsing in de openbare grond mogelijk is. 3. De gemeente Hoorn brengt de aanvrager binnen 6 weken schriftelijk op de hoogte van de bevindingen en eventuele aanvullende voorwaarden. 4. Na sluiting van een overeenkomst met en betaling van de aansluitkosten aan de gemeente Hoorn, kan de aanvrager de afscheider plaatsen op de op tekening aangegeven locatie. 5. De aansluiting van de vetafscheider op het gemeentelijk riool dient door de gemeente Hoorn gemaakt te worden.
Voorwaarden uitvoering 1. Bij plaatsing in openbare grond dient de afscheider te worden voorzien van putdeksels van het fabrikaat Nering Bögel (type N3525NB-R) of fabrikaat TBS (type 290-VR-Vepro) (zie hoofdstuk 7 Contractanten)

2. Denk om juridische voorwaarden zoals het vastleggen van het eigendom via het vestigen van een zakelijkrecht voor het hebben en onderhouden van een vetafscheider in gemeentelijke grond.

5.7.11. Revisie – inspectie vooraf aan de oplevering

Eisen
Revisie 1. De aannemer zal zorgdragen voor een nauwkeurige digitale revisie van de riolering incl. huisaansluitingen met alle gebruikte materialen, koppelingen, hulpstukken, inlaten e.d. 2. De gemeente zal controlemetingen uitvoeren. De aannemer dient hieraan zijn volledige medewerking te verlenen. 3. Revisie dient conform de Voorwaarden Revisie Riolering van gemeente Hoorn te zijn opgesteld en te worden aangeleverd. (Zie literatuurlijst)
Inspectie 1. De gemeente zal op haar kosten, door middel van een camera-inspectie, de riolering controleren. 2. Het reinigen en de inspectie zal plaatsvinden na aanleg van de bouwstraten, waarbij de volledige medewerking van de aannemer wordt verlangd. 3. De aannemer dient ervoor te zorgen dat het riool afgesloten en leeggepompt is en blijft en dat de rioolreinigings- en de inspectiewagen bij alle putten kan komen. De putten dienen vrij in het zicht te zijn. 4. De aanvraag voor inspectie moet 14 dagen vóór uitvoering bij de gemeente worden ingediend. 5. Geconstateerde gebreken moeten binnen 4 weken zijn verholpen en de daaruit voortvloeiende kosten zijn voor rekening van de aannemer. De daaropvolgende inspectie(s) worden voor rekening van de aannemer uitgevoerd. 6. Na het woonrijp maken zal opnieuw een camera-inspectie door de gemeente worden uitgevoerd. 7. De resultaten worden getoetst conform NEN-EN 13508-2 en de Classificatiemethodiek van visuele inspecties (Rioned)

Literatuurlijst

- Programma Stedelijk Water en Riolering 2022-2027 gemeente Hoorn.
- Voorwaarden revisie riolering 06-12-21 (zie bijlage XVIII)

Kabels en Leidingen

Elementen	
5.8.1 Algemeen	5.8.7 Uitvoeringsrichtlijnen
5.8.2 Beleid en randvoorwaarden	5.8.8 Uitgangspunten minimale sleufbreedtes
5.8.3 Vergunning en/of instemming	5.8.9 Technische eisen afsluiters, brandkranen & appendages
5.8.4 Werkmelding	5.8.10 Kasten
5.8.5 Energietransitie	5.8.11 Overige
5.8.6 Inrichtingseisen	5.8.12 Bijlages

Indien de gestelde regels niet nagekomen kunnen worden altijd in overleg met de regisseur kabels en leidingen of met de Operationeel Beheerder kabels en leidingen een andere werkwijze overeenkomen.

5.8.1. Algemeen

1. De gemeente Hoorn is de vergunning/ instemming verlener voor het hebben, leggen, onderhouden en verwijderen van kabels en leidingen in de door de gemeente Hoorn beheerde gebieden;
2. De gemeente bepaalt het beleid ten aanzien van kabels en leidingen, passend binnen het rijksbeleid;
3. De in de LIOR gestelde eisen gelden zowel voor de telecommunicatie aanbieders als voor de nutspartijen
4. De kosten voor het verleggen of verwijderen van bestaande kabels en leidingen in het te ontwikkelen terrein komen voor rekening van de ontwikkelaar;
5. Houd rekening met een kabel en leidingtracé van 2,10 m breed;
6. In de tracébeplanning en het tracéprofiel is geen situering voor warmtenetten opgenomen. Ontwerpen in die zin zullen project specifiek worden benaderd. Kadervorming en voorwaarden worden in vooroverleg bepaald en uitgewerkt;
7. Het is ten strengste verboden zonder een verleende vergunning/ instemming of een goedgekeurde werkmelding graafwerkzaamheden uit te voeren;

5.8.2 Beleid en randvoorwaarden

1. Verordening Fysieke Leefomgeving de Telecommunicatie verordening het handboek Kabels en leidingen en de LIOR zijn van toepassing op de werken in uitvoering;
2. Voor een tracé dient de netbeheerder zelf te onderzoeken of het gewenste tracé vrij is van ondergrondse, en ook bovengrondse, obstakels (kabels, leidingen, putten, bomen, palen en fundering e.d.);

5.8.3 Vergunning en/of instemming

1. Het is verboden zonder vergunning en/of instemmingsbesluit:
 - a. werkzaamheden uit te voeren;
 - b. in of op openbare gronden kabels en/of leidingen in stand te houden en/of te exploiteren.
2. De vergunning, wordt tenminste acht weken voor de voorgenomen aanvang van de werkzaamheden bij het college aangevraagd met gebruikmaking van het door het college gehanteerde registratiesysteem, het digitale platform MOOR (Meldpunt Opbrekingen Openbare Ruimte).

5.8.4 Werkmelding

1. De werkmelding, wordt tenminste vijf werkdagen voor de voorgenomen aanvang van de werkzaamheden bij het college aangemeld met gebruikmaking van het door het college Gehanteerde registratiesysteem, het digitale platform MOOR.
2. Mocht door welke rede dan ook het verkeersplan ingediend worden in de werkmelding wordt het termijn verlengd tot minimaal 10 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden, afhankelijk van het aantal en de omvang van de verkeersplannen.

5.8.5 Energietransitie

1. Bij nieuwe hoogbouw moet rekening gehouden met een in pandig midden spanning ruimte (MSR). Dit op aanwijzing van Liander na piekbelasting berekening;
2. Bij nieuwe laagbouw moet ruimte gecreëerd worden voor een of meerdere midden spanning ruimtes. Dit op aanwijzing van Liander na piekbelasting berekening;

5.8.6 Inrichtingseisen

1. Het kabels en leidingen tracé dient opgenomen te worden in het ontwerp en er moet rekening gehouden zijn met de minimale afmetingen
2. Het nutstracé ligt geheel buiten de wegfundering. Bij vervangen van kabels/leidingen mag niet in de fundering gegraven worden;
3. Er dient bij voorkeur aan weerszijden van de weg een K&L-strook te worden aangeboden, zo worden wegwakingslijnen bij het maken van aansluitingen voorkomen;
4. Mocht een K&L-strook aan weerszijden van de straat om wat voor reden ook "onmogelijk" zijn, dan dient deze strook aan de zijde met het grootste aantal aansluitingen te worden gesitueerd;
5. Boven het kabel en leidingstracé mogen geen bomen en of diepwortelende struiken geplaatst worden
6. Reserveer op openbaar terrein ruimte voor bovengrondse nutsvoorzieningen, zoals trafo's, schakelkast, gasregelinstallatie, laadpalen en dergelijke;
7. Weg en of slootkruisingen dienen haaks op de rij of vaar richting gemaakt te worden;
8. De aanleg van kabels en leidingen onder gesloten wegverharding is alleen kruisend toegestaan door middel van mantelbuizen; bij voorkeur geen open ontgraving;
9. De kwaliteit van een mantelbuis voldoet minimaal aan PE SDR-II;
10. Kabels en leidingen zoveel mogelijk bundelen op soort;
11. Minimale gronddekking: • Telecommunicatie 0,60 meter; • Water 0,90 meter; • Gas LD 0,80/HD1,10 meter; • Electra LS 0,60 meter, MS 0,90 meter; OV 0,60 meter;
12. Maatvoering: • Afstand tot uitgiftelijn minimaal 0,3 meter; • Onderlinge afstand 0,3 meter;
13. Afstand tot bomen 1,50 meter, gemeten vanuit het hart van de boom. Opdrachtnemer dient hiervoor de bomenposter toe te passen;

5.8.7. Uitvoeringsrichtlijnen

1. De initiatiefnemer en/of aannemer organiseert ruim voor aanvang van het werk een nutsoverleg;
2. Vooraf dienen inlichtingen te worden verworven betreffende de bestaande kabels en leidingen (oriëntatiemelding bij KLIC);
3. Bij graafwerkzaamheden altijd een graafmelding bij Kadaster KLIC doen. Informatie kunt u nakijken op <https://www.kadasterdata.nl/producten/klic>;
4. Daar waar kabels en of leidingen kunnen worden verwacht dienen proefsleuven te worden gegraven.
5. Schade aan kabels en leidingen ten gevolge van de werkzaamheden dienen door de Initiatiefnemer te worden vergoed.
6. De initiatiefnemer zorgt ervoor dat de nutsbedrijven ongehinderd hun werk kunnen uitvoeren. Het nutstracé dient vrij te zijn van materiaal, materieel en andere obstakels.

5.8.8. Uitgangspunten minimale sleufbreedtes

Als er gegraven wordt met een graafbak van 30 cm kan niet volstaan worden met een sleufbreedte van 30 cm, de kant tegels/ stenen moeten hierbij opgeteld worden. Bij een sleuf door het groen moet worden voorzien in de ruimte om in te zaaien en of aan te planten.

De sleufbreedte welke opgevoerd moeten worden zijn voor:

- Tegels: 0,75 meter;
- Klinkers: 0,60 meter;
- Openbaar groen: 1,0 meter;

5.8.9. Technische eisen Afsluiters & brandkranen & appendages

1. De plaats ((ing) van ondergrondse brandkranen wordt door NV P.W.N. in overleg met de brandweer en de gemeente bepaald;
2. Om een straatpot van een afsluiter en brandkraan altijd een ringtegels aanbrengen;
3. Pot brandkraan of afsluiter op maaiveldhoogte (bovenkant bestrating) aanbrengen;
4. Een brandkraan moet voldoen aan de brandweereisen met betrekking tot de bereikbaarheid van opstelplaatsen en waterinnamepunten ten behoeve van adequate blusvoorziening;
5. Brandkranen altijd verticaal boven waterleiding gesitueerd;
6. Materiaal: Ter keuze opdrachtgever.

5.8.10. Kasten

1. Kast zoveel mogelijk integreren tegen een gevel of in groenstrook in de omgeving, bekleding of kleur in overleg met de gemeente en eventueel de omgeving;
2. Kasten dienen door de eigenaar onderhouden te worden;
3. Kasten dienen voorzien te zijn van plaat met eigenaar van de kast + nummering en het telefoonnummer waar storingen aan de kast doorgegeven kunnen worden;
4. Materiaal: Ter keuze opdrachtgever;
5. Aankleding: in overleg met de gemeente;

5.8.11. Overige

1. Kabels en of leidingen welke buiten gebruik gesteld zijn als transport van data, elektra (LS en MS), gas en (drink)water dienen na afloop van de werkzaamheden direct verwijderd te worden. In overleg met de gemeente kan hiervan met hoge uitzondering van afgeweken worden. De gemeente geeft aan wanneer deze kabels of leidingen wel verwijderd worden, door en op kosten van de netbeheerder.
2. Bij vervanging van kabels en leidingen dienen de oude kabel en leidingen aansluitend op de werkzaamheden verwijderd te worden;
3. Extra mantelbuizen alleen opnemen in overleg met de regisseur ondergrond, e.e.a. ter voorkoming van toepassing van loze en niet gebruikte mantelbuizen.
4. Sleuven in de binnen stad in de centrum van de woonplaatsen dienen iedere avond dicht gegooid te worden den dicht geblokt. De rest materialen zoals: stenen, puin en andere zaken moeten elders opgeslagen worden op een afgesloten terrein.
5. Sleuven buiten het centrum dienen iedere vrijdag voor 17.00 uur volledig dicht gegooid te zijn en dicht geblokt.
6. De rest materialen zoals: stenen, rijplaten en afzet materiaal moeten opgeslagen worden op een daarvoor bestemd afgezet terrein.
7. Puin en ander afvalmateriaal dient te worden afgevoerd.

5.8.12. Bijlages

XXX Bijlage kabels en leidingen: Werken Rond Bomen en Dwarsprofiel

5.9 Openbare verlichting

Elementen
5.9.1, Algemeen
5.9.2, Verlichten: Waar en wanneer
5.9.3, Verlichtingsklassen
5.9.4, Uitvoering verlichtingsobjecten
5.9.5, Positionering verlichtingsobjecten
5.9.6, Voedingsnet

5.9.1. Algemeen

Eisen
1. (R) De 'Standaard RAW Bepalingen' van het CROW zijn van toepassing.
2. (R) Voor de openbare verlichting zijn aanvullende bepalingen bij de 'Standaard RAW Bepalingen' van toepassing. De aanvullende bepalingen zijn opgenomen in bijlage IV van deze LIOR.
3. (R) Nieuw te leveren lichtmasten dienen te voldoen aan "Eisen lichtmasten, Aanvullingen op de NEN-EN 40-serie" van de gemeente Hoorn.

5.9.2. Verlichten: Waar en wanneer

Eisen
1. (D) Straten, wegen en paden dienen te worden verlicht met openbare verlichting.
2. (D) Paden uitgevoerd in halfverharding worden niet verlicht met openbaar verlichting
3. (D) Achterpaden worden niet verlicht door openbare verlichting, achterpaden niet aansluiten op de openbare verlichting.
4. (D) Parken worden niet verlicht door openbare verlichting. Doorgaande fietsroutes (fietsnetwerk) door parken worden wel verlicht.

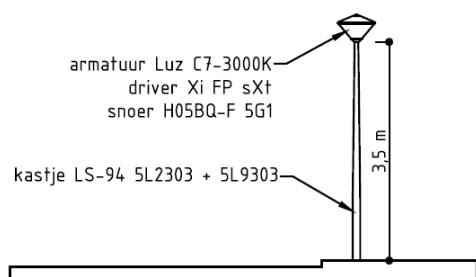
5.9.3. Verlichtingsklassen

Eisen
1. (O) De verlichtingskwaliteit op rijbanen van erftoegangswegen dient te voldoen aan verlichtingsklasse P5 volgens NPR 13201+A1:2018 (Egem 3 lx, Emin 0,6 lx, Uh 0,2, Evmin 0,5 lx).
2. (O) De verlichtingskwaliteit op trottoirs van erftoegangswegen dient te voldoen aan verlichtingsklasse P5 volgens NPR 13201+A1:2018 (Egem 3 lx, Emin 0,6 lx, Uh 0,2, Evmin 0,5 lx).
3. (O) De verlichtingskwaliteit op woonerven (volledige profiel, verhard en betreedbaar door minder validen) dient te voldoen aan verlichtingsklasse P5 volgens NPR 13201+A1:2018 (Egem 3 lx, Emin 0,6 lx, Uh 0,2, Evmin 0,5 lx).
4. (O) De verlichtingskwaliteit op vrijliggende of solitaire fietspaden dient te voldoen aan verlichtingsklasse P4 volgens NPR 13201+A1:2018 (Egem 5 lx, Emin 1,0 lx, Uh 0,2, Evmin 0,5 lx). De lichtpuntafstand is daarbij gemaximaliseerd op 30 meter.
5. (O) Voor gebiedsontsluitingswegen dient de verlichtingsklasse gekozen te worden volgens de determineertabel M van NPR 13201+A1:2018, bij de parameter "verkeersintensiteit" de toekomstige intensiteit van 20 jaar na het ontwerpjaar hanteren.
6. (O) De (verlichtings)kwaliteitscriteria zijn niet van toepassing op groenvlakken of speelplaatsen.
7. (O) Er dient gerekend te worden met een depreciatiefactor van 0,85.
8. (O) Een nieuw lichtplan dient gelijkmatig aan te sluiten op de bestaande verlichtingssituatie.

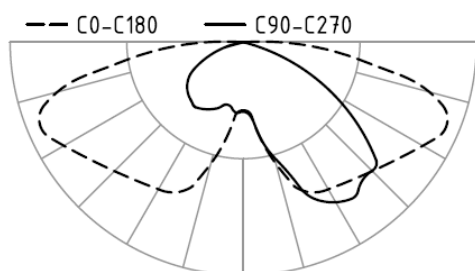
5.9.4. Uitvoering verlichtingsobjecten

Eisen

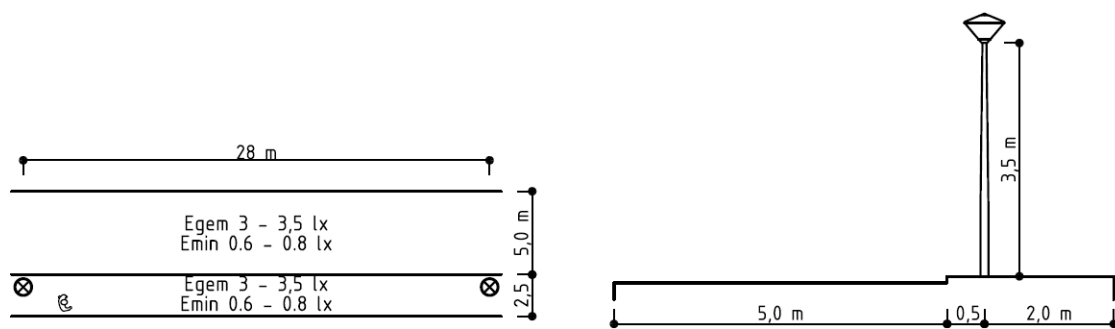
1. (O) In woonstraten, langs erftoegangswegen of woonerven, dienen de verlichtingsobjecten samengesteld te zijn volgens figuur 5.9.1 “standaard ov-object woonwijk”. De kleur van deze objecten dient RAL 5008 te zijn.
2. (O) De lichtuitstraling van een standaard kegelarmatuur dient overeenkomstig figuur 5.9.2 te zijn “polair diagram standaard kegelarmatuur”.
3. (O) De lichtprestaties van een standaard kegelarmatuur dienen overeenkomstig figuur 5.9.3 te zijn “lichtprestaties standaard kegelarmatuur bij een depreciatiefactor van 0,85”.
4. (O) Langs solitaire of ruim vrijgelegen fietspaden dienen de verlichtingsobjecten samengesteld te zijn volgens model 5.9.4 “standaard ov-object fietspad”. De kleur van deze objecten is dient standaard verzinkt te zijn.
5. (O) De lichtuitstraling van een fietspad kofferarmatuur dient overeenkomstig figuur 5.9.5 te zijn “polair diagram fietspad kofferarmatuur”.
6. (O) De lichtprestaties van een fietspad kofferarmatuur dienen overeenkomstig figuur 5.9.6 te zijn “lichtprestaties fietspad kofferarmatuur”.
7. (O/W/R) Nieuwe lichtmasten dienen te voldoen aan “Eisen lichtmasten, Aanvullingen op de NEN-EN 40-serie” van de gemeente Hoorn.
8. (W/R) Dimscenario dient per project/gebied te worden afgestemd met afdeling “Beleid en regie Stadsbeheer” van de gemeente Hoorn.

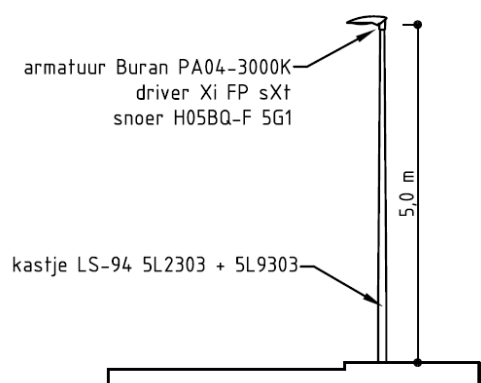
Figuur 5.9.1, standaard ov-object woonwijk

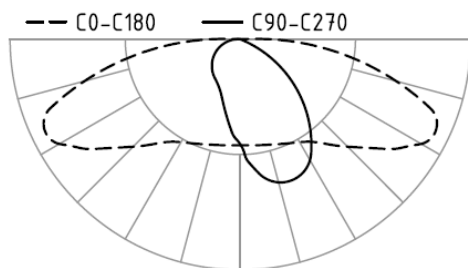
Figuur 5.9.2, polair diagram standaard kegelarmatuur (C7).

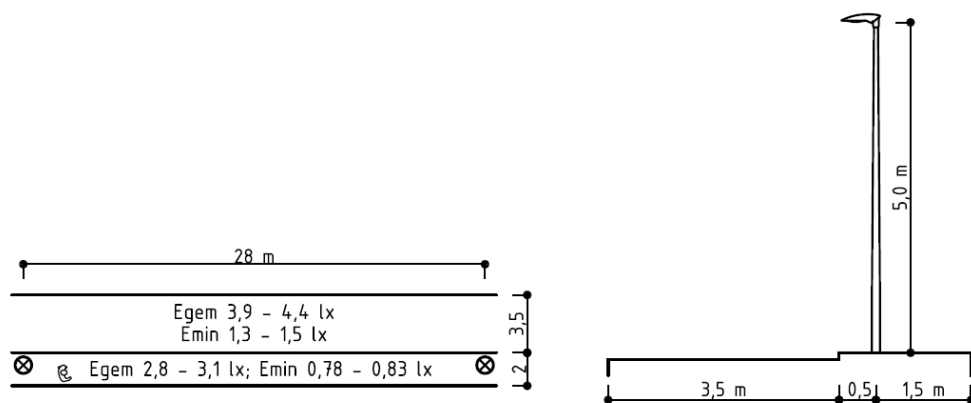
Figuur 5.9.3, lichtprestaties standaard kegelarmatuur bij een depreciatiefactor van 0,85.

Figuur 5.9.4, standaard ov-object fietspad

Figuur 5.9.5, polair diagram fietspad koffer (PA04)

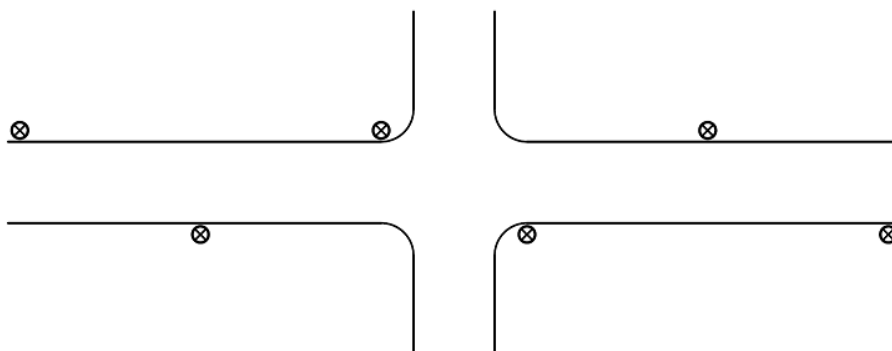

Figuur 5.9.6, lichtprestaties standaard fietspad koffer bij een depreciatiefactor van 0,85

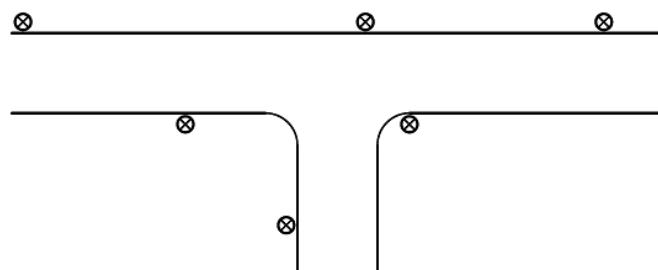
5.9.5. Positionering verlichtingsobjecten

Eisen

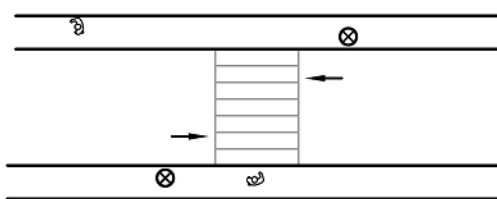
1. (O) Lichtmasten bij kruisingen positioneren volgens figuren 5.9.7 t/m 5.9.9 "ov bij kruispunten".
2. (O) Bij haaks parkeren dienen de lichtmasten op de scheiding van twee parkeerplaatsen gepositioneerd te worden (langs de rijbaan), in een verhoogde trottoirbandenlijn. Breedte van het element ten minste 0,8 m. Zie ook figuur 5.9.10 "ov bij haaksparkeren".
3. (O) Bij langsparkeren dienen de lichtmasten langs de rijbaan te worden gepositioneerd. Zie ook figuur 5.9.11 "ov bij langsparkeren".
4. (O) Bij het legen van een ondergrondse container wordt een autolaadkraan gebruikt, verlichtingsobjecten ruim buiten het werkbereik positioneren. Zie ook figuur 5.9.12 "draaibereik kraan bij een ondergrondse container".
5. (O) Verlichtingsobjecten langs woningen positioneren op een denkbeeldige lijn van de woningscheiding. Zie ook afbeelding 5.9.13 "ov op woningscheiding".
6. (O) De afstand tussen het hart van een boom en het hart van een lichtmast dient ten minste 6 meter te zijn.
7. (O) Bij voorkeur geen lichtmasten in hagen of heesters. Als toch wordt gekozen voor plaatsing in een heester zorg dan dat het montagekluis goed bereikbaar blijft (maximale groeihoogte 60 cm).
8. (O) De afstand tussen een verlichtingsobject en een balkon of galerij dient ten minste 1,5 m te bedragen.

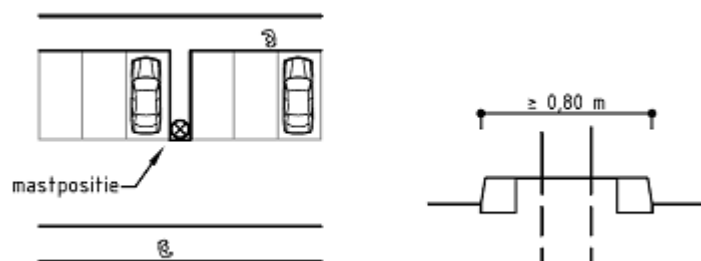
Figuur 5.9.7, ov bij kruispunten № 1

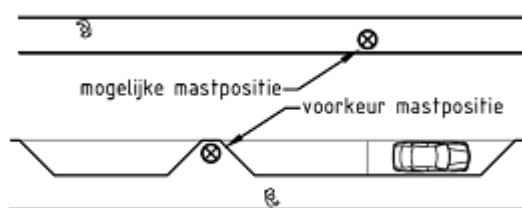
Figuur 5.9.8, ov bij kruispunten № 2

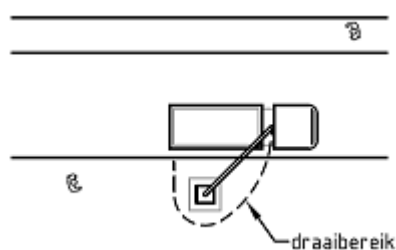
Figuur 5.9.9, ov bij kruispunten (zebrapad) № 3

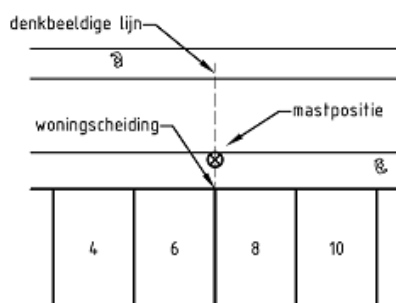
Figuur 5.9.10, ov bij haaksparkeren

Figuur 5.9.11, ov bij langsparkeren

Figuur 5.9.12, draaibereik kraan bij een ondergrondse container

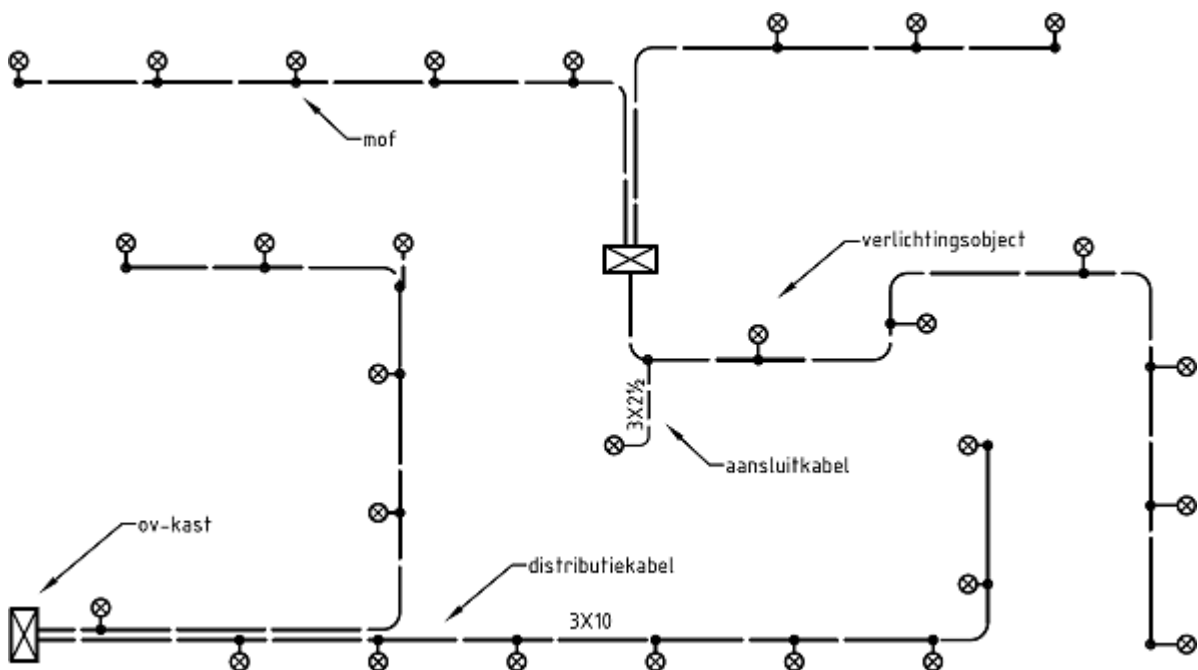
Figuur 5.9.13, ov op woningscheiding

5.9.6. Voedingsnet

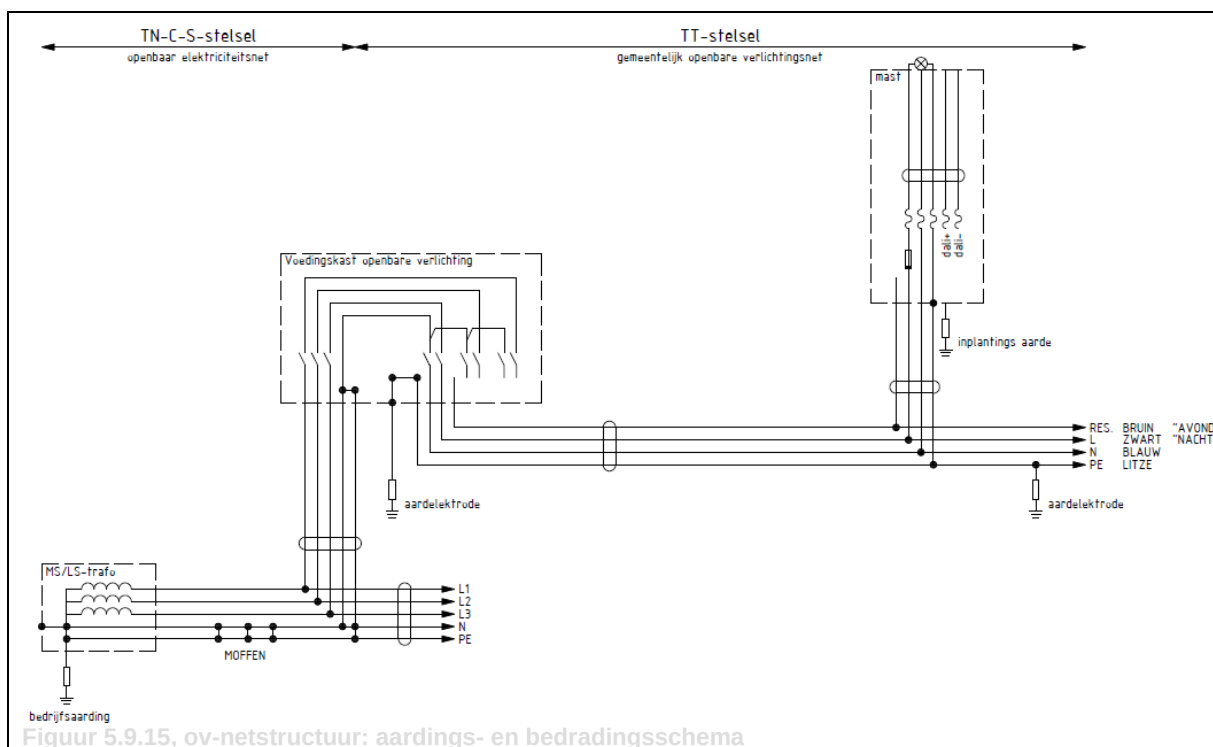
Eisen

Algemeen

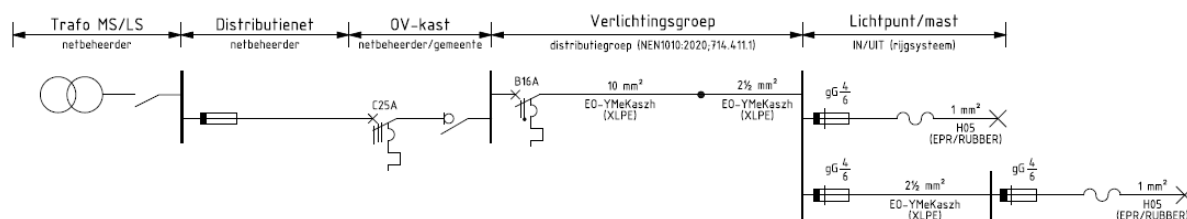
1. (D) Wie het benodigde voedingsnet dient te ontwerpen is afhankelijk van de geografische ligging. In nieuwbouwbuurten of te ontwikkelen gebieden een 'eigen' (gemeentelijk) ov-net ontwerpen. Bij inbreidingslocaties of herinrichtingen is de noodzaak van een net-ontwerp afhankelijk van de huidige net-eigendomssituatie. Als Liander reeds de aanwezige straatverlichting voorziet van energie dan blijft dat ongewijzigd.
2. (O) De netconfiguratie van een gemeentelijk ov-net dient 'traditioneel' 230 V AC (enkelfase) te zijn. De netstructuur van een gemeentelijk ov-net ontwerpen als sternet (ookwel radiaal net), zie ook figuren 5.9.14 t/m 5.9.16 "ov-netstructuur".
3. (O) Bij net-ontwerp, zo veel als mogelijk gebruik maken van en aansluiten op de bestaande ov-netten (bestaande distributiekabels en/of ov-kasten).
4. (O) Op een ov-net wordt alleen straatverlichting, abri's en masten met verlichte handwegwijzers voor het hoofdwegennet aangesloten.

Figuur 5.9.14, ov-netstructuur: twee bij elkaar gelegen sternetten

Figuur 5.9.15, ov-netstructuur: aardings- en bedradingsschema

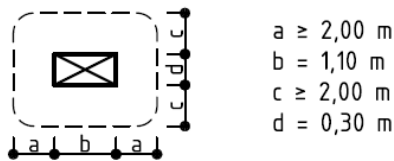

Figuur 5.9.16, ov-netstructuur: grondschema

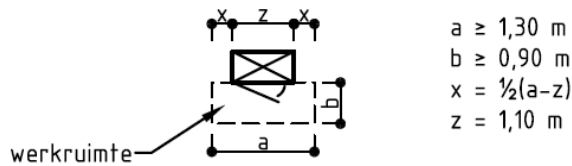
Ov-kast

5. (O) De uitvoering en inrichting van een nieuwe ov-kast wordt door afdeling "Beleid en regie Stadsbeheer" van de gemeente Hoorn bepaald.
6. (O) Een nieuwe ov-kast zodanig positioneren zodat deze veilig en efficiënt onderhoudbaar (bereikbaar) is en blijft. De plaats van de ov-kast dient verkeerskundig getoetst te worden (de kast en het geparkeerde onderhoudsvoertuig mogen niet in de zichtlijnen staan van het overige verkeer).
7. (O) Een ov-kast moet zodanig gepositioneerd worden dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de inbraakveiligheid van gebouwen, zoals vastgelegd in NEN 5087.
8. (O) In de directe nabijheid van een ov-kast (< 10 m) dient een opstelplaats voor een onderhoudsvoertuig aanwezig te zijn. Er moet worden aangetoond dat het risico voor (weg)gebruikers niet toeneemt wanneer er een onderhoudsvoertuig bij de ov-kast is geparkeerd.
9. (O) Rondom een ov-kast geen overig straatmeubilair plaatsen, zie figuur 5.9.17 "geen straatmeubilair rondom ov-kast". De kastafmetingen dienen te worden bevestigd door afdeling "Beleid en regie Stadsbeheer" van de gemeente Hoorn.
10. Aan de voorzijde (deur-kant) van een ov-kast werkruimte vrijhouden, zie figuur 5.9.18 "werkruimte ov-kast". Het maaiveld van de werkruimte dient verhard te zijn. De kastafmetingen dienen te worden bevestigd door afdeling "Beleid en regie Stadsbeheer" van de gemeente Hoorn.

11. (O) Er mogen maximaal negen distributiekabels per ov-kast aangesloten worden.
12. (O) Per distributiegroep, maximaal één distributiekabel.

Figuur 5.9.17, Geen straatmeubilair rondom een ov-kast

Figuur 5.9.18, werkruimte ov-kast

Situering

13. (O) Een nieuwe distributiekabel in de lengte richting van de weg dient altijd geprojecteerd te zijn onder een elementenverharding, bij voorkeur in een grasstrook/wegberm of trottoir (dus niet in de rijbaan).
14. (O) Geen kabels in de wortelzone of groeiplaats van bomen en struiken.
15. (V) Beoordeel de ontworpen kabeltracés op de aanwezigheid van bomen (wortels) en struiken.
16. (O) De maximale lengte van kabels van het ov-net (zonder kabelberekening) moet voldoen aan figuur 5.9.19 “maximale kabellengte van ov-kabels”. Wenst de ontwerper een langere kabellengte dan dient de kabel berekend te worden volgens NEN 1010.
17. (O) Alleen aftakken van een distributiekabel, niet aftakken van een aansluitkabel.
18. (O) Per aftakking mag maximaal één lichtmast IN/UIT aangesloten worden.
19. (O) Op een distributiekabel gesitueerd binnen een erftoegangsweg/woonerf mogen maximaal 18 lichtpunten aangesloten worden.
20. (O) Moffen zodanig positioneren dat deze eenvoudig bereikbaar en vervangbaar zijn. Dus in een berm of trottoir, op gepaste afstand van boomwortels.
21. (O+R) Distributiekabels uitvoeren in EO-YMeKaszh OV 3x10 +as10 mm² (Bruin = Reserve, Zwart = Fase, Blauw = Nul, Scherm = Aarde).
22. (O+R) Aansluitkabels standaard uitvoeren in EO-YMeKaszh OV 3x2,5 +as2,5 mm². Indien gemotiveerd (en berekend) mogen aansluitkabels worden uitgevoerd met een aderdiameter van 4 of 6 mm².
23. (R) Wikkel-spuitmoffen toepassen.

Maximale lengte, in m, van tegen kortsluiting beveiligde leidingen.

Isolatiemateriaal: XPLE
 Kernmateriaal: Koper
 Sluiting: 1) tussen een fase en de nul (0,1 s)
 2) tussen een fase en de beschermingsleiding (0,1 s)
 Spanning: 1) tussen fase en nul (U_0): 230 V
 2) tussen fase en beschermingsleiding: 230 V
 Installatieautomaat: I_{nom} 16 A
 Type B (volgens NEN-EN 60898)

Samengestelde leiding met twee verschillende diameters.

Doorsnede: S_1 : 10 mm² (Hoofdkabel)
 S_2 : 2,5 mm² (Aansluitkabel)

Maximale lengten (L_1 en L_2) van een samengestelde leiding, bestaande uit hoofdkabel (S_1) en aansluitkabel (S_2)

Maximale lengte samengestelde leiding	
L1, Hoofdkabel	L2, Aansluitkabel
25	118
50	112
75	106
100	100
150	87
200	75
250	62
300	50
350	37
400	25
450	12
475	6

Voorbeeld:

Een aansluitkabel mag maximaal 50 m zijn indien de aftakking op de hoofdkabel op 300 m zit.

Formule voor de berekening van de maximale lengte is ontleend uit IEC 1200-53.

$$I = \frac{0,8 U_0}{1,5 \rho (1 + m) \left(\frac{L_1}{S_1} + \frac{L_2}{S_2} \right)}$$

Waarbij:

I is de te verwachten kortsluitstroom, in A;
 U_0 is de nominale spanning tussen fase en nul, in V;
 ρ is de weerstand van de geleider, in $\Omega \times \text{mm}^2/\text{m}$, bij 20 °C;
 L_1, L_2 zijn de lengtes van de beveiligde bedrading, in m;
 S_1, S_2 zijn de kerndoorssnedes, in mm²;
 m is de ratio tussen de weerstand van de nul en de weerstand van de fasegeleider.

Bij ingevulde parameters L_1, L_2, S_1 en S_2 is $I \geq 80 \text{ A}$ ($5 \times I_{nom}$ van een B 16 A automaat).

In plaats van de factor $1,5 \times \rho$ is gerekend met de maximale temperatuur van de geleider met een XLPE-isolatie (volgens IEC 1200-52). De geleiderweerstand is berekend met de onderstaande formule.

$$R_t = R_{20} [1 + \alpha_{20} (t - 20)]$$

Waarbij:

R_t is de weerstand van de geleider bij een gegeven temperatuur, in Ω ;
 R_{20} is de weerstand van de geleider bij 20 °C;
 t is de geleider temperatuur, in °C;
 α_{20} is de temperatuurscoëfficiënt van het geleidermateriaal bij 20 °C.

$$R_t = 0,018 [1 + 0,00393 (90 - 20)] = 0,022952 \approx 0,023$$

Rekenvoorbeeld maximale lengte:

$$I = \frac{0,8 \times 230}{0,023 \times (1 + 1) \times \left(\frac{75}{10} + \frac{106}{2,5} \right)}$$

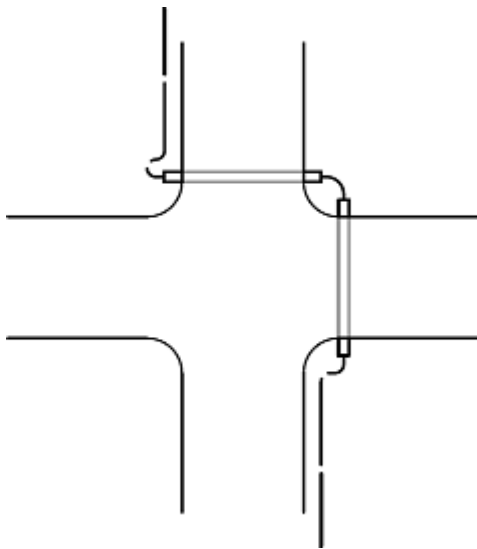
$$I = \frac{184}{0,023 \times 2 \times 49,9}$$

$$I = \frac{184}{2,2954} \approx 80,16 \text{ A}$$

Figuur 5.9.19, maximale kabellengte van ov-kabels.

Kabelbuis

- 24. (O) Kabelbuis toepassen bij rijbanen, fietspaden en uitritconstructies.
- 25. (O) Kabelbuizen haaks onder de rijbaan positioneren, zie ook figuur 5.9.20 "mantelbuizen haaks onder een weg".
- 26. (O) Kabel(s) voor openbare verlichting in een separate/eigen kabelbuis.
- 27. (R) ov-kabels niet doorvoeren door kabelbuizen van derden of kabelbuizen waar reeds niet-ov kabels in aanwezig zijn.
- 28. (R) Pas kabelbuis toe daar waar boomwortels onvermijdbaar zijn en de voorgeschreven kabeldiepte daardoor niet behaald kan worden.

Figuur 5.9.20, mantelbuizen haaks onder een weg

Ontwerptekening

- 29. (O) Tekeningen met ov-net ontwerp tekenen op schaal 1:500, papierformaat A1 of A0. Bij enkele straten gebruik maken van verlengde A4 papierformaten (A4X3, A4X4 etc.).
- 30. (O) Op uitvoeringstekening, in de tekstruimte (bij de toelichting, legenda/symbolenverklaring of als instructie) de volgende drie regels opnemen (zie ook NEN-EN-ISO 9431:1999):
 - "Kabelmoffen voor openbare verlichting uitvoeren als wikkel-spuitmof"
 - "Hoofdkabels voor openbare verlichting uitvoeren in EO-YMeKaszh OV 3x10 +as10 mm²"
 - "Niet geannoteerd aansluitkabels voor openbare verlichting uitvoeren in EO-YMeKaszh OV 3x2,5 +as2,5 mm²".
- 31. (O) Op tekening, bij een ov-kast, het aantal groepen aangeven. Als er één of twee distributiekabels voorzien/aangesloten dan dient de ov-kast uitgevoerd te worden met 3 groepen. Als er drie, vier of vijf distributiekabels voorzien/aangesloten worden dan dient de ov-kast uitgevoerd te worden met 6 groepen. Als er zes, zeven, acht of negen distributiekabels voorzien/aangesloten worden dan dient de ov-kast uitgevoerd te worden met 9 groepen.

5.10. Verkeersregelininstallaties

Elementen
5.10.1 Verkeersregelininstallaties

5.10.1 Verkeersregelininstallaties

Eisen
Algemeen 1. Alle voorwaarden ten aanzien van verkeersregelininstallaties (VRI) zijn gebaseerd op bestaande richtlijnen en regelgeving. 2. Bij de aanleg of reconstructie van een VRI treedt de leverancier op als hoofdaannemer. 3. Deze leverancier draagt zorg voor: - Het ontwerp van kruispunten welke worden voorzien van een VRI, of bestaande met een VRI uitgeruste kruispunten welke worden gereconstrueerd, - Levering, plaatsing en het bedrijfsklaar opleveren van de VRI (verkeersregelautomaat, detectieapparatuur, software, straatmeubilair en installatiewerkzaamheden). 4. De lantaarns voorzien van ledverlichting in plaats van gloeilampen. 5. Civieltechnische ontwerpwerkzaamheden van kruispunten welke worden voorzien van een VRI, of bestaande met een VRI uitgeruste kruispunten welke worden gereconstrueerd, moeten getoetst worden door de gemeente Hoorn.
Uitgangspunten 1. Uitgangspunten "Regeling van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 15 december 1997 nr. DGP/WJZ/V-725907, Stcrt. 1997, 245, houdende voorschriften over de inrichting, plaatsing en uitvoering van verkeerslichten (Regeling verkeerslichten) zoals vermeldt in de Wegenverkeerswetgeving Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer" (laatste wijziging); 2. Verkeerslichten moeten voldoen aan de eisen gesteld in NEN-EN 12368 en NEN 3322, met dien verstande dat bij toepassing van de eisen van de norm NEN-EN 12368: a. lantaarns worden toegepast die geschikt zijn voor het temperatuurgebied volgens klasse B (§5.1 NEN-EN 12368); b. brede bundellichten worden toegepast van type W (§6.4 NEN-EN 12368) met: • lichtsterkeniveau (§6.3/6.4 NEN-EN 12368) volgens A 3/1; • maximum fantomeffect (§6.6 NEN-EN 12368) volgens klasse 2; • optisch niveau bij toepassing van symbolen (§6.8 NEN-EN 12368) volgens klasse S1; • achtergrondschilden (§6.9 NEN-EN 12368) volgens klasse C4 c. het in §6.7 NEN-EN 12368 gestelde over gecombineerde kleuren niet geldt voor maximumfantomklasse 2. 3. Handboek verkeerslichtenregelingen, CROW-publicatie 343 (2014) 4. ASVV 2012.

5.11 Bebording en wegmarkering

Elementen	
5.11.1 Algemeen	5.11.6. Uitritten, uitritconstructies en kruispunten
5.11.2. Bebording	5.11.7. Fietspalen
5.11.3. Markering	5.11.8. Sluishekjes
5.11.4. Abri/info plattegronden	5.11.9 Witte kruizen
5.11.5. Toepassing van verkeersdrempels- en plateau	5.11.10 Fietsvoorzieningen
	5.11.11 Gladheidbestrijding op fietspaden
	5.11.12 Toepassen zebramarkeringen

5.11.1 Algemeen

Eisen
Algemeen
1. Alle voorwaarden ten aanzien van bebording en wegmarkering zijn gebaseerd op bestaande richtlijnen en regelgeving. 2. Streef de bevestiging van borden aan lichtmasten, bestaande verkeersbordpalen of palen van verkeerregelinstallaties (VRI) na om extra palen ten behoeve van bebording te voorkomen. 3. Aan de hand van een bebordingsplan, dat getoetst is door een verkeerskundige van de gemeente Hoorn, de borden plaatsten.
Uitgangspunten
1. Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV 1990) 2. BABW en uitvoeringsvoorschriften BABW 3. NEN 1772, NEN 3381, NEN 6064 en NEN 5254 (NNI, Nederlands Normalisatie-instituut) 4. Richtlijnen voor Bewegwijzering, CROW-publicatie 322 5. Richtlijnen voor bebakening en markering van wegen, CROW-publicatie 207 6. Richtlijn drempels, plateaus en uitritten, publicatie 344 7. Richtlijnen voor de bebakening en markering van wegen 2020, CROW-publicatie 207 8. Plaatsing bebording conform ASVV

5.11.2. Bebording

Eisen
1. Borden hebben reflectiefolie klasse 2 en reflectiefolie Diamond Grade. 2. Alle verkeersborden moeten van aluminium met een minimale dikte van 2.0 mm zijn.

5.11.3. Markering

Eisen
1. Het materiaal is afhankelijk van het type weg en gebied. Zie onderdeel verhardingen. 2. Op asfalt markering uitvoeren in thermoplast en sprayplastic 3. Op elementenverharding markering in het patroon meestraten, alleen na overleg met de gemeente bij uitzondering markering met thermoplast, sprayplast of wegenvverf aanbrengen. 4. Op betonverharding thermoplast, sprayplast of wegenvverf toepassen 5. Het markeringsplan dient voor uitvoering gecontroleerd te worden door een verkeerskundige van de gemeente Hoorn.

5.11.4. Abri/info plattegronden

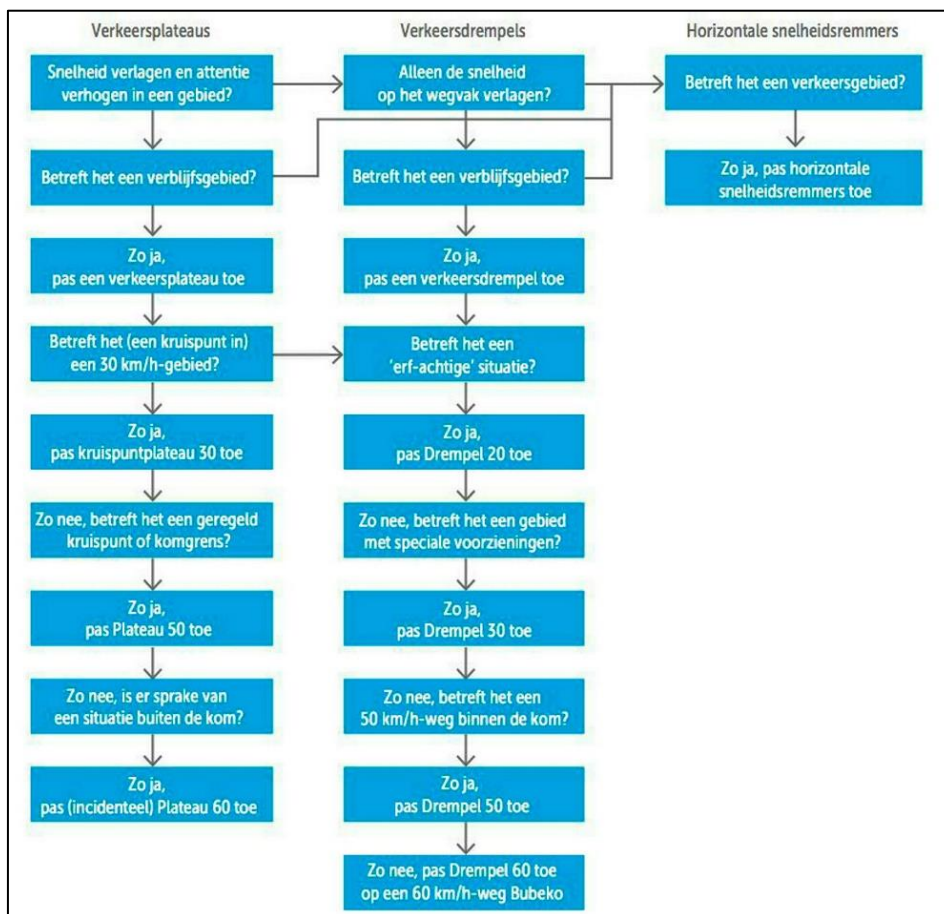
Eisen
1. Voor de plaatsing en onderhoud van abri's en info-plattegronden dient contact opgenomen te worden met Contractant 9. (zie hoofdstuk 7 Contractanten) 2. Locatie van abri's en info-plattegronden worden getoetst door een verkeerskundige van de gemeente Hoorn en contractant 9 (hoofdstuk 7)

5.11.5. Toepassen van verkeersdrempels- en plateaus

Eisen
Algemeen Veelvoorkomende verkeerssituaties in het buitengebied zijn kruispunten, rechtstanden, bochten in dijkwegen en wegen in recreatiegebieden. Het is een gouden regel om een verkeersremmer alleen toe te passen in de ruimten waar de verblijfskwaliteit belangrijk is en niet in de verkeersruimte. Zie ook bijlage VI.
Uitgangspunten 1. Drempels en plateaus worden alleen toegepast op erftoegangswegen en gebiedsontsluitingswegen. 2. Pas de beslisboom verticale snelheidsremmers toe om het type snelheidsremmer te bepalen. 3. Pas de beoordelings- en prioriteitscriteria toe. (Zie tabellen 5.3 en 5.4). 4. Uitgangspunt zijn verkeersdrempels over de volle breedte van de weg met een hoogte van 8 of 12 centimeter. Voor richtlijnen over de maatvoeringen van de verschillende typen verkeersdrempels wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van CROW-publicatie 344 'Richtlijn drempels, plateaus en uitritten'.

Welk type weg?	Reactie	Reden afwijzing	Waar toepasbaar
GOW A (Provincialeweg)	Afwijzen	Weg heeft primair een ontsluitende functie	
GOW B	Afwijzen	Weg heeft primair een ontsluitende functie	
GOW C	Toepasbaar		- Kruisingen met GOW C en D - Kruisingen met hoofdfietsroutes - In combinatie met zebrapaden bij schoollocaties - Ter hoogte van wijkwinkelcentra - Afstand tussen snelheidsremmers circa 200 meter
GOW D (Linten)	Toepasbaar		- Kruisingen met GOW C en D - Kruisingen met fietsroutes (zowel hoofd als ontsluitend) - In combinatie met zebrapaden bij schoollocaties - Ter hoogte van wijkwinkelcentra - Afstand tussen snelheidsremmers circa 200 meter
30 km/h-zone	Toepasbaar		- Kruisingen met andere 30 km/h-wegen - Kruisingen met fietsroutes (zowel hoofd als ontsluitend) - Kruisingen met schoolroutes - Bij speelplaatsen/achterpaden - Afstand tussen snelheidsremmers 70-100 meter

Tabel 5.3: Beoordelingscriteria *drempelverzoeken*

Figuur 5.3: Beslisboom verticale snelheidsremmers

Type weg	Combinatie met onderhoud mogelijk?	Speelvoorziening aanwezig?	Schoorroute?	Hoofd fietsroute?	Fietsontsluitingsroute?	Voorzieningen aanwezig?	Overige
30 km/h-zone, doorgaand karakter	Ja	Ja	Ja	Ja*	Ja*	Bij budget	Bij budget
30 km/h-zone, alleen bestemmingsverkeer	Ja	Ja	Ja	Ja*	Bij budget	Nee	Nee
GOW D	Ja	Ja	Ja	Ja*	Bij budget	Nee	Nee
GOW C	Ja	Ja	Ja	Bij budget	Nee	Nee	Nee
GOW B	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
GOW A	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

* bij drie of meer geregistreerde ongevallen in vijf jaar tijd

Tabel 5.4: Prioritering drempelverzoeken

5.11.6. Uitritten, uitritconstructies en kruispunten.

Eisen				
Algemeen				
Meer informatie over de uitritten, uitritconstructies en kruispunten staat in bijlage VII.				
Uitgangspunten				
1. Uitritten, uitritconstructies en kruispunten worden toegepast conform onderstaande tabel:				
Bestemming	Binnen de bebouwde km		Buiten de bebouwde kom	
	Gebiedsontsluitingsweg	Erftoegangsweg	Gebiedsontsluitingsweg	Erftoegangsweg
Woning	uitritten beperken	uitrit	uitritten vermijden	uitrit
Bedrijf	uitritten vermijden	uitrit	uitritten vermijden	uitrit
Openbaar (parkeer)terrein	uitritconstructie	kruispunt, wegen van gelijke orde eventueel uitritconstructie	uitritten vermijden	kruispunt, wegen van gelijke orde
Erftoegangsweg	uitritconstructie	kruispunt, wegen van gelijke orde*	voorrangskruispunt	kruispunt, wegen van gelijke orde
Gebiedsontsluitingsweg	rotonde of voorrangskruispunt	uitritconstructie	rotonde of voorrangskruispunt	rotonde of voorrangskruispunt
* Uitgezonderd erven. In de Uitvoeringsvoorschriften BABW is het volgende bepaald: 'De in- en uitgangen van een erf moeten reeds door hun constructie als zodanig duidelijk kenbaar zijn. Voor zover de in- en uitgangen bij een kruisende weg door motorvoertuigen kunnen worden gebruikt moeten zij als in- of uitrit zijn uitgevoerd.'				
Tabel 5.5: uitritten, uitritconstructies en kruispunten				
Uitrit(constructie) wordt toegepast als:				
1. De ontsluiting van een gebouw, terrein of perceel op een voor het openbaar verkeer openstaande weg, waarbij wordt voldaan aan het bestemmingscriterium; 2. De ontsluiting van een gebouw, terrein of perceel op een voor het openbaar verkeer openstaande weg waarbij niet geheel wordt voldaan aan het bestemmingscriterium en het constructiecriterium de doorslag moet geven; 3. De onderlinge aansluiting van twee voor het openbaar verkeer openstaande wegen waarbij het bestemmingscriterium geheel niet geldt en het constructiecriterium duidelijkheid moet scheppen; 4. De ontsluiting van gebieden met een beperkte bestemming, zoals terreinen, 30 km/u-gebieden en erven waar het bestemmingscriterium niet geldt en het constructiecriterium duidelijkheid schept. 5. In beginsel dient de uitrit volgens de richtlijn ASVV 2021 te worden uitgevoerd 6. Bij het voorschrijven van de diepte van het inritblok moet rekening worden gehouden met de dikte van de trottoirband én de tegelmaat. De som van de dikte van de trottoirband plus de hele (eventueel halve) tegel moet gelijk zijn aan de diepte van het inritblok.				
Als het niet mogelijk is om een uitrit door de constructie herkenbaar te maken, dan moet de oplossing worden gezocht in:				
7. Een kruispunt waar bestuurders voorrang aan voor hen van rechts komende bestuurders verlenen; of; 8. Een kruispunt met verkeerstekens (voorrangsweg of voorrangskruispunt).				

Kenmerken uitritconstructie	Richtlijnen
Trottoir en/of fietspad langs doorgaande weg	Kleur en materiaal herkenbaar als trottoir/fietspad
	Trottoir: doorgetrokken tegels (20 x 20, of 'dikke' tegels tegen stukrijden), fietspad: doorgetrokken asfaltbeton
	Lengte loopt aan beide zijden minimaal 5 m voorbij uitrit
	Als trottoir/fietspad langs doorgaande weg ontbreekt, een aanzet van een trottoir aan weerszijden van de uitritconstructie aanleggen
	Een breed trottoir heeft diepe (> 0,45 m) blokken
Inritblokken/verlaagde trottoirband	'Diepe' inritblokken; houd rekening met dikte trottoirband en tegelmaat: som moet gelijk zijn aan diepte inritblok
	Helling bedraagt 1:6 of flauwer
	Aanleggen in lijn van de kantopsluiting of van de rand van de rijbaan
	Aansluiting rijbaan/wegverharding op inritblok is vlak (hoogteverschil < 0,02 m)
	Aansluitbogen/bochtbanden ontbreken; er worden rechte banden toegepast
	Breedte loopoppervlak tussen de inritblokken aan weerszijden van een uitritconstructie, dan wel tussen de inritblokken en de rand van het trottoir bedraagt ten minste 0,9 m, maar bij voorkeur 1,2 m of meer
Breedte constructie	4,50 m verhoogd voet- en fietspad + 0,50 m inritblokken aan weerszijden (totale breedte: 5,50 m)
Hoogte constructie	0,04 – 0,12 m; uitritconstructies zonder niveauverschil zijn niet gewenst

*Tabel 5.6:
Samenvatting
richtlijnen
uitritten*

5.11.7. Fietspalen

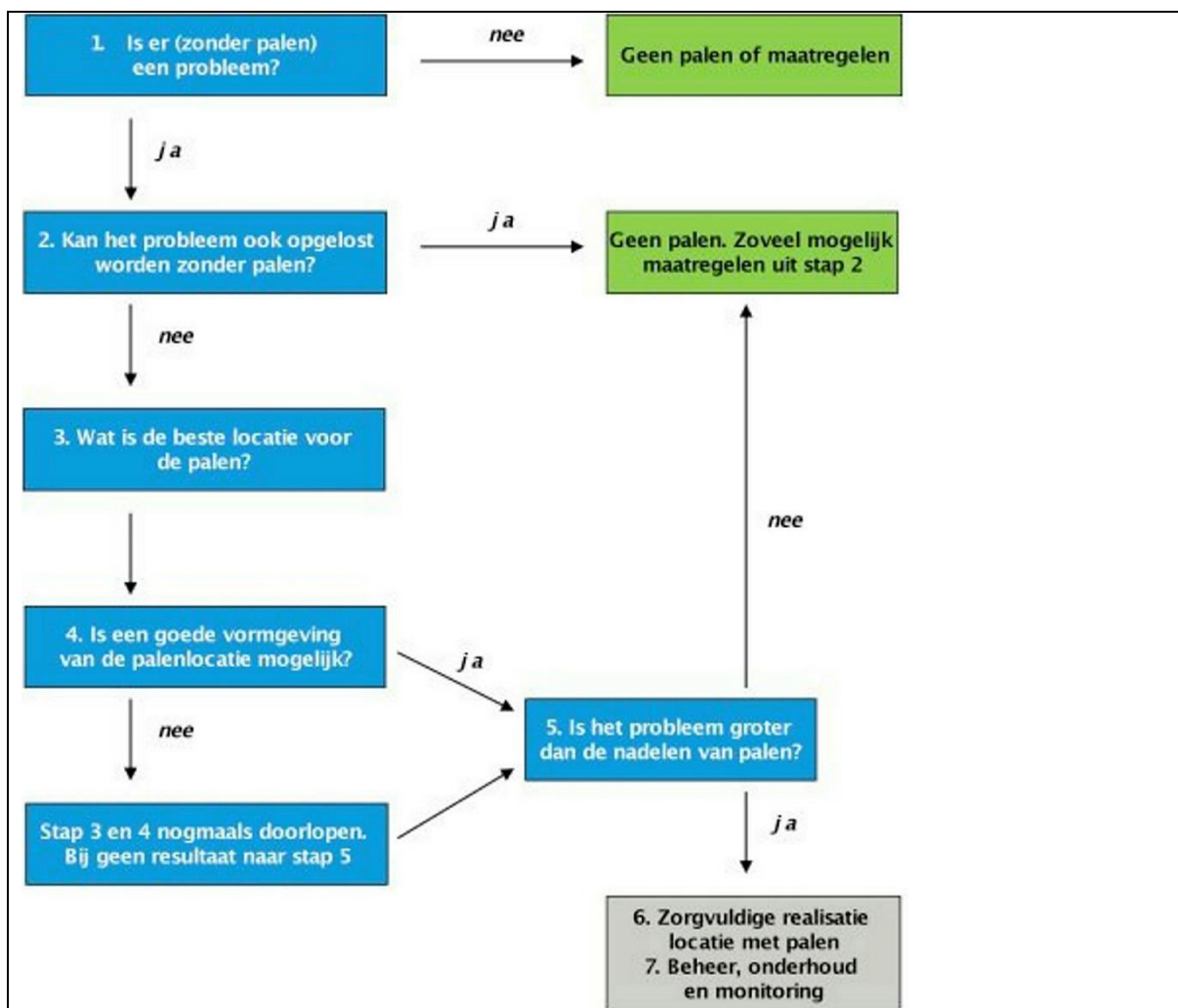
Eisen

Algemeen

Paaltjes op fietspaden vormen een belangrijk verkeersveiligheidsrisico. Jaarlijks worden naar schatting landelijk circa 300 fietsers opgenomen in het ziekenhuis vanwege een aanrijding met een paaltje. En in enkele gevallen is een dodelijk slachtoffer te betreuren. De indruk bestaat dat veel fietspaaltjes 'zomaar' worden geplaatst (bron: Fietsersbond). Zie ook bijlage VIII en XI.

Uitgangspunten

1. Plaats alleen palen als de noodzaak duidelijk aangetoond is. En voor bestaande situaties: verwijder de palen, tenzij de noodzaak aangetoond is.
2. Pas het keuzeschema CROW-sanering paaltjes op het fietspad toe

Tabel 5.7: Keuzeschema CROW sanering paaltjes op het fietspad. (Bron: CROW)

3. Bij het plaatsen van fietspalen wordt een passeerruimte tussen de 1,50 meter (fietspad van 3 meter) tot 1,75 meter (fietspad van 3,50 meter) aangehouden. Dit betekent dat op fietspaden tot 3,50 meter één fietspaal voldoende kan zijn. Een aandachtspunt is dat bij 1,75 meter de passeer-ruimte breed genoeg is voor een auto. Als passeren werkelijk onmogelijk moet zijn of als het fietspad breder is dan 3,50 meter, dan wordt de paal gecombineerd met een middengeleider. Een middengeleider kan ook gebruikt worden als oversteekvoorziening, in dat geval moet daarmee rekening worden in de maatvoering

5.11.8. Sluishekjes

Eisen

Algemeen:

In bijlage IX staat meer informatie over sluishekjes

Uitgangspunten

1. Een sluishek moet met voldoende tussenruimte geplaatst worden (minimaal 1,20 meter) om doorgang te kunnen bieden aan rolstoelgebruikers en kinderwagens.
2. Binnen de gemeente Hoorn worden alleen sluishekjes toegepast als maatregel om de snelheid van fietsers te verlagen op een fietspad dat aansluit op een 50 km/h-weg.

5.11.9. Witte Kruizen

Eisen
Algemeen Witte kruizen worden in principe niet toegepast in de gemeente Hoorn. Voor een in- of uitrit mag niet geparkeerd worden en daarmee is een wit kruis een overbodige maatregel. (zie ook bijlage X)
Uitgangspunten 1. Bij een aanvraag voor het plaatsen van een wit kruis beoordeelt de gemeente of de locatie geschikt is en niet het straatbeeld verstoord is. Tevens vraagt de gemeente om een financiële bijdrage van de aanvrager voor het plaatsen van een wit kruis. 2. Bij het plaatsen van een wit kruis op een asfaltverharding wordt deze uitgevoerd in verf. Bij het plaatsen van een wit kruis op klinkerverharding wordt deze met witte klinkers ingestraat

5.11.10. Fietsvoorzieningen

Eisen
Algemeen In bijlage XI staat meer informatie over fietsvoorzieningen
Fietssuggestiestroken 1. CROW-Fietsberaad geeft aan dat het toepassen van fietssuggestiestroken niet wenselijk is, omdat de functie van deze strook voor vrijwel alle weggebruikers onduidelijk is. Indien toch gekozen wordt voor het toepassen van een fietssuggestiestrook is het wenselijk om deze niet in het rood toe te passen.
Fietsstroken 2. Het CROW geeft aan dat het wenselijk is om fietsstroken in het rood uit te voeren. In de gemeente Hoorn worden daarom fietsstroken uitgevoerd met een rode toplaag of verharding, met een minimale breedte van 1.75 meter en om de 75 meter voorzien van het fietssymbool.
Fietspaden 3. Het CROW geeft aan dat fietspaden langs wegen in rood uitgevoerd worden; voor vrij getraceerde fietspaden is de rode kleur minder noodzakelijk. Alle fietspaden in rood uitvoeren heeft de voorkeur van de gemeente Hoorn.
Fietsstraten 4. Rode asfaltverharding kan over de gehele wegbreedte worden toegepast als de rol van de auto ondergeschikt is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een fietsstraat of bij een winkelerf waar alleen laad- en losverkeer komt (<i>CROW Ontwerpwijzer fietsverkeer</i>). Indien de gemeente te weinig financiële middelen heeft om het gehele fietspad in rood asfalt uit te voeren, wordt alleen 5 meter voor en na het kruispunt uitgevoerd in het rood.
Fietsoversteek in de voorrang 5. Om de voorrangssituatie te benadrukken, wordt een rode verharding van fietsstroken en fietspaden ter plaatse van een zijweg over het kruispuntvlak doorgezet. Als fietsers geen voorrang hebben, zijn een doorlopende kleur en markering zeer ongewenst (<i>CROW Ontwerpwijzer fietsverkeer</i>).
Fietsoversteek VRI 6. Fietsoverstekten bij een VRI worden binnen de gemeente Hoorn niet uitgevoerd in het rood.
Gelijkwaardige kruispunten 7. Tevens is het mogelijk om gelijkwaardige kruispunten uit te voeren in het rood om de attentie te verhogen op het kruispunt. Hierbij is het van belang dat alleen gelijkwaardige kruispunten worden uitgevoerd in het rood om verwarring te voorkomen.

Overige

8. Het CROW geeft aan dat in alle overige situaties de toepassing van gekleurde asfalt-verharding verwarrend is en daarom ongewenst. Voorbeelden van ongewenst gebruik van gekleurd asfalt zijn:
- Aangeven van voorrangskruispunten.
 - Gaybrapaden.
 - Aangeven van drempels enzovoorts.

5.11.11. Gladheidbestrijding op fietspaden

Eisen

Uitvoeringseisen

1. Bruggen in een doorgaande fietsroute moeten een voertuig kunnen dragen >7000 kg;
2. Fietspaden en doorgangen mogen niet smaller zijn als 1.85 mtr;
3. Palen in de fietspaden mogen niet voorzien zijn van een verhoging. (i.v.m. borstelen en sneeuwschuiven);
4. Palen in de fietsroute moeten altijd voorzien zijn van de standaard driehoeksluiting;
5. Tunnels in een fietsroute mogen niet lager zijn als 2.45 mtr;
6. Doorsteken van fietspaden op kruisingen mogen ruimer i.v.m. draaicirkel;

5.11.12. Toepassen Zebramarkeringen

Eisen

Algemeen

In verband met de veiligheid van de voetgangers is het CROW terughoudend met het plaatsen van voetgangersoversteekplaatsen (VOP) met zebramarkering. De gemeente Hoorn volgt dit beleid.

Het toepassen van een VOP met zebramarkering is in de Uitvoeringsvoorschriften BABW geregeld. Een zebramarkering wordt slechts toegepast:

1. op wegen binnen de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 30 of 50 km/h;
2. op wegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 30 km/h (bijvoorbeeld op een recreatiepark) mits de naderingssnelheid van minimaal 85% van de motorvoertuigen lager is dan 50 km/h.

Uitvoeringseisen

1. oversteekplaats zo situeren dat de oversteeklengte zo klein mogelijk is;
2. bij tweerichtingswegen voetgangersoversteekplaats combineren met middengeleider;
3. strepen wit (thermoplastisch materiaal, wegenvverf, voorgevormd plakmateriaal of bestratingsmateriaal);
4. strepen (nagenoeg) evenwijdig aan de rijbaan;
5. strepen over de volle breedte van de rijbaan;
6. begrenzing van strepen mag structuur van de bestrating volgen;
7. bord L2 verplicht (behalve bij VRI);
8. verlichting aanbrengen.

Scholen en publieke voorzieningen

1. Bij het toepassen van een VOP met zebramarkering bij scholen en publieke voorzieningen is het in de gemeente Hoorn wenselijk om een L2 bord met een gele omranding te plaatsen, zie bijlage XII. De gele rand zorgt ervoor dat de borden extra opvallen. Het is van belang dat L2 borden met een gele omranding niet overal worden toegepast. Dit om te voorkomen dat het bord zijn attentie verhogende niveau verliest en genegeerd wordt.

Attentieverlichting

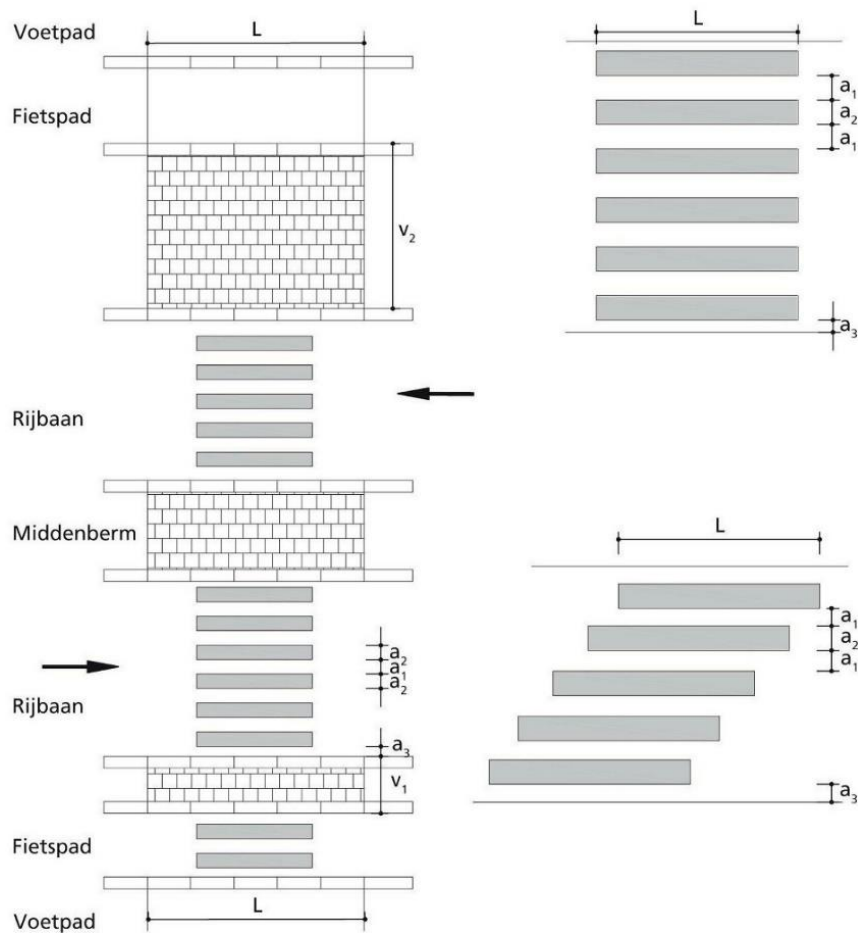
1. Binnen de gemeente Hoorn wordt geen attentieverlichting geplaatst bij een voetgangers-oversteekplaats. De attentieverlichting kan mogelijk zorgen voor de verwachting van automobilisten dat iedere VOP dit heeft wat kan leiden tot verwarring en onveilige situaties

Verkeersbesluit

1. Voor het realiseren van een VOP met zebramarkering is het noodzakelijk om een verkeersbesluit in te dienen

Maatvoering

1. De volgende maatvoering is van kracht voor het veilig inrichten van een VOP met zebramarkering:
 - $a_1 = 0,50$ m;
 - $a_2 = \text{circa } a_1$;
 - $a_3 \geq \frac{1}{2} a_2$;
 - $L \geq 4,00$ m;
 - $v_1 \leq 5,00$ m;
 - $v_2 \geq 5,00$ m.

Tabel 5.8.: Uitvoeringseisen VOP met zebramarkering (bron: ASVV 2012)

5.12. Straatmeubilair

Elementen	
5.12.1 Straatmeubilair	5.12.5 Fietsklemmen
5.12.2 Banken	5.12.6 Afvalbakken
5.12.3 Hekken	5.12.7 Paaltjes
5.12.4 Honden- en wildroosters	

5.12.1. Straatmeubilair

Eisen
1. Straatmeubilair dient onderhoudsvriendelijk, duurzaam en vandalismebestendig te zijn. 2. Zorg dat rondom de plaatsing van straatmeubilair machinaal kan worden geveegd en gemaaid. 3. Houd bij de plaatsing rekening met de verkeersveiligheid 4. Zorg voor een goede aansluiting van straatmeubilair op de bestrating zodat onkruidgroei wordt tegengegaan. 5. Standaardkleuren Gemeente Hoorn - Historische binnenstad RAL 6012 (groen) Dat is binnen de singels (Westersingel, Koepoortgracht, Oosterpoortgracht) en de Koepoortsweg - Overig: RAL 5008 (grijs-blauw)

5.12.2. Banken

Eisen
1. Plaats banken afwisselend in zon, schaduw en beschutting. Maak de zitplek goed bereikbaar voor mindervalide mensen, bijvoorbeeld door het toegangspadje en de zitplek te verharderen. 2. Reserveer ook verharde ruimte naast de bank voor invalidenwagens en kinderwagens. 3. Leg verharding onder de bank aan in verband met onderhoud, dus geen banken op het gras plaatsen. 4. Zorg voor rugdekking tegen gevel of haag. 5. Voorkom het plaatsen van banken onder beplanting om natte banken, en luizen- en algenaanslag te voorkomen. 6. Plaats langs wandelroutes rustpunten in verband met minder valide mensen, ouderen en kinderen. 7. Maak een plek naast de bank voor een rolstoel of kinderwagen, minimaal 1,50 m breed.

5.12.3. Hekken

Eisen
1. Maak een plek naast de bank voor een rolstoel of kinderwagen, minimaal 1,50 m breed. 2. Plaats verharding onder hekwerken in verband met maaiproblemen. 3. Indien het hekwerk toch in het gras komt dan 20 cm ruimte houden ten opzichte van het maaiveld zodat het gras ge(bos)maait kan worden en maaitegels rond de staanders toepassen 4. Zorg dat kinderwagens en rolstoelen de doorgang kunnen passeren. Indien ook onderhoudsmaterieel de doorgang gebruikt, pas de breedte daarop aan.

5.12.4. Honden- en wildroosters

Eisen
1. Plaats hondenroosters in het toegangspad tot een speelveld. Zorg dat de hondenroosters in breedte gelijk zijn aan de breedte van het toegangspad tot het gazon of het park minimaal 2,00 m.

5.12.5. Fietsklemmen

Eisen
1. Plaats fietsklemmen conform richtlijnen ASVV en houd o.a. rekening met een vrij doorloop- en uitrijruimte achter de fietsen. 2. Uniformiteit in vormgeving is belangrijk, gebruik daarom eenzelfde type fietsklem als in de omgeving toegepast. 3. In Hoorn wordt als standaard de Tulip van Velopa gebruikt.

5.12.6. Afvalbakken

Eisen
Algemeen 1. Gebruik de uitgangspunten van de publicatie Afvalbakken in de openbare ruimte, leidraad voor vormgeving, plaatsing, lediging en onderhoud voor de vindbaarheid, toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van straatprullenbakken (CROW-publicatie 209). 2. Maak de afvalbak tevens bereikbaar voor minder valide mensen door de bovenkant op een hoogte van 1,00 m hoogte te stellen. 3. In Hoorn is de Bammens Capitole als standaard gekozen, i.v.m. uniformiteit, duurzaamheid en minder snel vervuild raakt. 4. In winkelgebieden is de Big Belly afvalbak als standaard gekozen. 5. Plaats straatprullenbak op een toegankelijke plaats in verband met het legen.
Vindbaarheid 1. Overweeg een afvalbak op de volgende locaties: - naast bankjes - naast bushokjes (abri's) - bij speelplaatsen - bij JOP's/skatebanen - bij pinautomaten - bij in- en uitgangen van overdekte winkelcentra/supermarkten. 2. Met een heldere kleur kan je een afvalbak beter zichtbaar maken. In de Historische binnenstad binnen de singel en de laan Koepoortsweg de kleur groen RAL 6012 toepassen.
Toegankelijkheid 1. Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen passieve en actieve loopafstand. De passieve loopafstand is de afstand naar de afvalbak die op de door de gebruiker gevolgde route ligt. Deze afstand wordt dus niet extra afgelegd. De actieve loopafstand is de extra afstand die afgelegd moet worden om bij de afvalbak te komen. Voor winkelcentra geldt, plaats de straatprullenbakken langs de looproute 2. op passieve looproute 30 tot 70 meter. Op actieve looproute < 25 meter.

5.12.7. Paaltjes

Eisen
1. Geen klappalen toepassen 2. Bij uitneembare palen een apart blok plaatsen naast het pad waar de paal op gezet kan worden tijdens de winterperiode. 3. Type sleutel in overleg gemeente en hulpdiensten.

5.13. Sport, spel, beweegplekken en natuurspeeltuinen

Elementen	
5.13.1 Sport-, spel- en beweegplekken	5.13.4 Speeltoestellen en materialen
5.13.2 Ontwerp en inrichting sport-, spel- en beweegplekken	5.13.5 Ondergronden
5.13.3 Wettelijke veiligheidseisen en normen	5.13.6 Duurzaamheid
	5.13.7 Onderhoud en garantie

De beleidsnota sport, spel bewegen in de openbare ruimte van 18 maart 2024 met de bijbehorende beleidsregels zijn ten alle tijden leidend ten opzichte van deze LIOR.

In deze paragraaf wordt het DAP speel en sport voorzieningen diverse keren benoemd. Het DAP is leidend voor de standaard werkwijze die de gemeente Hoorn hanteert voor het renoveren/vervangen van bestaande sport, spel en beweegplekken in de gemeente Hoorn met de bijbehorende oplevering.

5.13.1. Sport-, spel- en beweegplekken

Algemeen
1. Uitgebreide informatie over speelvoorzieningen staat in het beleidsplan Sport, Spel en Bewegen, met de bijbehorende beleidsregels. De beleidsregels moeten nog worden opgesteld, naar verwachting is dit medio april 2025. 2. De sport, spel en beweegplekken zijn qua omvang en niveau onderverdeeld in een special, buurtplek, blokplek, speelhoekje. Zie bijlage LXXX voor uitleg over de verschillende types. 3. De sport, spel en beweegplekken dienen openbaar toegankelijk en zichtbaar te zijn. 4. Op iedere sport-, spel- en beweegplek moet in ieder geval bij de hoofd in- en uitgang van de speeltuin, hondenverbodsborden geplaatst worden. Leverancier: www.agmi.nl. (zie hoofdstuk 7 contractanten). Afmeting 400x600mm met de afbeelding UO703711 en daaronder "op speelterreinen verboden voor honden, (APV. Art. 2.4.17)" 5. Op aanvraag een spelregelbord plaatsen op de sport-, spel- en beweegplekken. Ook dienen de spelregelborden standaard geplaatst te worden bij Blokplekken, Buurtplekken, Speelhoekjes, Sporthoekjes en Sportplekken waarvan er bekend is dat er overlast is. Bij Wijkplekken en Specials dienen de borden standaard geplaatst worden. 6. Bij planontwikkeling dient bindend advies ingewonnen te worden bij de regisseur openbare ruimte, team Regie openbare ruimte (deze zal informatie en adviezen inwinnen bij betreffende afdelingen Spelen en Sport). Afhankelijk van de situatie wordt maatwerk geleverd voor de sport-, spel- en beweegplekken bij een project. 7*. Minimaal 10m2 speelruimte per woning bij nieuwbouwwijken. Bij inbreilocaties is na akkoord van de regisseur openbare ruimte, team Regie openbare ruimte maatwerk mogelijk. Tevens geeft de regisseur openbare ruimte, team Regie openbare ruimte aan welke verdeling in m2 moet komen. 8* Voor elke sport, spel en beweegplekken zijn maximale loopafstanden opgenomen in de beleidsregels. Specials hebben geen bereik afstand. Wijkplek ca. 1000 meter, buurtplek ca. 400 meter (5 tot 10 minuten lopen en blokplek 200 meter (3 tot 5 minuten lopen). 9. Speeltoestellen moeten minimaal 15 meter (mits het een wadi is) van de slootkant afstaan. 10. Geen speeltoestellen in wadi's. Een waterpomp of waterloop is wel goed. 11. Leg verharding aan rondom kunstgras/valondergronden die in gras liggen met de juiste kantopsluiting en een "maaitegel" 15 x 30 cm en bij voorkeur voegen afsluiten. Situatie: aangrenzend aan gazon/plantsoen 12. Houdt 2.5 meter ruimte tussen toestellen en beplanting voor een (maai)machine. Mocht dit niet lukken dan moet dit voorgelegd worden aan de Gemeente Hoorn. 13*. Geen trafo huisjes of andere grote stralingsbronnen in of op 15 meter afstand van een speeltuin

14* Als er een Jeu de Boules baan aangelegd wordt, dan wordt deze alleen aangelegd als bewoner(s) zelf het klein onderhoud uitvoeren. Dit houdt in dat bewoners de baan schoon- en onkruidvrij houden. Groot onderhoud, zoals aanvullen ondergrond etc. voert de gemeente Hoorn zelf uit. De bewoner(s) gaan hiervoor ook een verplichting aan.

**. Punten die opgenomen worden in de beleidsregels. Omdat deze nog niet is vastgesteld staan ze in de LIOR. De beleidsnota is wel vastgesteld.*

5.13.2. Ontwerp/ inrichting sport, spel en beweegplekken

Eisen

1. Voor het vervangen/renoveren en nieuwe aanleg van sport-, spel- en beweegplekken tot een bedrag van €50.000,00 is het verplicht om gebruik te maken van de leveranciers waar de gemeente Hoorn een raamovereenkomst mee heeft.
2. Voor het vervangen/renoveren van bestaande sport-, spel- en beweegplekken dient de standaard werkwijze van de gemeente Hoorn gevolgd te worden. Zie voor de standaard werkwijze de DAP speelvoorzieningen. *De DAP speelvoorzieningen kan op aanvraag toegestuurd worden.* Na akkoord Regisseur openbare ruimte, team Regie openbare ruimte kan worden afgeweken van het DAP.
3. Inrichtingsplannen voor het vervangen/renoveren van bestaande sport-, spel- en beweegplekken en nieuwe aanleg dienen, voordat deze worden gepresenteerd aan de buurtbewoners, ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de Regisseur openbare ruimte, team Regie openbare ruimte.
4. Bij inrichting/vervanging en nieuwe aanleg van een sport-, spel- of beweegplek moet deze toegankelijk zijn voor mindervalide tenzij de gemeente Hoorn anders beslist.
5. De toezichthouder van gemeente Hoorn dient op de hoogte te zijn van de uitvoeringsplanning.
6. Er worden geen zandbakken en trampolines toegepast in de openbare ruimte.
7. Per sport-, spel- en beweegplek wordt er gekeken of een bankje noodzakelijk is.
8. Per sport-, spel- en beweegplek moet minstens één afvalbak aanwezig zijn om de plek schoon te houden, dit kan bij een in- /uitgang of bij zitgelegenheid. Afhankelijk van de grootte en de gemiddelde gebruikersdruk van de locatie. De betreffende plek meer dan één afvalbak plaatsen. De Regisseur openbare ruimte, team Regie openbare ruimte maakt hierbij een afweging per plek. Ook in de gevallen waarbij specifiek andere wensen zijn.
9. Houd rekening met mogelijke geluidsoverlast voor de omgeving en overweeg geluidsabsorberende materialen
10. Zorg voor een balans tussen zonnige en schaduwrijke plekken, zodat gebruikers tijdens verschillende weersomstandigheden comfortabel kunnen sporten, spelen en bewegen. Overweeg het gebruik van natuurlijke schaduw door bomen en struiken. Metalen glijgoten niet op het zuiden richten.
11. Denk aan zichtlijnen en zitgelegenheid door de sport-, spel- en beweegplekken zo te ontwerpen dat ouders/verzorgers gemakkelijk toezicht kunnen houden op de spelende kinderen.

5.13.3. Wettelijke eisen en normen

Wettelijke eisen en normen

1. Speelvoorzieningen zijn conform de eisen van de WAS (wetten.nl - [Regeling - Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen - BWBR0008223](http://Regeling-Warenwetbesluit-attractie-en-speeltoestellen-BWBR0008223) (overheid.nl)) en NEN-EN 1176, deel 1 t/m 7 (Speeltoestellen). Dat geldt ook voor zogenoemd "Natuurlijk Spelen".
2. Speeltoestellen/-aanleidingen moeten gekeurd zijn door een Aangewezen Keuringsinstantie (AKI).
3. Speelaanleidingen moeten veilig zijn, zelfs als ze niet altijd onder dezelfde strenge normen vallen.
4. Aanleg moet voldoen aan de eisen van de Natuurbeschermingswet/omgevingswet.
5. Fitnesstoestellen moeten voldoen aan de eisen van het Nederlandse Norm Commissie. Tenzij zonder afbakening op 1 plek geplaatst met speeltoestellen, dan dienen zij te voldoen aan de veiligheidskeuring in het kader van het Attractiebesluit

6. Gebruik voor de maten van sportvoorzieningen het Handboek Sportaccommodaties van het N.O.C.- N.S.F. (Nederlandse Olympisch Comité Nederlandse sport Federatie)
7. Valdempende ondergrond conform de NEN-EN 1177
8. Speelaanleidingen moeten veilig zijn, zelfs als ze niet altijd onder dezelfde strenge normen vallen.
9. Aanleg moet voldoen aan de eisen van de Natuurbeschermingswet/omgevingswet.

5.13.4. Speeltoestellen en materialen

Eisen

1. Zorg voor variatie in het soort toestellen en aanleidingen. Er moet ook invulling worden gegeven aan de 10 beweegvormen van de schijf van 10 het Athletic skills model, zie beleidsnota sport, spel en bewegen.
2. Speeltoestellen moeten voorzien zijn van veiligheidskeuring in het kader van het Attractiebesluit speeltoestellen. Wanneer sport en speeltoestellen gecombineerd worden in 1 plek (zonder afbakening tussen beide), dienen de sporttoestellen ook voorzien te zijn van deze veiligheidskeuring.
3. Plaatsing conform de voorschriften van de leverancier en opdrachtgever i.v.m. het onderhoud.
4. Geen hoge speeltoestellen of aanleidingen dichtbij tuinen/woning wegens overlast door inkijk in de tuinen.
5. Een locatie die in aanleg is mag niet onbeheerd achtergelaten worden, mits deze doormiddel van bouwhekken is afgesloten.
6. Een sport- of speeltoestel dient een certificaat van een erkende keuringsinstantie te hebben
7. Het stuiteren van een bal is een doordringend geluid. Hier moet rekening mee gehouden worden bij het bepalen van de balspellocaties.
8. Houten staanders in gras moeten dusdanig geïnstalleerd zijn dat deze niet tijdens maaiwerkzaamheden beschadigd worden.
9. Bij schommels: rubber sleeves toepassen om de kettingen
10. Ballenvangers achter (grote) doelen bestaan volledig uit dubbelstaafmat volblad Gegalvaniseerd in zwart. Staaf mat heeft mazen van 50x200mm en twee horizontale draden met een diameter van 6mm en een verticale draad van 8 mm doorsnede. De staanders hebben een diameter van 89mm en staan om de tweeënhalve meter met daartussen de dubbelstaafmat.
11. Hekwerken bij speeltuinen bestaan volledig uit dubbelstaafmat volblad gegalvaniseerd in zwart. Staaf mat heeft mazen van 50x200mm en twee horizontale draden met een diameter van 6mm en een verticale draad van 8 mm doorsnede. De hoogte van een hekwerk is maximaal 1 meter hoog, tenzij anders wordt aangegeven door de Regisseur openbare ruimte, team Regie openbare ruimte.
12. Gemeente Hoorn wil Dekowood/ öcocolor zo veel mogelijk beperken. Ontwerpen met deze ondergrond mogen alleen na nadrukkelijke toestemming van de regisseur openbare ruimte, team Regie openbare ruimte worden toegepast.
13. Onder kunstgrasondergrond indien nodig ribbelrain (diameter 65 mm omhulling van drainagebuizen Pe/PP vezel afkomstig van gebruikte kunstgrasvelden) aanbrengen. Deze aansluiten op dichtbij zijnde hemelwaterafvoer middels een Y stuk. De randen van kunstgras vastleggen.
14. Zorg voor gazons voor adequate drainage en waterbeheer om wateroverlast te voorkomen en om het speelterrein na regen snel weer bruikbaar te maken.
15. Asfalt en tegels: alleen toepassen waar dit gewenst is voor sportattributen (voetbal, basketbal, tennis ed.).
16. Rubberen doorgroei tegels: pas onder beweegbare toestellen en onder begin en uiteinden van een toestel in gras rubberen doorgroei matten (1x1x0,45 meter) toe om slijtage van grond te verminderen. De rubberen doorgroei tegels bestaan uit Rubbergranulaat. Breedte 2%, dikte 5%. 45mm= 10.6 kg per stuk.
17. Aanvulgrond/plantgrond: Aanvulgrond moet mineraal materiaal zijn met een M 50- cijfer van 180 tot 280 um, leemgehalte mag maximaal 7% bedragen en gehalte organische stof 2 tot 4 %. Het leemgehalte en gehalte organische stof mag gezamenlijk maximaal 10 % bedragen. Aanvulgrond mag geen delen groter dan 2 cm bevatten.

De te verwerken aanvulgrond en plantgrond mag geen grove kluiten, puin, glas, stenen, hout, graszoden, wortelonkruiden, boomstronken, takken, anorganisch materiaal en andere hinderlijke voorwerpen bevatten.

Te leveren aanvulgrond/plantgrond mag niet verontreinigd zijn. Concentraties van Eventuele aanwezige stoffen mogen de streefwaarde, volgens de circulaire “ interventiewaarde bodemsanering” kenmerk 9 mei 1994/ nr. DBO/07494013 van het Directoraat- Generaal Milieubeheer/ Directie Bodem/ Afdeling Waterbodems en Kwaliteit niet overschrijden.

18. Gebruik voor natuurspeeltuinen natuurlijke materialen zoals hout, steen en water om speeltoestellen en speelaanleidingen te creëren. Voorbeelden zijn klimbomen, stapstenen, waterpartijen.
19. Pas bij natuurspeeltuinen diverse hoogtes toe aan het maaiveld met heuvels en dalen. De maaimachine moet gemakkelijk over de heuvels en dalen heen kunnen. Een talud mag niet schuiner dan 1:3 zijn.
20. Houten staanders in gras moeten dusdanig geïnstalleerd zijn dat deze niet tijdens maaiwerkzaamheden beschadigd worden of gemakkelijk weggroten.

5.13.5. Duurzaamheid

Eisen

1. Zoveel mogelijk materialen worden toegepast die herbruikbaar zijn
2. Toegepast hout FSC of PEFC- keurmerk

5.13.6. Onderhoud en garantie

Onderhoud en garantie

1. Bij vervanging van onderdelen binnen de garantietermijn geldt dat deze dienen te worden geleverd in de oorspronkelijke kleur. Onderdelen van toestellen zijn goed vervangbaar en zijn tot einde van de ingediende garantietermijn na oplevering van het toestel beschikbaar.
2. Er wordt een garantie van 12 jaar verleend op de toestellen, zonder afloopdatum. Bewegende onderdelen zoals lagers, touwen, kettingen, enz., hebben een garantie van 3 jaar. HDPE en HPL-platen, PP decks hebben een garantieperiode van minimaal 10 jaar.
3. Speelaanleidingen dienen een levensduur te hebben van tenminste 10 jaar.
4. Voor natuurspeeltuinen moet het eerste jaar onderhoud inclusief plantgarantie inbegrepen zijn. Na het eerste jaar onderhoud vanuit de aannemer, dient de aannemer ter plaatse in de speeltuin een toelichting te geven op het door hem gemaakte beheerplan en uitvoering daarvan aan een nog aan te wijzen buitendienst medewerker. Zodat deze weet hoe de natuurspeeltuin het beste onderhouden kan worden om zo de visie van de aannemer zoveel mogelijk te behouden.

5.13.7. Waterbeheer en spelen

Waterbeheer en spelen

1. Overweeg het integreren van veilige waterpartijen zoals waterpompen met een ondiepe waterloop en waterspeeltuinen, die kinderen de kans geven om op een veilige manier met water te spelen. Zorg ervoor dat deze elementen voldoen aan veiligheidsnormen en normen met betrekking tot speelwater.
2. Geen wadi's toevoegen bij natuurspeeltuinen ook geen speeltoestellen in wadi's plaatsen, omdat er geen stilstaand water in een wadi mag blijven staan. Een waterloop mag wel, maar deze moet afwateren naar een sloot, put of met een drain naar de sloot of put toe.

5.13.8. Bomen en groen bij sport, spel, beweegplekken en natuurspeeltuinen

Eisen

1. Bomen intekenen in volwassen toestand (kroonprojectie), (omschreven in Lior paragraaf groen).
2. Afstand van groen tot verharding moet voldoende zijn (zoals omschreven in Lior paragraaf groen) of toereikende maatregelen moeten worden getroffen.
3. Bomen hebben voldoende groeiruimte nodig, bij voorkeur niet in verharding.

4. Overweeg het planten van plukfruitbomen en -struiken, maar zorg ervoor dat deze op voldoende afstand van speeltoestellen en speelplekken staan (minimaal 5 meter vanaf de stam, of hou rekening met de uiteindelijke kroonprojectie). Dit helpt om insectenoverlast te verminderen en te voorkomen dat rottend fruit op speeltoestellen terechtkomt.
5. De afstand van heester tot aan de valondergrond moet minimaal 3 meter zijn (minder afstand is soortafhankelijk) zodat er voldoende ruimte blijft tussen de heester en het speelterrein.
6. Plaats zitgelegenheden op strategische locaties waar ze niet direct onder fruitbomen staan om overlast van insecten, zoals wespen, te verminderen.
7. Gebruik zoveel mogelijk inheemse bomen en planten om de lokale biodiversiteit te bevorderen.
8. Beplant de omgeving met bomen, struiken en bloemen die insecten, vogels en andere dieren aantrekken. Dit biedt kinderen de kans om de natuur van dichtbij te beleven en te leren waarderen.
9. Vermijd prikstruiken (bijlage XXX) en giftige beplanting (bijlage XL) nabij speelgelegenheid om verwonding/letsel en schade te voorkomen. Mocht er toch voor prikstruiken gekozen worden, dan moet dit voorgelegd worden aan de gemeente Hoorn.
10. Kies robuuste snelgroeiende beplanting met sierwaarde dat tegen een stootje kan, in verband met speeldruk.
11. Pas geen luisgevoelige bomen (bijv. *Tilia euchlora*, *cordata*, *platyphyllos*) toe boven, naast of nabij speelplaatsen, speelruimtes en zitgelegenheid.
12. Behoud bestaande bomen waar mogelijk en plant nieuwe, schaduwrijke bomen aan. Mocht nodig zijn om bomen te verwijderen kan dit alleen na akkoord van de regisseur openbare ruimte, team Regie openbare ruimte.
13. Om (kleine, kwetsbare) beplanting te beschermen kan gekozen worden om het plantvak tijdelijk af te schermen met paal en draad of definitief met een staafmat, zodat er niet in gespeeld kan worden of er doorheen gelopen wordt. Bepaal hoe lang de bescherming in stand gehouden moet worden. De mate van speelintensiteit is de bepalende factor.
14. Klimbomen (bijlage L); geschikte (meerstammige) bomen om in te klimmen zijn bomen met een lage takaaanzet. Hou rekening met klimbaarheid bij aanschaf/aanplant; hoe ouder/groter de boom bij aanschaf des te eerder deze functioneel is. Zie bijlage LX voor veiligheid/aansprakelijkheid.
15. Zorg voor zoveel mogelijk vermeerdering van biodiversiteit.

6. Procesontwerp, aanleg en overdracht openbare ruimte

6.1. Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over het proces van ontwerp, aanleg en overdracht van openbare ruimte. Met openbare ruimte wordt terrein bedoeld dat na ontwikkeling in eigendom aan de gemeente Hoorn wordt overgedragen. In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke procedures van toepassing zijn. Tijdens het proces dienen documenten te worden opgesteld. De eisen waar de documenten aan moeten voldoen zijn omschreven. De toetsing vindt plaats gedurende het gehele planproces, van eerste schets tot aan de overdracht. Het proces is opgedeeld in de volgende elementen.

Elementen	
6.1 Inleiding	6.2.11. Verhardingsplan
6.2 Inrichtingsplan	6.2.12. Groenplan
6.2.1 Inventarisatie bestaande situatie	6.2.13. Plan openbare verlichting
6.2.2. Variantenstudie	6.2.14. Plan speelvoorzieningen
6.2.3. Micromilieuplan	6.2.15. Vergunningen en procedures
6.2.4. Verkeersplan	6.3. Bestekfase
6.2.5. Waterplan	6.4 Aanbesteding
6.2.6. Geotechnisch advies	6.5. Uitvoering
6.2.7. Matenplan	6.6. Overdracht aan gemeente Hoorn
6.2.8. Vloerpeiltekening	6.7 Toets procedure
6.2.9. Plan nutsvoorzieningen	
6.2.10. Systeemoverzicht Stedelijk Water	

6.2. Inrichtingsplan

Hieronder wordt met “initiatiefnemer” de ontwikkelaar bedoeld die een locatie in de gemeente Hoorn gaat ontwikkelen, waarbij ook terrein wordt ingericht dat bij oplevering als openbaar gebied wordt overgedragen aan de gemeente Hoorn.

In het inrichtingsplan geeft de initiatiefnemer het volgende aan:

- De organisatie van het proces;
- De onderlinge samenhang tussen het totale project en de aan te leggen openbare ruimte;
- De deelnemende partijen en wat hun rollen en verantwoordelijkheden zijn;
- In een globale planning wordt inzicht gegeven in de volgorde van de werkzaamheden, de doorlooptijden en de afhankelijkheden tussen de diverse onderdelen.

Eisen
1. Voor elk project dient maatwerk geleverd te worden, waarbij altijd het doel is om een zo goed mogelijk proces te doorlopen en een kwalitatief zo goed mogelijk eindproduct te realiseren dat overgedragen kan worden aan de gemeente Hoorn.
2. De initiatiefnemer start bij aanvang met het opstellen van een “inrichtingsplan”.
3. In het gehele proces moet alles altijd in overeenstemming zijn met het geldende: a. Bestemmingsplan. b. Beeldkwaliteitsplan. c. Contract. d. Exploitatieplan. e. LIOR. f. Geldende wetgeving. g. Richtlijnen. h. Publicaties. Op deze punten dient ook getoetst te worden door de initiatiefnemer.
4. De volgende onderdelen dienen te worden opgenomen in het inrichtingsplan: • Globale planning. • Kwaliteitsborging.

- Inventarisatie bestaande situatie.
 - Variantenstudie.
 - Micromilieuplan.
 - Verkeersplan.
 - Waterplan.
 - Geotechnisch advies.
 - Matenplan in RD stelsel
 - Vloerpeiltekening.
 - Plan nutsvoorzieningen.
 - Rioleringsplan.
 - Verhardingsplan.
 - Groenplan en onderhoudsschema
 - Plan openbare verlichting.
 - Afvalinzameling
 - Plan speelvoorzieningen.
 - Vergunningen en procedures.
 - Bestek en tekeningen sloopwerkzaamheden en sloopvergunning
 - Bestek en tekeningen voorbelasting.
 - Bestek en tekeningen bouwrijp maken.
 - Bestek en tekeningen woonrijp maken.
 - Aanbesteding.
 - Uitvoering.
 - Overdracht aan gemeente Hoorn.
5. De initiatiefnemer organiseert bij aanvang van de werkzaamheden een overleg met de gemeente Hoorn. Alle onderdelen van het inrichtingsplan moeten worden besproken. Per project moet bekeken worden of alle onderdelen noodzakelijk zijn en of er onderdelen toegevoegd moeten worden.
 6. De initiatiefnemer moet inzicht geven in zijn eigen kwaliteitsborging. Hiermee wordt bedoeld dat de initiatiefnemer inzicht geeft in zijn proces van opdracht geven en toetsen van producten. Hier vallen alle vermelde onderdelen onder. Op deze manier wordt geborgd dat de gemeente Hoorn alleen documenten ter controle/goedkeuring aangeboden krijgt die eerst gecontroleerd zijn door de initiatiefnemer. Het uiteindelijke inrichtingsplan moet ter goedkeuring aangeboden worden aan de gemeente Hoorn.
 7. De initiatiefnemer laat elk afzonderlijk onderdeel uitwerken door een adviesbureau met ruim voldoende aantoonbare kennis en ervaring op betreffend vakgebied. Bij aanvang van elk afzonderlijk onderdeel organiseert de initiatiefnemer een startoverleg met de gemeente Hoorn waarin de uitgangspunten besproken worden. Pas na goedkeuring van deze uitgangspunten mag de initiatiefnemer starten met de verdere uitwerking. Na afronding wordt elk onderdeel ter goedkeuring aangeboden aan de gemeente Hoorn en in voorkomende gevallen aan ander bevoegd gezag (bijvoorbeeld het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier).

6.2.1. Inventarisatie bestaande situatie

Om de bestaande situatie goed in kaart te brengen is het belangrijk om gegevens te inventariseren. Voor het inventariseren van de bestaande situatie gelden de volgende eisen.

Eisen
1. Het totale gebied moet ingemeten worden, inclusief bestaande aangrenzende bebouwing, verharding, groen en watergangen. Deze meting moet gerelateerd te zijn aan het RD-stelsel (rijksdriehoeksnet). De meting is inclusief een hoogtemeting van het totale bestaande gebied en het maken van relevante profielen. 2. De meting van het bestaande gebied dient als basis voor het matenplan en alle andere tekeningen. 3. Gegevens van achtergebleven funderingen van gesloopte pand(en) en overige opstallen moeten ook op de tekening(en) verwerkt worden (indien van toepassing). 4. Onder inventarisatie van de bestaande situatie horen ook de noodzakelijke milieukundige onderzoeken. Dit moet uitgevoerd worden door een hiervoor gecertificeerd bedrijf. Uit de onderzoeken wordt duidelijk of in de bestaande bodemvervuiling aanwezig is of niet. En indien vervuiling aanwezig is, dan wordt duidelijk waar, wat en hoe gesaneerd moet worden. Dit traject moet plaatsvinden in nauwe samenspraak met en onder goedkeuring van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD-NHN).

6.2.2. Variantenstudie

Het doel van de variantenstudie (ook wel voorontwerp genoemd) is dat duidelijk wordt dat een gedegen studie is verricht naar mogelijke inrichtingsvarianten/-ontwerpen. Duidelijk moet worden waarom uiteindelijk voor de verder uit te werken variant wordt gekozen.

Eisen
1. De initiatiefnemer laat een variantenstudie uitvoeren door een ontwerper (stedenbouwkundige, architect of landschapontwerper). 2. Hiervoor wordt van elke variant een tekening gemaakt waarbij per variant de voor- en nadelen vermeld worden. Duidelijk wordt waar de verschillende functies komen (rijbanen, fietspaden, voetpaden, parkeerplaatsen, groen, water, speelvoorzieningen, etc.) en wat de globale maatvoering en hoogtes worden. Tot slot wordt aangegeven voor welke variant de initiatiefnemer kiest en wat hiervoor de redenen zijn. 3. In het RD coördinatenstelsel en de ingemeten situatie gemaakt volgens het principe Nieuw- Over-Oud/bestaande Nutsvoorzieningen

6.2.3. Micromilieuplan

Het doel van het micromilieuplan is dat schetsmatig maar toch ook gedetailleerd weergegeven wordt hoe onderdelen van de openbare ruimte vormgegeven moeten worden en wat kleur en materiaalgebruik moeten worden.

Eisen
1. De initiatiefnemer moet een micromilieuplan maken en ter goedkeuring aan de gemeente aanbieden. Het micromilieuplan moet opgesteld worden door een ontwerper (stedenbouwkundige, architect of landschapontwerper). 2. Onderdelen waar hierbij aan gedacht moeten worden zijn bijvoorbeeld toe te passen kunstwerken, verhardingen, bandenlijnen, molgoten, verkeersdrempels, invalideninritten, lichtmasten, groenvakken in bestrating, oplossingen voor hoogteverschillen, hekwerken, afzetpalen, speelvoorzieningen, containerstandplaatsen, bloembakken, bankjes, afvalbakken, etc. Ook wordt aangegeven hoe specifieke afwijkende situaties opgelost moeten worden. 3. Het micromilieuplan is de basis voor de technisch verdere uitwerking in de bestekfase.

6.2.4. Verkeersplan

Het doel van het verkeersplan is dat duidelijk wordt hoe verkeersstructuren aangebracht moeten worden.

Eisen
1. In een zo vroeg mogelijk stadium moet gestart worden met het opstellen van een verkeersplan voor het gehele plangebied. Als het gebied in fases ontwikkeld wordt moet het verkeersplan zowel het gehele plangebied als de afzonderlijke fases omvatten. 2. Het moet duidelijk worden hoeveel parkeerplaatsen minimaal aangebracht moeten worden en waar deze moeten komen (parkeerballans). 3. Het moet duidelijk worden waar welke bebording aangebracht moet worden (bebordingsplan). 4. Het verkeersplan moet hierbij ook rekening houden met de aansluiting op de directe omgeving en met de bestaande verkeersstructuren rondom het te ontwikkelen gebied.

6.2.5. Waterplan

Het doel van het waterplan is dat duidelijk wordt hoe waterstructuren aangebracht moeten worden.

Eisen
1. In een zo vroeg mogelijk stadium moet een waterplan opgesteld worden voor het gehele plangebied. Ook als het gebied in fases ontwikkeld wordt moet het waterplan het gehele plangebied omvatten. 2. Duidelijk moet worden hoeveel oppervlaktewater aangebracht moet worden, wat waterpeilen en afvoercapaciteiten worden en hoe de doorstroming wordt gewaarborgd. 3. Het waterplan moet aansluiten bij het apart op te stellen geotechnisch advies. Ook moet het waterplan rekening houden met de aansluiting op de directe omgeving en met de bestaande waterstructuren rondom het te ontwikkelen gebied.

6.2.6. Geotechnisch advies

Het eerste doel van het geotechnisch advies is dat duidelijk wordt of het terrein voorafgaand aan de inrichting voorbelast moet worden om toekomstige zettingen in de ondergrond te voorkomen.

Het tweede doel van het geotechnisch advies is dat duidelijk wordt wat de toekomstige maaiveldhoogten en vloerpeilen worden in relatie tot waterpeilen, grondwaterstanden, drooglegging, drainage, kruipruimtes, etc.

Eisen
• In een zo vroeg mogelijk stadium moet een geotechnisch advies opgesteld worden voor het gehele plangebied. Ook als het gebied in fases ontwikkeld wordt moet het geotechnisch advies het gehele plangebied omvatten. • Indien het terrein voorbelast moet worden, dan wordt aangegeven wat de locaties en afmetingen van de voorbelasting moeten worden, hoe eventuele drainage en pompen aangebracht moeten worden, wat de verwachte zetting en zettingstijd is en hoe gemonitord moet worden (locaties zakbaken en frequentie van meten).

6.2.7. Matenplan

Het matenplan vormt een juridische basis voor de contractvorming bij verkoop van woningen, bedrijfsgebouwen en kavels.

Eisen
1. Op het matenplan staat de totale wijkinrichting op de centimeter nauwkeurig aangegeven. 2. Aan de hand van het matenplan worden buiten de kavels en de bebouwing uitgezet. Het matenplan moet gerelateerd zijn aan het RD-stelsel (rijksdriehoeksnet). 3. De ingemeten bestaande situatie is de basis voor het matenplan en <u>niet</u> de digitale basiskaart (GBKN).

6. Bij hoogbouw moet er bij voorkeur een MSR in pandig te worden opgenomen. Dit kan alleen als de benodigde spanning niet hoger is dan 630 KW, Bij een hogere benodigde KW dient er buiten het gebouw een of meer MSR opgenomen te worden in het ontwerp. 7. Bij laagbouw dient rekening gehouden te worden met het reserveren van ruimte voor het plaatsen van een of meerdere MSR.

6.2.10. Rioleringsplan en Bergingsplan openbare ruimte

Het doel van het rioleringsplan is dat er een rioleringsstelsel wordt ontworpen dat voldoende afvoercapaciteit heeft en dat voldoet aan de geldende eisen met betrekking tot milieu. Het doel van het bergingsplan met een bergingsberekening is dat de openbare ruimte klimaatadaptief is ingericht om wateroverlast te voorkomen.

Het riool en de openbare ruimte voldoen dan aan de geldende eisen, conform de Handreiking Duurzaamheid Bouwontwikkelingen. Zie ook de Kennisbank van Stichting Rioned .

Eisen

1. In een zo vroeg mogelijk stadium moet een rioleringsplan voor afvalwater, hemelwater en grondwater en een bergingsplan voor hemelwater ontworpen en doorgerekend worden voor het gehele plangebied. Dat moet eerst als schetsontwerp, dan als functioneel ontwerp en uiteindelijk als detailontwerp. Ook als het gebied in fases ontwikkeld wordt moeten deze plannen het gehele plangebied omvatten. 2. Duidelijk wordt wat voor type rioolstelsel aangelegd gaat worden, wat buisdiameters en diepteligging worden en waar rioolgemalen, persleidingen en overstorten/hemelwateruitlaten komen en hoeveel hemelwater er geborgen moet worden in welk gebied. 3. Bij het opstellen van een rioleringsplan moet rekening gehouden worden met het bestaande rioolstelsel in de (directe) omgeving van het te ontwikkelen gebied. Ook moet rekening worden gehouden met de inpassing van het nieuwe stelsel in het bestaande rioolstelsel van de gemeente Hoorn.

6.2.11. Verhardingsplan

Het doel van het verhardingsplan is dat duidelijk wordt wat de opbouw van de verhardingsconstructies worden. Dit plan is de basis voor de later uit te werken bestekken.

Eisen

1. In een zo vroeg mogelijk stadium moet een verhardingsplan opgesteld worden. Het verhardingsplan omvat constructieve berekeningen over ondergrond, fundering en verhardingsconstructie. 2. Bij het opstellen van het verhardingsplan moet rekening gehouden worden met de benodigde waterberging uit het bergingsplan. 3. Vermelden hoeveel m2 de beheeroppervlakten toenemen of afnemen voor verhardingen en groen.

6.2.12. Groenplan

Het doel van het groenplan is dat duidelijk wordt hoe groenstructuren aangebracht moeten worden en welke beplantingssoorten er worden aangebracht.

Eisen

1. In een zo vroeg mogelijk stadium moet een groenplan opgesteld worden voor het gehele plangebied. Ook als het gebied in fases ontwikkeld wordt moet het groenplan het gehele plangebied omvatten. 2. Duidelijk moet worden hoeveel groen aangebracht wordt, op welke locatie het aangebracht moet worden en welke soorten (bomen, heesters, grasmengsels, etc.) aangebracht gaan worden. 3. Bij het opstellen van het groenplan moet rekening gehouden worden met het groen in de directe omgeving van het te ontwikkelen gebied en met de benodigde waterberging uit het bergingsplan.

6.2.13. Plan openbare verlichting

Het doel van het openbare verlichtingsplan is dat de gehele openbare ruimte uiteindelijk voldoende verlicht wordt.

Eisen
1. In een zo vroeg mogelijk stadium moet een plan voor de openbare verlichting opgesteld worden voor het gehele plangebied. Als het gebied in fases ontwikkeld wordt moet het plan voor openbare verlichting zowel het gehele plangebied als de afzonderlijke fases omvatten. 2. Er wordt duidelijk waar de lichtmasten in het plan gepositioneerd worden. Er wordt aangetoond in het plan voor openbare verlichting dat de gehele openbare ruimte uiteindelijk voldoende verlicht wordt. 3. Het plan voor openbare verlichting moet duidelijkheid geven over toe te passen lichtmasten, armaturen, bekabeling, aarding, verdeelkasten, etc.

6.2.14. Plan sport, spel en beweegplekken

Het doel van dit plan is om duidelijkheid te krijgen over het onderwerp sport, spel en beweegplekken.

Eisen
Bij de overdracht van sport, spel en beweegplekken worden de volgende gegevens geleverd: - Sport, spel en beweegplekken dienen opgeleverd te zijn volgens het opleverdocument uit het DAP spel en sportvoorzieningen. Zonder ondertekening van zowel de opdrachtnemer als de opdrachtgever kan de oplevering niet afgerond worden. <i>De DAP speelvoorzieningen kan op aanvraag toegestuurd worden.</i> - Nederlandse gebruiksaanwijzingen, veiligheidsinstructies en bouwtekeningen (matenplan). - Keuringscertificaat en AKI (Aangewezen Keurende Instantie). - Logboeken van de nieuwe toestellen. - Onderhoudsschema voor toestellen met beweegbare onderdelen (lagers). - Certificaat schone aanvulgrond en teelaarde. - Offerte van geleverde toestellen. - Plattegrond/matenplan van de locatie. - Definitieve/presentatie tekening - Foto's van de speelplek. - Foto's van de geplaatste toestellen. - Garantie van de toestellen en valondergronden. - Tekening van de ligging van de Drainage - Revisie van de toestellen. - V&G-dossier. - Veiligheidsondergronden worden geleverd met Nederlandstalige montagevoorschriften. - Een e-mail van de projectleider/werkvoorbereider/assistent- projectleider van de gemeente Hoorn met hierin de overdracht met foto's en het verzoek aan afdeling Geo-dienst om de sport, spel en beweegplek opnieuw in te meten. Vervolgens kunnen deze nieuwe gegevens verwerkt worden in het beheersysteem.

6.2.15. Vergunningen en procedures

Het doel is dat van tevoren duidelijk wordt welke vergunningen aangevraagd moeten worden en welke procedures doorlopen moeten worden.

Eisen
1. De initiatiefnemer zorgt ervoor dat er een inventarisatie wordt gedaan van aan te vragen vergunningen en te doorlopen procedures. 2. Deze vaak langdurige trajecten worden opgenomen in de op te stellen planning, zodat geborgd wordt dat ze tijdig worden aangevraagd en zodat geborgd is dat tijdig de in te dienen gegevens bekend zijn.

6.3. Besteksfase

In deze fase wordt het project zodanig gedetailleerd uitgewerkt dat het voor aannemers mogelijk is om een goede prijs te bepalen. Hierbij is het van belang dat alle stukken eenduidig, volledig en op elkaar afgestemd zijn. Alleen dan zijn aannemers in staat om aanbiedingen te maken die onderling vergelijkbaar zijn.

Eisen
1. Nadat de hiervoor aangegeven plannen zijn goedgekeurd, kan de initiatiefnemer starten met het opstellen van de contracten. Het gaat hier om de aanbestedingsstukken waar aannemers op gaan inschrijven. Deze aanbestedingsstukken zijn het contract tussen initiatiefnemer en aannemer tijdens de uitvoering. 2. De contracten moeten opgesteld worden door deskundige partijen met aantoonbare kennis en ervaring op betreffende gebied. Gekozen kan worden voor een RAW-bestek of een UAVgc contract. 3. Als u kiest voor RAW-bestek moet u gebruik maken van het moederbestek van de gemeente Hoorn. De laatste versie kunt u opvragen bij het Ingenieursbureau van de gemeente Hoorn. 4. Voordat met de besteksfase gestart wordt, organiseert de initiatiefnemer een overleg met de gemeente Hoorn waarin gesproken wordt over de te kiezen contractvorm. In dat overleg geeft de initiatiefnemer aan wie het contract gaat opstellen. Ook geeft de initiatiefnemer aan hoe hij zelf de controle gaat organiseren bij het opstellen van het contract. 5. De initiatiefnemer stuurt alleen documenten naar de gemeente die aantoonbaar door hem zijn gecontroleerd, waarbij gemaakte opmerkingen verwerkt zijn voordat verzending naar de gemeente Hoorn plaatsvindt. 6. De technische voorbereiding bestaat uit de volgende activiteiten: • Gegevens verzamelen en controleren; • Milieueisen inventariseren en verwerken; • Vergunningen aanvragen; • Vergunningen aanvragen specifiek voor het (ver)leggen van kabels en leidingen via website http://moorwerkt.nl/; • Aanvullende metingen verrichten; • Aanvullende bodemonderzoeken laten uitvoeren; • Maken van bestek met tekeningen conform RAW-systematiek; • Bestekraming en inkoopraming beplanting; • Offerte voor opdrachtgever; • Aanbestedingsprocedure; • Aanbesteding en gunning. 7. Afhankelijk van het project kunnen verschillende soorten contracten van toepassing zijn. Meestal gaat het om sloop- en saneringswerkzaamheden, voorbelasten, bouwrijpmaken en woonrijpmaken. In specifieke gevallen kunnen hier andere contracten bijkomen. 8. Sloop- en saneringswerkzaamheden betreft: • Bestaande situatie; • Vertaling van het milieukundig onderzoek naar bestekposten en tekeningen; • Op te breken en/of te saneren onderdelen; • Saneringsplan waaruit blijkt hoe de saneringswerkzaamheden georganiseerd gaan worden en op welke wijze nacontrole plaatsvindt; • Overige. 9. Voorbelasten betreft: • Vertaling van het geotechnisch advies naar bestekposten en tekeningen; • Locatie, afmetingen en doorsneden aan te brengen voorbelasting; • Locaties zakbaken; • Monitoringplan waaruit blijkt hoe de voorbelasting gemonitord gaat worden en hoe aangetoond gaat worden dat de noodzakelijke zetting is bereikt. 10. Bouwrijp maken betreft: • Grondwerk; • Riolerings;

- (Bouw)wegen;
 - Waterpartijen;
 - Terreinophogingen;
 - Bruggen;
 - Viaducten;
 - Beschermende maatregelen te behouden beplanting;
 - Rooiwerkzaamheden beplanting;
 - Wegafzettingen conform CROW-publicatie 96b;
 - Aanpassing openbare verlichting;
 - Overig.
11. Woonrijp maken betreft:
- Aansluiting nutsvoorzieningen;
 - (Definitieve) verharding;
 - Openbare verlichting;
 - Groenvoorziening;
 - Speelvoorziening;
 - Bebording;
 - Wegafzettingen conform CROW-publicatie 96b;
 - Verkeersregelinstallaties;
 - Overig.
12. Indien gekozen wordt voor een RAW-bestek dan moeten de volgende documenten voor de start van de aanbesteding goedgekeurd zijn door de gemeente:
- RAW-bestek;
 - Bestekstekeningen;
 - V&G-plan ontwerpfase;
 - Bijlagen.
13. Indien gekozen wordt voor een UAV-GC contract dan moeten de volgende documenten voor de start van de aanbesteding goedgekeurd zijn door de gemeente:
- Aanbestedingsleidraad;
 - Basisovereenkomst;
 - Vraagspecificatie 1;
 - Vraagspecificatie 2;
 - Annexen;
 - Bijlagen.
14. Indien gekozen wordt voor een hybride contract dan moeten de volgende documenten voor de start van de aanbesteding goedgekeurd zijn door de gemeente:
- Aanbestedingsleidraad;
 - Basisovereenkomst;
 - Vraagspecificatie (RAW o.b.v. UAV-GC);
 - Annexen;
 - Bijlagen.
15. Bij alle contractvormen moeten aan de gemeente ter informatie overhandigd worden de directiebegroting en een overzicht van uit te nodigen aannemers voor de start van de aanbesteding.
16. Indien gekozen is voor een RAW-bestek, dan moeten voor goedkeuring aan de gemeente overhandigd worden tijdens de uitvoering:
- Werkbestek;
 - V&G-plan uitvoeringsfase;
 - Keuringsplan;
 - Afwijkingenrapport;
 - Revisiegegevens.
17. Indien gekozen is voor een UAV-GC contract dan moeten ter acceptatie aan de gemeente overhandigd worden tijdens de uitvoering:
- Projectmanagementplan;
 - Ontwerpnota;

- Constructieve en geotechnische berekeningen;
- Definitief ontwerp;
- Verificatie-/keuringsplan;
- Verificatie-/keuringsrapport;
- Afwijkingenrapport;
- Opleverdossier.

18. Indien gekozen is voor een UAV-GC contract dan moeten ter toetsing aan de gemeente overhandigd worden tijdens de uitvoering:

- Uitvoeringsontwerp;
- Werkplan;
- V&G-plan.

6.4. Aanbesteding

Voor de uitvoering van het werk zullen partijen benaderd worden om een aanbieding te maken.

Eisen

1. De initiatiefnemer mag pas starten met de aanbestedingsprocedure nadat de gemeente Hoorn alle contractstukken heeft goedgekeurd.
2. Voor de start van de aanbesteding ontvangt de gemeente Hoorn van de initiatiefnemer een plan van aanpak voor de aanbesteding. Aangegeven wordt welke aanbestedingsprocedure gevolgd gaat worden en welke aannemers hiervoor uitgenodigd worden. De initiatiefnemer geeft duidelijk aan dat geborgd is dat alleen aannemers met voldoende kennis en ervaring in aanmerking komen voor de opdracht.
3. De initiatiefnemer overhandigt de nota van inlichtingen (vragen en antwoorden) ter goedkeuring aan de gemeente Hoorn. Pas na goedkeuring door de gemeente Hoorn mag de nota van inlichtingen door de initiatiefnemer gepubliceerd worden.
4. Bij opdrachtverlening wordt de gemeente Hoorn geïnformeerd over de aanbestedingsresultaten en aannemer die opdracht gaat krijgen van de initiatiefnemer.
5. Als afronding van het aanbestedingsproces contracteert de initiatiefnemer een aannemer voor realisatie van de openbare ruimte. Afhankelijk van het type contract betreft dit alleen uitvoeringswerkzaamheden of ontwerp- en uitvoeringswerkzaamheden.

6.5. Uitvoering

Gedurende de realisatie van het project blijven de in het begin vastgestelde doelen en uitgangspunten leidraad. Onderdeel hiervan is het bewaken van de voortgang, de kwaliteit en het budget.

Eisen

1. Bij RAW-bestekken organiseert de initiatiefnemer de directievoering en toezicht tijdens de uitvoering. Bij UAV-GC contracten organiseert hij het contractmanagement. De initiatiefnemer schrijft hiervoor een directie- en toezichtplan respectievelijk contractmanagementplan dat ter goedkeuring wordt aangeboden aan de gemeente.
2. In het plan moet duidelijk naar voren komen dat de directievoerder en opzichter of contractmanager en toetsers voldoende kennis en ervaring hebben en voldoende tijd krijgen om hun werkzaamheden naar behoren uit te voeren.
3. Verder staan in het plan alle uit te voeren werkzaamheden vermeld, waarbij wordt aangegeven hoe en wanneer keuring plaatsvindt en met welke frequentie. Ook wordt aangegeven hoe de registratie plaats vindt en of het stop- of bijwoonpunten betreft.
4. De gemeente Hoorn houdt steekproefsgewijs toezicht op de uitvoering.
5. de initiatiefnemer zorgt voor een BLVC plan en omleidingsrouteplan en gemeente houdt toezicht op de omgevingsvereisten en de tijdelijke verkeersmaatregelen

6.6. Overdracht aan gemeente Hoorn

Om een nieuw ingericht gedeelte van de openbare ruimte in het regulier onderhoudsprogramma (weer) op te laten nemen, is het van belang dat de beheerder weet wat hij in beheer gaat nemen. Om dit naar twee kanten toe helder te laten verlopen, is dit overdrachtsprotocol opgesteld. Hierin is verwoord op welke manier de overdracht van de nieuwe en/of vernieuwde openbare ruimte aan de gemeente overgedragen dient te worden. De over te dragen elementen zijn uitgebreid omschreven in deze LIOR. Aan de overdracht ligt in de regel een overeenkomst ten grondslag. Bijvoorbeeld een exploitatie-overeenkomst en een andere overeenkomst die tevoren is aangegaan. In geval er (nog) geen overeenkomst gesloten is, moet alsnog een overdrachtsovereenkomst gesloten worden waarin de LIOR vereisten en wat in dat geval relevant is, aan bod komt.

Doel en uitgangspunten

Het doel van het protocol is om een project in beheersbare eenheden en integraal over te dragen. Het moment van overdracht is bij nieuw areaal direct na de aanleg van een weg of plantsoen, zonder de aanwezigheid van bouwverkeer of drie maanden na oplevering van de laatste woning.

Bij de overdracht worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. het door de gemeente geaccordeerde bestek, nota van inlichtingen en bijbehorende geaccordeerde tekeningen;
2. de door de gemeente (op voorhand) geaccordeerde bestekwijzigingen;
3. ingevuld toezichtplan en het complete kwaliteitsplan;
4. revisiegegevens;
5. gemeente heeft alleen een (formele) relatie met de initiatiefnemer en niet met de aannemer die het werk daadwerkelijk uitvoert.

Procedure

De procedure die voor de overdracht gevolgd wordt, bestaat uit de volgende onderdelen:

- a) Gereed melden werk bij de gemeentelijke toezichthouder;
- b) Vooropname van het werk door de gemeentelijke toezichthouder;
- c) Periode voor aanpassingen en herstel;
- d) Opname van het werk door de gemeentelijke toezichthouder;
- e) Aanleveren revisiegegevens en overdracht van initiatiefnemer naar de gemeente;
- f) Start onderhoudsperiode en garantietermijn volgens exploitatieovereenkomst;
- g) Evaluatie (indien van toepassing).

Eisen

Eisen procedure

1. Gereed melden werkzaamheden:
Het werk is gereed, indien het toezichtplan is doorlopen en ingevuld en het kwaliteitsplan compleet is. De initiatiefnemer kan daarop verzoeken bij de gemeentelijke toezichthouder om een vooropname te doen.
2. Vooropname:
De gemeentelijke toezichthouder controleert of het werk is aangelegd volgens het contract en de afspraken in het toezichtplan gemeente. De vooropname wordt schriftelijk vastgelegd en ondertekend door initiatiefnemer en toezichthouder. De schriftelijke vastlegging is te verzorgen door de toezichthouder.
3. Periode voor aanpassingen en herstel:
Op basis van de vooropname wordt een herstelperiode afgesproken voor onderdelen die niet akkoord worden bevonden. Het herstel vindt plaats voor rekening van de initiatiefnemer. De termijn van uitvoering is niet gebonden aan de onderhoudsperiode van de (uitvoerende) aannemer en de afspraken worden schriftelijk bevestigd.
4. Opname:

De gemeentelijke toezichthouder controleert of de onderdelen die niet akkoord zijn bevonden naar aanleiding van de vooropname, in de herstelperiode zijn opgelost. Indien alle onderdelen volgens afspraak zijn hersteld, wordt dit schriftelijk vastgelegd en ondertekend door initiatiefnemer en toezichthouder. De schriftelijke vastlegging is te verzorgen door de toezichthouder.

5. Revisie en overdracht:

De overdracht gebeurt aan de hand van het standaard overdracht formulier als er een bestaande overeenkomst is. Met dit formulier worden tevens de revisiegegevens aangeleverd. Desnoods wordt alsnog een overdrachtsovereenkomst aangegaan voordat het formulier geaccepteerd en akkoord bevonden wordt.

6. Onderhoudsperiode en garantietermijn:

Op de dag na de dag van overdracht gaat de onderhoudsperiode en garantietermijn van start, zoals omschreven in de overeenkomst.

7. Evaluatie:

Op initiatief van initiatiefnemer en/of gemeente kan besloten worden het project te evalueren.

Eisen teken-technische voorwaarden

1. De digitale ondergrond, zijnde de GBKN en de inmeting van de bestaande situatie, vormt de basis voor de verschillende tekeningen. Deze worden geleverd door de gemeente Hoorn in Autocad of Microstation formaat.

2. Voor het maken van alle tekeningen geldt het volgende:

- Tekeningen moeten digitaal ingeleverd worden in pdf-formaat en DGN of DWG-formaat;
- Tekeningen moeten opgebouwd zijn conform de NLCS-tekenafspraken;
- In de tekeningen staan alle gegevens op de juiste coördinaten (x-, y- en z- coördinaten van het Rijksdriehoekstelsel) met daarnaast detailtekeningen, dwars- en lengteprofielen, legenda, etc.;
- Tekeningen moeten voorzien zijn van tekenhoofd met daarin minimaal aangegeven de projectomschrijving, projectnummer, tekeningomschrijving, status, schaal, formaat, besteknummer, tekening nummer, datum en versienummer, opdrachtgever, naam opsteller, naam tekenaar en naam projectleider;
- Indien voor de tekening of het onderwerp van belang, worden berekeningen of de uitkomsten van berekeningen weergegeven in leesbare tabellen op de tekening (bijvoorbeeld t.b.v. waterhuishouding, riolering, etc.);
- Alle gegevens staan in het originele bestand "MODEL". Bijgeleverde reference tekeningen of tekeningen als reference aan het model gekoppeld worden niet geaccepteerd;
- Voor het onderdeel riolering mogen een aantal zaken op de tekening niet ontbreken: De door de gemeente Hoorn uitgegeven putnummers, putmaten waaronder putdekselhoogtes, putbodemoogtes, en materiaal. Van rioolstrengen de diameters, materiaal, aanwezige inlaten, huisaansluitingen met ontstoppingsstukken en b.o.b.'s.
- De schaal is afhankelijk van het product en het doel van het product:
 - inrichtingsplan 1:500/ 1:200;
 - detailtekening 1:20 t/m 1:100;
 - profielen 1:20 t/m 1:100;
 - gekleurde tekening die geschikt is voor de voorlichting aan bewoners of instanties, schaal afstemmen op doel inspraak- of informatieavond;
 - Besteks- en aanlegtekeningen:
 - bouwrijp 1:200 (incl. details en profielen)
 - woonrijp 1:200 (incl. details en profielen).

3. Revisietekeningen en gegevens

- in het tekenhoofd en bestandsnaam dient duidelijk aangegeven te worden "REVISIE"
- op de revisietekeningen staat duidelijk aangegeven de daadwerkelijk aangebrachte en ingemeten situatie. Voor elke onderdeel (riolering, openbare verlichting, bestrating, groen, etc.) staan alle relevante gegevens vermeld.
- Afdrukbare exemplaren van de revisie staan onder het model in de zgn. "SHEETS" Deze Sheets dienen voorzien te zijn van een kader en een tekeninghoofd/stempel met

wijzigingstabel. Een tekeninghoofd/stempel dient helder en duidelijk te zijn en dient het volgende te bevatten:

- Dezelfde projectnaam, nummer en besteknummer als die van de gemeente Hoorn
- Het onderwerp met daarvoor het enkele woord 'REVISIE'. Dus absoluut geen revisie deel 1, revisie 02 of iets dergelijks. Er bestaat maar één revisie van werktekeningen en het tekeningnummer blijft hetzelfde!!
- Het gehele tekeninghoofd is ingevuld.
-

4. Legenda's

- Op de tekeningen dient een legenda toegevoegd worden waarin de gebruikte symbolen en lijnstijlen uitgelegd worden

5. Voor vergunning/ procedures

- Zie hieraan gestelde eisen van vergunningverlener.

Eisen civiele kunstwerken

1. Civiele kunstwerken dienen te voldoen aan de gestelde eisen, zie paragraaf 5.3.3. Om een civiel kunstwerk te kunnen overnemen/ accepteren dient tevens het opleverdossier ter goedkeuring ingediend te worden bij de beheerder. De eisen ten aanzien van het opleverdossier zijn gegeven in paragraaf 5.3.2.

Opleverdossier bevat minimaal (pdf-formaat):

- As built tekeningen/ revisietekeningen (ook in CAD-formaat);
- Definitieve constructieberekening met deelberekening (denk aan leuningen, ankerstangen, schorten), inclusief uitgangspunten (boven)belasting en geometrie. In verband met eventueel toekomstig hergebruik dient een literatuurlijst te zijn opgenomen met daarin de gebruikt documenten (zoals normen en richtlijnen) met datum en versie nummer;
- Kwaliteitsdocumenten (certificaten/controleformulieren/garantieverklaringen (Eisen verificatierapport??));
- Lijst met kentallen van de brug. De gemeente Hoorn wil weten welke materialen in het kunstwerk toegepast zijn tot op grondstofniveau. Dit om voor de toekomstige generatie vast te leggen welke grondstoffen die in het kunstwerk verwerkt zijn, mogelijk herbruikbaar zijn;
- Beheerplan, ten behoeve van de totale levensduur (zie 3.3.3);
- Werkbestek;
- Foto's;
- Bouwverslagen;
- Afwijkingsformulieren;
- Alle bestanden dienen in de benaming het bij de gemeente Hoorn aangevraagde kunstwerknummer te bevatten.

6.7. Toets procedure

Om te waarborgen dat de openbare ruimte de gewenste kwaliteit heeft op het moment van overdracht naar de gemeente, zijn er vanaf de initiatieffase tot en met de uitvoering toetsmomenten voor de gemeente.

Eisen

Voorbereiding

1. De initiatiefnemer kan pas verder met zijn proces indien een tussenstap door de gemeente is getoetst en goedgekeurd. Deze toetsmomenten dienen vooraf te worden vastgelegd.
2. De projectmanager (of aangewezen contractmanager) is eerste aanspreekpunt en ontvanger van de documenten. De projectmanager is verantwoordelijk voor de distributie binnen de gemeente Hoorn en ziet erop toe dat de producten getoetst worden door de vakdisciplines binnen de afgesproken termijnen. De projectmanager verzamelt de reacties en stuurt deze terug naar de initiatiefnemer.

3. De vakdisciplines binnen de gemeente Hoorn die een rol kunnen spelen in de toetsprocedure zijn het ingenieursbureau, verkeer, stedenbouw, ruimtelijke ordening, beleid, Advies en Beheer, vastgoed en projectmanagement.
4. De initiatiefnemer stelt bij het opstellen van het inrichtingsplan een planning op waarin aangegeven wordt welke werkzaamheden achtereenvolgens uitgevoerd gaan worden, wat hun onderlinge samenhang is en wat start- en einddatum zijn. Deze planning wordt gedurende het gehele traject vanaf start tot aan overdracht bijgehouden en indien nodig geactualiseerd.
5. De initiatiefnemer meldt minimaal 2 weken van tevoren wanneer documenten bij de gemeente ingediend worden voor controle. Deze melding doet de initiatiefnemer aan de projectmanager van de gemeente. Hij/zij kan dan capaciteit reserveren voor het moment dat de stukken werkelijk worden aangeleverd. De gemeente streeft er vervolgens naar om de ingediende documenten binnen 4 weken te controleren. Hierbij wordt gerekend met 1 week voor interne verspreiding, 2 weken voor daadwerkelijke controle en 1 week voor het samenvoegen van de toetsresultaten.
6. Wordt het indienen van documenten later dan 2 weken van tevoren gedaan of helemaal niet, dan heeft de gemeente meer tijd nodig dan de vermelde 4 weken voor controle. Ook indien de gemeente externe partijen moet inhuren is een langere termijn nodig dan 4 weken.
7. De initiatiefnemer is verplicht om afwijkingen en toevoegingen ten opzichte van de contractstukken vooraf te melden met daarbij aangegeven de reden van afwijking of toevoeging. Hiertoe dient de initiatiefnemer een VTW (verzoek tot wijziging) in. Pas na goedkeuring van dit VTW door de gemeente Hoorn mag de initiatiefnemer verder gaan met verwerking hiervan.

Realisatie

1. Bij RAW-bestekken verzorgt de initiatiefnemer de directievoering en toezicht op het werk. Bij UAV-GC contracten verzorgt hij het contractmanagement. Hij stelt hiervoor van tevoren een directie- en toezichtplan/ contractmanagementplan op zoals omschreven onder hoofdstuk 4.2 van deze LIOR.
2. Het toezicht door de gemeente zal plaatsvinden in de vorm van 'steekproefsgewijs toezicht' bij de uitvoering van het contract.
3. Onder steekproefsgewijs toezicht wordt hier verstaan: *"toezicht door gemeente op cruciale momenten in de uitvoering, waarbij de gemeente zich ervan kan overtuigen dat gewenste kwaliteit behaald wordt"*.
4. Onder "directie- en toezichtplan/ contractmanagementplan initiatiefnemer" wordt hier verstaan: *"plan opgesteld door de initiatiefnemer, waar wordt aangegeven op welke wijze de initiatiefnemer directievoering en toezicht of contractmanagement gaat organiseren"*.
5. Onder "toezichtplan gemeente" wordt hier verstaan: *"plan opgesteld door de gemeente, op basis waarvan door de gemeente steekproefsgewijs toezicht wordt verricht op het ontwerp en/of aanleg van het toekomstig openbaar gebied"*.
6. Het toezichtplan gemeente wordt door de gemeente opgesteld op basis van het door de gemeente goedgekeurde contract en wordt vervolgens door zowel gemeente als initiatiefnemer vastgesteld.
7. Het toezichtplan gemeente bevat minimaal:
 - a. Bijwoon- en stoppunten: momenten in uitvoering waarbij de gemeente graag wil zien wat de kwaliteit is. Meestal zaken die later in het werkproces niet meer zichtbaar zijn (riool, fundering, etc.) en de vooropname en oplevering;
 - b. Overzicht/ schema waarop door de opdrachtnemer bijgehouden wordt welke onderdelen zijn gecontroleerd, door wie en in bijzijn van, datum en of kwaliteit voldoende is;
 - c. Overige zaken.

De initiatiefnemer licht uiterlijk 2 dagen voor aanvang van het bijwoon- of stoppunt de gemeentelijke toezichthouder in. De initiatiefnemer zorgt ervoor dat er altijd een vertegenwoordiger aanwezig is op het werk, op het moment dat de gemeentelijke toezichthouder een bijwoon- of stoppunt bezoekt. Bij een bijwoonpunt hoeft de aannemer niet te stoppen met de werkzaamheden. Bij een stoppunt mag de aannemer pas verder na goedkeuring door de gemeente.

Er bestaat geen formele relatie tussen gemeente en aannemer. Constateringen door de gemeentelijke toezichthouder worden genoteerd in de checklist (zie ook Ad. 2) en zullen in ieder geval schriftelijk worden kenbaar gemaakt aan de initiatiefnemer. Deze kan op basis hiervan maatregelen nemen in de uitvoering en de aannemer aansturen. Gebeurt dit niet, dan kan dit consequenties hebben voor de uiteindelijke overdracht van het openbaar gebied naar de gemeente. Indien door schuld van de initiatiefnemer een bijwoonpunt gemist wordt (de gemeentelijke toezichthouder wordt bijvoorbeeld niet uiterlijk 2 dagen vooraf ingelicht), zal hij moeten zorgen dat op een andere manier wordt bewezen dat voldoende kwaliteit is geleverd. Uiteraard kan de gemeentelijke toezichthouder altijd onaangekondigd op het werk verschijnen. De gemeentelijke toezichthouder houdt het toezichtplan gemeente bij gedurende het werk. Bijwoon- en stoppunten worden hierop afgetekend door zowel gemeente als initiatiefnemer.

8. Kwaliteitsmap

De initiatiefnemer verzameld gedurende het werk alle uitkomsten van kwaliteitscontroles en certificaten die de kwaliteit van gebruikte materialen aantonen. Deze verzameling is de 'Kwaliteitsmap'. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld de volgende zaken:

- certificaten materialen
- keuringsrapporten
- kwaliteitsonderzoeken zoals verdichtingsmetingen van de fundering, rioolinspecties, etc.
- buigstaten
- etc.

9. Bij overdracht van het openbaar gebied naar de gemeente overhandigt de initiatiefnemer de complete kwaliteitsmap aan de gemeente. Indien hierin zaken ontbreken, kan het openbaar gebied niet overgedragen worden.

10. In bijlage XIX staat het overdrachtsformulier dat ingevuld dient te worden bij de overdracht van de Initiatiefnemer aan Stadsbeheer Gemeente Hoorn.

7. Contractanten

In de LIOR worden diverse contractanten genoemd. Dit zijn bedrijven waarmee de gemeente Hoorn al in een eerder stadium een overeenkomst heeft afgesloten. De initiatiefnemer dient, onder de overeenkomst van de gemeente, de betreffende producten af te nemen bij deze contractanten.

Contractant 1

HVC Inzameling

<https://www.hvcgroep.nl/gemeenten>

Postbus 100, 1670 AC Medemblik

Tel: 0800 0700

E-mail: klantenservice@hvcgroep.nl

Koggenrandweg 1

1775 RG Middenmeer

Contractant 2

Liander

<https://www.liander.nl/>

PAC code: CE4761

Tel: 088 542 6444

Postbus 50, 6920 AB Duiven

Contractant 8 Agmi BV

<http://www.agmi.nl/>

Postbus 3028, 5930 AA Tegelen

Tel.: 077 373 9100

E-mail: info@agmi.nl

Contractant 9 Exterior Media (Netherlands) B.V.

<http://www.exterionmedia.com/nl>

085 - 888 31 29

info@exterionmedia.nl

Karspeldreef 8

1101 CJ Amsterdam Z.O.

Contractant 10 TBS Soest

<http://www.tbs.nl/>

Postbus 34, 3760 AA Soest

Tel: 035 609 5611

verkoop@tbs.nl

Koningsweg 30, 3732 EC Soest

Contractant 11 Nering Bögel B.V.

<http://neringbogel.eu>

Postadres Postbus 3, 6000 AA Weert

www.neringbogel.eu

Tel.: 0495-574 581

E-mail: info@neringbogel.nl

Bijlagen

Bijlage I: - Standaard Details SD001 t/m SD010.

Bijlage II: Standaarddetailtekening A. opsluitingen, inritten en oplossingen.

Bijlage III: Standaarddetailtekening B. Plateaus en aansluitingen.

Bijlage IV: Aanvullingen RAW Bepalingen Openbare Verlichting

Bijlage V: Voorbeeld matenplan.

Bijlage VI: Toepassen van verkeersdrempels- en plateaus.

Bijlage VII: Praktijk toepassingen (uitritten).

Bijlage VIII: Fietspalen

Bijlage IX: Sluishekjes.

Bijlage X: Witte Kruizen.

Bijlage XI: Fiets voorzieningen.

Bijlage XII: Toepassing zebramarkeringen

Bijlage XIII: Detail kruising drainage met overige riolen

Bijlage XIV: Betonnen prefab uitstroombak

Bijlage XV: Ontvangstput persleiding

bijlage XVI: Principe detail propstuk in persleiding

Bijlage XVII: Pig punt bij persleiding

Bijlage XVIII: Voorwaarden revisie riolering 6-12-2021

Bijlage XIX : Overdrachtsformulier

Bijlage XX: Kabels en leidingen: Werken Rond Bomen

Bijlage XXX: Prikplanten bij sport, spel, beweegplekken en natuurspeeltuinen

Bijlage XL: giftige planten bij sport, spel, beweegplekken en natuurspeeltuinen

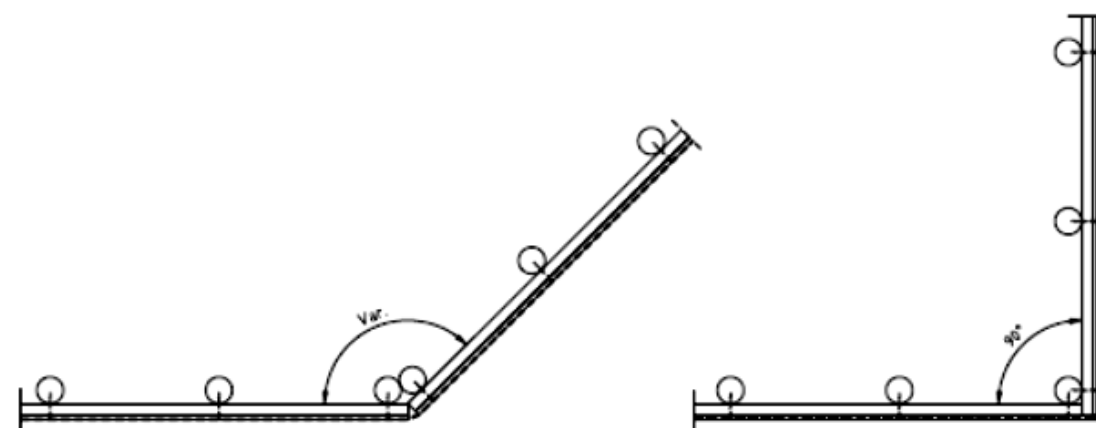
Bijlage L: Klimbomen bij sport, spel, beweegplekken en natuurspeeltuinen

Bijlage LX: veiligheid van klimbomen bij sport, spel, beweegplekken en natuurspeeltuinen

Bijlage LXXX: Type speel en sportplekken volgens beleidsnota sport, spel en beweegplekken

Bijlage XC: Proces jaarlijkse vastlegging LIOR.

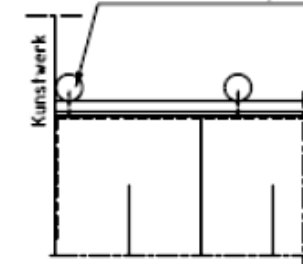
Bijlage I - Standaard Details SD001 t/m SD010

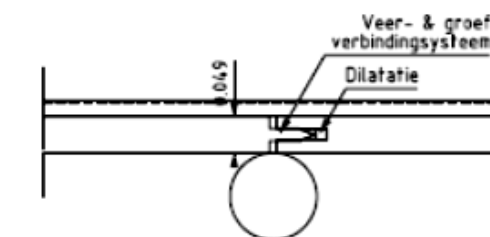
Hoekoplossing niet- haakse hoek en bij pasmaken schotten

Hoekoplossing haakse hoek

Aansluiting beschoeiing op een kunstwerk grondricht aansluiten door geotextiel ca. 500 mm haaks op de beschoeiing om te slaan, en paal aan eind plaatsen

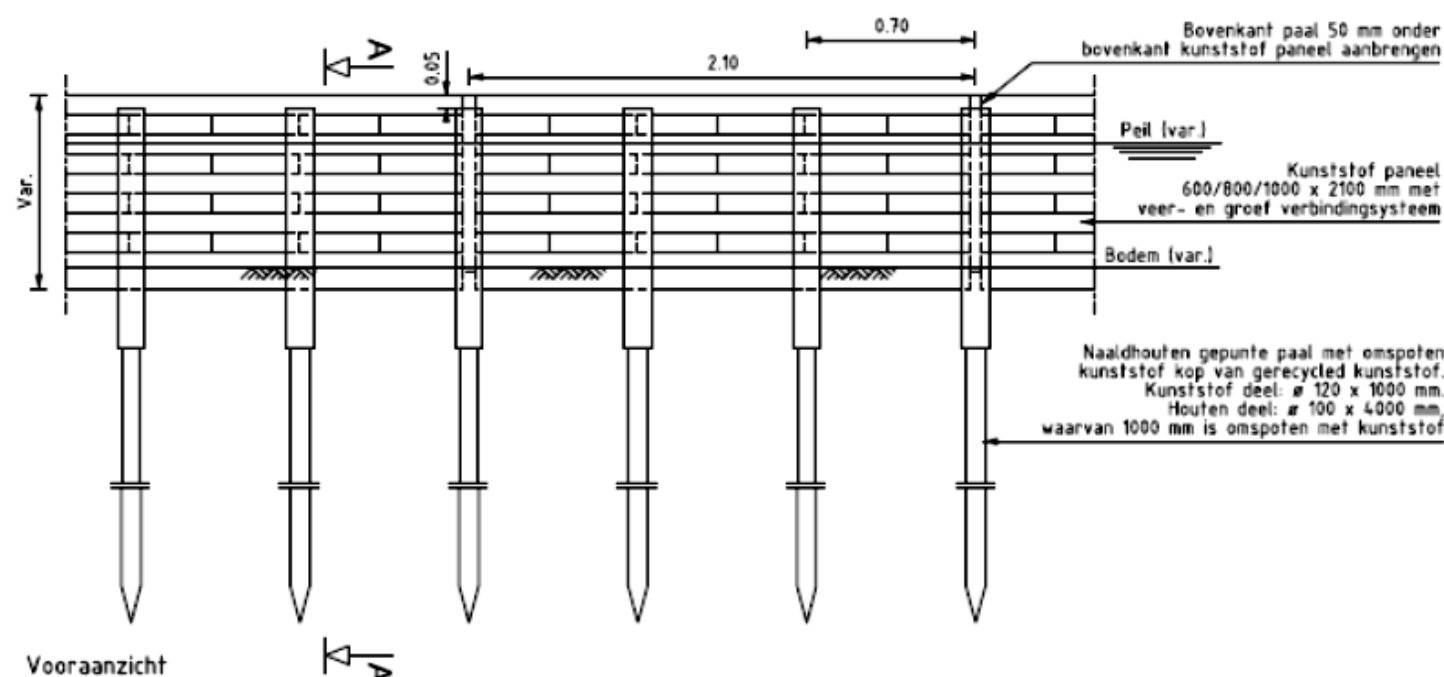
Pasmaken/ aansluiten van beschoeiing op een duiker/ landhoofd/ kademuur, grondkeringen e.d.

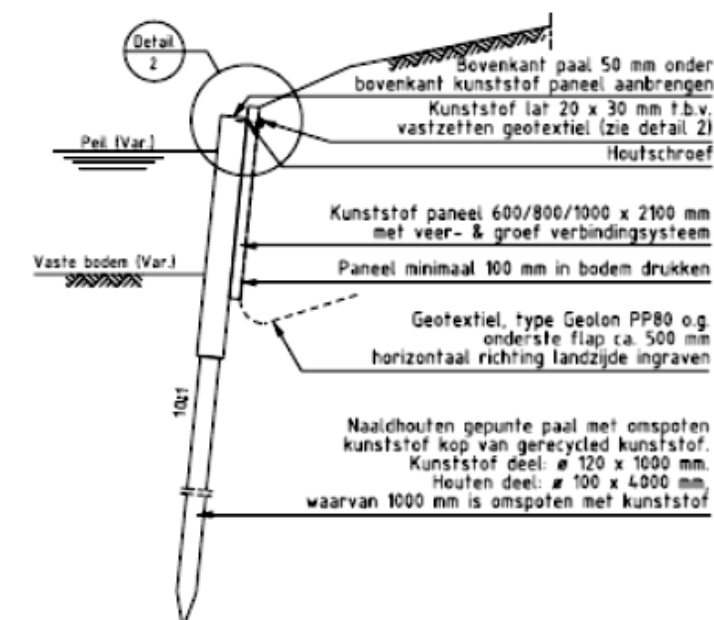
Detail 1

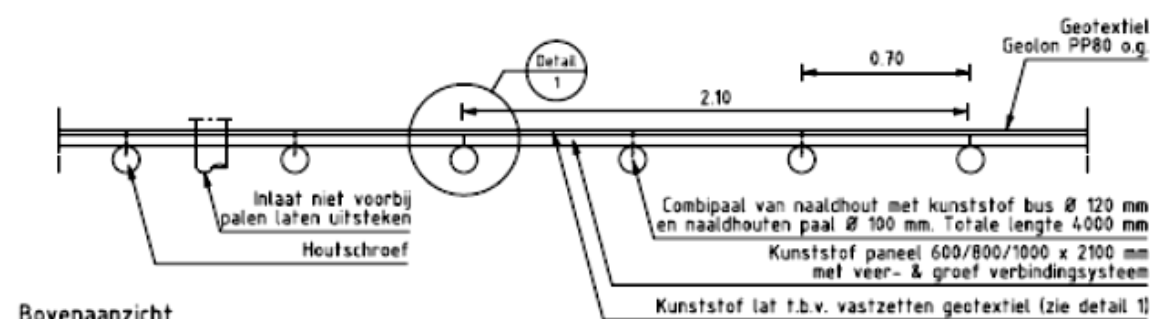
Detail 2

Vooraanzicht

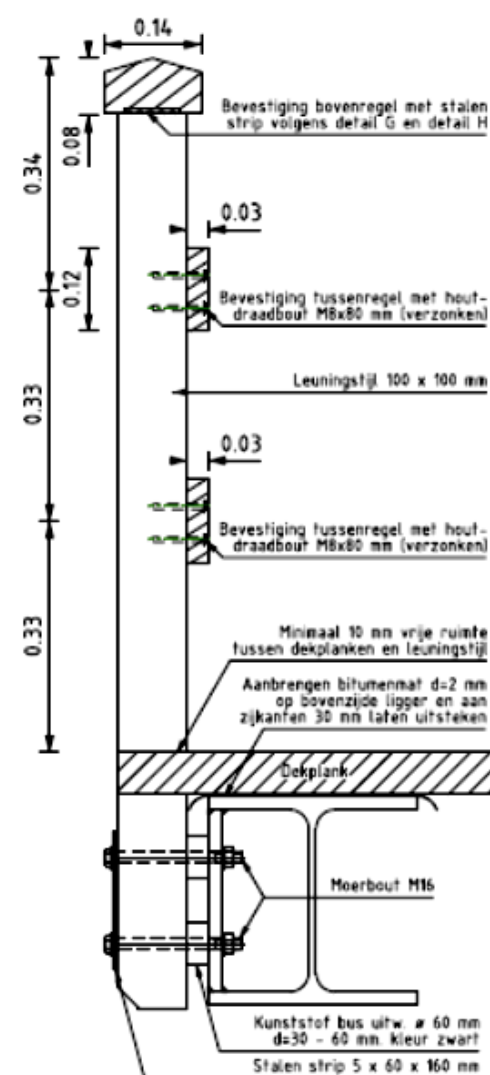
Doorsnede A-A

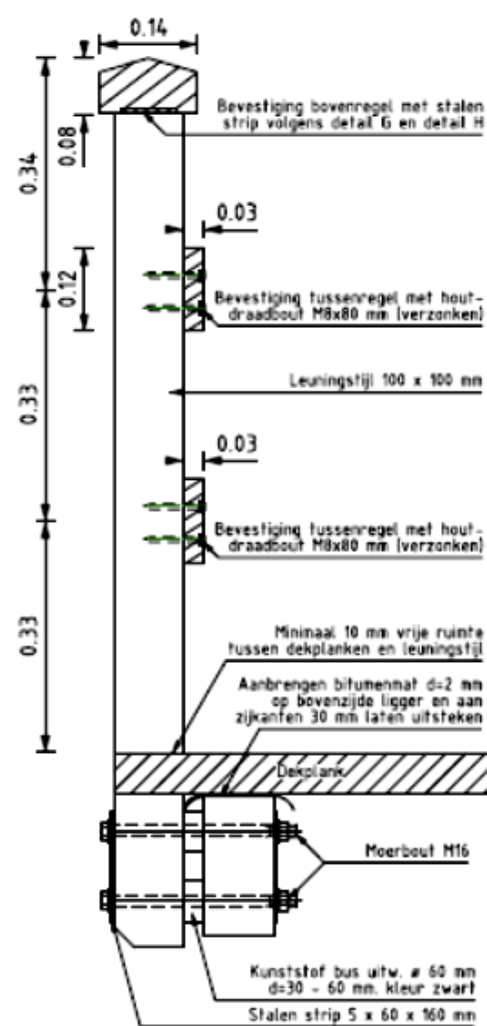
Bovenaanzicht

- Opmerkingen:
- Alle verbodings- en bevestigingsmiddelen thermisch verzinkt
 - Maatvoering in m, tenzij anders aangegeven

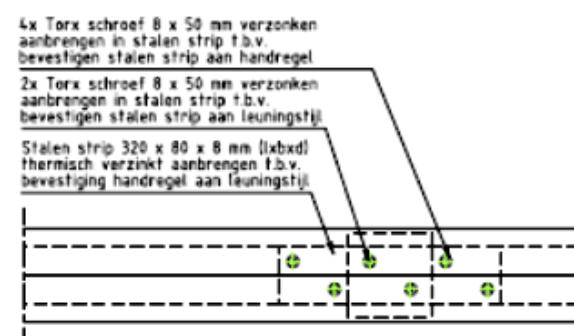
PROJECTOMSCHRIJVING				GETEKEND	
Standaard details gemeente Hoorn				G. Zwart	
TEKENINGOMSCHRIJVING				PROJECTLEIDER	
SD-002 Standaard detail kunststof beschoeiing				J. Bink	
PROJECTNR.				BESTEK	
SD-002				SCHAAL	
TEKENINGNR.				FORMAAT	
SD-002				A2	
BLAD				DATUM	
01 van 01				05-02-2020	
VERSIE				STATUS	
1				Definitief	

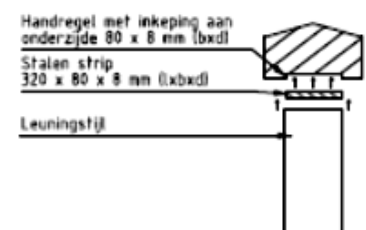
Detail E - Bevestiging leuning aan stalen liggers
SCHAAL 1 : 10

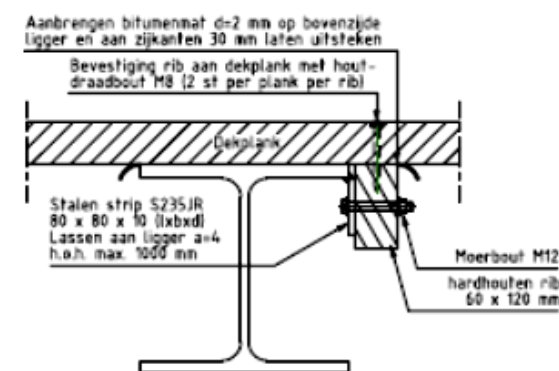
Detail F - Bevestiging leuning aan houten liggers
SCHAAL 1 : 10

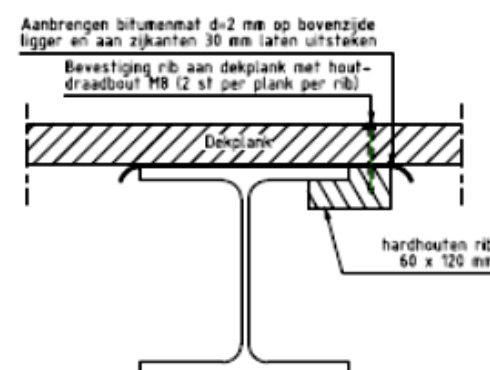
Detail G - Bovenaanzicht bovenregel
SCHAAL 1 : 10

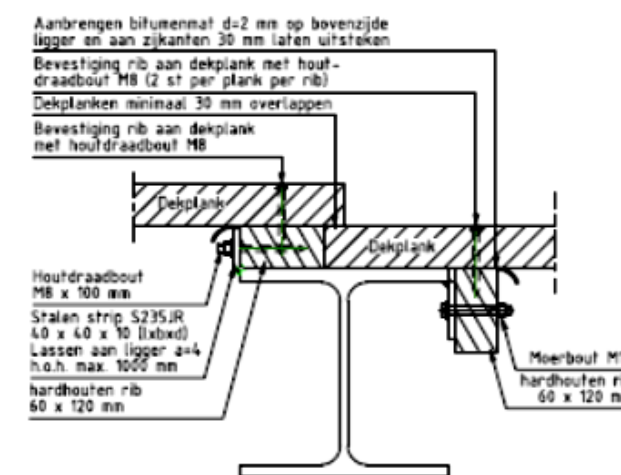
Doorsnede H - Doorsnede bovenregel
SCHAAL 1 : 10

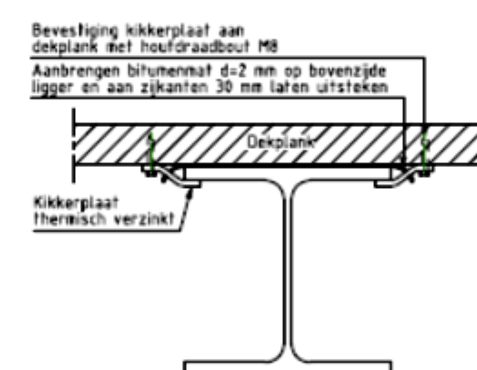
Detail A - Bevestiging dek aan stalen liggers bij geheel vervangen van het dek
SCHAAL 1 : 10

Detail C - Bevestiging dek aan stalen liggers bij gedeeltelijke vervanging van het dek
SCHAAL 1 : 10

Detail B - Overgang bij niveauverschil dekplanken bij geheel vervangen van het dek
SCHAAL 1 : 10

Detail D - Bevestiging dek aan stalen liggers met kikkerplaten
SCHAAL 1 : 10

Opmerkingen:
- Alle verbindingen- en bevestigingsmiddelen thermisch verzinkt
- Maatvoering in m, tenzij anders aangegeven

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00

PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard detail gemeente Hoorn

TEKENINGOMSCHRIJVING
SD-003a Bevestiging leuning en dekplanken bij onderhoud bestaande situatie

PROJECTNR. - TEKENINGNR. SD-003a BLAD 01 van 01 VERSIE 1

GETEKEND
G. Zwart
PROJECTLEIDER
J. Blaken

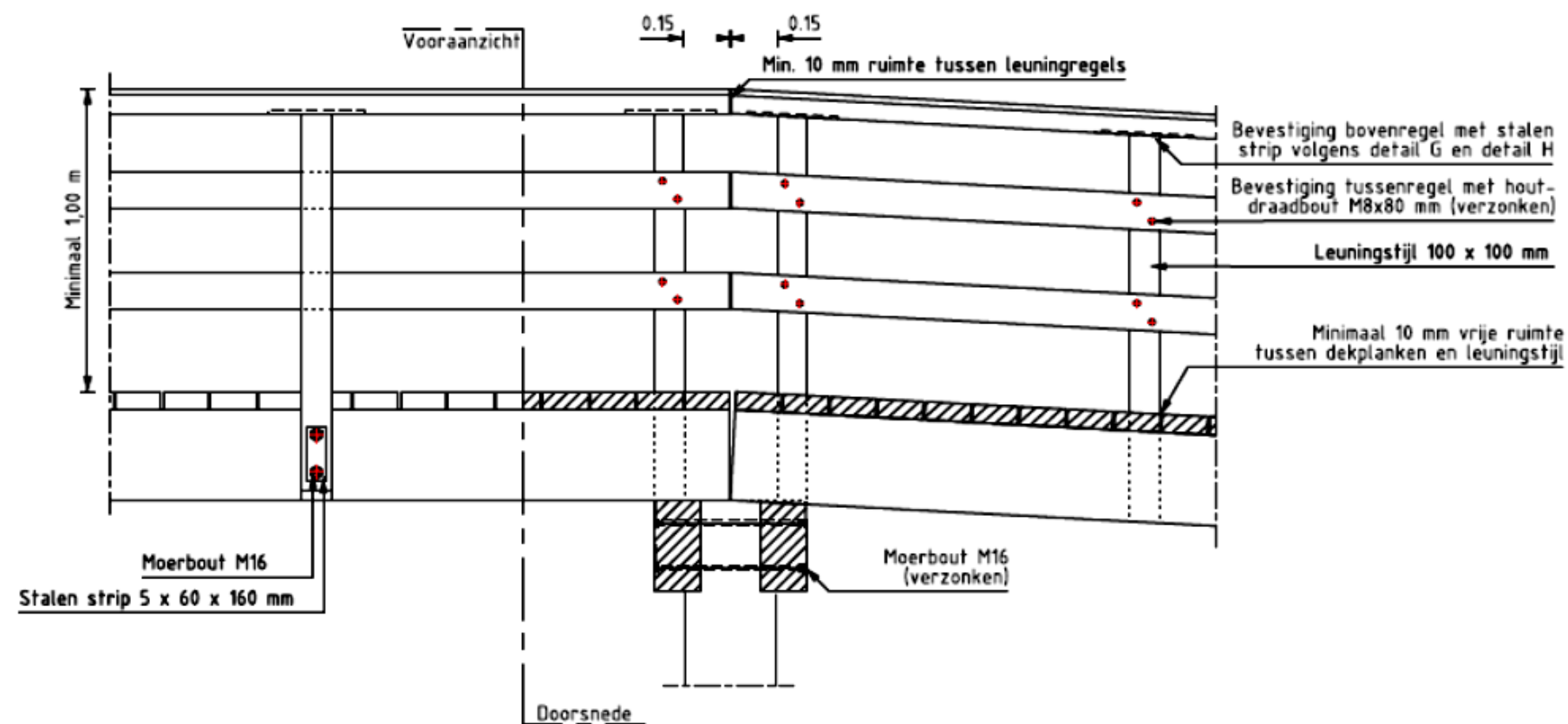
BESTEK

SCHAAL 1 : 10 FORMAAT A3

DATUM 17-09-2018 STATUS Definitief

SD-003 STANDAARD DETAILSDOOR - 10 -

getekend conform NLCS

Vooraanzicht/ doorsnede bevestiging leuning

SCHAAL 1 : 20

Opmerkingen:

- Alle verbindings- en bevestigingsmiddelen thermisch verzinkt
- Maatvoering in m, tenzij anders aangegeven

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00

PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard detail gemeente Hoorn

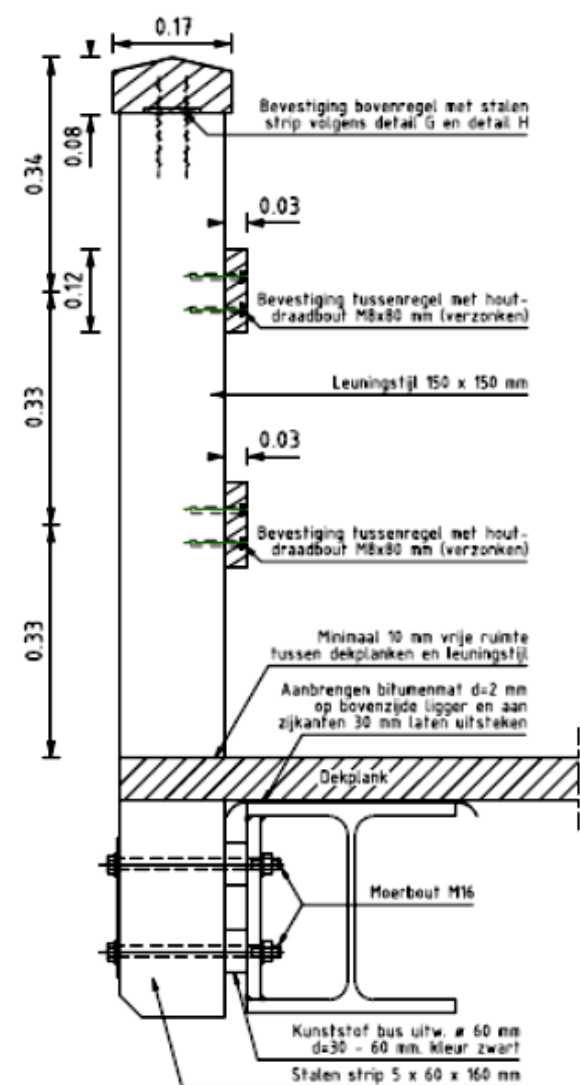
TEKENINGOMSCHRIJVING
SD-003b Bevestiging leuning en dekplanken
blij onderhoud bestaande situatie

PROJECTNR.	TEKENINGNR.	BLAD	VERSIE
-	SD-003b	01 van 01	1

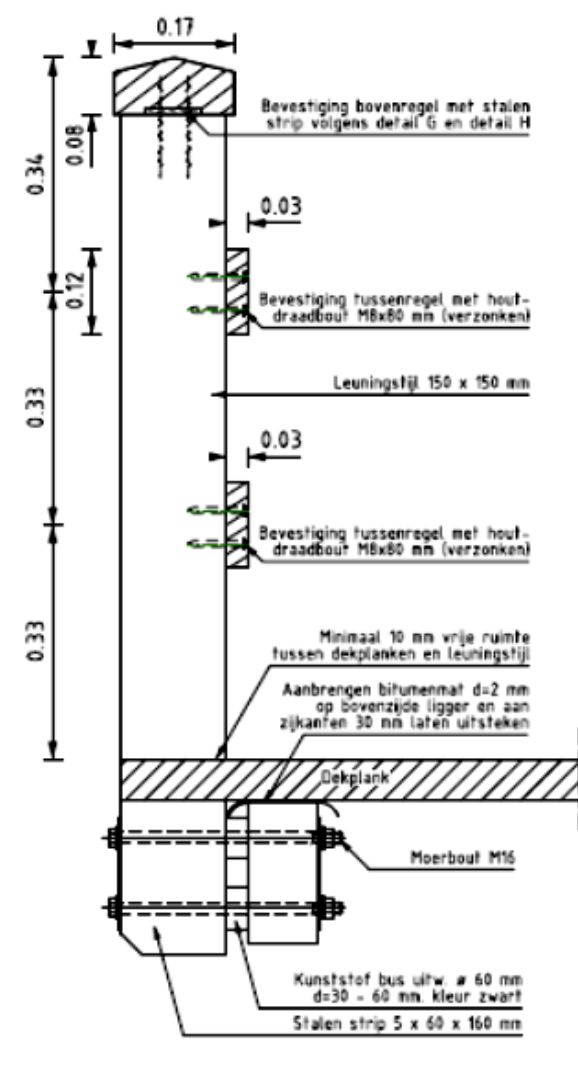
GETEKEND	PROJECTLEIDER	BESTEK	SCHAAL	FORMAAT	DATUM	STATUS
G. Zwart	J. Binken	-	1 : 20	A3	22-10-2018	Definitief

SD-003b STANDAARD DETAIL HOORN 1 van 1 by

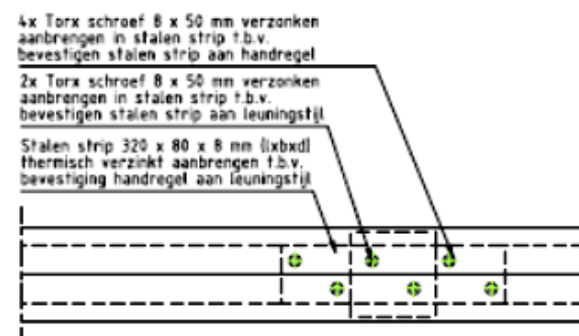
getekend conform: **NLCS**

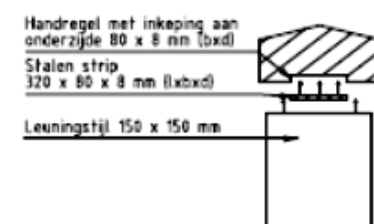
Detail E - Bevestiging leuning aan stalen liggers
SCHAAL 1 : 10

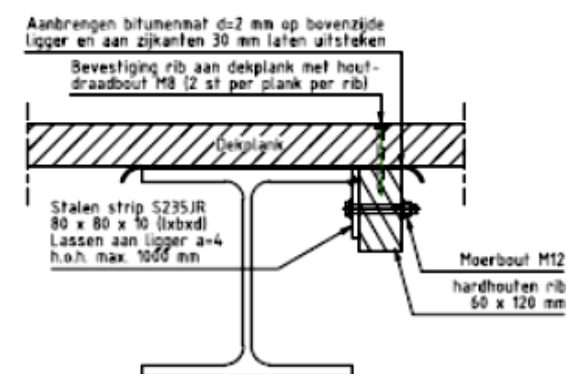
Detail F - Bevestiging leuning aan houten liggers
SCHAAL 1 : 10

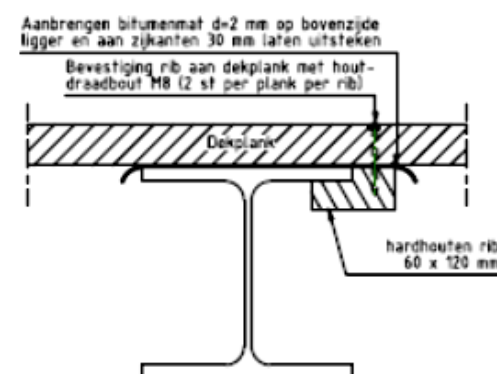
Detail G - Bovenaanzicht bovenregel
SCHAAL 1 : 10

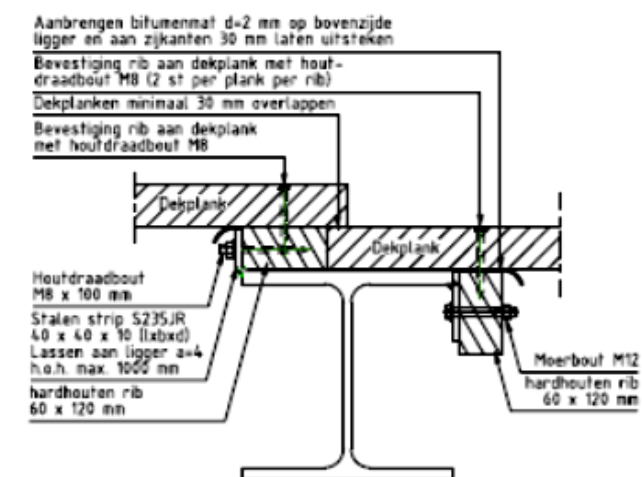
Doorsnede H - Doorsnede bovenregel
SCHAAL 1 : 10

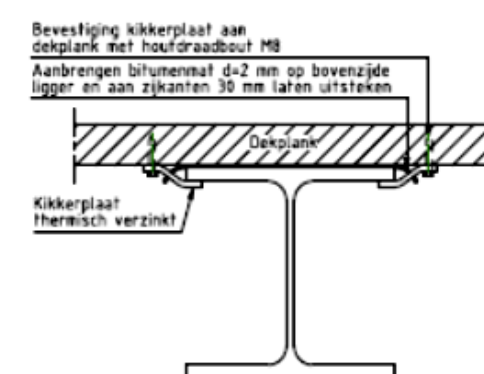
Detail A - Bevestiging dek aan stalen liggers bij geheel vervangen van het dek
SCHAAL 1 : 10

Detail C - Bevestiging dek aan stalen liggers bij gedeeltelijke vervanging van het dek
SCHAAL 1 : 10

Detail B - Overgang bij niveauverschil dekplanken bij geheel vervangen van het dek
SCHAAL 1 : 10

Detail D - Bevestiging dek aan stalen liggers met kikkerplaten
SCHAAL 1 : 10

Opmerkingen:
- Alle verbodings- en bevestigingsmiddelen thermisch verzinkt
- Maatvoering in m, tenzij anders aangegeven

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00

PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard detail gemeente Hoorn

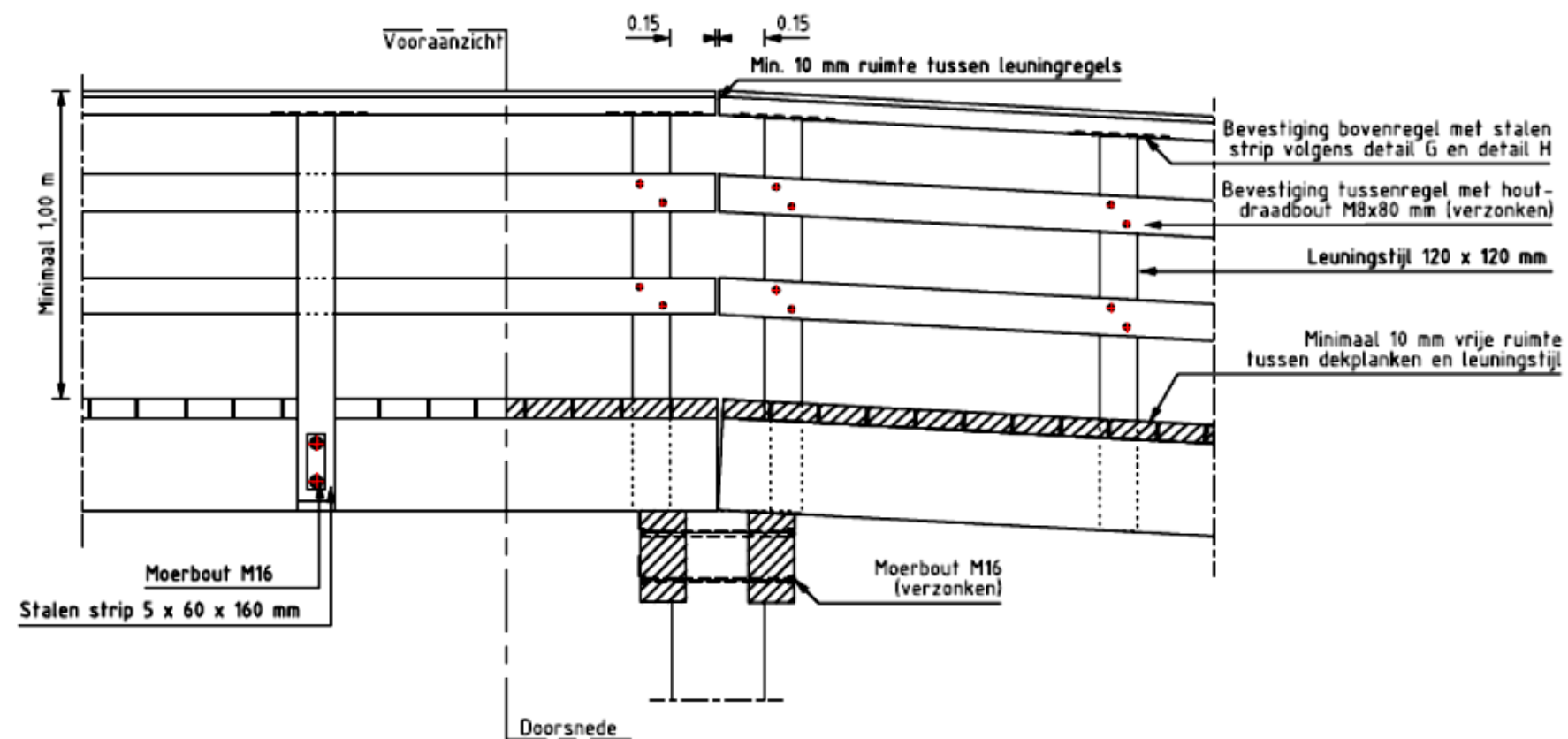
TEKENINGOMSCHRIJVING
SD-003c Bevestiging leuning en dekplanken bij realisatie nieuwe situatie

PROJECTNR. - TEKENINGNR. SD-003c BLAD 01 van 01 VERSIE 1

GETEKEND G. Zwart
PROJECTLEIDER J. Blijken
BESTEK -
SCHAAL 1 : 10 FORMAAT A3
DATUM 17-09-2018 STATUS Definitief

SD-003c STANDAARD DETAIL (SD-003c) 17-09-2018

getekend conform NLCS

Vooraanzicht/ doorsnede bevestiging leuning

SCHAAL 1 : 20

Opmerkingen:

- Alle verbindings- en bevestigingsmiddelen thermisch verzinkt
- Maatvoering in m, tenzij anders aangegeven

Nieuwe Steen 1
Postbus 803
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00

PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard detail gemeente Hoorn

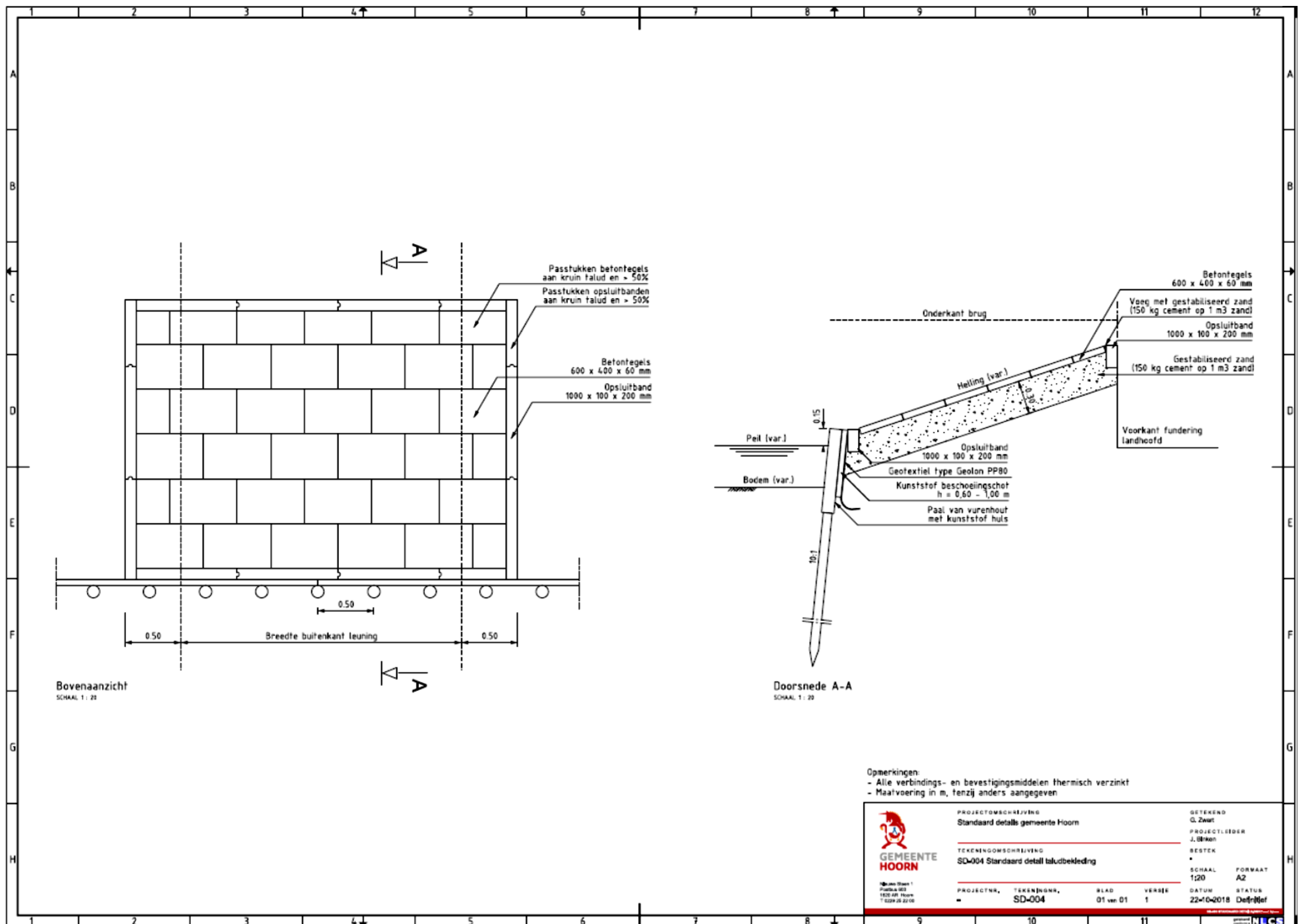
TEKENINGOMSCHRIJVING
SD-003d Bevestiging leuning en dekplanken
bij realisatie nieuwe situatie

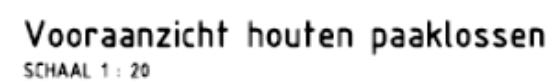
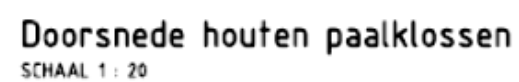
PROJECTNR.	TEKENINGNR.	BLAD	VERSIE
-	SD-003d	01 van 01	1

GETEKEND G. Zwart	PROJECTLEIDER J. Binken
BESTEK -	SCHAAL 1 : 20
FORMAAT A3	DATUM 22-10-2018
STATUS Definitief	

SD-003 STANDAARD DETAIL GEMEENTE HOORN

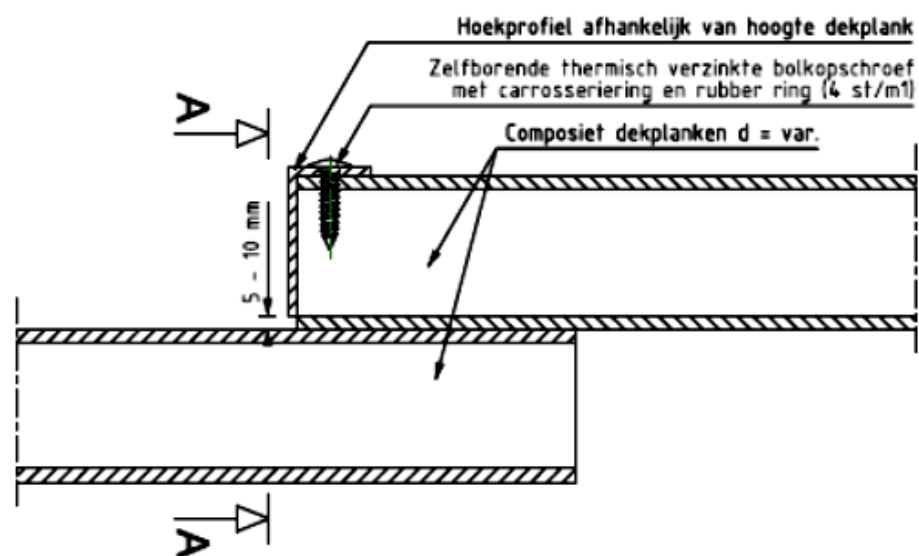
getekend conform NLCS

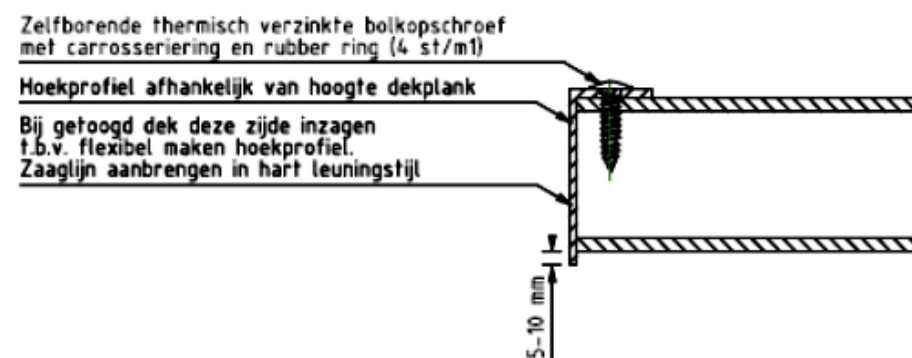

Opmerkingen:
- Alle verbodings- en bevestigingsmiddelen thermisch verzinkt
- Maatvoering in m, tenzij anders aangegeven

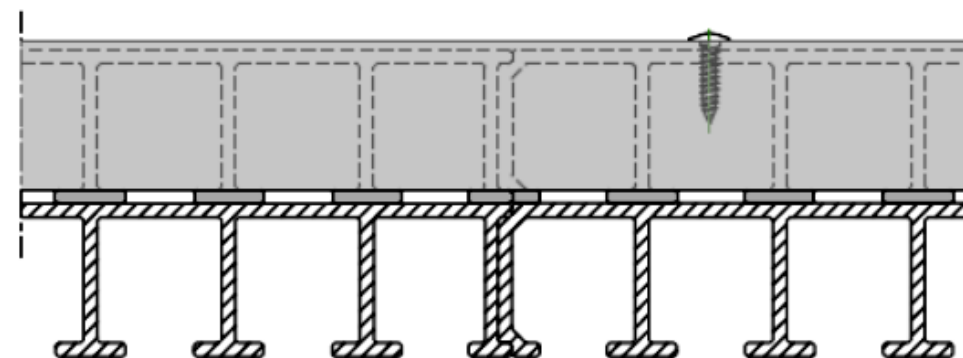
 GEMEENTE HOORN Nieuwe Steen 1 Postbus 603 1620 AR Hoorn T 0229 25 22 00	PROJECTOMSCHRIJVING Standaard detail gemeente Hoorn	GETEKEND G. Zwart								
	TEKENINGOMSCHRIJVING SD-005 Houten paalklossen	PROJECTLEIDER J. Blijken								
	<table border="0"> <tr> <td>PROJECTNR.</td> <td>TEKENINGNR.</td> <td>BLAD</td> <td>VERSIE</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>SD-005</td> <td>01 van 01</td> <td>1</td> </tr> </table>	PROJECTNR.	TEKENINGNR.	BLAD	VERSIE	-	SD-005	01 van 01	1	BESTEK -
	PROJECTNR.	TEKENINGNR.	BLAD	VERSIE						
-	SD-005	01 van 01	1							
<table border="0"> <tr> <td>SCHAAL</td> <td>FORMAAT</td> </tr> <tr> <td>1 : 20</td> <td>A3</td> </tr> </table>	SCHAAL	FORMAAT	1 : 20	A3	DATUM STATUS 17-09-2018 Definitief					
SCHAAL	FORMAAT									
1 : 20	A3									

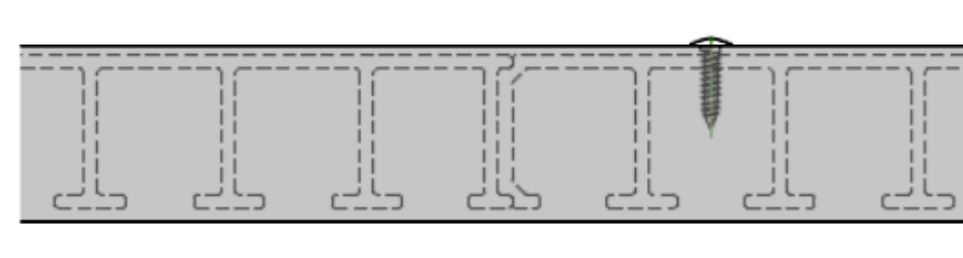
Doorsnede hoekprofiel bij
niveauverschil in brugdek
SCHAAL 1 : 2,5

Doorsnede hoekprofiel zijkant brugdek
SCHAAL 1 : 2,5

Zijaanzicht/ doorsnede A-A hoekprofiel
bij niveauverschil in brugdek
SCHAAL 1 : 2,5

Zijaanzicht hoekprofiel zijkant brugdek
SCHAAL 1 : 2,5

Opmerkingen:

- Alle verbindings- en bevestigingsmiddelen thermisch verzinkt
- Maatvoering in m, tenzij anders aangegeven

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR, Hoorn
T 0229 25 22 00

PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard detail gemeente Hoorn

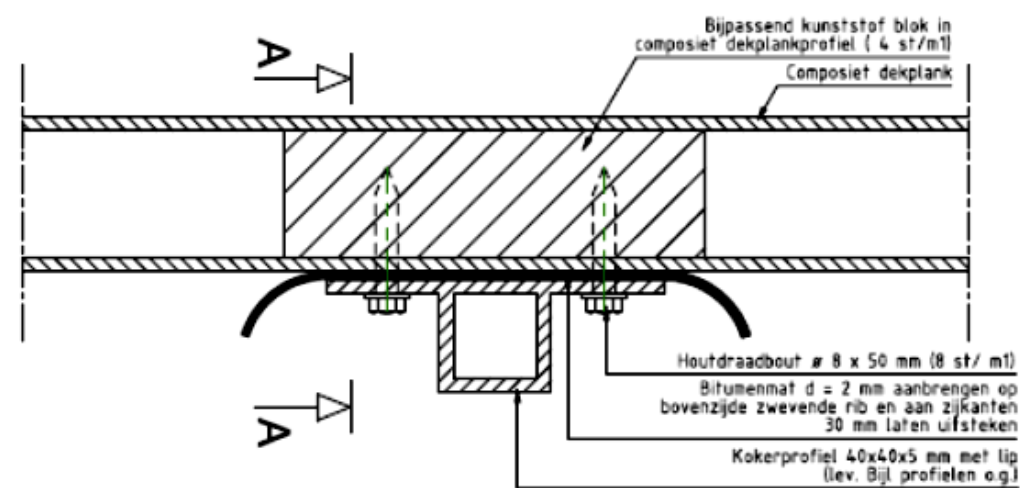
TEKENINGOMSCHRIJVING
SD-006 Hoekprofielen op composiet dekplanken

PROJECTNR.	TEKENINGNR.	BLAD	VERSIE
-	SD-006	01 van 01	1

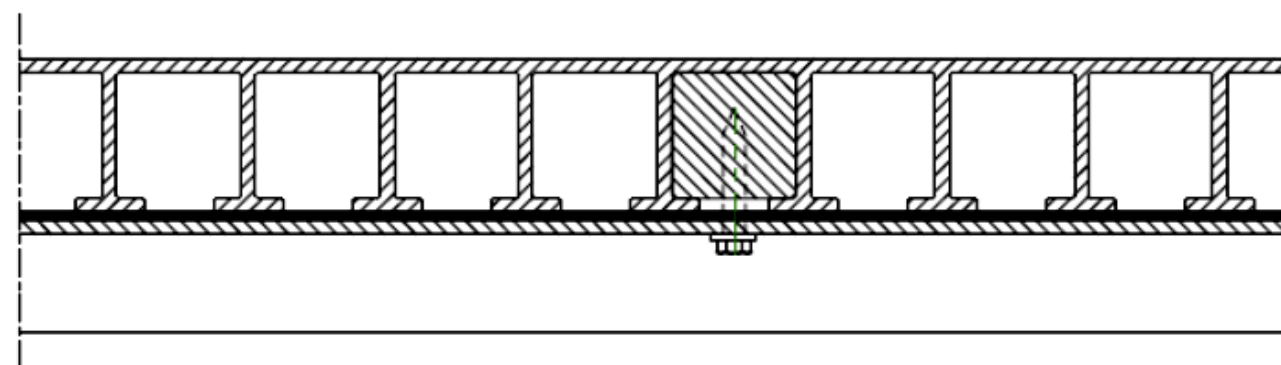
GETEKEND G. Zwart	PROJECTLEIDER J. Binken
BESTEK -	FORMAAT A3
SCHAAL 1 : 2,5	DATUM 17-09-2018
STATUS Definitief	

SD-006 STANDAARD DETAIL, SD-006-1 by

getekend
conform NLCS

Doorsnede zwevende rib onder
composiet brugdek
SCHAAL 1 : 2,5

Doorsnede A-A
SCHAAL 1 : 2,5

- Opmerkingen:
- Alle verbodings- en bevestigingsmiddelen thermisch verzinkt
 - Maatvoering in m, tenzij anders aangegeven
 - Voor aanbrengen bevestigingsmiddelen voorboren

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00

PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard detail gemeente Hoorn

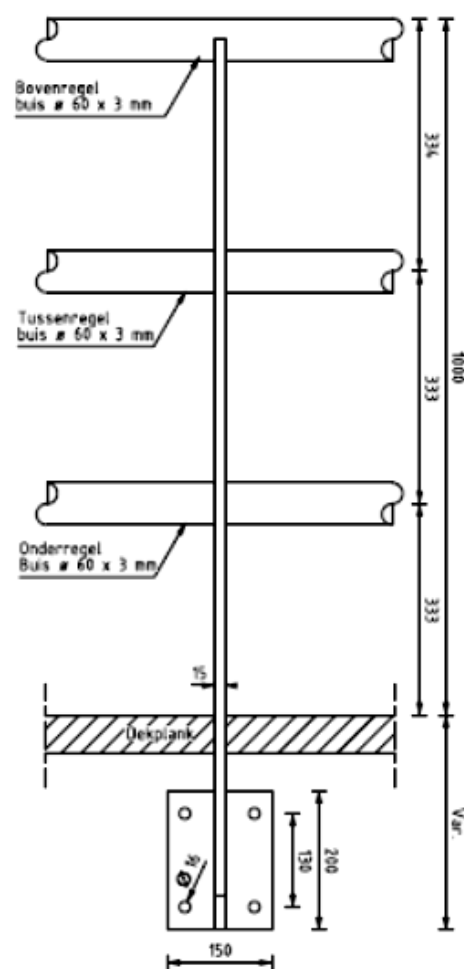
TEKENINGOMSCHRIJVING
SD-007 Zwevende kunststof rib

PROJECTNR.	TEKENINGNR.	BLAD	VERSIE
-	SD-007	01 van 01	1

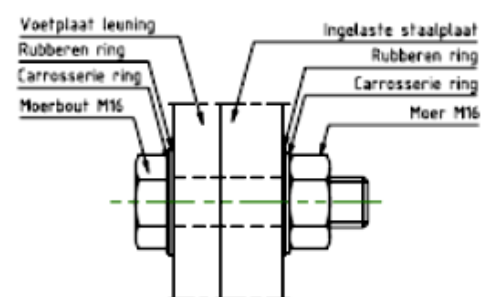
GETEKEND	PROJECTLEIDER	BESTEK	SCHAAL	FORMAAT	DATUM	STATUS
G. Zwart	J. Binken	-	1 : 2,5	A3	17-09-2018	Definitief

SD-007 STANDAARD DETAILSDOOR - (1) -

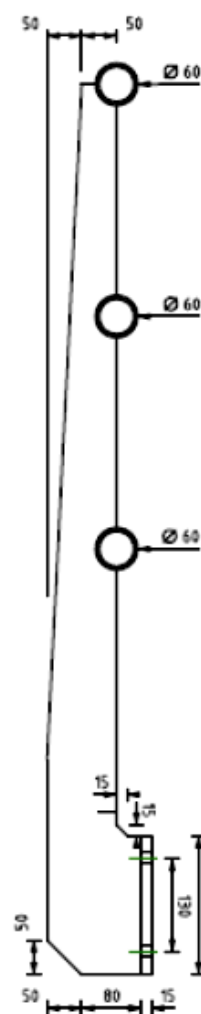
getekend
conform: **NLCS**

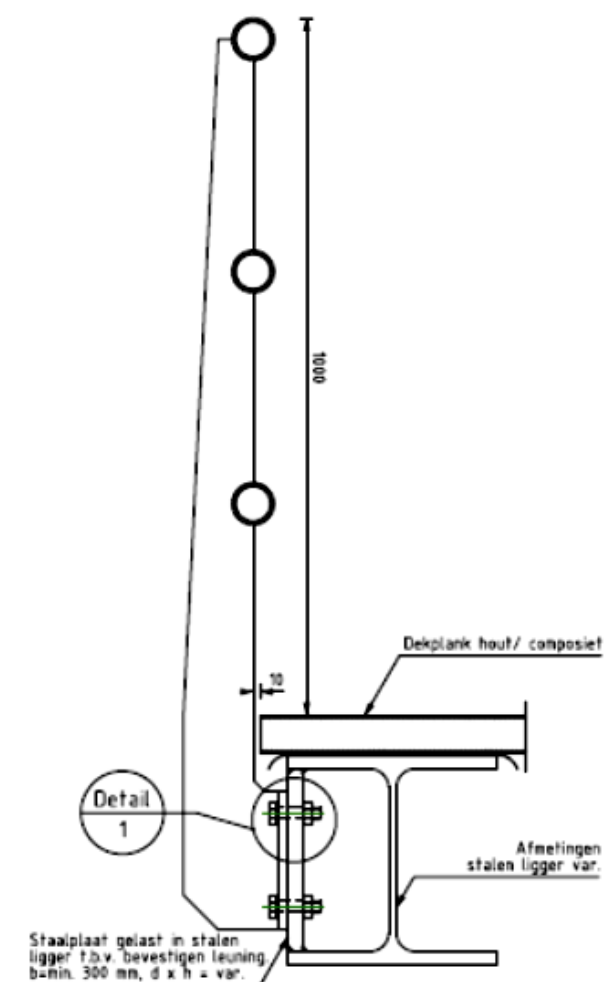
Voorzicht stalen leuning
SCHAAL 1 : 10

Detail A - Bevestiging montage leuning
aan stalen ligger
SCHAAL 1 : 5

Zijaanzicht stalen leuning
SCHAAL 1 : 10

Zijaanzicht stalen leuning
bevestiging aan ligger
SCHAAL 1 : 10

Opmerkingen:

- Alle verbodings- en bevestigingsmiddelen thermisch verzinkt, staalkwaliteit minimaal 8.8
- Laagdikte thermisch verzinkte lagen leuning: 80 µm
- Staalkwaliteit S235JR
- Stalen onderdelen leuning onderling bevestigen met hoeklassen a=3
- Dookgaten in stalen onderdelen aanbrengen voor verzinken
- Maatvoering in mm, tenzij anders aangegeven
- H.o.h. afstand en leuningstijlen afhankelijk van berekeningen

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00

PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard detail gemeente Hoorn

TEKENINGOMSCHRIJVING
SD-008 Stalen leuning met montage op stalen ligger

PROJECTNR.	TEKENINGNR.	BLAD	VERSIE
-	SD-008a	01 van 01	1

GETEKEND	PROJECTLEIDER	BESTEK	SCHAAL	FORMAAT	DATUM	STATUS
G. Zwart	J. Blaken	-	Var.	A3	10-07-2019	Definitief

SD-008 STANDAARD DETAIL SD-008a 1:10

getekend conform: **NLCS**

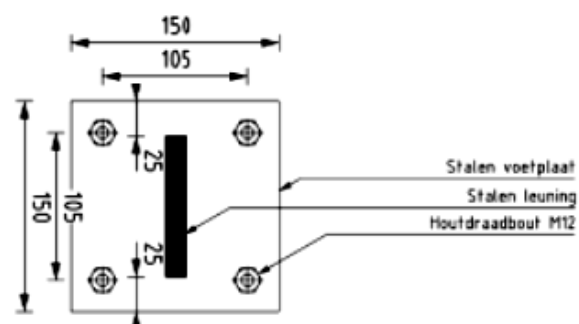
Thermisch verzinkt stalen leuning

Houtdraadbout M12 met bijpassend rubber ring en verzinkte carrosseriering t.b.v. montage leuning aan damwand

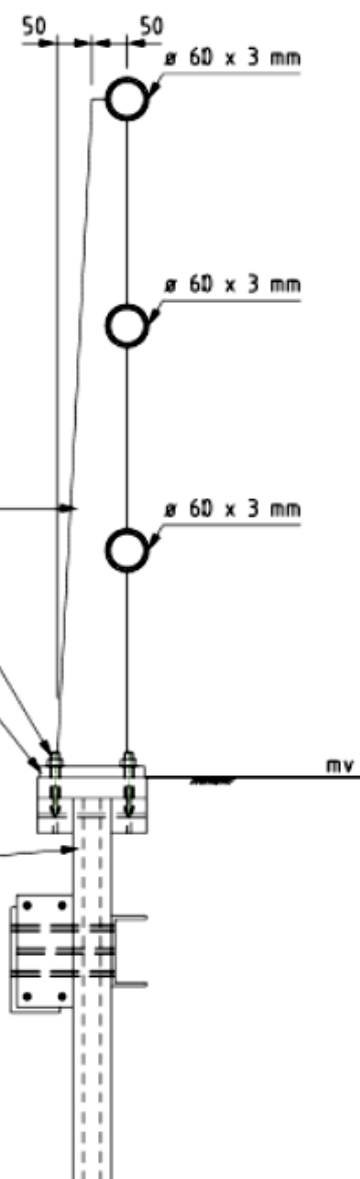
Voetplaat 150 x 150 x 20 mm thermisch verzinkt. Voor verzinken de voetplaat voorzien van doekgaten t.b.v. montage aan damwand. (detail 1)

Composiet damwand, gording en deksloof volgens SD-001 Standaard detail composiet damwand

Zijaanzicht stalen leuning
SCHAAL 1 : 10

Detail 1 - Voetplaat leuning
SCHAAL 1 : 5

Vooraanzicht stalen leuning
SCHAAL 1 : 10

Opmerkingen:

- Alle verbodings- en bevestigingsmiddelen thermisch verzinkt, staalkwaliteit minimaal 8.8
- Laagdikte thermisch verzinkte lagen leuning: 80 µm
- Staalkwaliteit S235JR
- Stalen onderdelen leuning onderling bevestigen met hoeklassen a=3
- Doekgaten in stalen onderdelen aanbrengen voor verzinken
- Maatvoering in mm, tenzij anders aangegeven
- H.o.h. afstand en leuningstijlen afhankelijk van berekeningen

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00

PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard detail gemeente Hoorn

TEKENINGOMSCHRIJVING
SD-008b Stalen leuning met montage op damwand

PROJECTNR.	TEKENINGNR.	BLAD	VERSIE
-	SD-008b	01 van 01	1

GETEKEND
G. Zwart

PROJECTLEIDER
J. Binken

BESTEK
-

SCHAAL
Var.

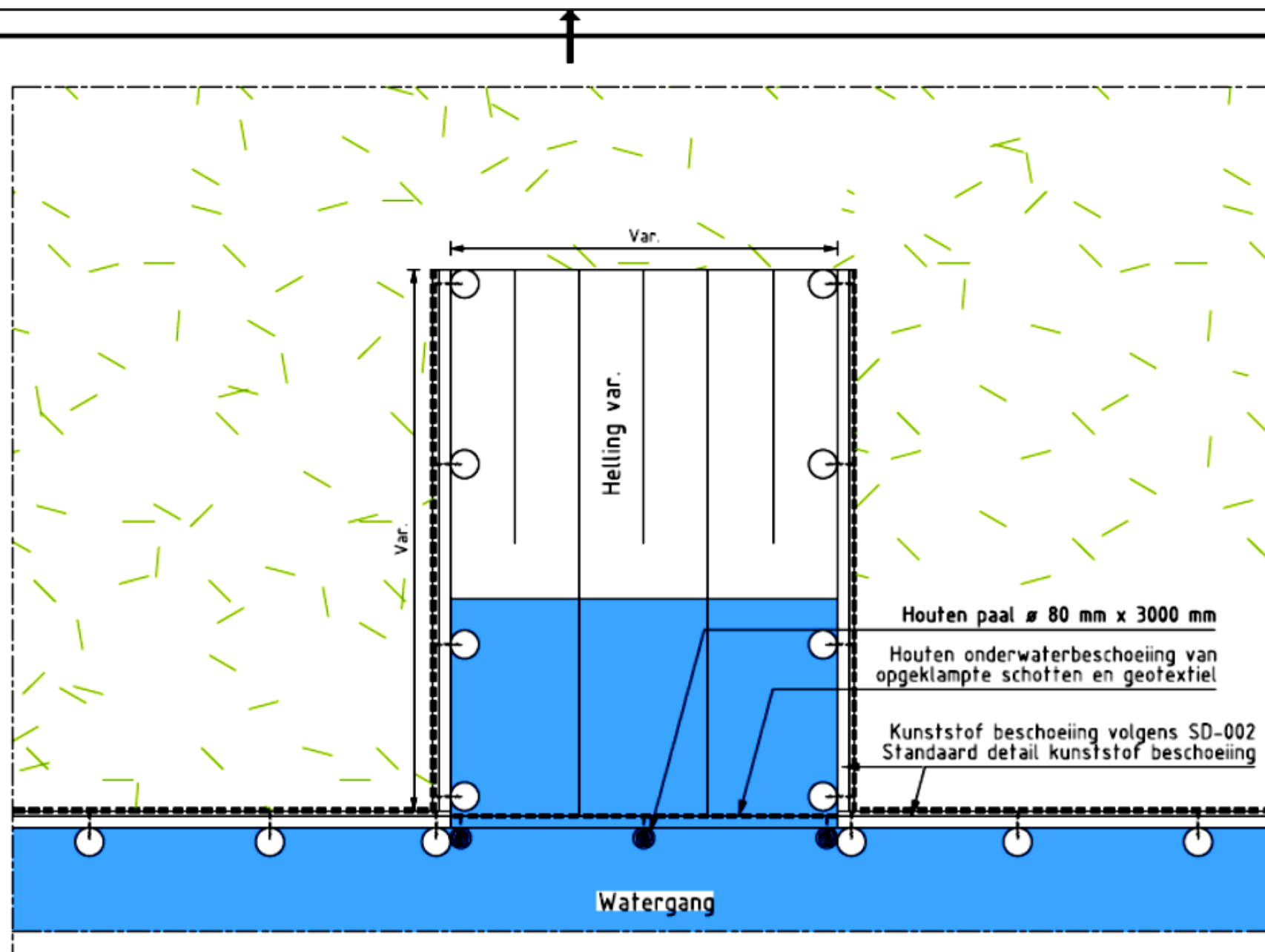
FORMAAT
A3

DATUM
04-10-2019

STATUS
Definitief

SD-008b STANDAARD DETAIL SD-008b

gepland
conform NLCS

Bovenaanzicht fauna uitstapplaats

SCHAAL 1 : 20

Opmerkingen:

- Alle verbodings- en bevestigingsmiddelen thermisch verzinkt
- Maatvoering in m, tenzij anders aangegeven
- Onderwaterschoei van Europees hardhout, duurzaamheidsklasse 3, sterkteklasse D30
- Onderwaterschoei plaatsen op -0,10 m t.o.v. wp
- Variabele maatvoering i.o.m. directie

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00

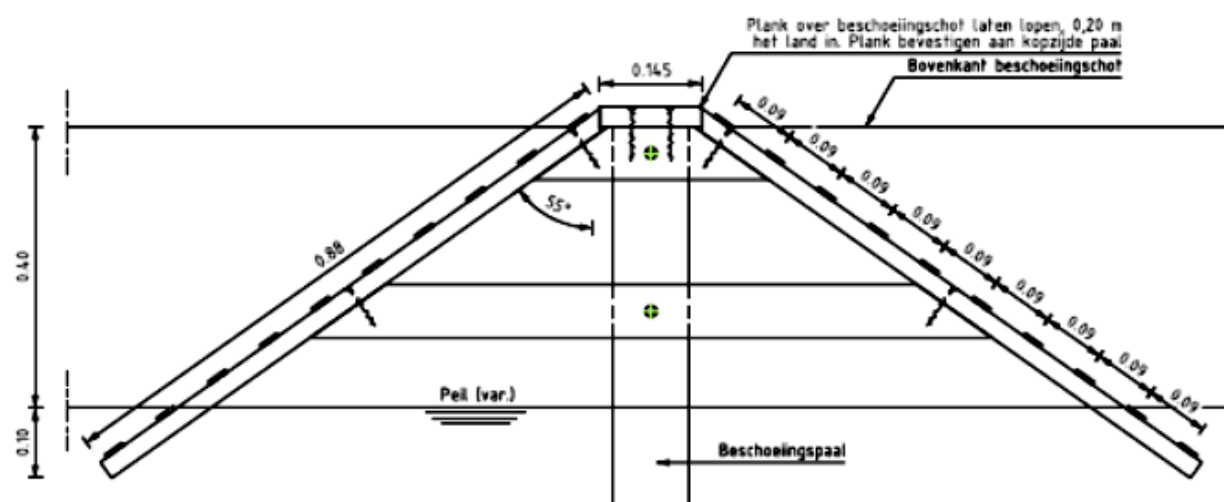
PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard detail gemeente Hoorn

TEKENINGOMSCHRIJVING
SD-009 Fauna uitstapplaats

PROJECTNR.	TEKENINGNR.	BLAD	VERSIE
-	SD-009	01 van 01	1

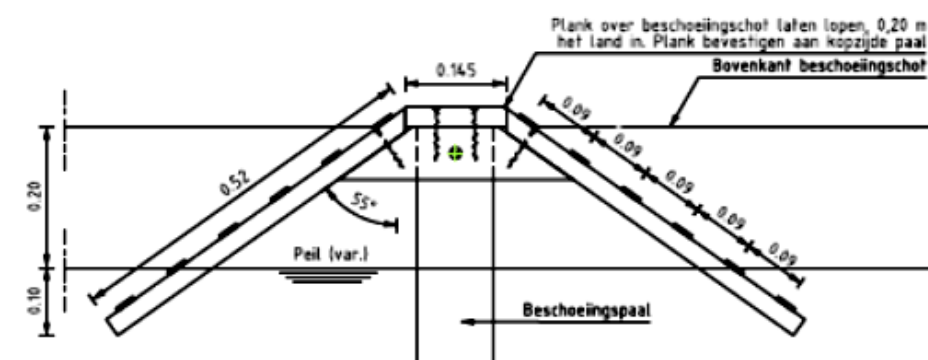
GETEKEND G. Zwart	
PROJECTLEIDER J. Binken	
BESTEK -	
SCHAAL 1 : 20	FORMAAT A3
DATUM 09-01-2019	STATUS Definitief

SD-009 STANDAARD DETAILSDOORSLUITING
getekend conform: **NLCS**

Detail 1

Faunatrapp h = 0,40 m t.o.v. peil

Detail 2

Faunatrapp h = 0,20 m t.o.v. peil

Opmerkingen:

- Faunatrapp van hardhout, duurzaamheidsklasse 1, sterteklasse D50;
- Alle verbodings- en bevestigingsmiddelen thermisch verzinkt;
- Voor aanbrengen bevestigingsmiddelen eerst voorboren;
- Maatvoering in m, tenzij anders aangegeven;
- Niet aangegeven maatvoering en materialen volgens faunatrapp leverancier HIP Groen.

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00

PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard detail gemeente Hoorn

TEKENINGOMSCHRIJVING
SD-010 Faunatrapp

GETEKEND
G. Zwart

PROJECTLEIDER
J. Blaken

BESTEK
-

SCHAAL
1 : 10

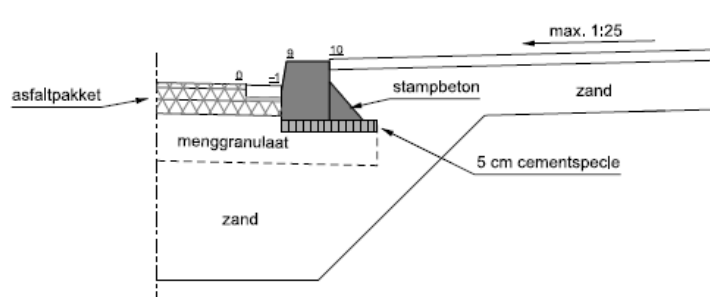
FORMAAT
A3

PROJECTNR.	TEKENINGNR.	BLAD	VERSIE	DATUM	STATUS
-	SD-010	01 van 01	1	15-11-2018	Definitief

SD-010 STANDAARD DETAIL (SD-010) by

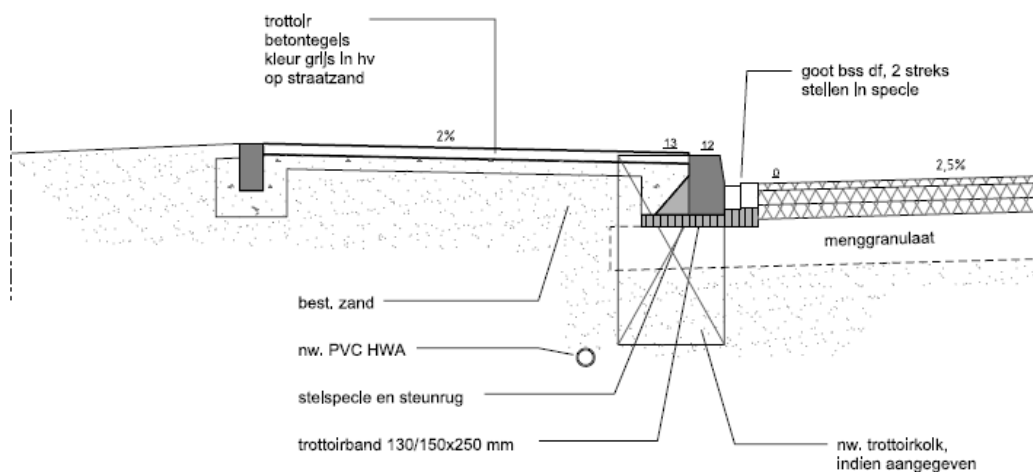
getekend
conform: **NLCS**

Bijlage II: Standaarddetailtekening A. opsluitingen, inritten en oplossingen

PRINCIPE DOORSNEDE OPSLUITING RIJBAAN

SCHAAL 1 : 20

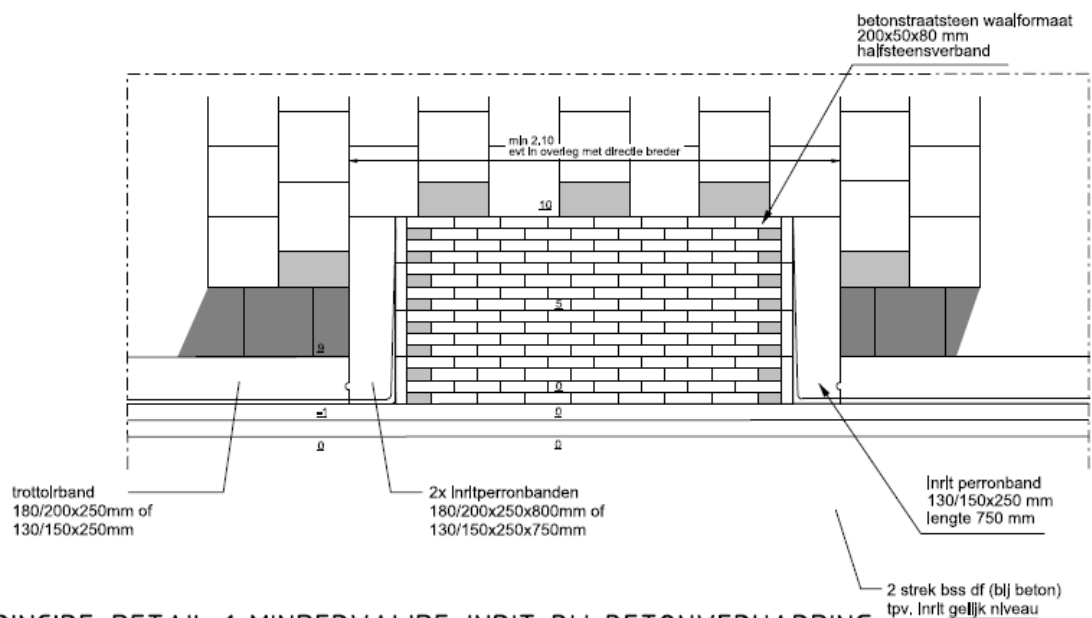

PRINCIPE PROFIEL TROTTOIRBAND EN GOOT 2 STREKS DF

SCHAAL 1 : 20

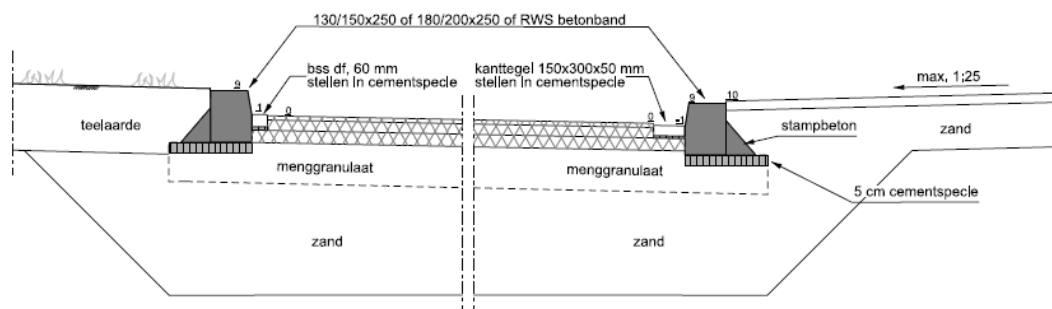

91

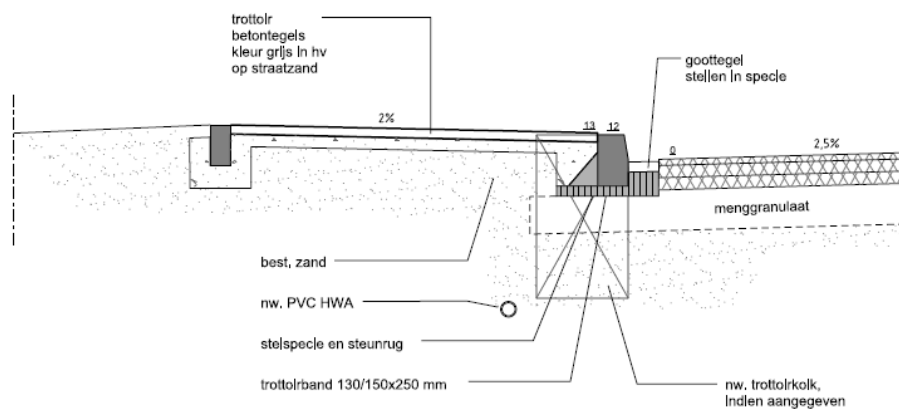
PRINCIPE-DETAIL 1 MINDERVALIDE-INRIT BIJ BETONVERHARDING

SCHAAL 1:20

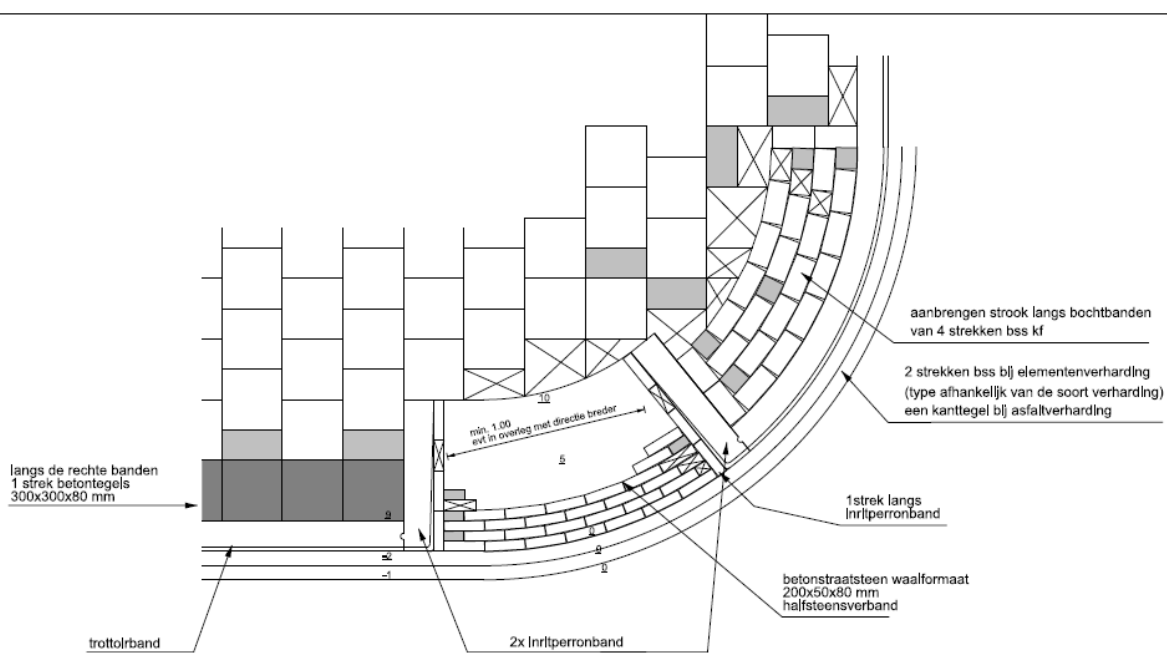
PRINCIPE DOORSNEDE OPSLUITING RIJBAAN BIJ OP 1 OOR

SCHAAL 1:20

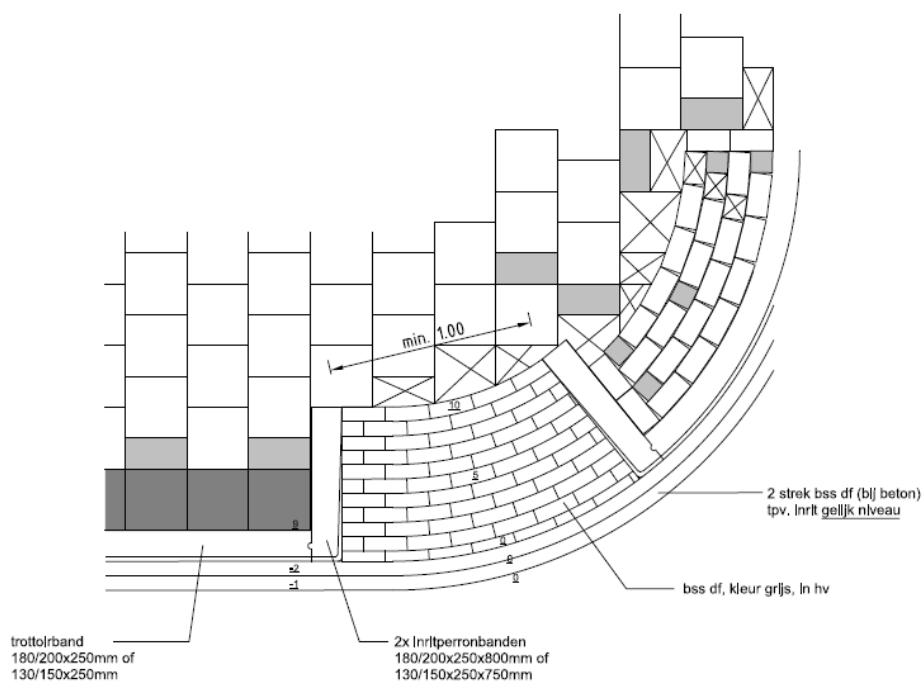
PRINCIPE PROFIEL TROTTOIRBAND EN GOOTTEGEL

SCHAAL 1 : 20

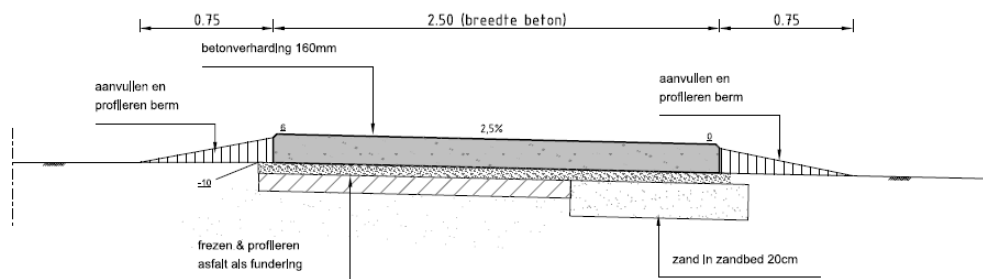
PRINCIPE-DETAIL MINDERVALIDE-OPRIT BIJ STRAAL TOT 3.50 M

SCHAAL 1:20

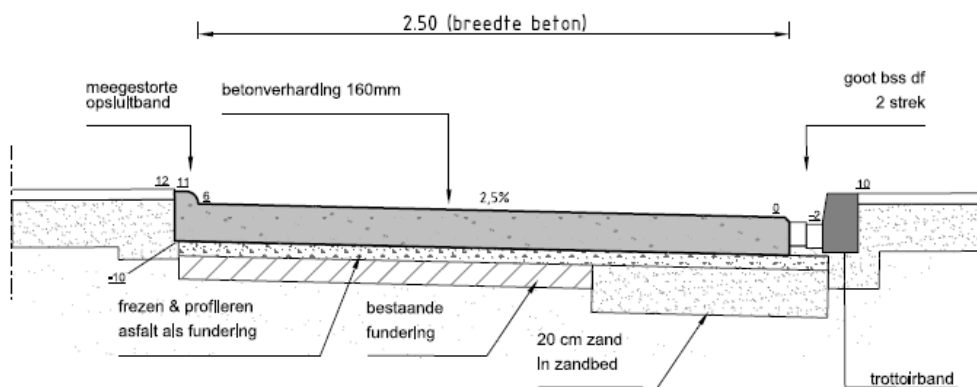
PRINCIPE-DETAIL 2 MINDERVALIDE-INRIT BIJ BETONVERHARDING

SCHAAL 1:20

PRINCIPE DOORSNEDE BETONNEN FIETSPAD ZONDER OPSLUITING

SCHAAL 1:20

PRINCIPE DOORSNEDE BETONNEN FIETSPAD MET OPSLUITING

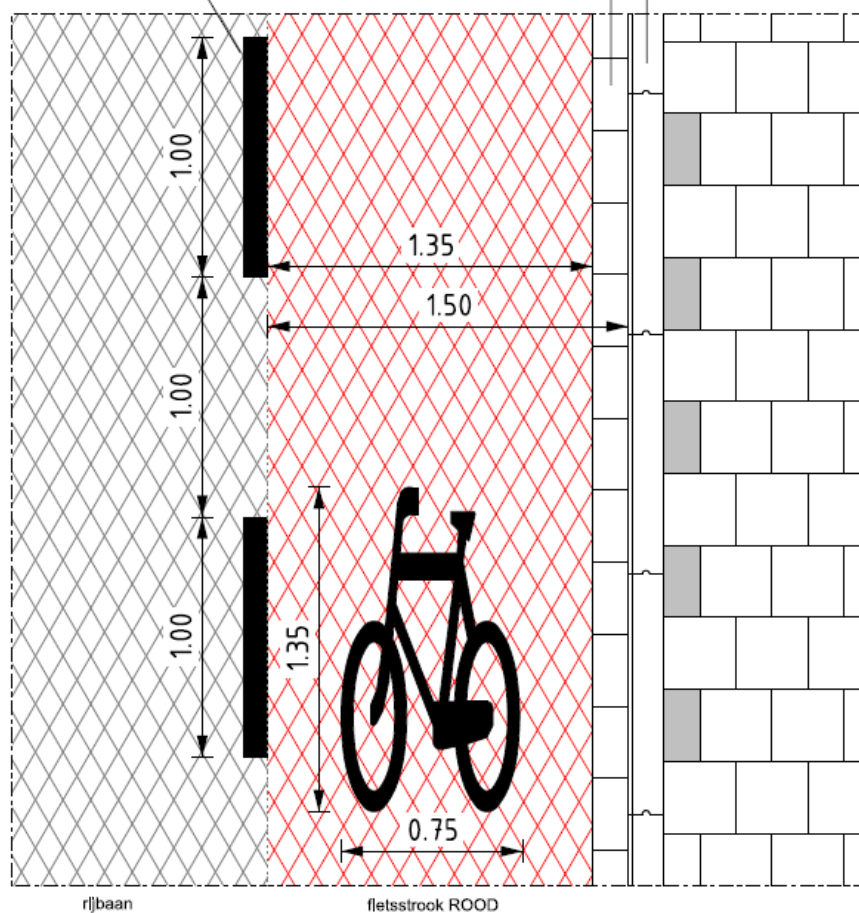
SCHAAL 1:20

lengtemarkering 1-1 streep
10 cm breed, thermoplast

0.10

kanttegel

trottoirband

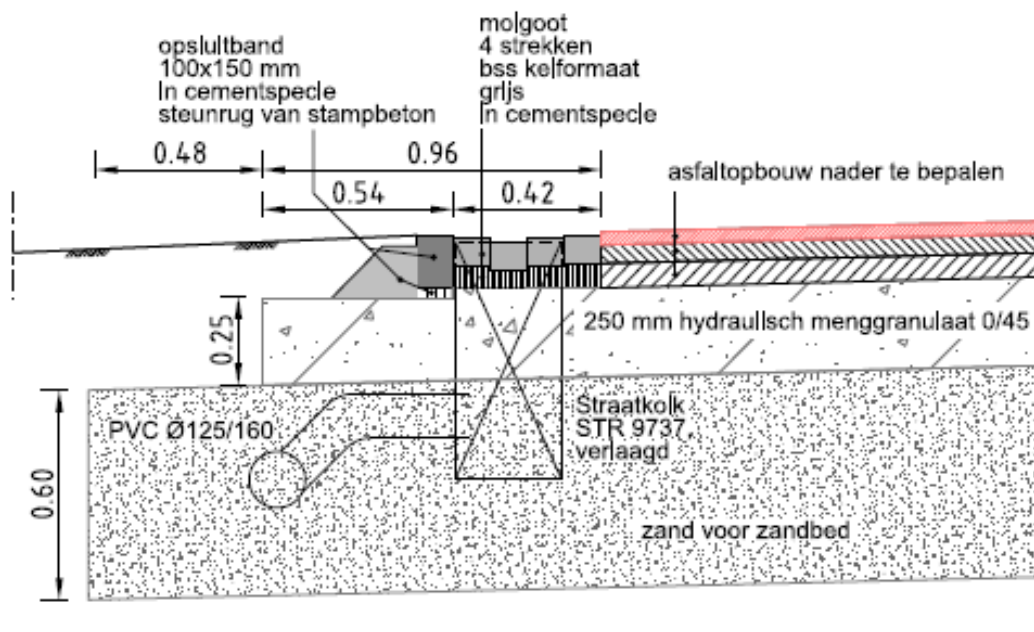

rijbaan

fietsstrook ROOD

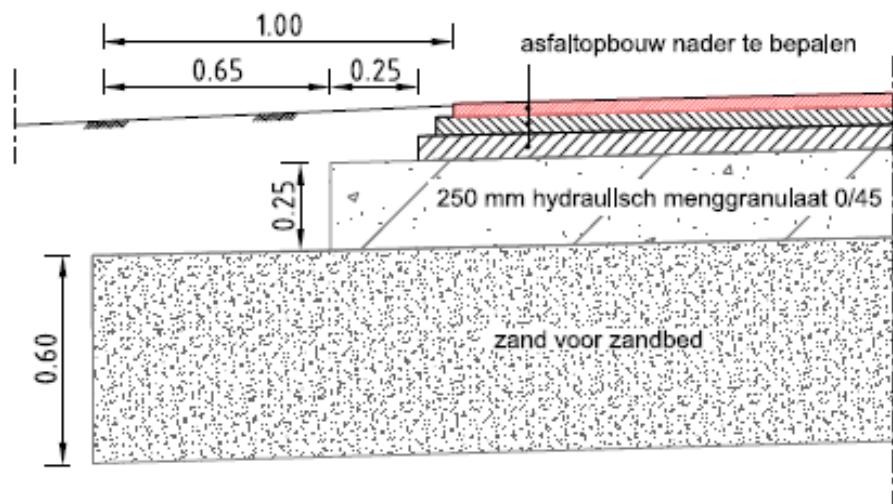
DETAIL MARKERING FIETSSTROOK

SCHAAL 1 : 20

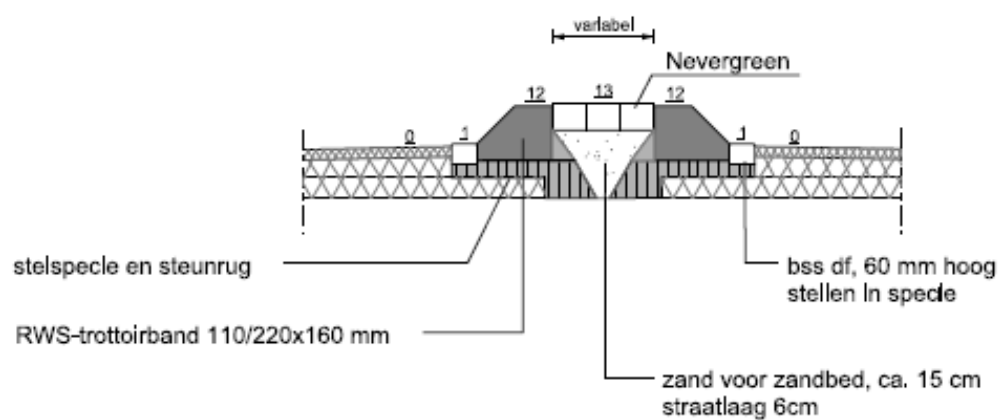
PRINCIPE DOORSNEDE MOLGOOT LANGS RIJBAAN

SCHAAL 1 : 20

ALGEMENE OPBOUW HOOFDRIJBAAN

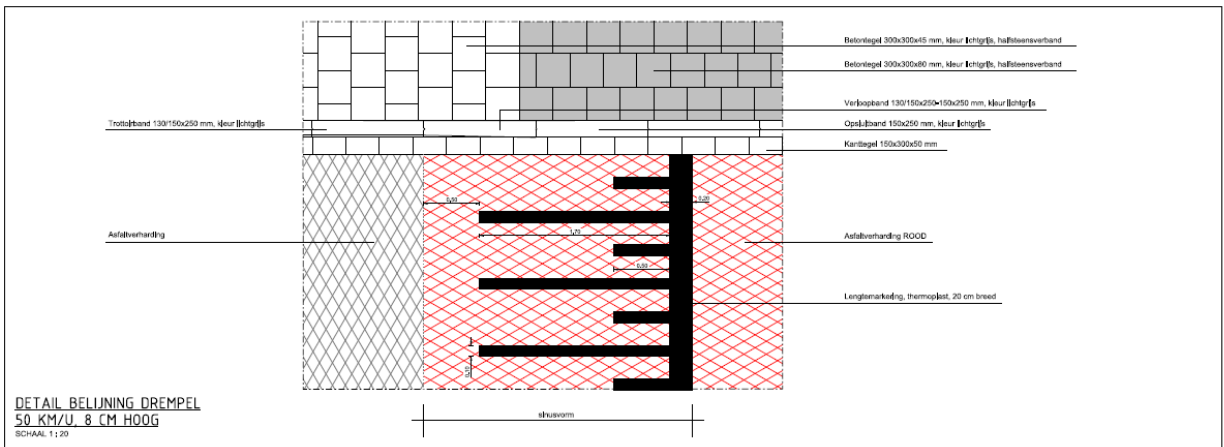
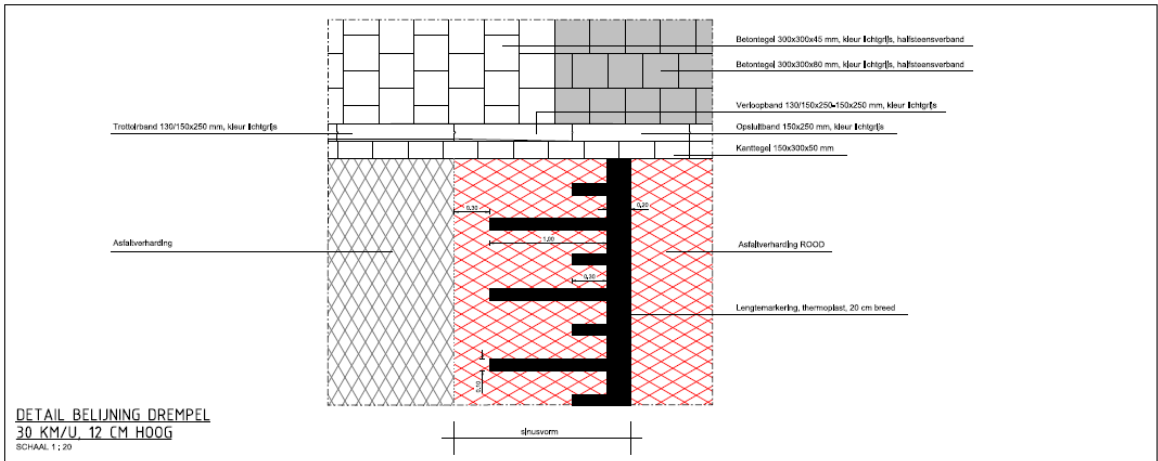
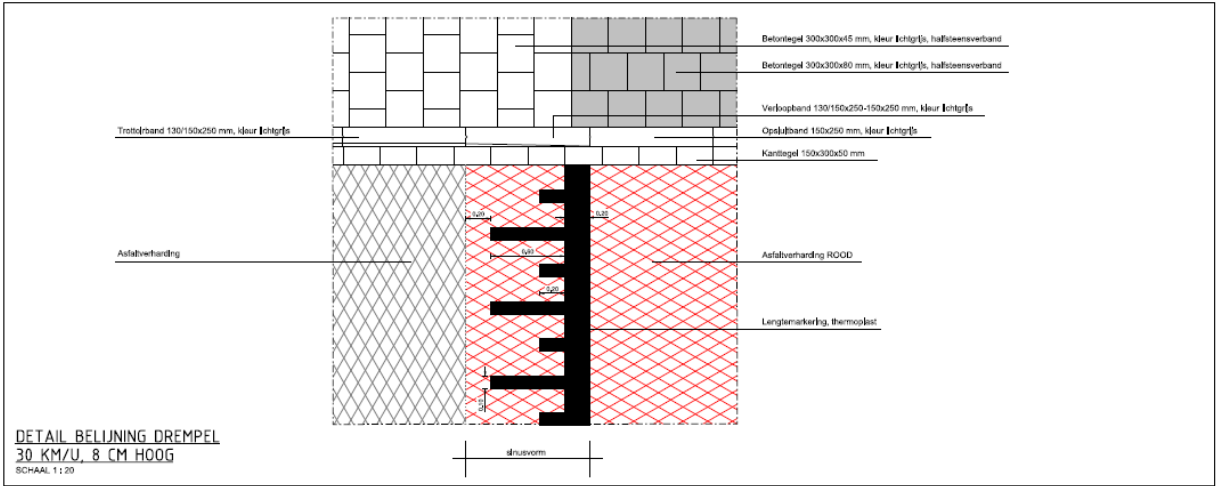
SCHAAL 1 : 20

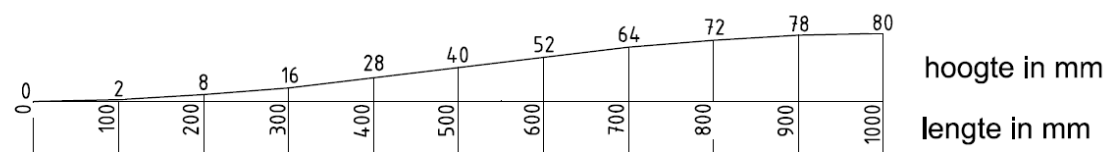

PRINCIPE DOORSNEDE HEUVEL

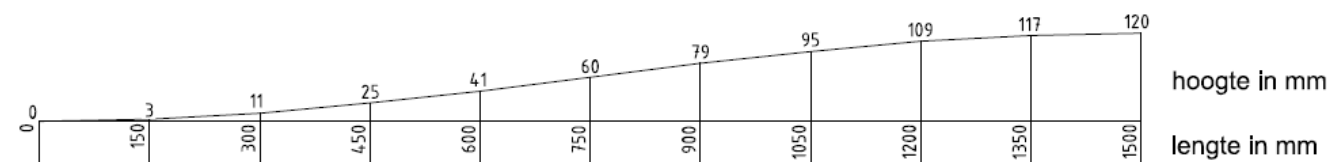
SCHAAL 1 : 20

Bijlage III: Standaarddetailtekening B. Plateaus en aansluitingen

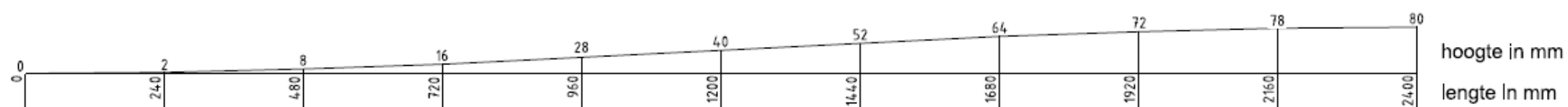

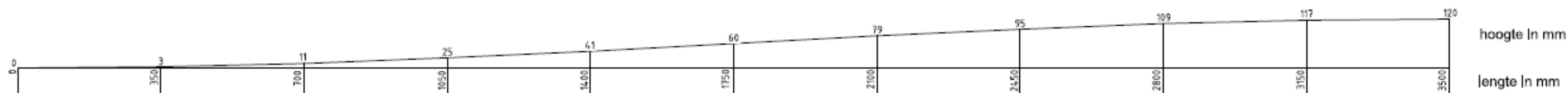
SINUSVORM
30 KM/U, 8 CM HOOG

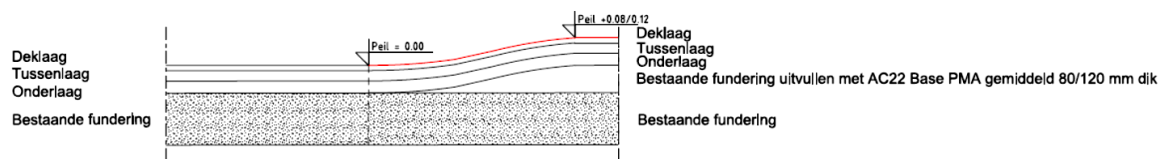
SINUSVORM
30 KM/U, 12 CM HOOG

SINUSVORM
50 KM/U, 8 CM HOOG

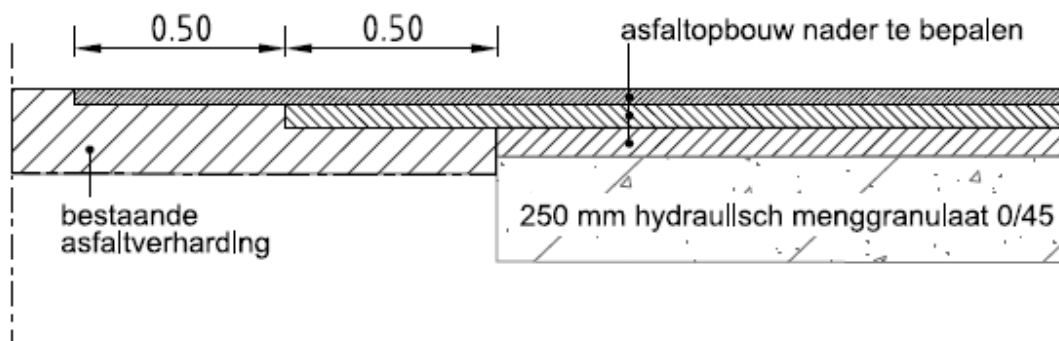

SINUSVORM
50 KM/U, 12 CM HOOG

PRINCIPE DOORSNEDE DREMPEL/PLATEAU

LENGTERICHTING SCHAAL 1 : 20 HOOGTERICHTING NIET OP SCHAAL

ALGEMENE OPBOUW HOOFDRIJBAAN

SCHAAL 1 : 20

Bijlagen IV: Aanvullingen RAW Bepalingen Openbare Verlichting

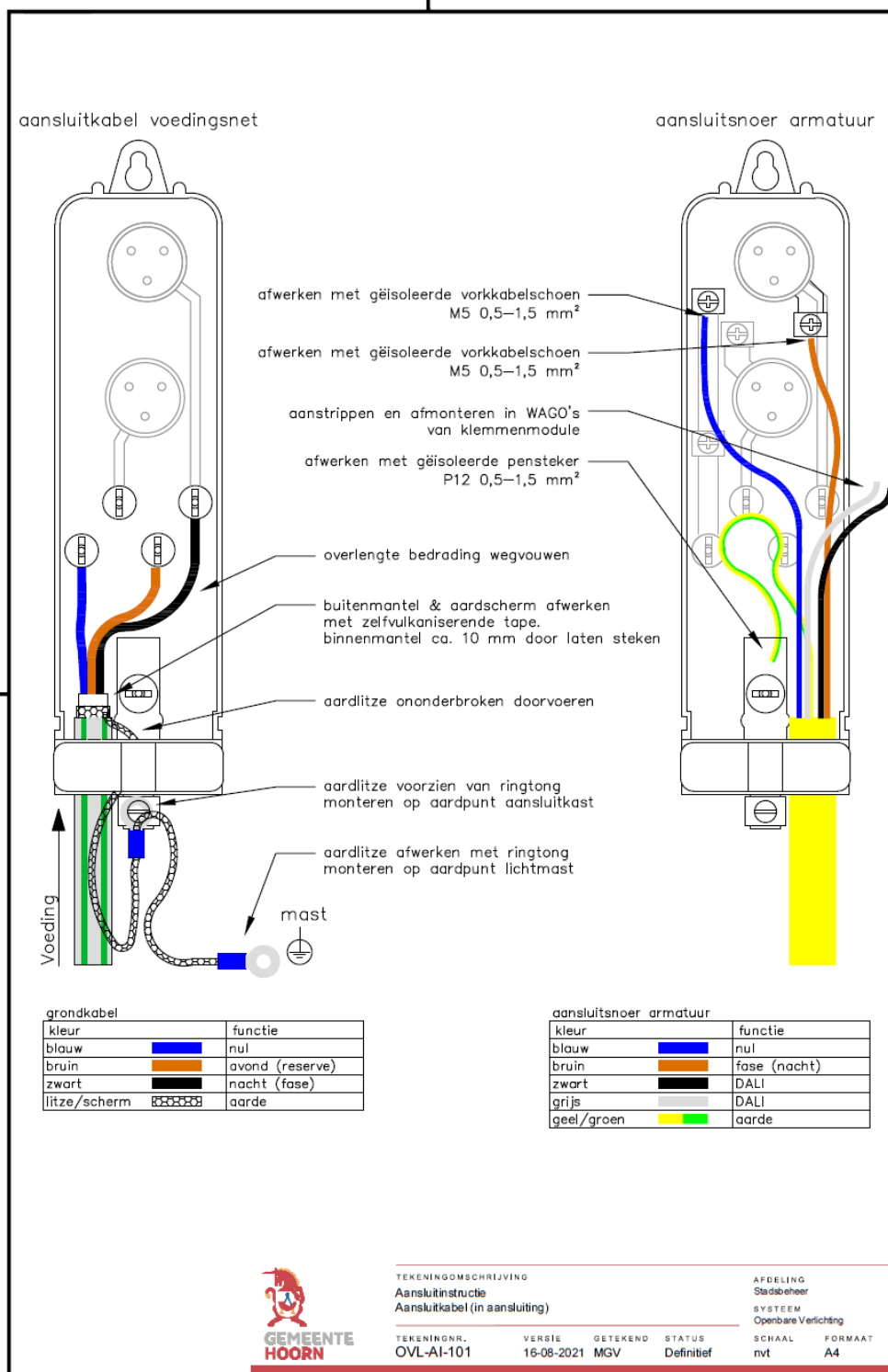
Bijlage "Aanvullingen RAW Bepalingen Openbare Verlichting" (basis RAW versie is 2020).

D.d. 3-7-2024

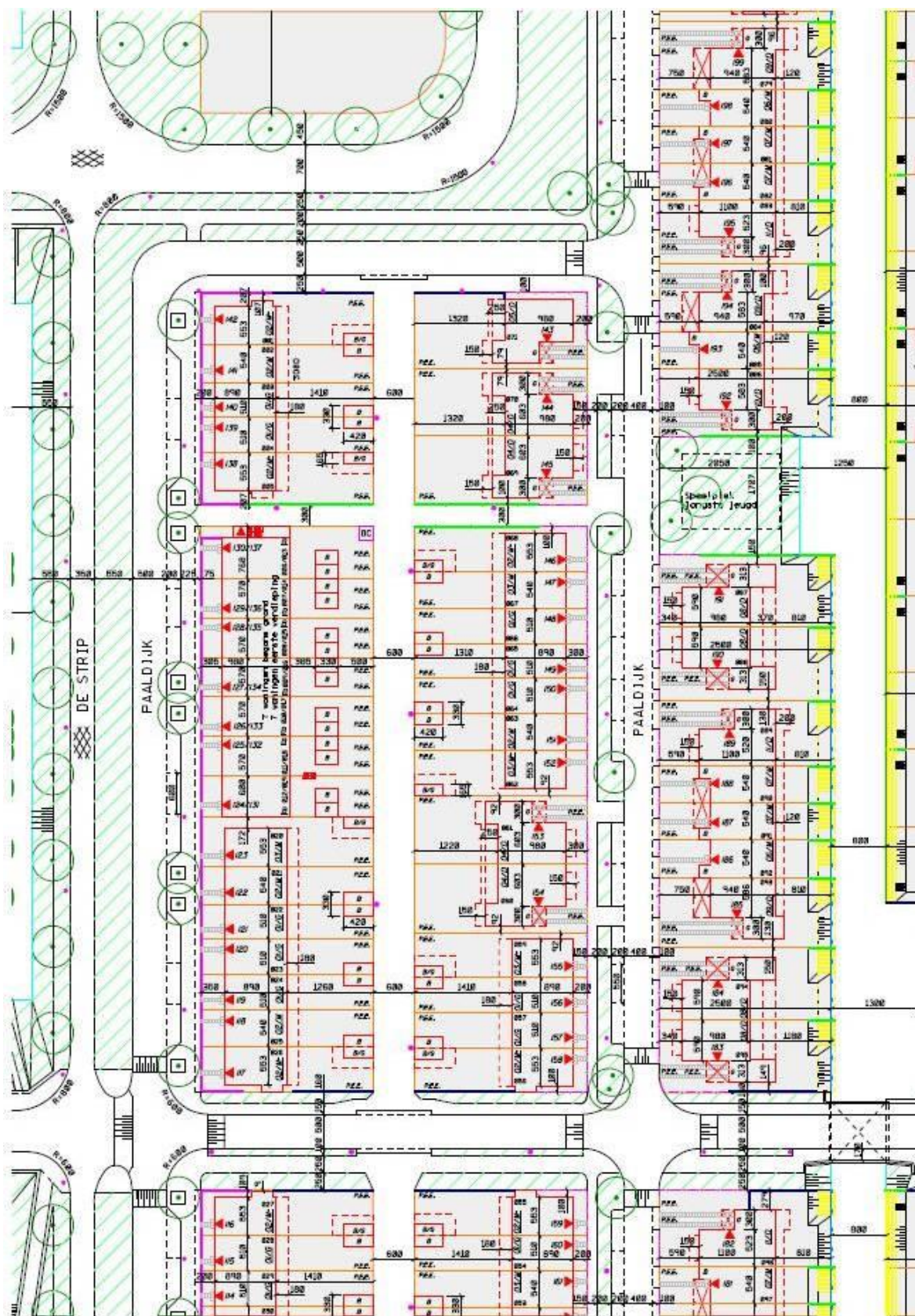
HFD	PAR	ART	LID	
24				SLEUF- EN SLEUFLOZE TECHNIEKEN
24	02			EISEN EN UITVOERING
24	02	08		GRONDWERK, OPENBARE VERLICHTINGSINSTALLATIES
			01	Sleuven en gaten ten behoeve van het aanbrengen van openbare verlichtingsinstallaties dienen voor het einde van een werkdag volledig worden gedicht (incl. sleufbedekking). De openbare ruimte dient schoon, heel en netjes achtergelaten te worden aan het einde van de werkdag. Bij overtreding (onderbroken verharding, losse stenen e.d.) zal een korting ingehouden worden van € 100,00 per geval per dag.
			02	Sleuven en gaten verdichten in lagen van maximaal 0,25 m met een verdichtingsgraad van 20 kg/cm ² .
26				KABELWERK
26	32			EISEN EN UITVOERING
26	32	01		OPENBARE VERLICHTINGSKABELS
			01	Ter plaatse van een te maken splits,- of aftakmof een overlengthe aanbrengen in de aansluitkabel van 1,0 m.
			02	Ter plaatse van het kabelinvoergat van een aan te sluiten lichtmast (aan de buitenzijde) een overlengthe aanbrengen in de aansluitkabel van 2,0 m.
		02		AFSLUITEN KABELEINDEN VAN OPENBARE VERLICHTING
			02	In afwijking van het bepaalde in artikel 26.02.05 lid 02 van de Standaard dienen bij een onderbreking van de kabelwerkzaamheden een open kabeleinde tijdelijk afgesloten te worden met een krimpdop.
		03		AANBRENGEN VAN GRONDKABEL VOOR OPENBARE VERLICHTING
			01	Grondkabel voor verlichtingsobjecten moet zonder toepassing van verbindingsmoffen worden aangebracht, behoudens voor zover de benodigde lengte niet op een standaard haspel is te leveren of als de benodigde lengte om praktische redenen niet in zijn geheel is te verwerken.
			02	De toepassing van verbindingsmoffen behoeft de goedkeuring van de directie.
		04		AANBRENGEN VAN MOFFEN VOOR OPENBARE VERLICHTING
			01	De hars van een mof dient met een inspuitspomp onder een druk van circa 2 bar ingeperst te worden.
		05		AANSLUITEN AANSLUITVOORZIENING OVL
				De aansluitkabel volgens de aansluitinstructie OVL-AI-101 d.d. 16-08-2021 aansluiten op de aansluitvoorziening in de lichtmast.
26	34			RISICOVERDELING EN GARANTIES
26	34	01		GARANTIE KABELMOFFEN VAN OPENBARE VERLICHTING
			01	De aannemer garandeert een storingsvrije werking van een door hem samengestelde kabelmof gedurende minimaal 5 jaar. Deze periode gaat in op de dag dat de kabelmof wordt samengesteld.
34				VERLICHTING
34	12			EISEN EN UITVOERING
34	12	02		AANBRENGEN VAN LICHTMASTEN
			03	In aanvulling op het bepaalde in artikel 34.12.02 lid 01 van de Standaard overlegt de aannemer met de directie ook over de richting van de deuropening.

			04	Op de vulling van het grondstuk van de lichtmast is een afwijking toegestaan, ten minste +0,05 m en ten hoogte +0,25 m boven het maaiveldniveau.
			05	Uitsluitend ongebroken betontegels (her)gebruiken rondom een lichtmast, de overgebleven ruimte en kieren dient afgewerkt te worden met koud asfalt.
			06	De plaatsingshoogte van de lichtmast wordt gemeten vanaf de onderzijde van de deur tot het direct aanliggende maaiveld. Op de plaatsingshoogte is afwijking toegestaan van +/- 3 cm.
			07	Per straat dienen alle mastdeurtjes op eenzelfde wijze in de lichtmast geplaatst te zijn; alle slotjes onder - of alle slotjes boven.
			08	De uithouders van lichtmasten dienen haaks op de weg gericht te worden. Op de plaatsingsrichting is een afwijking toegestaan van +/- 5 graden.
		03		AANBRGENEN VAN VERLICHTINGSARMATUREN
			02	Armatuur aansluitsnoer afwerken en aansluiten volgens aansluitinstructie OVL-AI-101 d.d. 16-08-2021.
			03	Koffer-armaturen met paaltopmontage dienen haaks op de weg gericht te worden. Op de plaatsingsrichting is een afwijking toegestaan van +/- 5 graden.
			04	Op de plaatsingsrichting (rotatie) van kegel-paaltoparmaturen is een afwijking toegestaan van +/- 5 graden.
34	13			INFORMATIE-OVERDARACHT
34	13	09		STERKTEBEREKENING LICHTMASTEN
			01	Uiterlijk twintig werkdagen vóór de aanvang van de productie van de lichtmasten verstrekt de aannemer sterkteberekeningen (volgens NEN-EN 40) en constructietekeningen van de lichtmasten digitaal ter informatie aan de directie. De sterkteberekeningen dienen Nederlandstalig of Engelstalig te zijn.
34	14			RISICOVERDELING EN GARANTIES
34	14	05		GARANTIE LED-ARMATUREN
			01	Op de lichttechniek (LED-lichtbron incl. driver) van de verlichtingsarmaturen dient een garantie geleverd te worden gedurende een periode van vijf jaren. De aannemer dient een garantiocertificaat in bij de directie, uiterlijk tien werkdagen voordat met de plaatsing van de verlichtingsarmaturen wordt begonnen.
34	15			BIJBEHORENDE VERPLICHTINGEN
34	15	05		LEVEREN KLEINMATERIAAL
			01	Smeermiddelen, schroeven, glijrailmoeren, tapes, smeltveiligheden, kabelschoenen etc. worden door de bestekschrijver gezien als zeer kleine leveringen. Deze zeer kleine leveringen zijn niet gespecificeerd, hiervoor wordt teruggevallen op paragraaf 30 van de UAV 2012.
34	15	06		VERKEERSMAATREGELEN
			01	Enkele verkeerskegels te gebruiken als langsafzetting langs een werkvak en de in te zetten voertuigbebording(en) en een enkel afzethak worden door de bestekschrijver gezien als maatregelen van beperkte betekenis, deze zijn niet verder specifiek beschreven in het bestek. Deze verkeersmaatregelen zijn voor rekening van de aannemer. Hiervoor wordt teruggevallen op paragraaf 30 van de UAV 2012.
34	15	07		VERWIJDEREN VERLICHTINGSOBJECTEN

			01	Tot het verwijderen, vervangen en het verplaatsen van verlichtingsobjecten behoort tevens het leveren van het benodigde zand of grond om het mastgast te vullen. De aannemer dient bij verplaatsing en/of vervanging van een verlichtingsobject te streven naar een gesloten grondbalans.
34	15	08		AANBRENGEN VAN LICHTMASTEN
			01	Tot het aanbrengen van verlichtingsobjecten of lichtmasten behoort tevens het smeren van het mastdeur-mechaniek met kopervet.
			02	Tot het aanbrengen van verlichtingsobjecten of lichtmasten behoort tevens het afvullen van het grondstuk van de lichtmast.
34	16			BOUWSTOFFEN
34	16	02		LICHTMASTEN
			03	Aan de te leveren lichtmasten zijn specifieke eisen gesteld, deze zijn als bijlage opgenomen bij het bestek (Eisen lichtmasten, Aanvullingen op de NEN-EN 40-serie, van de gemeente Hoorn).

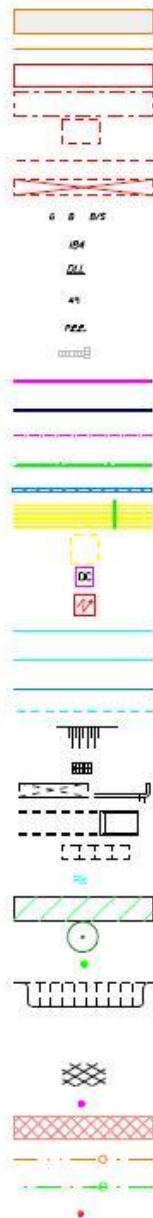

Bijlage V: Voorbeeld matenplan

VERKLARING

UITGEEFBAAR GEBIED
 PERCEELGREN
 WONING C.O. BERGING, GARAGE
 HOOFDBEBOUWING (INDICATIEF)
 OPTIE BERGING C.O. GARAGE
 BEGRENZING UITBREIDING WONING/GARAGE/BERGING
 OVERBOUWING/BALKON
 GARAGE/BERGING/STALLINGSRUIMTE
 KAVELNUMMER gem. HOORN
 WONINGTYPE
 BOUWNUMMER ONTWIKKELAAR
 PARKEREN EIGEN ERF
 VERHARDING (DERDEN)
 WUURTJE LAAG (DERDEN)
 WUURTJE HOOG (DERDEN)
 HEKWERK LAAG (DERDEN)
 HEKWERK HOOG/LAAG MET GROEN (DERDEN)
 SCHANSKORF
 STEIGER MET ERFAFSCHIEDING (DERDEN)
 OPTIE STEIGER
 ONDERGRONDSE CONTAINER (DERDEN)
 TRAFU HUISJE NUON
 WATERLIJN
 BESCHOEIING
 BESCHOEIING (DERDEN)
 ONDERWATERLIJN ECOLOGISCHE OEVER
 TALUD
 TRAPJE
 BRUG
 DUIKER
 NADER UIT TE WERKEN OBJECT (WATER OVERSTEK)
 WATER
 OPENBAAR GROEN
 BOOM (NIEUW)
 BOOM (BESTAAND)
 PARKEREN
 - DE GETEKENDE PARKEERVAKKEN OP DE RIJBAAN
 NIET ZICHTBAAR STRATEN
 ASFALT VERHARDING
 LICHTMAST
 KABELS- EN LEIDINGEN STROOK
 D.W.A. RIOLERING MET INSPECTIEPUT
 H.W.A. + DRAINAGE RIOLERING MET INSPECTIEPUT
 UITNEEMBAAR PAALTJE

- MAATVOERING IN CENTJIMETERS
 - HOOGTEMAATVOERING IN METERS t.o.v. N.A.P.
 - DE MAATVOERINGEN OVER DE WATERGANGEN ZIJN
 GERELATEERD AAN EEN WATERPEIL VAN
 -1,80 m t.o.v. N.A.P.

Parkeerstaat (Paaldijk)		
De Peyler en Zeeman		
Woning type:	Aantal W:	Aantal P.P. eigen erf:
- G en P.E.E.	-	-
P.E.E.	148	148
P.E.E.2	58	116
Totaal W:	206	
Totaal P.P. eigen erf:		264
Totaal P.P. parkeerhavens:		108
Totaal P.P. openbareweg (ca.):		-

Parkeerstaat (Wierdijk)		
Heddes en Vos		
Woning type:	Aantal W:	Aantal P.P. eigen erf:
- G en P.E.E.	97	-
P.E.E.	13	13
P.E.E.2	53	106
Totaal W:	163	
Totaal P.P. eigen erf:		119
Totaal P.P. parkeerhavens:		108
Totaal P.P. openbareweg (ca.):		44

Parkeerstaat (Inlaagdijk)		
Intermaris, Prebo West en Gemeente Hoorn		
Woning type:	Aantal W:	Aantal P.P. eigen erf:
- G en P.E.E.	6	-
P.E.E.	110	110
P.E.E.2	68	136
Totaal W:	184	
Totaal P.P. eigen erf:		246
Totaal P.P. parkeerhavens:		86
Totaal P.P. openbareweg (ca.):		59

Deel 3 - Parkeerstaat

Intermaris Projecten Hoorn				Pre-Bo-West	
Klous + Brandjes				Klous + Brandjes	
(115 woningen)				(64 woningen)	
Kavelnr. 370 t/m 468		Kavelnr. 533 t/m 548		Kavelnr. 469 t/m 532	
Type	Aantal	Type	Aantal	Type	Aantal
Ggt	27	TE	6	HDmd	4
Ggk	6	V1	4	HDmh	2
Gmk	5	V2	4	HDmt	4
GDgt	2	V3	2	Hmd	2
GDmh	7			Hmh	4
GDmk	5			Hmt	17
GVgk	3			TE	16
GVgt	3			V1	5
GVmk	4			V2	7
HDmh	4			V3	3
HDmt	2				
Hgt	11				
Hmh	4				
TD	4				
TE	12				
Subtotaal	99	Subtotaal	16	Subtotaal	64

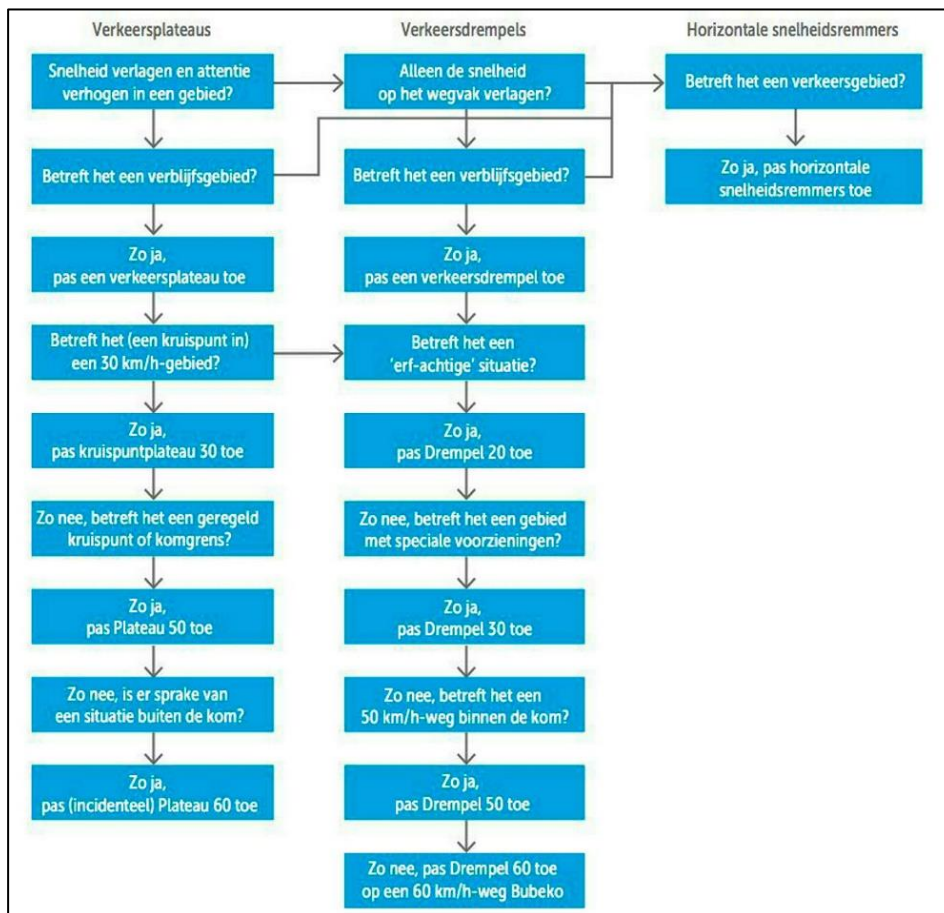
Deel 2 - Legenda

Deel 4 - Woningenstaat

Bijlage VI: Toepassen van verkeersdrempels- en plateaus

Veelvoorkomende verkeerssituaties in het buitengebied zijn kruispunten, rechtstanden, bochten in dijkwegen en wegen in recreatiegebieden. Het is een gouden regel om een verkeersremmer alleen toe te passen in de ruimten waar de verblijfskwaliteit belangrijk is en niet in de verkeersruimte. Op stroomwegen staat de verkeersvorm stromen centraal en vindt in principe geen uitwisseling van verkeer plaats (behalve op de toe- en afritten). De maatregel wordt dus alleen toegepast op erftoegangswegen en gebiedsontsluitingswegen. In de ASVV 2012 (hoofdstukken 11 en 12) zijn voorzieningenbladen met afbeeldingen en maatvoeringen van verkeersremmers opgenomen.

Aan de hand van de beslisboom verticale snelheidsremmers (zie figuur VI.1) kan de wegbeheerder een afgewogen keuze maken welke snelheidsremmer passend is voor een bepaalde verkeerssituatie. Veiligheidsaspecten voor de weggebruikers en omgevingskenmerken zijn uiteindelijk bepalend voor het type remmer dat de wegbeheerder aanlegt.

Figuur VI.1: Beslisboom verticale snelheidsremmer

Werking beslisboom

De beslisboom helpt bij de keuze van het type maatregel volgens een eenvoudig te volgen schema. De boom bestaat uit drie kolommen en heeft een beperking van de rijsnelheid als vertrekpunt. In de eerste kolom staat het verkeersplateau centraal. De keuze voor een verkeersplateau is opportuun als behalve een snelheidsremmende werking, ook de attentieverhogende functie van belang is. Daarnaast onderscheidt het verkeersplateau zich door zijn vormgeving. In de kolom 'verkeersplateaus' zitten lussen naar de kolom 'verkeersdrempels'. In de tweede kolom zijn voor het verblijfsgebied (de woonomgeving, werkomgeving, recreatie- en het buitengebied) bijpassende verkeersdrempels geselecteerd. Wanneer welke maatregel dient te worden toegepast en wat de betreffende maatvoeringen zijn, wordt in deel A van CROW-publicatie 344 'Richtlijn drempels, plateaus en uitritten' nader toegelicht. In de derde kolom mondt de beslisboom uit in horizontale snelheidsremmers, die in dit stuk buiten beschouwing worden gelaten.

Wegcategorie	ETW		GOW	
Snelheidsremmer	Bibeko	Bubeko	Bibeko	Bubeko
Drempel 20	Zelden	Nvt	Nvt	Nvt
Drempel 30	Ja	Ja	Nvt	Nvt
Drempel 50	Nvt	Nvt	Ja	Nvt
Drempel 60	Nvt	Ja	Nvt	Ja
Plateau 30	Ja	Ja	Nvt	Nvt
Plateau 50	Nvt	Nvt	Ja	Nvt
Plateau 60	Nvt	Ja	Nvt	ja

Tabel VI.1: Praktijktoeepassing verticale snelheidsremmers naar wegcategorie en binnen/buiten de kom

Uit tabel VI.1 blijkt dat verkeersdrempels zowel binnen als buiten de bebouwde kom kunnen voorkomen. Voor Drempel 20 (in 'erfachtige' verkeerssituaties) en Drempel 30 geldt dat deze alleen voorkomen op erftoegangswegen. Deze drempel en ook Drempel 50 bevinden zich uitsluitend binnen de bebouwde kom. Drempel 20 komt steeds minder vaak voor in de praktijk. Op erven worden doorgaans geen snelheidsremmers toegepast; daar geldt een maximumsnelheid van 15 km/h en zijn voetgangers op de rijbaan toegestaan. Verkeersplateaus 30 en 50 komen binnen en buiten de bebouwde kom voor. Drempel 60 en Plateau 60 komen alleen buiten de bebouwde kom voor.

Snelheidsremmende werking over een langere afstand

De snelheidsremmende werking van een drempel is plaatsgebonden. Om over een langer traject snelheidsbeheersing te bereiken, moeten vaak meer drempels worden aangelegd. De vraag dient zich dan aan hoe groot de onderlinge afstand tussen de drempels moet worden. De praktijk wijst uit dat een drempelafstand tussen 50 en 100 meter gangbaar blijkt maar dat het discomfort en rijtijdverlies voor het vrachtverkeer, het openbaar vervoer en hulpdiensten niet uit het oog mogen worden verloren.

Beoordeling en prioritering

Bij het beoordelen van een drempelverzoek hanteert de gemeente Hoorn een aantal beoordelingscriteria en een prioritering. Deze worden hierna nader toegelicht.

Beoordelingscriteria drempelverzoeken

Bij het beoordelen van een drempelverzoek wordt als eerste de vraag gesteld om welk type weg het gaat. Hiermee wordt het eerste onderscheid gemaakt.

Welk type weg?	Reactie	Reden afwijzing	Waar toepasbaar
GOW A (Provincialeweg)	Afwijzen	Weg heeft primair een ontsluitende functie	
GOW B	Afwijzen	Weg heeft primair een ontsluitende functie	
GOW C	Toepasbaar		a. Kruisingen met GOW C en D b. Kruisingen met hoofdfietsroutes c. In combinatie met zebrapaden bij schoollocaties d. Ter hoogte van wijkwinkelcentra e. Afstand tussen snelheidsremmers circa 200 meter
GOW D (Linten)	Toepasbaar		f. Kruisingen met GOW C en D g. Kruisingen met fietsroutes (zowel hoofd als ontsluitend) h. In combinatie met zebrapaden bij schoollocaties i. Ter hoogte van wijkwinkelcentra Afstand tussen snelheidsremmers circa 200 meter
30 km/h-zone	Toepasbaar		j. Kruisingen met andere 30 km/h-wegen k. Kruisingen met fietsroutes (zowel hoofd als ontsluitend) l. Kruisingen met schoolroutes m. Bij speelplaatsen/achterpaden n. Afstand tussen snelheidsremmers 70-100 meter

Tabel VI.2: Beoordelingscriteria drempelverzoeken

Prioritering

De gemeente Hoorn hanteert ook een prioritering ten aanzien van drempelverzoeken. De prioriteitsvolgorde is: 30 km/h-zone - GOW D - GOW C. Daarna wordt een prioritering op basis van de onderstaande aspecten toegepast:

3. Te combineren met onderhoudswerkzaamheden;
4. Wegvak met speelvoorziening naast de weg;
5. Kruising met vastgestelde schoolroute;
6. Kruising met hoofdfietsroute;
7. Kruising met fietsontsluitingsroute;
8. Kruising met bezoekersintensieve voorzieningen in de directe omgeving;
9. Kruising zonder voorzieningen in de directe omgeving.

De prioritering is in onderstaande tabel samengevat.

Type weg	Combinatie met onderhoud mogelijk?	Speelvoorziening aanwezig?	Schoolroute?	Hoofdfietsroute?	Fietsontsluitingsroute?	Voorzieningen aanwezig?	Overige
30 km/h-zone, doorgaand karakter	Ja	Ja	Ja	Ja*	Ja*	Bij budget	Bij budget
30 km/h-zone, alleen bestemmingsverkeer	Ja	Ja	Ja	Ja*	Bij budget	Nee	Nee
GOW D	Ja	Ja	Ja	Ja*	Bij budget	Nee	Nee
GOW C	Ja	Ja	Ja	Bij budget	Nee	Nee	Nee
GOW B	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
GOW A	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
* bij drie of meer geregistreerde ongevallen in vijf jaar tijd							

Tabel VI.3: Prioritering drempelverzoeken

Ontwerp

Uitgangspunt zijn verkeerdrempels over de volle breedte van de weg met een hoogte van 8 of 12 centimeter. Voor richtlijnen over de maatvoeringen van de verschillende typen verkeersdrempels wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van CROW-publicatie 344 'Richtlijn drempels, plateaus en uitritten'.

Bijlage VII: Praktijktoepassingen (uitritten)

De bestemming is van belang voor een uitrit. In tabel VII.1 is de toepassing van uitritten, uitritconstructies en kruispunten onderscheiden naar bestemming en naar binnen en buiten de bebouwde kom.

Bestemming	Binnen de bebouwde kom		Buiten de bebouwde kom	
	Gebiedsontsluitingsweg	Erftoegangsweg	Gebiedsontsluitingsweg	Erftoegangsweg
Woning	uitritten beperken	uitrit	uitritten vermijden	uitrit
Bedrijf	uitritten vermijden	uitrit	uitritten vermijden	uitrit
Openbaar (parkeer)terrein	uitritconstructie	kruispunt, wegen van gelijke orde eventueel uitritconstructie	uitritten vermijden	kruispunt, wegen van gelijke orde
Erftoegangsweg	uitritconstructie	kruispunt, wegen van gelijke orde*	voorrangskruispunt	kruispunt, wegen van gelijke orde
Gebiedsontsluitingsweg	rotonde of voorrangskruispunt	uitritconstructie	rotonde of voorrangskruispunt	rotonde of voorrangskruispunt

* Uitgezonderd erven. In de Uitvoeringsvoorschriften BABW is het volgende bepaald: 'De in- en uitgangen van een erf moeten reeds door hun constructie als zodanig duidelijk kenbaar zijn. Voor zover de in- en uitgangen bij een kruisende weg door motorvoertuigen kunnen worden gebruikt moeten zij als in- of uitrit zijn uitgevoerd.'

Tabel VII.1: Toepassing van uitritten, uitritconstructies en kruispunten

Hierna is puntsgewijs aangegeven waar een uitrit(constructie) wordt toegepast.

1. De ontsluiting van een gebouw, terrein of perceel op een voor het openbaar verkeer openstaande weg, waarbij wordt voldaan aan het bestemmingscriterium;
2. De ontsluiting van een gebouw, terrein of perceel op een voor het openbaar verkeer openstaande weg waarbij niet geheel wordt voldaan aan het bestemmingscriterium en het constructiecriterium de doorslag moet geven;
3. De onderlinge aansluiting van twee voor het openbaar verkeer openstaande wegen waarbij het bestemmingscriterium geheel niet geldt en het constructiecriterium duidelijkheid moet scheppen;
4. De ontsluiting van gebieden met een beperkte bestemming, zoals terreinen, 30 km/u-gebieden en erven waar het bestemmingscriterium niet geldt en het constructiecriterium duidelijkheid schept.

Wie andere bestemmingen dan particuliere woningen en terreinen van een uitrit wil voorzien, moet de uitritconstructie extra accentueren, omdat de weggebruiker op deze plekken veelal geen uitrit verwacht. De uitritconstructie wordt toegepast bij parkeerterreinen, erven en 30 km/u-gebieden. Bij de toepassing van uitritten voor de aansluiting van deze gebieden op de openbare weg is de vormgeving van de uitrit uiteindelijk bepalend of de situatie ook daadwerkelijk als uitrit kan worden bestempeld. Omdat de status van de uitrit niet kan worden afgeleid uit de omgeving, moet deze duidelijk worden gemaakt met de constructie van de uitrit. In het algemeen geldt dat uitritconstructies op hun plaats zijn in situaties waar een verschil in hiërarchie van wegen geldt: van erftoegangsweg naar gebiedsontsluitingsweg en omgekeerd.

Woningen en bedrijven

Van oudsher wordt de aansluiting van een particulier terrein op de openbare weg een uitrit genoemd. De beperkte bestemming ligt hier vast en de verkeerssituatie is hier helder. Op grond van het RVV geldt: laat bij het in- of uitrijden van een uitrit het overige verkeer voortgaan. Deze situatie komt vaak voor buiten de bebouwde kom.

Parkeerterreinen aan erftoegangswegen of gebiedsontsluitingswegen

Voor het accentueren van de aansluiting van een (parkeer)terrein op een erftoegangsweg of gebiedsontsluitingsweg als uitrit is het maken van een uitritconstructie noodzakelijk. De uitvoering met gebruik van inritblokken dient hier te worden toegepast.

30 km/u-gebieden en erven

Wettelijk is het toegestaan om binnen een 30 km/u-zone uitritconstructies aan te brengen. Gezien de nagenoeg gelijke gedragseffecten van de uitritconstructie en van de voorrangsregeling wordt aanbevolen binnen 30 km/u-zones geen uitritconstructies aan te brengen, met uitzondering van de in de Uitvoeringsvoorschriften BABW genoemde situaties.

Een dergelijke uitzondering geldt voor erven binnen een 30 km/u-gebied. Daar moet wel een uitritconstructie worden toegepast. Bestaande uitritconstructies binnen 30 km/u-zones kunnen het beste worden omgebouwd tot een kruispuntplateau.

Binnen 30 km/u-gebieden (erftoegangswegen) geldt in beginsel dat bestuurders voorrang aan voor hen van rechts komende bestuurders verlenen. Een voorrangsregeling mag, conform de Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens binnen 30 km/u-wegvakken en 30 km/u-zones, slechts worden toegepast bij rotondes en kruispunten met:
--

1. Een vrijliggende busbaan;2. Een vrijliggend fietspad of een vrijliggend fiets/bromfietspad;3. Een hoofd fietsroute die duidelijk als zodanig herkenbaar is en waarop slechts een ondergeschikte hoeveelheid gemotoriseerd verkeer voorkomt.

Overgang erftoegangswegen/gebiedsontsluitingswegen

De in- en uitgangen bij een kruisende weg die door motorvoertuigen kunnen worden gebruikt, worden als uitritconstructie uitgevoerd. Bij een overgang van gebiedsontsluitingswegen naar erftoegangswegen is sprake van een verschil in hiërarchie van wegen en wordt de uitritconstructie aanbevolen. Let op: de uitritconstructie is niet bedoeld om de voorrang te regelen. Een vaak gebruikte toepassing is de 'poort met uitritconstructie in zijstraat'. De uitritconstructie accentueert hier de overgang tussen wegcategorieën en is bedoeld om het verschil in hiërarchie tussen de wegen aan te geven. Op deze manier schept de wegbeheerder duidelijkheid in de verkeerssituatie en wordt het gewenste verkeersgedrag getoond. Deze verkeerssituatie doet zich alleen binnen de bebouwde kom voor.

Bedrijventerreinen

Voor bedrijventerreinen geldt een 'bedrijfsuitritcriterium': de uitrit van een bedrijventerrein wordt extra geaccentueerd door een brede witte, doorgetrokken streep om de bestemming aan te geven. In dit geval is er geen sprake van een trottoir dat doorloopt. Deze situatie geldt zowel binnen als buiten de bebouwde kom en alleen op erftoegangswegen.

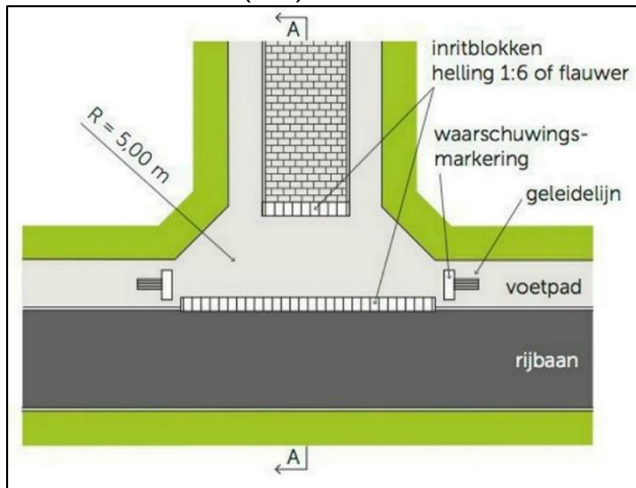
Ontwerp

Het ontwerp van de uitritconstructie dat voldoet aan het constructiecriterium is in de onderstaande figuren weergegeven. Het trottoir en/of het fietspad langs de doorgaande weg loopt op nagenoeg dezelfde hoogte door over de aansluitende weg en het hoogteverschil wordt overwonnen met inritblokken. Dit laatste zowel aan de voorzijde van de uitritconstructie langs de doorgaande weg, als aan de achterzijde in de zijweg.

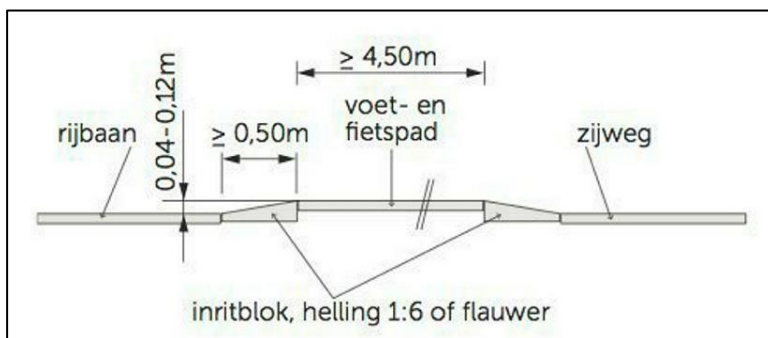
Mogelijke uitvoeringsvarianten

In beginsel dient de uitrit volgens de richtlijn te worden uitgevoerd (zie figuren VII.1 t/m VII.3). In sommige gevallen kan het echter nodig zijn om het ontwerp aan te passen. In de ASVV 2012 (13.2.6) zijn twee uitvoeringsvormen beschreven:

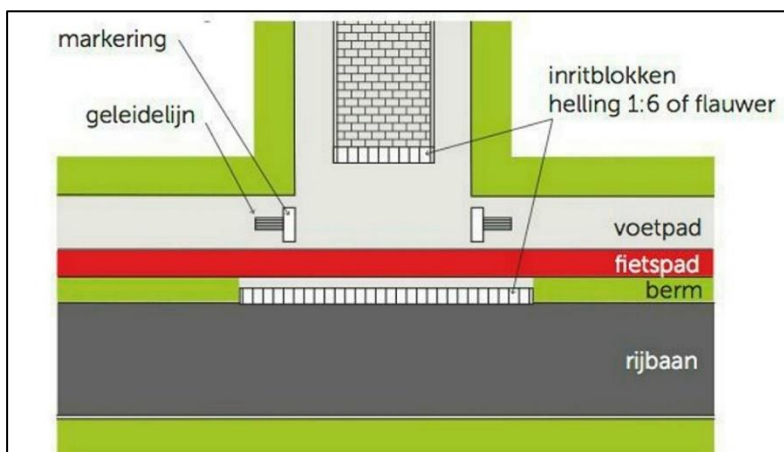
1. Figuur 2.4 (met niveauverschil) met gebruik van inritblokken;
2. Figuur 2.5 (met niveauverschil) met gebruik van hoekelementen (25a) of een verlaagde trottoirband (25b).

Figuur VII.1: Uitrithoek met inritblokken en doorgaand trottoir (voor dwarsprofiel A-A, zie figuur 2.2)

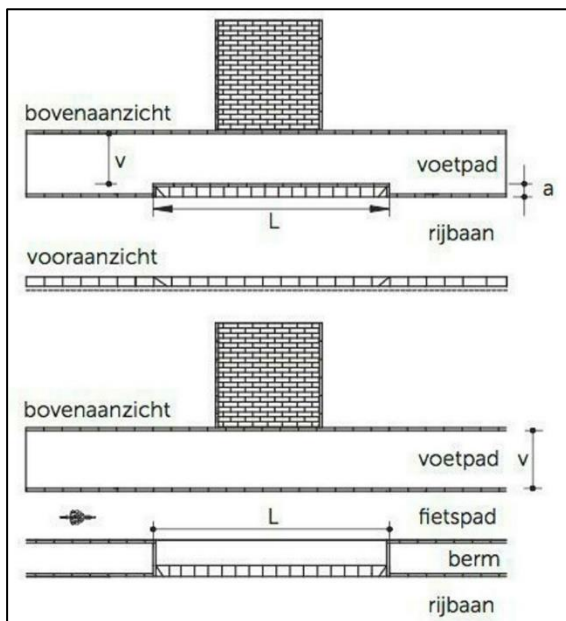

Figuur VII.2: Dwarsprofiel A-A; als er sprake is van alleen een voetpad, is de breedte daarvan $\geq 1,50$ meter

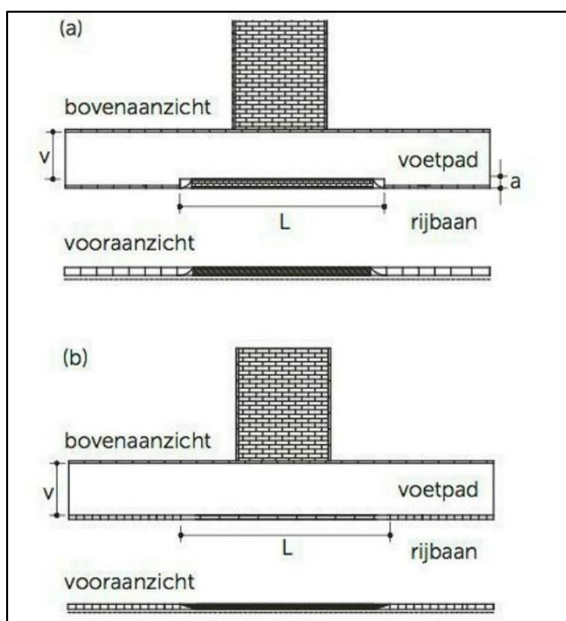
Figuur VII.3: Uitrithoek met doorgaand trottoir; fietspad en tussenberm

Figuur VII.4 wordt aanbevolen voor alle nieuw te maken constructies

Figuur VII.4: Uitrit met inritblokken

Figuur VII.5 is aanvaardbaar in bestaande situaties als er wel een trottoir of fietspad aanwezig is.

Figuur VII.5: Uitrit met hoekelementen (a) of verlaagde trottoirband (b)

Samenvattend, moet een uitrit als zodanig herkenbaar zijn aan de hand van het bestemmingscriterium en/of het constructiecriterium. Als niet aan het bestemmingscriterium wordt voldaan, dan geldt het constructiecriterium wil er sprake zijn van een uitrit. Daarvan is sprake als een *uitritconstructie* is toegepast. Hierna is puntsgewijs aangegeven aan welke richtlijnen een uitritconstructie moet voldoen. In tabel 2.1 zijn deze richtlijnen kort samengevat.

3. Toepassing van 'diepe' inritblokken. Deze zijn voor alle categorieën voertuigen veel beter berijdbaar dan korte inritblokken en met name voor fietsers en rolstoelgebruikers;

4. Het hoogteverschil tussen de rijbaan en de uitritconstructie moet beperkt zijn in verband met de berijdbaarheid vanaf de hoofdweg. Dit is mogelijk door de inritblokken achterover te laten hellen;
5. De helling van de inritblokken bedraagt 1:6 (of minder steil) (zie figuur VII.3);
6. De breedte van de uitritconstructie in het dwarsprofiel (zie figuur VIII.2) bedraagt bij voorkeur 4,50 meter of meer (wielbasis personenauto 2,76 meter) om schade aan de onderzijde van personenauto's te voorkomen; bij een lage uitritvoering (8 centimeter) mag dit ook minder zijn, rekening houdend met de wielbasis en de rijcurve;
7. Voor de herkenbaarheid van de uitritconstructie moet de verharding van het trottoir en/of van het fietspad wat kleur en structuur betreft worden doorgezet (bijvoorbeeld trottoirtegels voor het voetpad en (rood) asfaltbeton voor het fietspad). In verband met het mogelijk stukrijden van de trottoirtegels van 30 x 30 centimeter, kunnen ook 20 x 20-tegels worden toegepast. Het trottoir/fietspad loopt 'ononderbroken' op nagenoeg dezelfde hoogte langs de doorlopende weg. De inritblokken zijn van afwijkend materiaal om deze te markeren;
8. De inritblokken liggen in de lijn van de kantopsluiting of van de rand van de rijbaan;
9. Bij het voorschrijven van de diepte van het inritblok moet rekening worden gehouden met de dikte van de trottoirband én de tegelmaat. De som van de dikte van de trottoirband plus de hele (eventueel halve) tegel moet gelijk zijn aan de diepte van het inritblok.

Als het niet mogelijk is om een uitrit door de constructie herkenbaar te maken, dan moet de oplossing worden gezocht in:

10. Een kruispunt waar bestuurders voorrang aan voor hen van rechts komende bestuurders verlenen; of;
11. Een kruispunt met verkeerstekens (voorrangsweg of voorrangskruispunt).

Kenmerken uitritconstructie	Richtlijnen
Trottoir en/of fietspad langs doorgaande weg	Kleur en materiaal herkenbaar als trottoir/fietspad
	Trottoir: doorgetrokken tegels (20 x 20, of 'dikke' tegels tegen stukrijden), fietspad: doorgetrokken asfaltbeton
	Lengte loopt aan beide zijden minimaal 5 m voorbij uitrit
	Als trottoir/fietspad langs doorgaande weg ontbreekt, een aanzet van een trottoir aan weerszijden van de uitritconstructie aanleggen
	Een breed trottoir heeft diepe (> 0,45 m) blokken
Inritblokken/verlaagde trottoirband	'Diepe' inritblokken; houd rekening met dikte trottoirband en tegelmaat: som moet gelijk zijn aan diepte inritblok
	Helling bedraagt 1:6 of flauwer
	Aanleggen in lijn van de kantopsluiting of van de rand van de rijbaan
	Aansluiting rijbaan/wegverharding op inritblok is vlak (hoogteverschil < 0,02 m)
	Aansluitbogen/bochtbanden ontbreken; er worden rechte banden toegepast
	Breedte loopoppervlak tussen de inritblokken aan weerszijden van een uitritconstructie, dan wel tussen de inritblokken en de rand van het trottoir bedraagt ten minste 0,9 m, maar bij voorkeur 1,2 m of meer
Breedte constructie	4,50 m verhoogd voet- en fietspad + 0,50 m inritblokken aan weerszijden (totale breedte: 5,50 m)
Hoogte constructie	0,04 – 0,12 m; uitritconstructies zonder niveauverschil zijn niet gewenst

*Tabel VII.1:
Samenvatting
richtlijnen uitritten*

Bijlage VIII: Fietspalen

Paaltjes op fietspaden vormen een belangrijk verkeersveiligheidsrisico. Jaarlijks worden naar schatting landelijk circa 300 fietsers opgenomen in het ziekenhuis vanwege een aanrijding met een paaltje. En in enkele gevallen is een dodelijk slachtoffer te betreuren. De indruk bestaat dat veel fietspaaltjes 'zomaar' worden geplaatst (bron: Fietzersbond).

Om te voorkomen dat binnen de gemeente Hoorn 'zomaar' fietspalen worden geplaatst, volgt de gemeente de richtlijnen van het CROW.

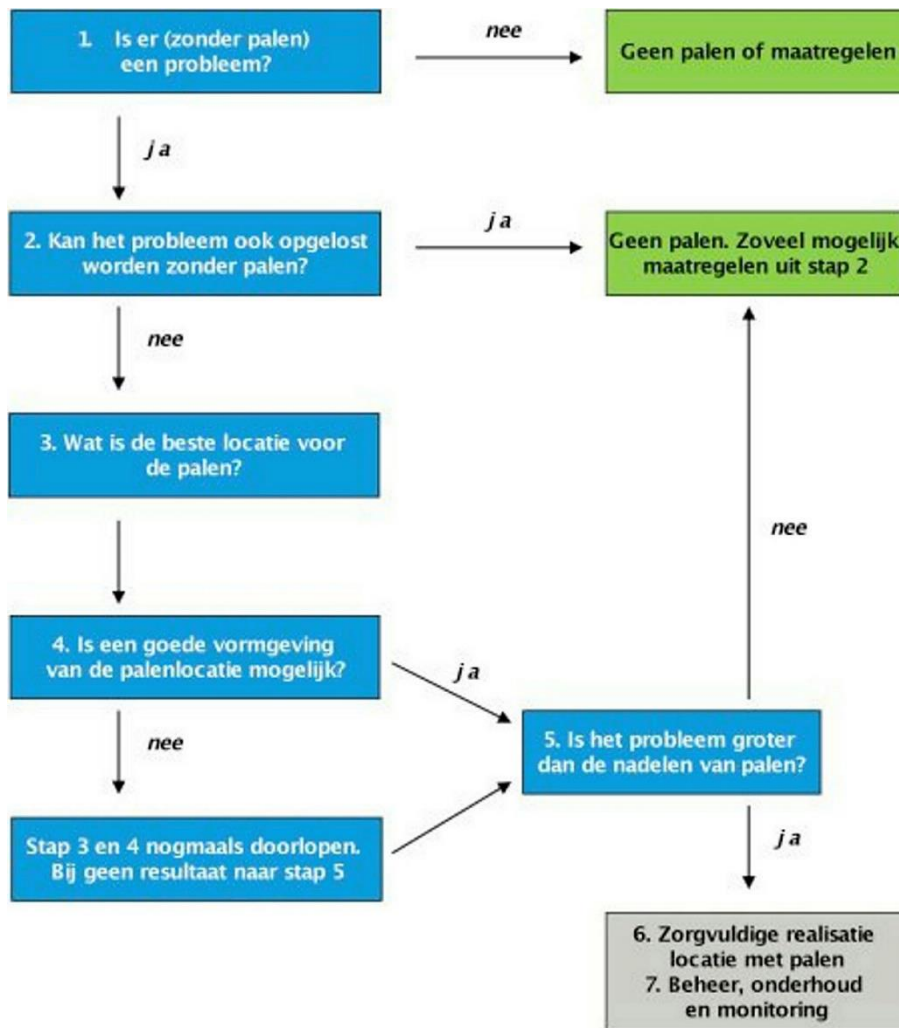
Figuur VIII.1: Fietspalen binnen Hoorn (bron: Cyclomedia)

Keuzeschema CROW

Het advies van het CROW gaat als volgt:

Plaats alleen palen als de noodzaak duidelijk aangetoond is. En voor bestaande situaties: verwijder de palen, tenzij de noodzaak aangetoond is.

De gemeente Hoorn is net als het CROW terughoudend in het plaatsen van fietspalen. Bij het kiezen om een paaltje te plaatsen of te verwijderen is het keuzeschema in figuur VIII.2 doorlopen. Het keuzeschema is opgesteld door het CROW en bestaat uit zeven stappen.

Figuur VIII.2: Keuzeschema CROW sanering paaltjes op het fietspad. (Bron: CROW keuzeschema sanering paaltjes op het fietspad)

Stap 1: Is er (zonder palen) een probleem?

In deze eerste stap wordt het probleem zo goed mogelijk gedefinieerd en wordt een inschatting gemaakt van de omvang van het probleem.

Het gaat meestal om één van de volgende problemen:

1. hinder en gevaar door rijdende (personen)auto's op het fietspad;
2. hinder en gevaar door geparkeerde (personen)auto's op het fietspad;
3. beschadiging van verharding, kunstwerken of bermen door zware voertuigen.

Het gaat dan om vragen als: Hoe vaak komt ongewenst gedrag op het fietspad voor?

Met deze stap kan het nut en de noodzaak van het plaatsen van een paaltje bepaald worden.

Stap 2: Kan het probleem opgelost worden zonder palen?

Met alternatieve oplossingen is het soms mogelijk om het probleem om te lossen.

Voor vrijwel alle situaties geeft het CROW de volgende tips:

4. Duidelijke(r) bebording en markering, bijvoorbeeld vooraankondiging doodlopende weg.
5. Omwonenden in de buurt informeren over ongewenst gebruik en de nadelen daarvan.
Anderzijds aan klagers uitleggen dat een incidentele auto op het fietspad niet altijd de plaatsing van palen rechtvaardigt;

6. Aanspreken specifieke overtreeders. Met name als de overtreeders werknemers van een bedrijf betreft, is dit kansrijk.
7. Handhaving, bijvoorbeeld in de spits of tijdens evenementen.

Als hinder en gevaar door rijdende auto's het probleem zijn:

8. de formele route voor het autoverkeer korter of sneller maken;
9. de oneigenlijke route via het fietspad langer of lastiger maken, bijvoorbeeld door een doorsteek via een berm onmogelijk te maken.

Als hinder en gevaar door geparkeerde auto's het probleem zijn:

10. meer parkeervoorzieningen aanleggen voor of na het fietspad;
11. parkeren in de berm van het fietspad fysiek moeilijk of onmogelijk maken;
12. handhaving is bij foutparkeren kansrijker dan bij oneigenlijk gebruik door rijdende auto's, omdat de overtreding langer duurt.

Als beschadiging door zware voertuigen het probleem is:

13. Zwaardere constructie toepassen, zodat zware voertuigen geen schade aanrichten. Dit is ook van belang voor onderhoudsvoertuigen.
14. Hoogtebeperking instellen en handhaven.

Stap 3: Wat is de beste locatie voor de palen?

De locatie van een paaltje is van belang voor de veiligheid van een fietser. De volgende tips zijn opgenomen in het CROW om de juiste locatie te kiezen voor fietspaaltjes:

15. De locatie sluit aan bij het verwachtingspatroon en het attentieniveau van fietsers: nabij het begin van een fietspad of een bijzonder punt.
16. Hoewel een hoger attentieniveau gewenst is, mag de taakbelasting voor de fietser niet te groot zijn. Bijvoorbeeld niet te dicht op een kruispunt, niet in een bocht, niet onderaan een helling. Aanbevolen wordt om een afstand aan te houden van minimaal 12,5 meter tot het kruisingvlak.
17. Zichtbaarheid: nabij openbare verlichting, niet in een bocht.
18. Praktisch: voldoende ruimte voor een goede vormgeving.
19. Strategisch en effectief: De gewenste locatie hangt samen met de aard van het probleem. Als rijdende auto's het probleem zijn, dan is vaak één knip op een strategische locatie toereikend. Bij hinder en gevaar door geparkeerde auto's is vaak een soort cordon nodig. In alle gevallen mogen er geen 'lekken' zitten in de fysieke afsluiting, bijvoorbeeld doordat automobilisten via het trottoir of het gazon de afsluiting kunnen passeren. Aansluiting bij bestaande barrières (gebouwen, heggen, bomen, lichtmasten, watergangen) kan hieraan bijdragen.

Stap 4: Is een goede vormgeving van de locatie met palen mogelijk?

Een belangrijk uitgangspunt is dat palen **nooit op de 'natuurlijke' rijlijn** van fietsers mogen staan. Normaal gesproken houdt een fietser een afstand van 30 tot 100 centimeter aan tot de trottoirband of de berm. Rekening houdend met een stuurbreedte van 75 centimeter, gaat het dus om een strook van circa 130 centimeter vanaf de trottoirband of de berm. Zolang we geen palen plaatsen in deze strook, kan een solofietser - bijna met zijn ogen dicht- de palen passeren zonder koersaanpassing. De gedragsobservaties bevestigen dat dit een effectief uitgangspunt is.

De palen moeten ook zo geplaatst worden dat het voor fietsers **in één oogopslag** duidelijk is welke doorgang zij geacht worden te nemen. Dit is vooral relevant als het fietspad of de weg zo breed is, dat er meerdere palen nodig zijn om motorvoertuigen te weren. De gewenste doorgang moet duidelijk het breedst zijn. Ook de inleidende markering kan sterk bijdragen aan die duidelijkheid.

Daarnaast is het voor fietsers wenselijk om **de afstand tussen de palen zo groot mogelijk** te maken, maar dit mag natuurlijk niet ten koste gaan van het uiteindelijke doel van de palen: het weren van motorvoertuigen. De minimum breedte van de doorgang is 160 centimeter. Hoewel een derde van de personenauto's (iets) smaller is, blijkt uit de evaluatie dat een doorgang van 160 centimeter effectief is om personen-auto's te weren.

Stap 5: Is het probleem groter dan de nadelen van het paaltje?

In stap 5 wordt nogmaals getoetst of de nadelen van de palen niet groter zijn dan het op te lossen probleem. Dit is met name van belang als een vormgeving, zoals in stap 4 wordt beschreven, niet gerealiseerd kan worden, bijvoorbeeld vanwege ruimtegebrek of kwaliteitseisen aan de openbare ruimte. Deze afweging kan ertoe leiden dat er geen palen geplaatst worden of dat palen verwijderd worden.

Stap 6: Let op details bij realisatie

Het realiseren van palenlocatie lijkt een eenvoudige opgave. Toch bleek het op de proeflocaties lastig om de uitgangspunten uit het keuzeschema tot in detail op straat gerealiseerd te krijgen. Misschien gaat men wel minder secuur te werk, juist omdat het zo eenvoudig lijkt. De macht der gewoonte speelt daarbij waarschijnlijk ook een grote rol. Het is daarom belangrijk dat wegbeheerders de komende tijd scherp toezien op realisatie conform de aanbevelingen.

Stap 7: Organiseer beheer, onderhoud en monitoring

De laatste stap is het organiseren van beheer, onderhoud en monitoring. Hierbij gaat het om het schoonmaken van de paden en palen om de zichtbaarheid te waarborgen. Tevens is een punt van aandacht de gladheidbestrijding. De gladheidsbestrijdings-voertuigen moeten toegang krijgen tot de fietspaden. Tot slot moet er gemonitord worden of het paaltje daadwerkelijk een autowerkende functie heeft en in de toekomst deze ook behoud (*bron: CROW-keuzeschema sanering paaltjes op het fietspad*).

Alternatieve oplossingen

Indien het noodzakelijk is om een fietspaal te plaatsen is de juiste uitvoering van groot belang. Binnen de gemeente Hoorn is het wenselijk om de fietspalen uit te voeren volgens de volgende voorbeelden:

Tweerichtingsfietspaden

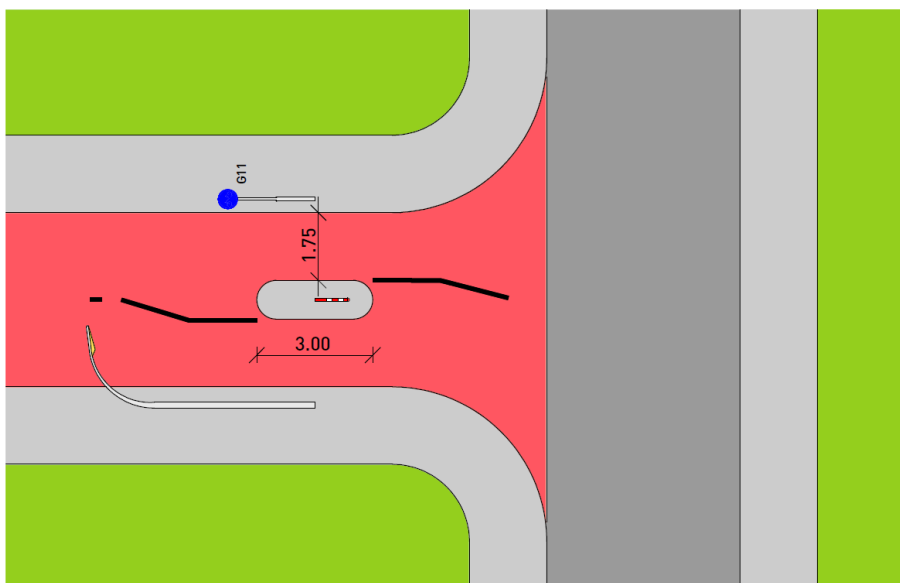
Op basis van een onderzoek van de gemeente Zwolle wordt bij het plaatsen van fietspalen een passeerruimte tussen de 1,50 meter (fietspad van 3 meter) tot 1,75 meter (fietspad van 3,50 meter) aangehouden. Dit betekent dat op fietspaden tot 3,50 meter één fietspaal voldoende kan zijn. Een aandachtspunt is dat bij 1,75 meter de passeer-ruimte breed genoeg is voor een auto. Als passeren werkelijk onmogelijk moet zijn of als het fietspad breder is dan 3,50 meter, dan wordt de paal gecombineerd met een middengeleider. Een middengeleider kan ook gebruikt worden als oversteekvoorziening, in dat geval moet daarmee rekening worden in de maatvoering (*bron: Nieuwsbrief paaltjes in fietsroute, gemeente Zwolle*).

Eenrichtingsfietspaden

Op eenrichtingsfietspaden is het toepassen van paaltjes onwenselijk, omdat deze altijd in het pad van de fietser staan. Mocht een paaltje toch noodzakelijk zijn, dan staat deze bij voorkeur in het midden van de weg met een minimale passeerruimte van 1 meter.

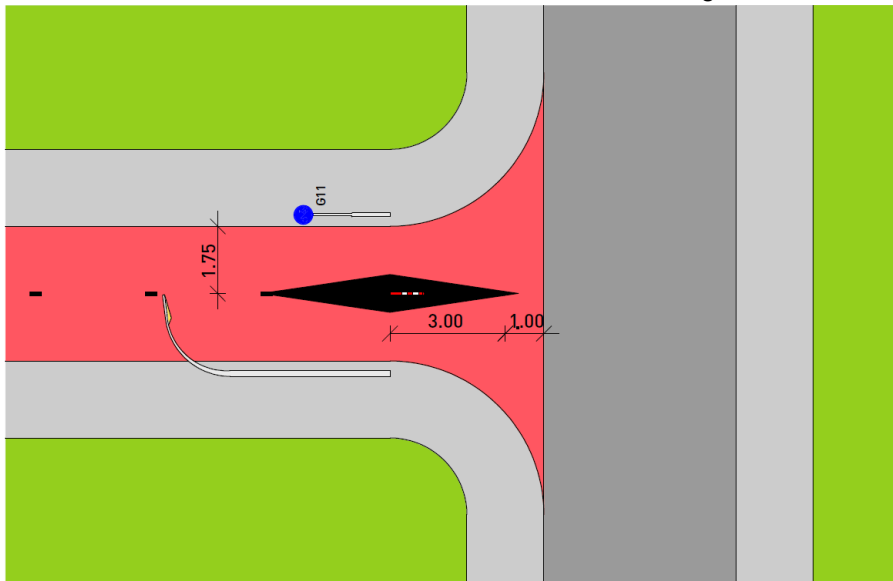

Figuur VIII.3: Voorbeeld toepassing fietspaal (bron: Nieuwsbrief paaltjes in fietsroute, gemeente Zwolle)

Figuur VIII.4: Voorbeeld toepassing fietspaal met middengeleider (bron: Nieuwsbrief paaltjes in fietsroute, gemeente Zwolle)

Toepassing van 'diepe' inritblokken. Deze zijn voor alle categorieën voertuigen veel beter berijdbaar dan korte inritblokken en met name voor fietsers en rolstoelgebruikers;

Figuur VIII.5: Voorbeeld toepassing fietspaal met puntmarkering (bron: Nieuwsbrief paaltjes in fietsroute, gemeente Zwolle)

Paaltjes in trottoir

Als de kans zodanig hoog is dat autoverkeer gebruik maakt van het fietspad, dan is het mogelijk om paaltjes te plaatsen op het trottoir. Wenselijk is om eerst te kijken of er gebruik gemaakt kan worden van aanwezig straatmeubilair, zoals verkeersborden en lantaarnpalen.

Markering van de paal

Om de zichtbaarheid van palen voor fietsers te vergroten, wordt een paal en/of middengeleider) ingeleid door wegmarkering. Door een markering met ribbels toe te passen is de markering ook goed voelbaar wanneer hier overheen wordt gereden. Paaltjes zonder middengeleider worden ingeleid door een volledige puntmarkering (bron: Nieuwsbrief paaltjes in fietsroute, gemeente Zwolle).

Bijlage IX: Sluishekjes

Uit ervaring blijkt dat een sluishek plaatsen niet het gewenste effect geeft. Een sluishek moet met voldoende tussenruimte geplaatst worden (minimaal 1,20 meter, zie figuur IX.1) om doorgang te kunnen bieden aan rolstoelgebruikers en kinderwagens. Het vervelende hieraan is dat door deze ruimte een fietser of een scooter hier ook met gemak door heen kan zigzaggen. Vanuit de gemeente Hoorn is daarom besloten om geen sluishekken meer te plaatsen tegen het weren van fietsers of scooters.

Binnen de gemeente Hoorn worden alleen sluishekjes toegepast als maatregel om de snelheid van fietsers te verlagen op een fietspad dat aansluit op een 50 km/h-weg.

- Richtlijnen (type gebied: verblijfsgebied)
- De vrije breedte tussen objecten in een looproute is ten minste 0,90 meter over een lengte van ten hoogste 0,50 meter.
- De vrije breedte voor een rolstoel naast of tegenover een zitelement of tafel is ten minste 1,20 meter.
- De vrije opstelruimte bij gebruiksoBJECTEN met bediening is ten minste 0,90 × 1,20 meter.
- De vrije manoeuvreerruimte bij gebruiksoBJECTEN met bediening heeft een diameter van ten minste 2,10 meter.
- Rustmogelijkheden
 - de zithoogte bevindt zich tussen 0,45 en 0,50 meter;
 - de zitdiepte is minimaal 0,40 meter;
 - de zitbreedte is ten minste 0,60 meter per persoon (gemeten tussen dearmleggers);
 - zitelementen zijn uitgerust met rugleuning en armleggers;
 - de werkbladhoogte van tafels is 0,80 meter;
 - de vrije ruimte onder tafels is ten minste 0,75 meter over een diepte van ten minste 0,60 meter.
- Objecten in een looproute worden gemarkeerd door visueel (kleur)contrast op een hoogte tussen 1,40 en 1,60 meter en met een breedte van 50 millimeter.
- De verlichtingssterkte bij een object in een looproute is ten minste 50 lux.
- De verlichtingssterkte bij een gebruiksoBJECT in een looproute is ten minste 200 lux.
- Informatie (gebruiksaanwijzingen en dergelijke) bevindt zich op een hoogte tussen 1,40 en 1,60 meter.
- Bedieningselementen van gebruiksoBJECTEN bevinden zich op een hoogte tussen 0,90 en 1,20 meter.
- Invoer- en uitname-openingen (voor bijvoorbeeld muntgeld, passen of producten) bevinden zich op een hoogte tussen 0,70 en 1,35 meter.
- De afstand van een bedieningselement tot een muur of ander object is ten minste 0,50 meter.
- Bij voorkeur worden knoppen in signaalkleur gebruikt voor attentie.
- De hoogte van objecten in looproutes is ten minste 0,70 meter.

Figuur IV.1: Richtlijnen voor straatmeubilair ASVV 2012

Bijlage X: Witte kruizen

Parkeren voor een inrit of een uitrit is niet toegestaan. Artikel 24 van het RVV bepaalt:

1. De bestuurder mag zijn voertuig niet parkeren:
 - a. bij een kruispunt op een afstand van minder dan 5 meter daarvan;

Om bestuurders er op te attenderen dat voor een in- of uitrit niet geparkeerd mag worden, is het mogelijk om een

wit kruis op de weg te plaatsen voor de in- of uitrit, zie figuur 3.1. Het witte kruis is niet rechtsgeldig en eigenlijk overbodig.

Handhaving

Voor de handhaving van deze regels is alleen de handhaving en politie bevoegd om op te treden. Bij geparkeerde auto's voor een in- of uitrit is het daarom mogelijk om contact op te nemen met de handhaving of politie.

Aanvraag

Bij een aanvraag voor het plaatsen van een wit kruis beoordeelt de gemeente of de locatie geschikt is en niet het straatbeeld verstoord is. Tevens vraagt de gemeente om een financiële bijdrage van de aanvrager voor het plaatsen van een wit kruis.

Uitvoering

Bij het plaatsen van een wit kruis op een asfaltverharding wordt deze uitgevoerd in verf. Bij het plaatsen van een wit kruis op klinkerverharding wordt deze met witte klinkers ingestraat (zie figuur X.1).

Figuur X.1: Voorbeeld van een wit kruis op de weg in Hoorn (bron: Cyclomedia)

Bijlage XI: Fietsvoorzieningen

Fietssuggestiestroken

CROW-Fietsberaad geeft aan dat het toepassen van fietssuggestiestroken niet wenselijk is, omdat de functie van deze strook voor vrijwel alle weggebruikers onduidelijk is. Indien toch gekozen wordt voor het toepassen van een fietssuggestiestrook is het wenselijk om deze **niet** in het rood toe te passen.

Fietsstroken

Het CROW geeft aan dat het wenselijk is om fietsstroken in het rood uit te voeren. In de gemeente Hoorn worden daarom fietsstroken uitgevoerd met een rode toplaag of verharding, met een minimale breedte van 1.75 meter en om de 75 meter voorzien van het fietssymbool.

Fietspaden

Het CROW geeft aan dat fietspaden langs wegen in rood uitgevoerd worden; voor vrij getraceerde fietspaden is de rode kleur minder noodzakelijk. Alle fietspaden in rood uitvoeren heeft de voorkeur van de gemeente Hoorn.

Fietsstraten

Rode asfaltverharding kan over de gehele wegbreedte worden toegepast als de rol van de auto ondergeschikt is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een fietsstraat of bij een winkelerf waar alleen laad- en losverkeer komt (*CROW Ontwerpwijzer fietsverkeer*).

Indien de gemeente te weinig financiële middelen heeft om het gehele fietspad in rood asfalt uit te voeren, wordt alleen 5 meter voor en na het kruispunt uitgevoerd in het rood.

Fietsoversteek in de voorrang

Om de voorrangssituatie te benadrukken, wordt een rode verharding van fietsstroken en fietspaden ter plaatse van een zijweg over het kruispuntvlak doorgezet. Als fietsers geen voorrang hebben, zijn een doorlopende kleur en markering zeer ongewenst (*CROW Ontwerpwijzer fietsverkeer*).

Fietsoversteek VRI

Fietsoversteken bij een VRI worden binnen de gemeente Hoorn niet uitgevoerd in het rood.

Gelijkwaardige kruispunten

Tevens is het mogelijk om gelijkwaardige kruispunten uit te voeren in het rood om de attentie te verhogen op het kruispunt.

Hierbij is het van belang dat **alleen gelijkwaardige kruispunten** worden uitgevoerd in het rood om verwarring te voorkomen.

Overige

Het CROW geeft aan dat in alle overige situaties de toepassing van gekleurde asfaltverharding verwarrend is en daarom ongewenst. Voorbeelden van ongewenst gebruik van gekleurd asfalt zijn:

10. Aangeven van voorrangskruispunten.
11. Gaybrapaden.
12. Aangeven van drempels enzovoorts.

Bijlage XII: Toepassing zebramarkeringen

De juiste locatie

In verband met de veiligheid van de voetgangers is het CROW terughoudend met het plaatsen van voetgangersoversteekplaatsen (VOP) met zebramarkering.

Het toepassen van een VOP met zebramarkering is in de Uitvoeringsvoorschriften BABW geregeld. Een zebramarkering wordt slechts toegepast:

13. op wegen binnen de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 30 of 50 km/h;
14. op wegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 30 km/h (bijvoorbeeld op een recreatiepark) mits de naderingssnelheid van minimaal 85% van de motorvoertuigen lager is dan 50 km/h.

Buiten de bebouwde kom is het toepassen van een VOP met zebramarkering alleen toegestaan bij wegen met een maximumsnelheid van 30 km/h. Maar buiten de bebouwde kom is er meestal sprake van een maximumsnelheid van 60 of 80 km/h. Binnen de bebouwde kom mag altijd een zebramarkering op erftoegangswegen worden toegepast. Op gebiedsontsluitingswegen binnen de bebouwde kom is de zebramarkering alleen toegestaan als er een maximumsnelheid geldt van 50 km/h.

Aan deze BABW-eisen kunnen de volgende wensen en overwegingen worden toegevoegd:

15. De naderingssnelheid van minimaal 85% van de motorvoertuigen is lager dan 50 km/h.
16. Hoewel een geregeld gebruik van een oversteekplaats uit het oogpunt van doelmatigheid en acceptatie de voorkeur heeft, is een minimum aantal overstekende voetgangers gedurende een bepaalde tijdseenheid niet aan te geven.
17. VOP's zijn toepasbaar op gebiedsontsluitingswegen binnen de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 50 km/h en met 2x1 of 1x2 rijstroken. Echter, bij een maximumsnelheid van 50 km/h zijn meestal snelheidsverlagende voorzieningen nodig opdat 85% van het kruisend verkeer werkelijk minder snel rijdt dan 50 km/h.
18. VOP's kunnen beter niet worden toegepast op gebiedsontsluitingswegen binnen de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 50 km/h en met 2x2 rijstroken. De 2x2 rijstroken duiden niet alleen op hoge verkeersintensiteiten, maar ook op grote oversteeklengten. Bovendien kunnen zogenaamde afscherm- of afdeksituaties voorkomen. De voetganger kan een sneller rijdend voertuig op de tweede te kruisen rijstrook over het hoofd zien omdat het zicht wordt belemmerd door een (groter en) langzamer rijdend voertuig op de eerste te kruisen rijstrook.
19. Een zebramarkering wordt bij voorkeur niet toegepast in combinatie met een verkeersregelinstallatie.
20. Bij een intensiteit van 1.000 voertuigen per uur of hoger wordt aanbevolen de VOP minimaal te combineren met een goede middengeleider.
21. Met name binnen 30 km/h-gebieden zal de doelmatigheid van de VOP per situatie moeten worden beoordeeld (*bron: CROW Veilig Oversteken? Vanzelfsprekend!*).

Situeer oversteekplaatsen

Een voetgangersoversteekplaats moet op de juiste plek liggen: ter plaatse van conflictsituaties, op kruisingen van hoofdvoetgangersroutes met andere routes en op plekken waar veel voetgangers en veel overig verkeer samenkomen. Maar ook plekken waar met een zekere regelmaat kwetsbare doelgroepen (kinderen, ouderen, gehandicapten) oversteken, komen in aanmerking. Het is van groot belang dat een oversteekplaats wordt aangebracht op een logische locatie op een looproute (*bron: CROW Lopen loont - de voetganger in beleid, ontwerp en beheer*).

In de ASVV 2012 (paragraaf 8.4.2) staan de vier stappen die moeten worden doorlopen om de (belangrijke) oversteeklocaties te achterhalen. De vier stappen worden hierna kort beschreven.

22. Stap 1: Bepalen attractiepunten (bijvoorbeeld winkels, horeca, onderwijs, OV-halte, recreatievoorzieningen, bibliotheek, gezondheidscentrum, geldautomaat).
23. Stap 2: Vaststellen looproutes (kortste afstand, aantrekkelijkheid, aantal voetgangers).

24. Stap 3: Bepalen conflictpunten met overige vervoerswijzen (onder andere ongevallen, snelheid verkeer, aanwezigheid specifieke groepen zoals kinderen of ouderen, onveiligheidsgevoelens, wachttijden).
25. Stap 4: Vaststellen locaties oversteekvoorzieningen.

Stroomschema

Een instrument om te bepalen of een zebrapad toegepast moet worden, is een stroomschema ontwikkeld door de gemeente Heerhugowaard (zie bijlage 1). De aanbevelingen in het stroomschema zijn indicatief; wat betekent dat iedere locatie goed beoordeeld moet worden voor het kiezen van de juiste maatregel.

Gaybrapaden

De zogenoemde 'gaybrapaden' zijn zebrapaden die met een regenboogkleur zijn uitgevoerd, zie figuur XII.1. Een 'gaybrapad' is rechtsgeldig zodra deze wordt uitgevoerd met witte balken die voldoen aan de Uitvoeringsvoorschriften BABW. Door de grote hoeveelheid wegmarkering bij een 'gaybrapad' kan het zebrapad onduidelijk worden. Vanuit verkeerskundig oogpunt wordt daarom voor het aanleggen van bijzondere zebrapaden (bv. gaybrapaden en 3D-zebrapaden) een negatief advies gegeven.

Figuur XII.1: Gaybrapad in Hoorn (bron: Cyclomedia)

Figuur XII.2: Voorbeeld van een 3D-zebrapad (bron: Google streetview)

Uitvoeringseisen zebra

In het CROW worden de volgende uitvoeringseisen benoemd:

26. oversteekplaats zo situeren dat de oversteeklengte zo klein mogelijk is;
27. bij tweerichtingswegen voetgangersoversteekplaats combineren met middengeleider;
28. strepen wit (thermoplastisch materiaal, wegenverf, gevormd plakmateriaal of bestratingsmateriaal);
29. strepen (nagenoeg) evenwijdig aan de rijbaan;
30. strepen over de volle breedte van de rijbaan;
31. begrenzing van strepen mag structuur van de bestrating volgen;
32. bord L2 verplicht (behalve bij VRI);
33. verlichting aanbrengen.

Als aanvulling op de uitvoeringseisen van het CROW, zijn de volgende eisen voor de gemeente Hoorn van toepassing:

34. Scholen en publieke voorzieningen

Bij het toepassen van een VOP met zebramarkering bij scholen en publieke voorzieningen is het in de gemeente Hoorn wenselijk om een L2 bord met een gele omranding te plaatsen, zie figuur XIII.3. De gele rand zorgt ervoor dat de borden extra opvallen. Het is van belang dat L2 borden met een gele omranding niet overal worden toegepast. Dit om te voorkomen dat het bord zijn attentie verhogende niveau verliest en genegeerd wordt.

35. Attentieverlichting

Binnen de gemeente Hoorn wordt geen attentieverlichting geplaatst bij een voetgangersoversteekplaats. De attentieverlichting kan mogelijk zorgen voor de verwachting van automobilisten dat iedere VOP dit heeft wat kan leiden tot verwarring en onveilige situaties.

Binnen de gemeente Hoorn wordt momenteel een pilot gedaan met attentieverlichting. Uit verkeerskundig oogpunt wordt een negatief advies gegeven voor het plaatsen van attentieverlichting bij een voetgangersoversteekplaats.

Figuur XII.3: Voorbeeld van een L2 bord met een gele rand

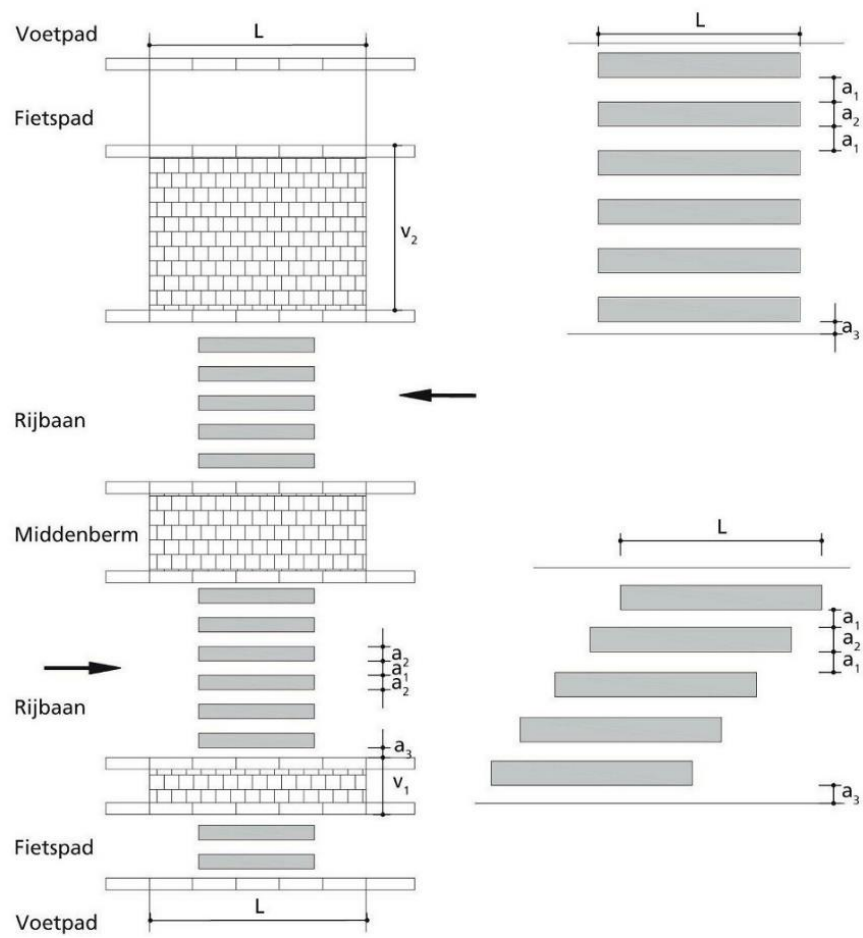
Verkeersbesluit

Voor het realiseren van een VOP met zebramarkering is het noodzakelijk om een verkeersbesluit in te dienen.

Maatvoering

De volgende maatvoering is van kracht voor het veilig inrichten van een VOP met zebramarkering:

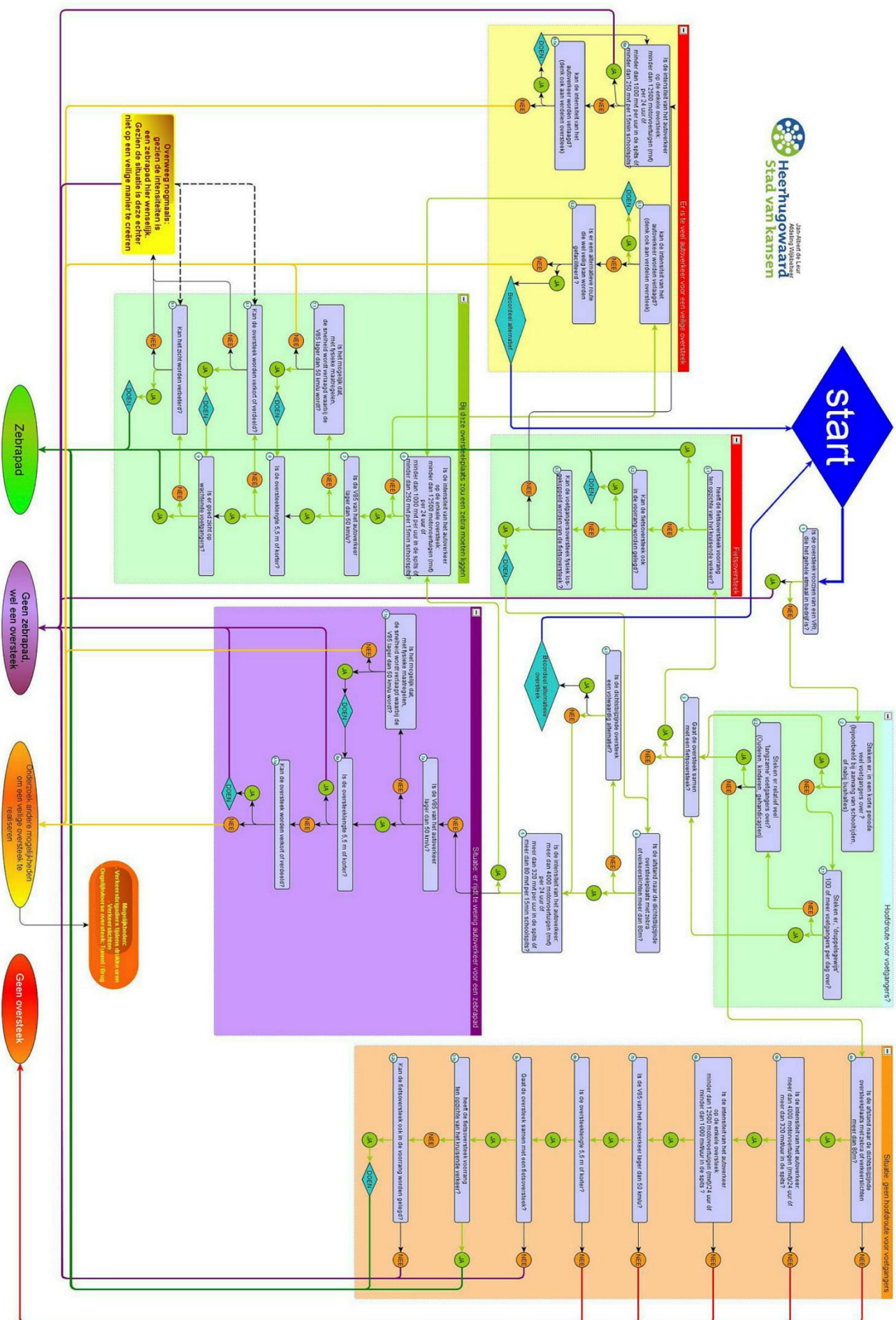
36. $a_1 = 0,50 \text{ m}$;
37. $a_2 = \text{circa } a_1$;
38. $a_3 \geq \frac{1}{2} a_2$;
39. $L \geq 4,00 \text{ m}$;
40. $v_1 \leq 5,00 \text{ m}$;
41. $v_2 \geq 5,00 \text{ m}$.

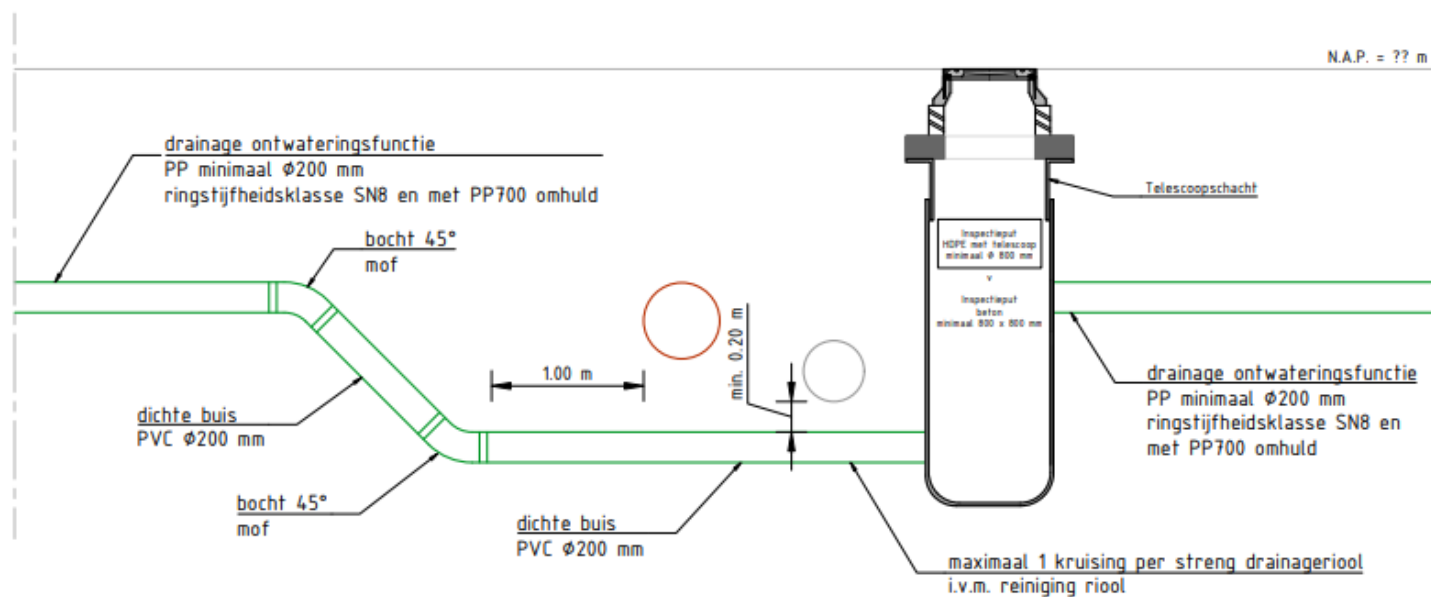
Figuur XII.4: Uitvoeringseisen VOP met zebramarkering (bron: ASVV 2012)

Bijlage 1

Bron: CROW Lopen loont - de voetganger in beleid, ontwerp en beheer

Bijlage XIII: Detail kruising drainage met overige riolen

DETAIL kruising drainage met overige riolen

Schaal 1:50

**GEMEENTE
HOORN**

Nieuwe Steen 1
Postbus 653
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00

PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard details riolering

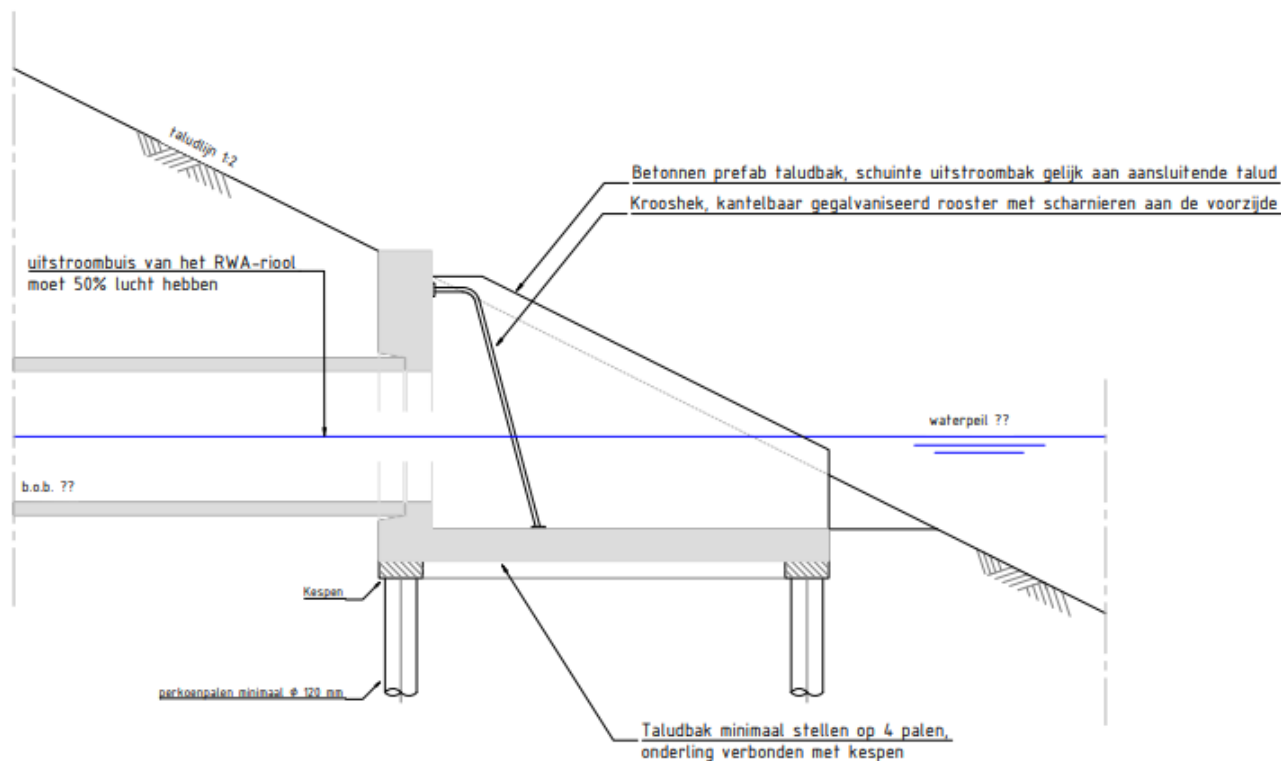
TEKENINGOMSCHRIJVING
Drainage leiding bij kruisen van HWA en DWA riool

PROJECTNR.	TEKENINGNR.	BLAD	VERSIE	DATUM	STATUS
-	SD_RI-06	01 van 01	-	19-12-2023	Definitief

GETEKEND
H.Eeken
PROJECTLEIDER

BESTEK
-
SCHAAL
1 : 50
FORMAAT
A4

Bijlage XIV: Betonnen prefab uitstroombak

DETAIL betonnen prefab uitstroombak met RWA-riool

Schaal 1:20

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00

PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard details riolering

TEKENINGOMSCHRIJVING
Uitstroombak met RWA-riool

PROJECTNR. -
TEKENINGNR. SD_RI-008

BLAD 01 van 01

VERSIE -

GETEKEND
H. Eeken
PROJECTLEIDER

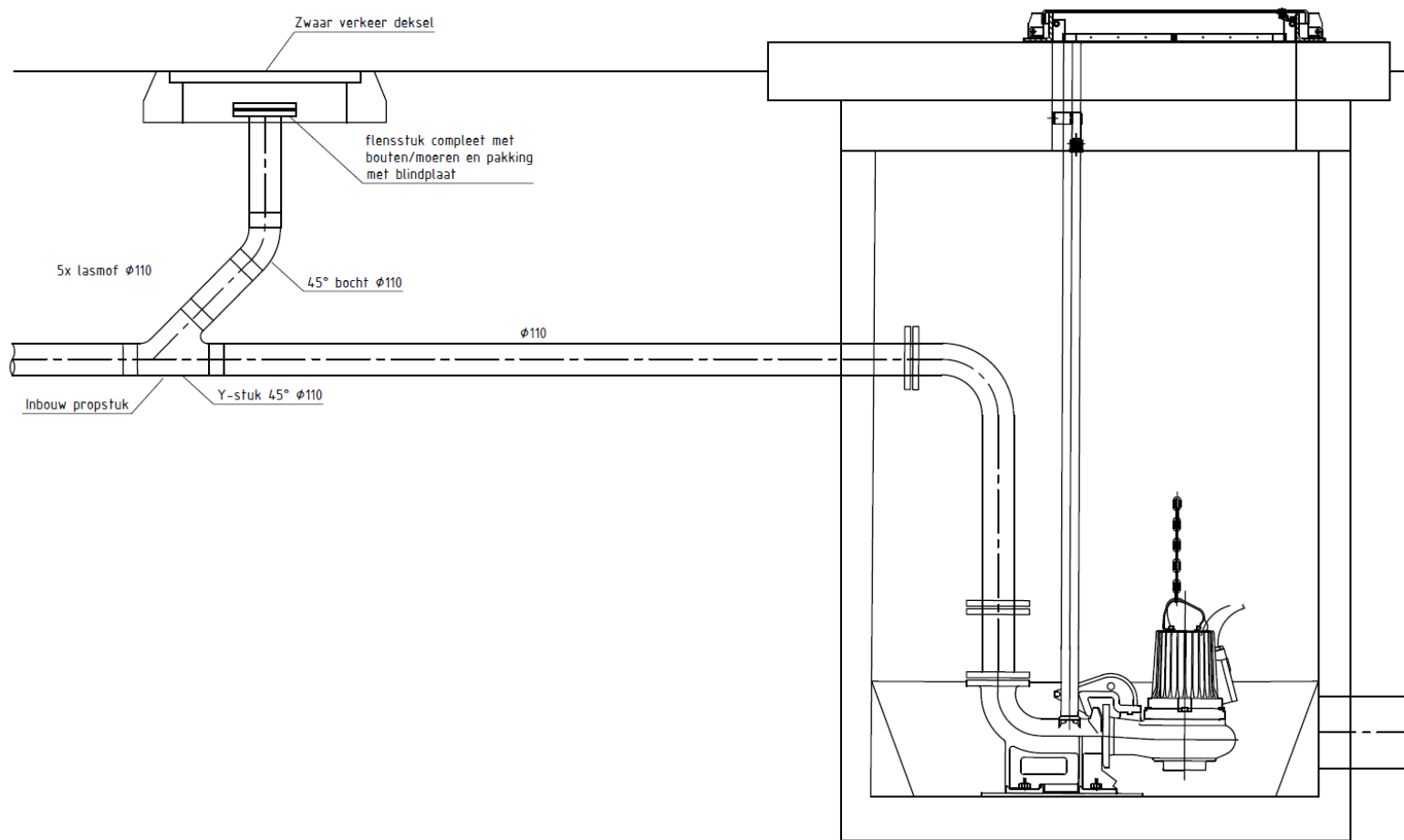
BESTEK

SCHAAL 1 : 20
FORMAAT A3

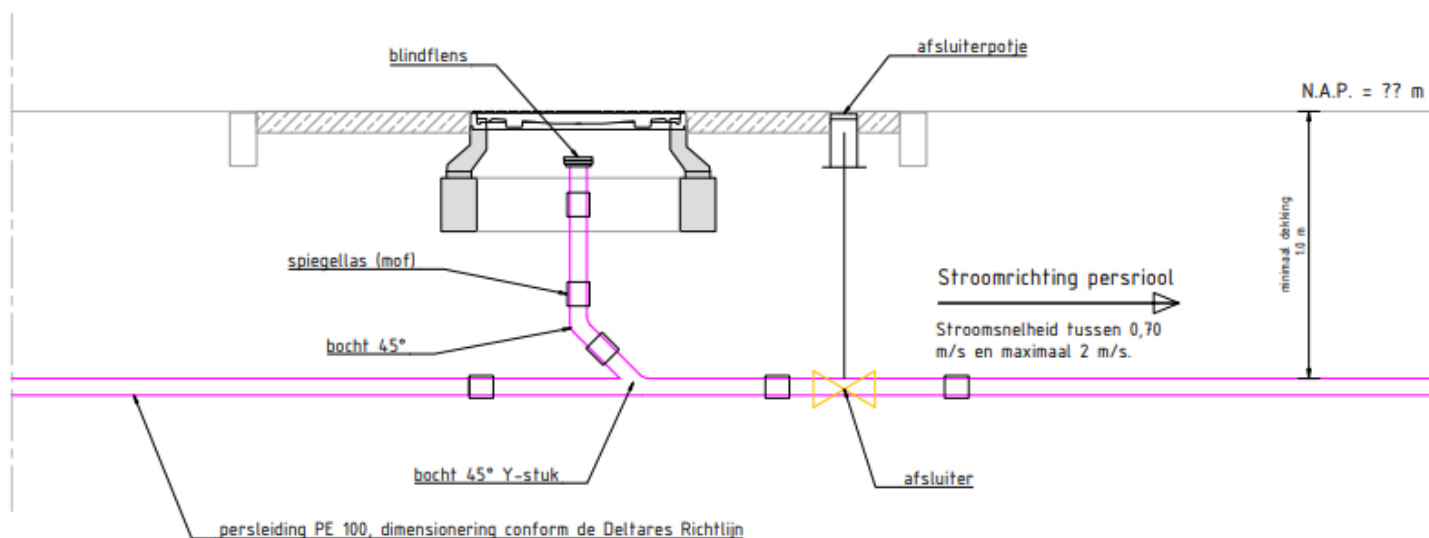
DATUM 19-12-2023
STATUS Definitief

Bijlage XV: Ontvangstput persleiding

Bijlage XVI: Principe detail propstuk in persleiding

Bijlage XVII: Pig punt bij persleiding

DETAIL Pig punt bij Persleiding

Schaal 1:20

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00

PROJECTOMSCHRIJVING
Standaard details riolering

TEKENINGOMSCHRIJVING
Pig punt bij Persleiding

PROJECTNR. -
TEKENINGNR. SD_RI-09

BLAD
01 van 01

VERSIE
-

GETEKEND
H. Eeken
PROJECTLEIDER
"

BESTEK
"

SCHAAL
1 : 20
FORMAAT
A3

DATUM
19-12-2023
STATUS
Definitief

Bijlage XVIII: Voorwaarden revisie riolering 6-12-2021

REVISIE RIOLERING

Voorwaarden aan de revisie van de riolering in gemeente Hoorn.

Alle rioleringswerkzaamheden worden uitgevoerd zoals beschreven in de Standaard 2020 en het bijbehorende bestek.

Waar moet de revisie aan voldoen?

1. De riolering intekenen volgens NLCS;
2. Revisiebestanden aanleveren in bestandsformaat;
 - ☐ PDF
 - ☐ DGN of DWG
 - ☐ DXF

Wat is het verschil tussen aanleveren in DGN/DWG en DXF?

Het complete project dient in PDF en DGN/DWG aangeleverd te worden. Het DXF bestand is alleen ten behoeve van verwerken revisie riolering in het beheersysteem Kikker. In het DXF bestand dient alléén de nieuwe riolering getekend te zijn.

3. Het bestand heeft een bestandsnaam met daarin de tekst REVISIE, Projectnaam en besteknummer van de gemeente Hoorn;
4. Aanleveren in juiste coördinaten (x-, y-, en z-coördinaten van het Rijksdriehoeksstelsel);
5. Tevens aanleveren van detailtekeningen, dwars- en lengteprofielen bij bijzondere constructies zoals gemalen, bijzondere putten of boringen;
6. De revisietekening moet de volgende punten bevatten;

Rechteronderhoek:

- ☐ Datum revisie
- ☐ Besteknummer
- ☐ Volledige naam RAW bestek
- ☐ Locatie project
- ☐ Adresgegevens aannemer
- ☐ Naam tekenaar
- ☐ Formaat
- ☐ Schaal

Inspectieputten:

- ☐ Putnummers
(door gemeente uitgegeven)
- ☐ Putdekselhoogte
- ☐ Putbodemhoogte
- ☐ Materiaal put
- ☐ Afmetingen put

Leidingen:

- ☐ Type stelsel
- ☐ Diameters leidingen
- ☐ Materiaal leidingen
- ☐ BOB's (t.o.v. NAP)
- ☐ Lengte van de leidingen
- ☐ Locaties van de kolken
- ☐ Locaties van de inlaten
- ☐ Huisaansluitingen incl. diameters
- ☐ Locatie erfgrenspotten

Algemeen:

- ☐ Legenda
- ☐ Noordpijl

Bijlage XIX: Overdrachtsformulier

Voor de overdracht aan de Initiatiefnemer aan Stadsbeheer Gemeente Hoorn

Initiatiefnemer		
Naam		
Adres		
Postcode en plaats		
Contactpersoon		
Telefoonnummer	vast:	mobiel:
E-mailadres		

Projectgegevens		
Omschrijving/ Projectnaam		
Datum Intentieovereenkomst		
Datum Exploitatieovereenkomst		
Nummer en datum goedgekeurd Bestek		
Tekeningnummer(s) goedgekeurd Bestek	-	-
	-	-
Datum start uitvoering		
Datum bijgaand toezichtsplan en kwaliteitsmap:		

Overdrachtsprotocol		
Naam toezichthouder Hoorn		
a) Datum gereed melden		
b) Datum vooropname		
d) Datum opname		
e) Opsomming bijgaande revisiegegevens:		
-	-	
-	-	
-	-	
-	-	
f) Datum onderhoudsperiode	Start:	Einde:
Datum garantietermijn	Start:	Einde:
g) Datum evaluatie		
Opmerkingen:		

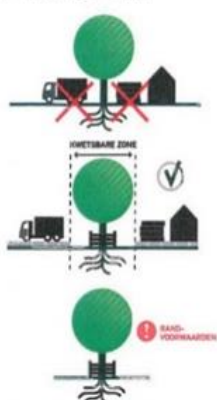
Andere relevante gegevens	

Akkoord	
Namens initiatiefnemer	Namens gemeente Hoorn, afd. Stadsbeheer
Naam:	Naam:
Functie:	Functie:
Datum:	Datum:

BOMENPOSTER

WERKEN ROND BOMEN

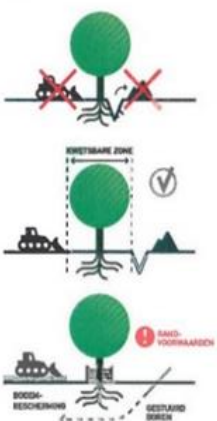
OPSLAG, PARKEREN EN TRANSPORT

Voor opslag, parkeren en transport gelden randvoorwaarden binnen de kwetsbare boomzone. Bijvoorbeeld het plaatsen van drukverdelende rijplaten.

1 Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

GRAVEN, OPHOGEN EN ANDERE BODEM-BEWERKINGEN

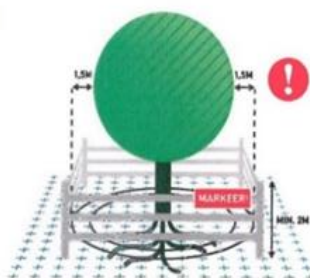

Voor graven, ophogen en bodembewerking gelden randvoorwaarden binnen de kwetsbare boomzone. Bijvoorbeeld minimale graafafstanden en wortelbescherming.

1 Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

Kabelgoien, mantelbuizen en gestuurd boren bieden soms een goed alternatief. Let bij grond- en graafwerkzaamheden ook op kabels en leidingen (KLIC-melding, WION).

KWETSBAAR BOOMZONE

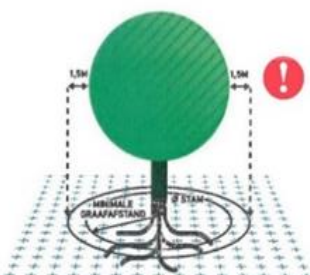
2 Werkzaamheden en de opslag van materiaal en materieel zijn binnen de KWETSBAAR BOOMZONE alleen toegestaan MET TOESTEMMING (goedgekeurd Werkplan).

RANDVOORWAARDEN EN EISEN

- 1 Plaats een niet-verplaatsbare fysieke bescherming rond de boom (vanaf 10 cm tot minimaal 2 m boven het maaiveld) en markeer deze als beschermd boomgebied.
- 2 Binnen elke kwetsbare boomzone zijn de uitvoering van werkzaamheden en de opslag van materiaal en materieel alleen toegestaan met toestemming van de opdrachtgever of directie goedgekeurd Werkplan.
- 3 Binnen elke kwetsbare boomzone gelden randvoorwaarden die uitgewerkt moeten zijn in het goedgekeurde Werkplan. Deze randvoorwaarden worden in de regel opgesteld aan de hand van een Bomen Effect Analyse (BEA).
- 4 Het Werkplan vermeldt gedetailleerd (per boom) wanneer, op welke wijze, volgens welke randvoorwaarden en met welk materieel en welke hulpmiddelen werkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone moeten worden uitgevoerd.
- 5 Werkzaamheden mogen de duurzame instandhouding van de boom nooit in gevaar brengen.
- 6 Graafwerkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone zijn uitsluitend toegestaan met toestemming van het goedgekeurde Werkplan.

LEIDRAAD MINIMALE GRAAFAFSTANDEN (INDICATIEF)

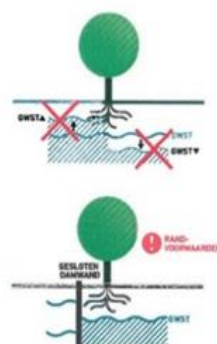
Stam Ø	Minimale graafafstand vanuit het hart van de stamvoet	Eenzijdige wortelontwikkeling of scheefstaande boom (trekzijde)
20 cm	> 1,25 m	2,0 m
40 cm	> 1,50 m	2,5 m
60 cm	> 1,75 m	3,0 m
80 cm	> 2,25 m	3,5 m
100 cm	> 2,50 m	4,0 m
150 cm	> 3,50 m	5,0 m

1 Kwetsbare boomzone = Kroonprojectie + 1,5 meter

Kijk voor aanvullende informatie over randvoorwaarden en een goedgekeurd Werkplan op: www.bomenposter.nl

BRONBEMALING EN VERANDERINGEN IN GRONDWATERSTAND

Voor bronbemalingen en veranderingen in de grondwaterstand gelden zowel binnen als buiten de kwetsbare boomzone randvoorwaarden. Bijvoorbeeld het toepassen van een gesloten bronbemaling.

1 Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

VLOEISTOFFEN EN GASSEN

Bodemvreemde gasen en vloeistoffen kunnen grote schade veroorzaken aan de groeiplaats van een boom.

Houd gasen en vloeistoffen, maar ook cementmolens en (water)afvoeren, op grote afstand van de kwetsbare boomzone!

SNOEI-WERKZAAMHEDEN

Het snoeien van bomen is alleen toegestaan met toestemming van de opdrachtgever of directie, ook wanneer er enkel sprake is van een gebroken of beschadigde tak.

Bijlage XXX: Prikplanten bij sport, spel, beweegplekken en natuurspeeltuinen

Dit een beknopte onvolledige lijst met prikplanten. Zorgvuldig geplaatste prikplanten kunnen wel natuurlijke barrières vormen aan randen van speelplaatsen.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
Berberis vulgaris	Berberis (zuurbes)
Crataegus monogyna	Meidoorn
Hippophae rhamnoides	Duindoorn
Ononis repens	Kattendoorn
Prunus spinosa	Sleedoorn
Pyracantha spp.	Vuurdoorn
Rosa canina	Hondsroos
Rosa pimpinellifolia	Duinroos
Rosa rubiginosa	Egelantier
Rosa rugosa	Rimpelroos
Rubus fruticosus	Gewone braam
Rubus idaeus	Framboos

Bijlage XL: Giftige planten bij sport, spel, beweegplekken en natuurspeeltuinen

Dit een beknopte onvolledige lijst met giftige planten. Mits goed doordacht en strategisch geplaatst kunnen sommige soorten wel aangeplant worden.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
<i>Aconitum napellus</i>	Monnikskap
<i>Aesculus hippocastanum</i>	Witte paardenkastanje
<i>Alstroemeria</i> spp.	Incalelie
<i>Anemone</i> spp.	Anemoon
<i>Anthurium</i> spp.	Flamingoplant
<i>Arum</i> spp.	Aronskelk
<i>Aucuba japonica</i>	Japanse laurierkers
<i>Buxus</i> spp.	Palmboompje
<i>Colchicum autumnale</i>	Herfsttijloos
<i>Convallaria majalis</i>	Lelietje der dalen
<i>Cyclamen</i> spp.	Cyclaam
<i>Cytisus</i> spp.	Brem
<i>Daphne</i> spp.	Peperboompje
<i>Datura stramonium</i>	Doornappel
<i>Digitalis purpurea</i>	Vingerhoedskruid
<i>Euphorbia</i> spp.	Euphorbia
<i>Galanthus nivalis</i>	Sneeuwklokjes
<i>Gloriosa</i> spp.	Gloriosa
<i>Hedera helix</i>	Klimop
<i>Helleborus niger</i>	Kerstroos
<i>Hyacinthus</i> spp.	Hyacint
<i>Ilex aquifolium</i>	Hulst
<i>Laburnum anagyroides</i>	Gouden regen
<i>Narcissus</i> spp.	Narcis
<i>Nerium oleander</i>	Oleander
<i>Nicotiana tabacum</i>	Tabak
<i>Papaver somniferum</i>	Slaapbol
<i>Phytolacca americana</i>	Karmozijnbes
<i>Rhamnus frangula</i>	Vuilboom
<i>Rhododendron</i> spp.	Azalea
<i>Rhus typhina</i>	Fluweelboom
<i>Sorbus aucuparia</i>	Lijsterbes
<i>Taxus baccata</i>	Taxus
<i>Thuja occidentalis</i>	Thuja
<i>Viburnum rhytidophyllum</i>	<i>Viburnum rhytidophyllum</i>
<i>Viscum album</i>	Maretak/misletoe
<i>Zantedeschia</i> spp.	Calla/aronskelk

Bijlage L: Klimbomen bij sport, spel, beweegplekken en natuurspeeltuinen

Dit een beknopte onvolledige lijst met klimbomen. Meerstammige, laagvertakte exemplaren van een groter formaat genieten de voorkeur.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Toelichting
<i>Acer campestre</i>	veldesdoorn	Redelijk taai en flexibel hout, goed bestand tegen intensief gebruik, biedt schaduw.
<i>Castanea Sativa</i>	tamme kastanje	Sterke takken, grote bladeren, noten aantrekkelijk voor kinderen, goede klimboom. Hou er rekening mee dat de bolsters (vruchten) stekels hebben.
<i>Fraxinus excelsior</i>	es	Geschikt vanwege de taaiheid van het hout. Wel ziektegevoelig, waardoor de kans op uitval hoog is.
<i>Liriodendron Tulipifera</i>	tulpenboom	Krijgt grote, rechtopgaande takken, unieke bloei, interessant voor verkenning. Kan prijzig in de aanschaf zijn.
<i>Parrotia persica 'Vanessa'</i>	Perzisch ijzerhout	Mooie, glanzende bladeren en een opvallende herfstkleur, sterk hout, interessante structuur voor klimmen.
<i>Platanus hispanica</i>	gewone platanen	Sterke, dikke takken, grote kroon, veel schaduw, geschikt voor klimactiviteiten.
<i>Prunus mahaleb</i>	weichselkers	Flexibele takken, goed om in te klimmen, aantrekkelijke bloemen, eetbare vruchten.
<i>Prunus padus</i>	vogelkers	Sterke takken, mooie bloei in het voorjaar en eetbare vruchten. Goede schuilplek voor dieren.
<i>Quercus robur</i>	zomer-eik	Groot regeneratievermogen, stevige kromme klimtakken, ideaal voor klimmen. Ecologisch waardevol.
<i>Salix spp.</i>	wilg	Diverse soorten, makkelijk te knotten, groot regeneratievermogen, ideaal voor klimmen.
<i>Ulmus (cv)</i>	iep (<u>resistente</u> cultivar op eigen wortel)	Taai hout, goed regenererend, geschikt voor klimmen en sterke structuur.

Bijlage LX: veiligheid van klimbomen bij sport, spel, beweegplekken en natuurspeeltuinen

Veilig beheer moet voldoen aan de algemene zorgplicht op grond van het algemene schaderecht en niet aan het WAS. Deze beschrijft dat beheer moet zorgen dat, “bij redelijkerwijs te voorzien” speels gebruik, de gebruiker geen onaanvaardbaar letsel of schade oploopt door gebreken aan de boom. “Redelijkerwijs te voorzien” hangt samen met verschillende factoren zoals; kwaliteit van de boom, standplaats, valondergrond, gedrag van de boomklimmer en begeleider en met de communicatie van de eigenaar van de boom aan de gebruikers.

Klimbomen op natuurspeeltuinen, schoolpleinen en intensief gebruikte speelzones vallen wel onder het WAS en het bijbehorende Europese NEN 1176 en 1177. Door het uitdrukkelijke speelkarakter is een klimboom, hoewel een natuurlijk element, in een duidelijke speelomgeving meestal te beschouwen als speeltoestel. (Bron; De boom in! Klimbomen in de stad, 2008)

Voor Hoorn betekent dit dat klimbomen in principe niet officieel als klimbomen worden aangewezen, wel zal extra controle plaatsvinden, zodat ten alle tijden voldaan wordt aan de algemene zorgplicht op grond van het algemene schaderecht. Bomen en beplanting die deel uitmaakt van een natuurspeelplaats moeten voldoen aan het WAS.

Te bepalen! De gemeente kan besluiten dat al haar bomen in principe klimbomen zijn; dat geen apart speelbeheer op bomen wordt toegepast. Zij moet dan zorgen dat zij haar zorgplicht op orde heeft, dus zorgen dat er geen achterstallig onderhoud is, bijvoorbeeld dat er geen dood hout in de bomen zit en de ondergrond in orde is.

Bijlage LXXX: Type speel en sportplekken volgens beleidsplan sport, spel en Beweegplekken

- **Specials:** JOP's, Cruiff Courts, stadsspeeltuin, stadsstrand, grote natuurspeeltuin Grote waal, grote natuurspeeltuin MAK blokweer.
- **Wijkplek:** Bij een wijkplek is er sprake van een buurtoverstijgende locatie. Dit zijn locaties die niet zozeer gericht zijn op de eigen buurt, maar een veel groter gebied bedienen. Deze plekken hebben een grote aantrekkingskracht door een uitzonderlijke inrichting en zijn in staat om ook veel gebruikers te ontvangen. Een wijkplek trekt inwoners aan van alle leeftijden. Dit is bijvoorbeeld de speelplek aan de IJsvogel en de Koperslager.
- **Blokplek:** Een blokplek is een basisvoorziening voor de jongste doelgroep (tot ca. 10 jaar) in de directe omgeving, met vooral speeltoestellen en weinig of geen sportvormen. Blokplekken vormen vaak een basisnetwerk van voorzieningen voor de kinderen die nog niet zelfstandig naar de grotere plekken in de buurt kunnen of mogen. Bijvoorbeeld de speelplek aan de Galerij en de Binnenplaats. Bijvoorbeeld de speeltuin aan de Westerdijk en Mercuriushof en Jupiterhof.
- **Buurtplek:** Dit is een ingerichte locatie waar de buurt samenkomt om te sporten, spelen, bewegen en ontmoeten. De locatie is ingericht voor alle leeftijden. Dit is niet alleen de formele speelplek met ondergronden en toestellen, maar ook de vrije speelruimte rondom. Bijvoorbeeld de speeltuin aan de Boelisstraat.
- **Speelhoekje:** Soms zijn plekken nog kleiner dan de blokplek. Dit zijn bijvoorbeeld de losse (kleine) speel- en sporttoestellen die verspreid door Hoorn staan. Door de beperkte speel- en verblijfsruimte voegen deze plekken relatief weinig toe aan het aanbod in de buurt. Dit is bijvoorbeeld de speeltuin aan het Karos voor huisnummer 60. Hier staat alleen een speelhuisje.
- **Sportplek:** Dit zijn plekken waar alleen maar gesport kan worden en waar de buurt samenkomt om te sporten. Bijvoorbeeld de locaties aan het Galjoen, Moerbalk en de Opgang.
- **Sporthoekje:** Dit zijn kleine sporthoekjes. Bijvoorbeeld de locatie aan de Volder, Kieftentuin en de Weegbree.

**Een uitgebreidere uitleg over de verschillende types met de bijbehorende participatie, loopafstanden, oppervlaktes van de type locaties, ect. vindt u in het beleidsnota sport, spel en beweegplekken in de openbare ruimte van 18 maart 2024 met de bijbehorende beleidsregels. Deze beleidsnota met de bijbehorende beleidsregels zijn ten alle tijden leidend ten opzichte van de LIOR.*

Bijlage XC: Proces jaarlijkse vastlegging LIOR.

Hieronder wordt het proces beschreven van de LIOR. Per kwartaal worden acties uitgevoerd die ervoor zorgen dat de LIOR geactualiseerd blijft.

